

עיר וקדיש מז שמיא נחית

זיא תשבת מפי זרעו

ספר תורת הזוהר

והוא ספר הזוהר שחבר התנא האלוקי
רבן שמעון בר יוחאי זיע"א
בלשון הקודש למען ירוץ הקורא בו
מנוקד ומחולק ללמוד יומי

חלק יד

בזוהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים יזהרו כזוהר הרקיע

עֲזָרִי מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר תּוֹרַת הַזֶּהָר חֵלֶק יָד

וְהוּא סֵפֶר הַזֶּהָר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יִרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ
מִנְקֵד וּמִחוּלָק לְלִמּוּד יוֹמִי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פ' יתרו דף ע עד זוהר פ' משפטים דף צ

וּמִצּוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תִּפִּילַת הַדֶּרֶךְ 3. תִּפְלַת הוֹדִיָּה
לְבוֹרֵא עוֹלָם, 4. תִּפְלָה לִפְנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג,
6. תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֱלִיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפָץ לְלֹא מִטְרַת רוּחַ כָּלֶל – לְקִירוּב הַגָּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכָךְ נִסִּים יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילּוּלַת הַרְשָׁב"י

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֶּהָר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמֶשׁ תּוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות
ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד
תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים
צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי
תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכ"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"

**מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם**

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

**גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: 0527-651911**

אֲנָפוּי. דְּהָא כְּסוּפָא וְעִנְיָנוּתָא מֵיִישָׁר חוּטָמָא
עַל אֲנָפִין. וְהָא לִית בֵּיה כָּלֵל. וּבִגִּין דְּאִיהוּ
חֲצִיפָא, כְּדִיב וְחִיף בְּמֵלּוּי.

וְאִי מִתְעַבְרָן שְׁרֻטוּטִין מֵעַל מִצְחִיה וְאִינוּן תִּלְת
רַבְּרָן וּב' זְעִירִין וְשְׁעָרִיה אוּפֵס, הָא אִיהוּ
בֵּין תְּרִין אֲתוּוֹן בְּמִתְקָלָא, דָּא נִמְיָד רִישָׁא, וְחִיף
בְּמֵלּוּי. וְלֹא כָּל כֶּךָ צְעָרִין רַבְּרִין מִתְעָרִין עַלּוּי
וְאִשְׁתַּזִּיב מִכְּלָהוּ, דָּא זָכוּ זְעִירָא מֵאֲבוּי מְגִין
עַלּוּי. וְהָהוּא זָכוּ אֶתְרָשִׁים גּוֹ עֲמוּדָא דְקָאִים בֵּיה
הָהוּא נַעַר, וְאִיהוּ זָכִי בְּחָד יִתְמָא בְּגִין דְּכָל יִיתָם
וְאַרְמָלָא קִיָּיִמִין בְּפִקְדוּנִיה דְּמִטְטְרוּ"ן דְּקִיָּיִמָא
לְדִינָא בְּאִינוּן ע' סְנֵה דְרִין. בְּהִיכָלָא דְזִכּוּתָא
דִּינִין כָּל דִּינִין דְּעֵלְמָא, בָּר מִתְלָתָא. בְּנִי, חִי,
וּמְזוּנִי. וְכָלָהוּ בְּקֶרְאִי כְּתִיבִי.

בְּנִי, גְּבִי חֲנָה (שְׁמוּאֵל א א) וְתִתְפַּלֵּל עַל ה', עַל ה'
דִּיָּקָא. לְעִילָא לְעִילָא, אֲתָרָא דְמִזְלָא
עֲלָאָה. חִי (יִשְׁעִיָּה ל"ח) הִנְנִי יוֹסִיף עַל יְמִיךָ, יוֹסִיף
דִּיָּקָא. מְזוּנִי דְכְּתִיב (תְּהִלִּים כ"ה) הִשָּׁלַךְ עַל ה' יְהִיבֶךָ
וְהוּא יַכְלִכְלֶךָ. עַל דִּיָּקָא, (כְּדָמוּכָח בְּפִרְשֵׁת עֲרִיּוֹת, וְכֵן בְּאֲדָרָא)
וְתַמֵּן דִּינִין בְּנִי עֲלָמָא וְיִהְיִין פִּתְקָא לְמִלְאָךְ
הַמּוֹת לְקַטְלָא לֹוֹן וּלְנִטְלָא רֹוּחִיהוּן.

והואיל ומשכוננין עלֵאין וטבין דבני נשא בידוי
 דקודשא בריך הוא, פקיד למטטרו"ן
 דיהון בנוי דההוא בר נש ואתתיה בפקדונא
 דיליה. ובגין דאסיר למשכנא לון משכוננין על
 משכוננין, לא יקומון. (נ"א זמותון) ועל דא מאן
 ישזיב לון מענויא, ההוא זכו אגין על בנוי. והא
 חד מנייהו דההוא זכו אגין עליה בעידן עקתיה.
 לדא אית ליה חד רושם במצחיה, חייבא או
 גייפא איהו, ולא אתחזי קמי בני נשא, דלא
 ידעין ביה. דא אצלח. ומאן דאתחבר בהדיה
 יצלח יתיר מניה.

חוטמא עמיקא (בז"ח ד"א איתא עקימא) ותריין נוקבין
 דיליה רברבין וסלקין לבר אינון
 פתחין דנחירוי, וחוטמא לא סליק, דא איהו באת
 ה' בשלימו. ד' שרטוטין (רברבין) רברבין במצחיה
 ושית זעירין. אויגנוי רברבין, עינוי רברבין, ותריין
 רשימין אוכמין דקיקין בעיניה דימינא. שעריה
 לא אתתקן במזייה, בגין דאיהו רב ותקיף. רושם
 מכתשא במצחיה, דא סרפא בכל יומא זמין, כד
 אתרעם ברוגזיה. קריר חוטמיה ואתחזי חיוור,
 תב מרוגזיה לזמן רב. מהימנא איהו במלין
 רברבין, ובזעירין לאו הכי. חמדן איהו, גופיה

מְלִי מַכְתָּשִׁין וְאַבְעָבוּעִין בְּכָל יוֹמֵי שְׁתָּא, וְבַר
זְמָנָא חַד זְעִירָא בְיוֹמִין דְּסִיתָוּא. אֲתִנְהִיג
בְּעִנּוֹתָנוּתָא בְּבִיתִיה. תִּיאוּבְתִּיה לְמִיכָל בְּכָל
אַתָּר, אַף עַל גַּב דְּלָא יִזְמָנוּן לִיה. אִי זְכִי
בְּאוּרֵייתָא וְאוּלִיף יְנוּקִין, זְכִי בְּהוּ בְּשִׁי"ן תִּי"ו.

בִּידִיה יְמִינָא רוּשָׁם עֲמִיקָא, מְתוּלָדָה דְּאַתְיָלִיד
בִּיה. תְּרִין נָשִׁין אֲזִדְמָנוּ לִיה קִדְמֵייתָא
תָּמוֹת עַל מְתָבְרָא, תְּנֵייתָא תּוֹכָה לְתִרִין בְּנִין, חַד
יָמוֹת זְעִיר בְּחֻלְבָּא דְּאַמִּיה, וְחַד יָקוּם בְּעֻלְמָא,
גִּיפָא יִתִּיר מִבְּנֵי נָשָׂא אַחֲרָנִין. וְחִיִּין קִיִּימִין בִּיה,
אַבֵּל לָא כָּל כָּךְ.

חוּטְמָא דְּאָזִיל בְּאַרְח מִיִּשְׁר וּמִתְתַּקְנָא עַל גְּבִי
אַנְפִּין, הָא אִיהוּ בְּאַתָּה ה"א בְּשְׁלִימוּ.
דָּא אֲתַגְלִי בְּמַצְחִיה תְּרִין שְׁרֻטוּטִין רַבְרָבִין וְה'
זְעִירִין, וְתִרִין מִסְטָרָא יְמִינָא לְגַבִּיה שְׁעָרִיה מִיִּשְׁר
מִתְתָּא לְעִילָא, שְׁעָרִיה בֵּין אָכָם וְסוּמָק, תְּלִיִּיא
עַל אוּדְנוּי. עֵינוּי רַבְרָבִין יְרוּקִין, וְחוּטָא סוּמָקָא
סַחְרָא לָגוּ. אַנְפוּי אָרִיכִין, דָּא אַקְרִי אַנְפִּי נָשֵׁר,
דָּא מִבְּנוּי דְּסִיחָרָא בְּאַשְׁלָמוּתָא.

כַּד בְּעִי לְאַזְעָרָא גְרַמִּיה טָב אִיהוּ לְגַבִּיה מְאָרִיה,
דְּחִיל חֲטָאָה אִיהוּ. בְּיוֹמֵי עוֹלִימוּי, אִיהוּ

בְּלֹא מְרַעִין אָזִיל בְּכִרְיָאוּתִיהָ כְּגִבּוֹר בְּלֹא דְחִילוֹ,
 בְּיוֹמִין דְּסִיבוֹ נְחִית בְּנְחִיתוֹ דְּסִיְהָרָא, חֲלָשָׁא
 לִיְהוּי, מְרַעִין רַדְפִּין אֲבַתְרִיהָ. דָּא זִכָּאָה בְּמְרַעִין
 יִתְכַּפְּרֵן. וְאִי מִתְחַלְפִּין סִימָנִין בְּיוֹמֵי עוֹלִימוֹי,
 לִיְהוּי בְּמְרַעִין. בְּגִין דְּאִיהוּ כַּד סִיְהָרָא בְּעִיָּא
 לְאַנְהָרָא. וְיֵהֵא הֵהוּא גִבְרָא בְּמִסְכְּנֹו. וּבְיוֹמִין
 דְּסִיבוֹ, יְהוּי בְּלֹא מְרַעִין, וּבְעוֹתָרָא וְיָקָר סָגִי. דְּהָא
 כְּדִין אֲנַהֲיֶרֶת סִיְהָרָא וְקִיִּמָּא בְּאַשְׁלֻמוֹתָא. וְדָא
 אִיהוּ צְדִיק וְטוֹב לוֹ, וְדָא עֲנוּתְנוּתָא בִּיהָ. רְחִים
 הוּא לְמֵאֲרִיָּה בְּכוּלָּא.

חוטמא אֲרִיכָא וְחַד חֲדוּדָא בְּרִישָׁא דְחוּטְמָא
 דְּנִשְׁרָא, הָאִי אִיהוּ בְּלֹא אֶת כָּלָל.
 שְׁעָרִיהָ קָמִיט. שְׁרֻטוּטִין דְּמִצְחִיהָ ג', אֲנָפוּי
 חֲדִידָן, עֵינָיו זְעִירִין, הָאִי אִיהוּ חֲמֻדָן בְּמָה דְּאִית
 לָהּ לְאַחֲרָנִין. כָּל עוֹבְדוּי לָאוּ בְּדְחִילוֹ דְּשִׁמְיָא,
 סָנְיָא אוֹרִיִּיתָא וְסָנִי לְמָאן דְּלַעָאן בָּהּ, רְחִים לְפֻם
 שְׁעָתָא לְמִשְׁמַע מְלִין דְּאוֹרִיִּיתָא, וּלְפֻם שְׁעָתָא
 פְּרָחִין מְנִיהָ. בְּרַגְלִיהָ שְׁמָאֲלָא תְרִין אֶצְבָּעִין
 קָמִיטִין דְּלֹא מִתְפַּשְׁטִין, וּבְרַגְלִיהָ יְמִינָא חַד. הָאִי
 אִיהוּ בְּחֻטָּאָה דְּגִנְבָה וְלֹא תָב מֵהֵהוּא חוּבָה
 לְעֵלְמִין. בֵּין כְּתָפוּי תְלִיין תְרִין שְׁעָרִין רַבְרַבִּין.

בְּחֲדוּי אֵית ג' שְׁעָרִין דְּתַלְיִין. אוּמִי אוּמָאָה בְּכָל
רְגָעָא וְשַׁעְתָּא וְלֹא אֶתְהַנִּי.

זְמַנִּין תְּרִין בְּשַׁתָּא יִשְׁתַּתֵּף בַּר נָשׁ בִּהְדִּיָּה וְלֹא
יִתִיר, וַיִּצְלַח. וְהוּא מְאָדָּר וְעַד רִישׁ נִיסָן,
וּמֵאֲלוּל עַד שִׁית יוֹמִין בְּחֻשׁוֹן, וְלֹא יִתִיר. וּבְיוֹמִין
אֵלִין יִצְלַח מָאן דִּישְׁתַּתֵּף בִּהְדִּיָּה, דְּהָא יוֹמִין
אֵלִין, יוֹמִין דְּאֶתְוֹן אֵינוֹן, וּמָאן דְּלִית לֵיהּ אֶתְוֹן
אֶתְאַחַד בְּהוּ.

בְּיוֹמִין אֵלִין נִפְקִין נִשְׁמָתִין עֲרִטִילָאִין וְאֵינוֹן
מִתְהַדְּרִין כְּמִלְקָדְמִין, וְלִית לוֹן זְווגִין.
וּבְיוֹמִין אֵלִין נִפְקִין אֶתְוֹן כ"ב. וְשָׂרָאן בְּהוּ,
וּמִתְעַטְרִין בְּהוּ, וּבִרְחֻמִּי יִשְׁתַּכְּחוּ זְווגִין. וּבִירְחִין
אֶחָרָנִין וּבְיוֹמִי אֶחָרָנִין לָאוּ, דְּהָא מִז' בְּאָדָר,
בְּטַשׁ בּוֹצִינָא וְאַפִּיק אֶתְוֹן זַעֲרִין וּבִקְעִין רְקִיעִין
וְנִפְקִין לְעֶלְמָא.

בְּזְמַנָּא דְּאֵינוֹן נִפְקִין, כָּל אֵינוֹן נִשְׁמָתִין
עֲרִטִילָאִין דְּהוּ זְמַנִּין לְאֶתְהַדְּרָא
נִפְקִין בִּהְדִּיָּהּ, וְאֶתְאַחְדִּין בְּאֵינוֹן אֶתְוֹן וְנִפְקִין
עַל יְדוּי דְּפִרוּוּנְקָא. בְּגִין דְּכָל בְּנֵי עֶלְמָא כַּד
אֶתְבְּנוּן לְאֶתְצִיירָא בְּהָאֵי עֶלְמָא, כָּל צִיּוּרִין
דְּאֶתְוֹן מִתְצִיירִין בְּהוּ עַל יְדָא דְּאֵינוֹן ג' שׁוּתָּפִין

דְּקָא מְזֻדְּוּג בְּנִינָא. וְהִשְׁתָּא אֵלִין דְּקָא מְתֵהֲדָרָן
כָּל אֵינוֹן אַתּוּן דְּקָא אַתְצִירוּ בְּהוּ אַחֲרָנִין, לָא
מְתֻצִּירִי בְּהוּ. דְּהָא אֵינוֹן פְּרוֹנְקִין לָא מְצִירָן
לוֹן בְּאַתּוּן, כְּמָה דְּאַתְצִיר בְּקִדְמִיתָא מְסִטְרָא
דְּאַבָּא וְאַימָא.

וְאַיִין אַתּוּן אֲזִלִּין וּמִשְׁטָטֵן בְּעֵלְמָא, וְאַתְאַחְדָן
בְּהוּ כָּל אֵינוֹן דְּלִית לוֹן אַתּוּן עַד רִישׁ
יְרַחא דְּסִינֹן. דְּהָא כְּדִין אַתְטַמְרָן אֵלִין וְאַתּוּן
עֲלָאִין בְּעִיִּין לְאַתְגְּלָאָה. וּמֵאַלּוּל אַתְטַמְרָן אֵלִין
עֲלָאִין עַד שִׁיתָא יוֹמִין בְּחֻשׁוֹן, עַד דִּיהֲדָרוֹן בְּנִי
נִשָּׂא מְחוּבִּייהוּ וְיִתְכַפֵּר לוֹן, וּמְתֵהֲדָרָן אַתּוּן
כְּמִלְקִדְמִין. וּבִין כֶּךָ וּבִין כֶּךָ אֵינוֹן זְעִירִין נִפְקֵן
לְקִימָא עֲלְמָא וְאַלִּין אַתְאַחְדָן בְּהוּ, בְּגִין דְּלִית
לוֹן אַתּוּן כָּלָל. דְּהָא מֵאַלּוּל תְּלִיא וְקִימָא
תְּשׁוּבָה וְאַתּוּן סְלָקִין לְגַבָּהּ וּבְנִי עֲלְמָא מְהֲדָרָן
מְחוּבִּייהוּ וּמְהֲדָרָן לְאַתּוּן, וְקִימִי עַל עֲלְמָא
תְּרִין יְרַחִין, וּמְסַתְּלָקִין טַבַּת וּשְׁבֵט.

סדר הלימוד ליום יב טבת [יום 101 בשנה]

מִז' בְּאֶדְר נִפְקִין אֵלִין אַחֲרָנִין, כְּמָה דְּאַתְמַר.
וְאַלִּין דְּמְתַאחְדָן בְּהוּ מְקִדְמִי רַחֲמִי בְּאַלִּין
יוֹמִין וְתֵרִין יְרַחִין אַחֲרָנִין אַתְטַמְרָן כְּלָהוּ, וְאַלִּין

תמוז ואב. ונפקין ימי הרעה באתוייהו, ושלטין
אלין על עלמא ואחרנין אתטמרו. ובגין כך
באינון יומין זכאה איהו מאן דישתזיב מנייהו.

וכד חוטמא אריכא רב בפותיא לגבי רישא
דא איהו באת ה' ולזמנין את י' אתחבר
בהדיה, דא איהו בר נש דאצלח. אנפוי
קמיטין כתולדה דאבעבועין. עינוי סמקין, דא
איהו בין אינון תולדין דסגירא דעינוי, לזמנין
זלגין דמעין.

קמיטין דמצחיה ד' ותרין עברין רשימין כאריח
על גבי לבינה. שעריה רב, האי אצלח
ודחיל חטאה. שבח גרמיה בכלא, יתיר ממה
דאית ביה. ובזמנא דאתנענע (עינוי) זלגין דמעין
וכאיבא בחוטמיה עד דאושיד לחה ירוקא, ודא
קשיא מאינון זיני סגירו. מאן דאשתתף בהדיה
אצלח. מהימנא איהו בכלא.

על כתפיה שמאלא אית ג' רשימין, ב' סומקין
וחד אוכס. ברם אוכס אית ליה תועלתא.
האי משיך ליה לאתקרבא בבני נשא ואחיד בהו
דלא יחשבון ליה כסגירא. מומא אתיליד ביה
בליליא חד יומא דסתווא ביומי דעולמוי, דאכל

נונא ושתא מיא ונפק לבר. ובההיא שעתא הוה שליט כוכב שבתאי בעלמא, וחד ענפא דיליה הוה משיך לאתפשטא לתתא. ונפק איהו בגלוייא דרישא, ומחא ביה על ידא דקורקפנ"י ושמרורו"ן תרין רוחין דשלטין בההוא ענפא.

וכד אתמחי האי בר נש, רשימו ביה תרין רשימין סומקין, וזהו ענפא רשים ביה זהו רשימו אוכמא, דהא מלוי דשבתאי באופם אשתמש. ורזא דא שליט ביומא דשבתא (ד"ח נ"א בעמא דשבתאי) ולא בעמא קדישא, בגין דעמא קדישא לית לון חולקא ואחסנתא בכוכבייא ומזלי, אלא בקודשא בריך הוא בלחודוי. ואצטריך לון לאחזאה חדוה ומיכלא ומשתייא ולבושין ולא תקנא ביתא ופתורא ביומא דא, דלאו הכי לכל אינון דאחידן בכוכבא דשבתאי דאיצטריך לון לאתענאה ולאחזאה עציבו ודאגה ורוגזא ולמלבש שחורים ולכסא שחורים ולא למיכל בשרא וחמרא ומשחא, ולא לאתענגא עינוגין דעלמא, אלא למיתב בדיורא עציב ולא תפרשא מן בני נשא. (בז"ח ד"א איתא וקדין וכ"ה בדפו"י) ותריין אלין רוחין קורקפנ"י ושמריר"ון

אַתְּמִשְׁכָּאן עָלוּי וְאוֹדְעִין לִיה מְלִין דְּעֻלְמָא
בְּאַמְשְׁכוּתָא דְּשַׁבְּתָא.

חֲזִינָא בְּסִפְרָא דְּשְׁלֵמָה מְלָכָא, דְּאִית בְּנֵי נֶשֶׁא
דְּאַתְיִילִידוּ כַּד שְׁלֵטָא עֲנָפָא דָּא, וְאִינוּן
עֲצִיבִין תְּדִיר דְּלֹא חֲדָאן לְעֻלְמִין, בְּרַאי לְעָאן
בְּאוּרִייתָא וְקָא אַתְאַחֲדֵן בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. עִם
כָּל דָּא, אִי אִית בֵּיה בְּהֵוּא בְּרַשׁ יְסוּדִין
וְשָׁרְשִׁין מִזְכוּ אַבְהֵן, עֲנָפָא דָּא דְּנִפִּיק מִשְׁבְּתָא,
לְזַמְנִין נֶצַח לִיה וְאַחִיד לִיה. וְאִינוּן תְּרִין רוּחִין
מִתְּפַשְׁטִין וְאַזְלִין לְנוֹקְבָא דְּטִינָרָא, דְּתַמָּן
מִתְּכַנְשִׁין כָּל רוּחִין עֲרִטִילָאִין דְּלֹא עָאֲלִין לְגוּ
פְּרָגוּדָא דְּמְלָכָא, וְאִינוּן עֲרִטִילָאִין בְּהֵאִי עֻלְמָא
וְכַד נִפְקִי מֵהֵאִי עֻלְמָא מִשְׁטָטִי לְאַעְלָא בְּהֵוּא
עֻלְמָא, וְנֶעֱלִין תְּרַעָא בְּאַנְפִּיֵהוּ בְּכָל סְטָרִין
דְּעֻלְמָא. וְלֹא אֲשַׁכְּחוּ נִיחָא עַד דְּאִינוּן נִפְקִין
וּמִשְׁטָטִין בְּעֻלְמָא, וְאַלִין אֲקֵרוּן בְּשִׁמְהֵן שְׁכֵנוֹת.

וּבְיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא כַּד אַתְקֵדֶשׁ יוֹמָא, וְאִינוּן לָאן
עָאֲלִין לְגוּ נוֹקְבָא דְּחַד טִינָרָא דְּאִיהוּ
לְבָר מַחוּמוֹת גִּנְתָּא בְּטוּרִין דְּלָבָר, וּמִשְׁתַּכְּכִי תַמָּן
כָּל יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא. וּלְבַתֵּר נִפְקִי וּמִשְׁטָטִי בְּעֻלְמָא
וּמוֹדִיעִין בְּחִיזוּ דְּלִילִיא מִלִּין לְבְנֵי נֶשֶׁא.

וְכֵד נֶצַח עֲנָפָא דָא לְהֵהוּא בַר נָשׁ, אֵינּוֹן תְּרִין
רוּחִין אֲזֵלִין לְהֵהוּא נוֹקְבָא וּמִתְעַכְבִּין תַּמָּן
עַד דְּנִפְיָק שְׁבֻתָּא. כִּיּוֹן דְּנִפְיָק שְׁבֻתָּא נִפְקִין אֵינּוֹן
נִשְׁמָתִין וְאֵינּוֹן רוּחִין בִּהְדִּייהוּ וּמִתְחַבְּרִין כַּחַדָּא
וְאַתְיִין אֵינּוֹן תְּרִין רוּחִין וְחַד נִשְׁמָתָא דְּגִזְעָא
דֵּהֵהוּא בַר נָשׁ, ע' דְּרָגִין לְאַחֲרָא וְשָׂרָאן עַל גְּבִי
הֵהוּא בַר נָשׁ רוּחָא בְּתַר רוּחָא, וְאוּדְעִין לִיה
מִלִּין דְּעֵלְמָא. מְנִייהוּ קָשׁוּט וּמְנִייהוּ לָאו קָשׁוּט,
מְנִייהוּ קָשׁוּט מְסֻטָּרָא דְּנִשְׁמָתָא עֲרִטִילָאָה, דֵּהָא
אַשְׁכַּחַת תַּמָּן נִיחָא. וּמְנִייהוּ לָאו קָשׁוּט מְסֻטָּרָא
דְּאֵינּוֹן רוּחִין. וּלְזַמְנִין אֵינּוֹן רוּחִין אוּדְעִין לִיה
מִלִּין דְּקָשׁוּט לְזַמָּן קָרִיב, וְדָא אִיהִי נִשְׁמָתָא
דְּלָא אַשְׁכַּחַת פְּרוּקָא (ס"א פְּרוּקָא) לְעֵלְמָא מְע'
דְּרָגִין לְאַחֲרָא.

בְּדִין כּוֹכַב שְׁבֻתָּאֵי מְשִׁיךְ לְהָאֵי עֵלְמָא אֵינּוֹן
רוּחִין, וּבְגִינָה לָא דְּחִיל הֵהוּא בַר נָשׁ. כִּד
שָׂרָאן עֲלוּהִי וְלָא אֲזִדְעִזֵּעַ. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דְּמָאן
דְּאִית לִיה זְכוּ דְּאַבְהֵן לְסִייעָא בְּכָל אֵינּוֹן עוֹבְדִין.
חֻטְמָא עֲקִים וְהֵהוּא עֲקִימוּ סְטָא לְסֻטָּר יְמִינָא
דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ דְּרָשִׁים בָּאָת ה'
וּלְזַמְנִין בָּאָת ר' וְלָא מִתְחַבְּרִין כַּחַדָּא. דָּא אִיהוּ בַר
נָשׁ דְּמִמְלִל רְפִיכִין. בְּמַצְחִיָּה שְׁרֻטוּטָא חָדָא

רַבְרָבָא וְד' זַעֲרִין (נ"א וְאִינוּן) וְעִינוּי דְקִיקִין וְלֹא כָל
כַּךְ, וְאִינוּן מִתְהַפְכִין לְסַמָּקָא. שְׁעָרֵי תַלְיִין
שְׁעִיעִין זַעֲרִי, שְׁלֹשָׁא רַבְרָבָא הָוָה לִיה, וְתַלְיָא
מִנִּיה סִיוָעָא. אֵית לִיה מְהִימָנָא, אִיהוּ אַצְלַח
בְּעוֹבְדוּי, דָּא אֵית לִיה פְּגִימוּ דְמוֹמָא דְאִיהוּ סָרִיס
חֲמָה, אוּ תַלְיָא בְכִיסָא דְבִיעוּי חַד מִמַּעוּי וְלֹא
אַפִּיק זֶרַעַא כְּדָקָא יָאוּת. בִּידָא שְׁמַאלָא אֵית
אַצְבָּעָא זַעֲרִיא קָמִיט וְלֹא אַתְפָּשֵׁט. (עכ"מ ונראה שחסר.)
אַמֵּר אָדָם קְדָמָאָה (תהלים קל"ט) לָא נִכְחַד עֲצָמֵי
מִמֶּךָ וְגו'. מִכָּאן דְּמִזְוֹגָא דְדָכָר וְנוֹקְבָא
אַתְיָא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא, זְוֹגָא דְמַלְכָּא
בְּמִטְרוֹנִיתָא. מָאִי טַעְמָא, תַּחֲתִיּוֹת אֶרֶץ, תְּרִין
(תַּחֲתִיּוֹן) (נ"א תַּחֲוִמִּין) תַּחֲוִתִּין אֵית לְהֵהוּא דְאִיקְרִי אֶרֶץ
חֶפֶץ. אַתְרָא דְאַתְצִיירָא נִשְׁמַתָּא דְדְכוּרָא לִימִינָא
וְאַתְרָא דְנִשְׁמַתָּא דְנוֹקְבָא לְשְׁמַאלָא וְעַל דָּא בְּעִי
אַתְעֲרוּתָא מִסְטָרָא דְנוֹקְבָא הָדָא הוּא דְכְתִיב
(ישעיה מ"א) הָעִירוּתִי מִצָּפוֹן וַיֵּאת, וּכְדִין מִמְזֻרַח
שְׁמֵשׁ קוֹרָא בְּשָׁמִי. זְוֹגָא דְשְׁמֵשׁא בְּסִיְהָרָא,
יַעֲקֹב בְּרַחֵל.

וַיָּבֹא סָגְנִים כְּמוֹ חֲמֹר, אֵלֶיךָ חִילִין דְּעֵלְמָא
דְּנִפְקוּ מֵאָדָם קְדָמָאָה. בְּתַר הָכִי (תהלים קל"ט)
גְּלָמִי רָאוּ עֵינַיָךְ, כְּשֶׁהֵייתִי מוֹטֵל גּוֹלָם בְּלִי צוּרָה.

ממזרח למערב ראו עיניך הדורות העתידות
לצאת ממני, כי (אתה) הוא קורא הדורות מראש.

ועל ספרך כלם יכתבו, זה ספר תולדות אדם
לדיוקנין, דבהאי ספר של (כל) צדיקים הוו
מתחקקן כל (וכל) דיוקנין דעלמא בצירופא
דאתון זר"ה פס"ץ ותמן כלם יכתבו בצירין
דקמיטין במשכא דאדם, כגוונא דרקינע השמים
דתמן כוכביא.

המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא, (ישעיה
מ) לזרעא דישראל עבדי יעקב אשר
בחרתיך דאינון אקרון אדם. דכתיב (יחזקאל ל"ד)
ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, ובגיניכון
אתברי עלמא. הדיא הוא דכתיב (ירמיה ב) קדש
ישראל ליי ראשית תבואתה, דאינון עאלו
במחשבה עד לא אתברי עלמא. וכלהו (תהלים קל"ט)
על ספרך כלם יכתבו ימים יוצרו. לכלהו יומין
עלאין במנין.

משכו וקחו לכם. (שמות י"ב) משכו יומין עלאין
לאנהרא ליומין תתאין שס"ה ורביע
יום, ומקצת יומא ככוליה יומא, לחושבן משכו.
ומאן דמשיד מתמן, משיד נהירו לסיהרא

לְקַדְשָׁא לָהּ. (תהלים קל"ט) וְלֹא אֶחָד בָּהֶם, דָּא דָּוִד
 מְשִׁיחָא דְלֹא הָוָה לֵיהּ יוֹמִין לְאַתְנַהֲרָא, וְאִיהוּ
 מְשִׁיחָא לֵיהּ שְׁבַעֵין שָׁנִין, כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (תהלים
 ל"ט) הִנֵּה טַפְחוֹת נִתְּתָה יָמַי. מָאִי טַפְחוֹת, ט'
 פְּחוֹת. טב הָכָא דְפַחִית לֹון מִיּוֹמֵי אָדָם, לְמִיָּהֵב
 לֵיהּ לְדָוִד דְהָוָה טוֹב רוּאִי. טוֹב דִּילֵיהּ מֵאָדָם
 קַדְמָאָה דְעֵבֵד עֲמִיהּ צִדְקָה בְּגִין דִּיְהֵא מוֹכֵן דָּוִד
 לַעֲשׂוֹת צִדְקָה לְיִשְׂרָאֵל. כְּגִוּוֹנָא דְקִבִּיל דָּוִד עָנִי
 וְאַבְיוֹן, הָכִי יְהִיב לְמַסְכְּנֵי וְכָלָא בְּמִשְׁפָּט כְּמָה
 דְאַתָּה אָמַר (שְׁמוּאֵל ב' ח') וַיְהִי דָּוִד עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט
 וְצִדְקָה לְכָל עַמּוֹ.

וְאַתְעָרוּ, שׁוּפְרִיָּה דִיעֶקֶב אָבִינוּ מְעִין שׁוּפְרִיָּה
דְּאָדָם קַדְמָאָה, בְּגִין דִיעֶקֶב יוֹשֵׁב
אֱהָלִים וְאוֹלִיף תַּמָּן בְּבֵית שֵׁם וְעֵבֶר וְאַבְרָהָם
וַיִּצְחָק לְמַפְלַח לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּאִיהוּ
בְּכוֹר. דְּכֶתִיב (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְעִבְדוּהָ
בְּבִכּוֹרוֹת וְדָאִי הָוָה.

סְפָרָא דְאָדָם קַדְמָאָה הָוָה לֵיהּ לִיעֶקֶב וְסְפָרָא
דְּחִנּוּף וְסְפָרָא דִי סְפִירוֹת דִּיצִירָה
דְּאַבְרָהָם אָבִינוּ. וְהָא אַתְעָרוּ מְסַכְת עִבְדוּהָ זָרָה
דְּאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם ת' פְּרָקִים, וּמִכָּל
אִינוּן סְפָרִים אוֹלִיף לִיעֶקֶב אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם

אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים, חֲכָמָתָא סְגִיָּא, וְהוּהּ
שׁוּפְרִיָּה. וְשִׁרְטוּטִין דִּילִיָּה כְּגִוּנָא דְשִׁרְטוּטִין
דְּאָדָם קִדְמָאָה.

וְהָא כְּגִוּנָא דְאָדָם קִדְמָאָה דְאִיהוּ קָדָם לִיצִירָה,
יִצִיר כִּפְיוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹף הָכִי
יַעֲקֹב רֵאשׁוֹן, רֵאשׁוֹן לְשָׁלִימוֹ. קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִי
רֵאשִׁית וְגו', דֶּהוּהּ עֲרִסְיָה שְׁלִים, מָה דְלִית הָכִי
בְּאַבְרָהָם דְּנִפְיָק מִנִּיהּ יִשְׁמַעְיָאֵל וּבְנֵי קְטוּרָא
וְאִינוּן סִיגֵי הַפֶּסֶף. וְאָדָם, דְּנִפְק מִנִּיהּ קִין. וְנָח,
דְּנִפְק מִנִּיהּ חָם. וְיִצְחָק, דְּנִפְק מִנִּיהּ עֶשָׂו, סִיגֵי
דֶּהָבָא. אָבֵל יַעֲקֹב, עֲרִסְיָה שְׁלִימָא אִיהִי. וְעַל דָּא
בִּיהּ בְּחַר ה' מִכָּל הָעַמִּים (תְּהִלִּים קל"ה) כִּי יַעֲקֹב
בְּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגּוּלָתוֹ וּכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי
חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. (ע"כ סֵתְרֵי תוֹרָה). (עד

כאן מההשמטות).

זהר:

רְבִי יִצְחָק וְרְבִי יוֹסִי, הָווּ יְתִבִּי יוֹמָא חַד וְלַעְזָאן
בְּאוּרִייתָא בְּטַבְרִיָּא. אַעֲבָר רְבִי שְׁמַעוֹן,
אָמַר לוֹן בְּמֵאֵי עֲסָקִיתוּ, אָמְרוּ לֵיהּ, בְּהֵאֵי קָרָא
דְּאוּלִּיפְנָא מִנִּיהּ דְּמַר, אָמַר לוֹן מָאֵי אִיהוּ. אָמְרוּ
לֵיהּ, הָאֵי דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ה') זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם
בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה

אותו. והא אתמר, דאחמי קדשא ברין הוא
 לאדם הראשון, כל אינון דרין דהו זמינין למיתי
 לעלמא, וכל אינון פרנסין, וכל אינון חכימין,
 דהו זמינין בכל דרא ודרא.

ורזא אוליפנא, זה ספר. אית ספר ואית ספר.
 ספר לעילא, ספר לתתא. ספר לתתא
 אקרי ספר הזכרון, ספר דההוא זכרון, ודא חד
 צדיק, ואקרי זה. ובגין דלא לאפרשא לון,
 דאינון תדיר כחדא ביחדא חדא, כתיב, זה ספר
 תרין דרגין דאינון חד, כללא דכר ונוקבא.

ודא איהו כללא חדא, דכל אינון נשמתין ורוחין
 דפרחין בבני נשא, כללא דכל תולדות,
 אינון ברזא תולדות אדם ודאי. דהא מההוא
 צדיק דקאמר, פרחין אינון נשמתין בתיאובתא
 חדא, ודא איהו שקיו דגנתא דאשקי ההוא נהר
 דנפיק מעדן, דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן
 להשקות את הגן. ודא איהו רזא דאדם, דכתיב
 תולדות אדם.

לבתר ביום ברוא אלהים אדם, דא אדם
 דלתתא, דהא תרין אדם כתיבי בהאי
 (דף ע' ע"ב) קרא, חד רזא דלעילא, וחד רזא

דְּלִתְתָּא, אָדָם דְּאִיהוּ רָזָא דְלַעֲיִלָא, אִיהוּ בְּגִיזוּ,
דְּגִיזוּ קָרָא, בְּדָכָר וְנוֹקְבָא בְּרָזָא חָדָא, דְּכִתְיִב
זֶה סֵפֶר, דָּא כָלְלָא דְכָר וְנוֹקְבָא כַּחְדָּא. פִּינּוּ
דְּעָבְדוּ תוֹלְדוֹת כַּחְדָּא, קָרָא לוֹן אָדָם, דְּכִתְיִב
תוֹלְדוֹת אָדָם.

לְבַתָּר דְּאִתְגַּלְיָא מִלְתָּא, מִגּוּ סְתִימוּ עֲלָאָה
קְדָמָאָה דְקָרָא, בְּרָא אָדָם לְתַתָּא, דְּכִתְיִב
בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בְּדָמוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה
אוּתוּ. בְּדָמוֹת (ס"א דָּא אִיהוּ) דְּאָדָם אִיהוּ כְּהִי חִיזו
דְּאִתְחַזֵּי דִיּוֹקְנִין בֵּיהּ, וְאִינוּן דִּיּוֹקְנִין לָא קִיִּימִין
בְּהֵוָּא חִיזוּ בְּדִיּוֹקְנָא בְּקִיּוּמָא, אֱלָא מִתְעַבְרִין
מִיְנֵיהּ, אוּף הֵכִי בְּדָמוֹת אֱלֹהִים.

דְּבַר אַחֵר, בְּדָמוֹת אֱלֹהִים, דִּיּוֹקְנָא דְשִׁיפִין דְּכָר
וְנוֹקְבָא, בְּרָזָא (תהלים קלט) דְּאַחֲזוּר וְקָדָם.
אַחֲזוּר: בְּרָזָא דְשִׁמּוּר. וְקָדָם: בְּרָזָא דְזָכוּר. וּבְאֵלִין
תְּלִיין כָּל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, שִׁית מָאָה וּתְלִיִסְר
פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, כָּלְלָא דְכָלָא. וְתַנִּינִן, אַחֲזוּר
לְעוּבָדָא דְבְּרָאשִׁית, וְקָדָם לְעוּבָדָא דְמִרְכָּבָה.
וְכָלָא דָּא בְּדָא תְלִיא. בְּדָמוֹת אֱלֹהִים, בְּהֵוָּא
דִּיּוֹקְנָא מִמֶּשׁ, וְהָא אוּקִים לִיה מוֹ.

תוּ, זֶה סֵפֶר תוֹלְדוֹת אָדָם: לְדִיּוֹקְנִין, בְּרִזֵּי
דִּיּוֹקְנִין דְּבַר נֶשׁ, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּאִינוּן

תולדות דְּבַר נֶשׁ, דְּיוֹקְנָא דְּרִזִּין דְּבַר נֶשׁ, בְּשַׁעְרָא,
בְּמַצָּחָא, בְּעֵינִין, בְּאַנְפִּין. בְּשַׁפּוֹן, וּבְשַׁרְטוּטִי
יָדִין, וּבְאוּדְנִין. בְּאַלִּין שְׁבַע בְּנֵי נֶשׁא אֶשְׁתְּמוּדְעָן.

בְּשַׁעְרָא. הָאִי מָאן דְּשַׁעְרִיה קָמִיט, וְסָלִיק
לְעִילָא עַל רִישִׁיה, מְאָרִיה דְּרַגְזוֹ.
לְבִיה קָמִיט כְּטוּפָסָא, לָאו כְּשָׂרָאן עוֹבְדוֹי.
בְּשׁוּתְפוֹ אֶתְרַחַק מִנִּיה.

שַׁעְרָא שְׁעִיעַ יִתִּיר, וְתָלִי לְתַתָּא, טָב אִיהוּ
לְשׁוּתְפוֹ, וּרְוּחָא אֶשְׁתַּכַּח בִּיה, וְאִיהוּ
בְּלַחֲדוֹי לָאו הָכִי. מְאָרִי דְּרִזִּין אִיהוּ בְּאִינוֹן רִזִּין
עֲלָאִין. בְּרִזִּין זַעֲרִין לָא (דף ע"א ע"א) קִיִּימָא בְּהוּ.
עוֹבְדוֹי כְּשָׂרָאן וְלָא כְּשָׂרָאן.

וְאִי תָּלִי לְתַתָּא, וְלָא שְׁעִיעַ, לְבִיה לָא דְּחִיל,
מְאָרִיה דְּזִדּוֹנָא אִיהוּ. כְּסִיף בְּעוֹבְדִין
דְּכַשְׁרָן, וְיָאן קָמִיה, וְלָא עָבִיד. וְכֹד אִיהוּ סִיב,
אַהֲדָר לְמַהוּי דְּחִיל וְיָאן עוֹבְדוֹי. וְהָנִי מִלִּי,
בְּמִלִּי דְּעֶלְמָא. אֲבָל בְּמִלִּי דְּשִׁמְיָא, יִצְלַח מָאן
דִּיקָרֵב בִּיה. לָא יִתְגַּלּוֹן לִיה רִזִּין עֲלָאִין, אֲבָל רִזִּין
זַעֲרִין טָב אִיהוּ לְנִטְרָא לֹון, מְמַלָּה זַעֲרָא עָבִיד
רַב, וּמְלוֹי אֶשְׁתַּמְעוּ. וְרָזָא דָא זִי"ן, בְּאִינוֹן אֶתְוּוֹן
דְּשִׁיעוּרָא דְּמַר.

שַׁעְרָא אוֹכְמָא יִתִּיר צָהִיב, אֶצְלַח בְּכָל עוֹבְדוֹי
בְּמִלֵּי דַעֲלָמָא, וּבִסְחוּרָא, וּבְדַדְמֵי לֹון.
וַתֵּרֶן אֵיהּ דָּא אֶצְלַח לְחוּדוֹי. מָאן דַּמְתַּחְבֵּר
בְּהֶדִיָּה, לָא אֶצְלַח לְיוֹמִין סַגִּיאִין, אֶלָּא אֶצְלַח
מִיָּד, וְהָיָא אֶצְלַחוּתָא פֶּרְחָא מְנִיָּה. וְרָזָא דָּא
דְּאֵיהּ בְּכָלֵלָא דָּאֵת ז'.

שַׁעְרָא אוֹכְמָא דָּלָא צָהִיב, לְזַמְנִין אֶצְלַח,
לְזַמְנִין לָא אֶצְלַח. דָּא אֵיהּ לְשׁוּתָפוּ
וְלֹא־שְׁתַּדְּלָא בְּהֶדִיָּה, טָב לְזַמֵּן קָרִיב, וְלָא לְזַמֵּן
רְחִיק, דִּהָא לְזַמֵּן רְחִיק יַחֲשׁוּב מַחֲשָׁבִין. וּבְגִין
דָּלָא יַתְפָּרְשׁוֹן מְנִיָּה, הָוִי טָב לְזַמֵּן קָרִיב. דָּא
יִצְלַח בְּאוּרֵייתָא אִי יִשְׁתַּדֵּל אַבְתָּרָהָא, וַיִּצְלַחוּן
בֵּיהּ אַחֲרָנִין. לִית לֵיהּ רָזָא לְזַמֵּן רְחִיק.

דְּרִחִיק לָבָא אֵיהּ. יַחֲמֵי בְּשִׁנְאוֹי. לָא יִכְלִין לֵיהּ
שִׁנְאוֹי, וְאֵיהּ דְּרִחִיק לָבָא, וְאֵיהּ בְּרָזָא
דָּאֵת י', דָּלָא קִיַּמָּא בְּכָלֵלָא דָּאֵת ז', אֶלָּא י'
בְּלַחוּדוֹי, בְּרָזָא דְּאֵתוֹן דְּקִיקִין.

שַׁעְרָא דְּמָרִיט, יִצְלַח בְּעוֹבְדוֹי, וְרַמָּאָה אֵיהּ
כַּפִּין בְּבִיתִיָּה. אַתְחַזִּי דְּחִיל חֲטָאָה
לָבָר, לָאוּ הָכִי לָגוּ. דָּא עַד לָא סִיב. אִי שַׁעְרִיָּה
מָרִיט, לְבָתֵּר דְּסִיב, אַתְהַפֵּךְ מִכַּמָּה דִּהְוָה
בְּקַדְמִיתָא, הֵן לְטָב הֵן לְבִישׁ.

וְהִנֵּי מִלִּי שְׁעָרָא דְּמָרִיט בֵּין עֵינוּי, עַל גְּבִי
מוֹחָא, בְּאַתָּר דְּאַנַּח תְּפִלִּין. וְאִי בְּאַתָּר
אַחְרָא דְּרִישָׁא, לָאו הָכִי. וְלָאו אִיהוּ (דף ע"א ע"ב)
רְמָאָה, אֶלָּא מְאָרִיָּה דְּלִישְׁנָא בִישָׁא. בְּלַחֲשׁוֹ,
בְּלֹא אַרְמוֹת קָלָא. לְזַמְנִין דְּחִיל חֲטָאָה אִיהוּ,
לְזַמְנִין לָא. וְדָא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ז', כַּד כָּלִיל
אֵת י'.

עַד הָכָא, רְזִין דְּשְׁעָרָא לְמָרִי מִדִּין, דִּידְעֵי אֲרָחִי
וְרָזִי דְּאוֹרִייתָא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא טְמִירוֹ דְּבִנֵּי
נֶשָׂא, דְּאִינוּן בְּצֶלֶם אֱלֹהִים סְתוּם שְׁמָא, דְּאֵתְפָּרֶשׁ
לְכַמָּה אֲרָחִין.

בְּרָזָא דְּמַצָּחָא, בְּאֵת נ', דְּאִיהוּ שְׁלִימוֹ דְּאֵת
זי"ן, לְזַמְנִין אֲתַכְלִילַת בְּרָזָא דְּאֵת ז',
וְלְזַמְנִין אִיהוּ בְּלַחֲוֹדְהָא. מַצָּחָא דְּאִיהוּ דְּקִיק
וְחַד, בְּלֹא עֲגוּלָא דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְּלֹא מְתִישְׁבָּא
בְּדַעְתִּיהָ, חָשִׁיב דְּאִיהוּ חֲכִים, וְלֹא יָדַע. אֲתַבְּהִיל
בְּרוּחִיהָ. חֲיִיךְ (ס"א גְּשִׁיךְ) בְּלִישְׁנִיהָ כְּחוּיָא.

קְמִיטִין דְּמַצָּחִיהָ רַבְרַבָּן, וְלָאו אִינוּן בְּזוּוּגָא.
בְּשַׁעְתָּא דְּמִלִּיל אֲתַעְבִּידוּ אִינוּן
קְמִיטִין בְּמַצָּחִיהָ, וְלָאו בְּזוּוּגָא. רְשִׁימִין אַחֲרָנִין
דִּי בְּמַצָּחִיהָ כְּלָהוּ בְּזוּוּגָא. דָּא, בְּעֵי דְּלֹא

לְאִזְדּוּגָא לִיה, אֶלָּא זְמָנָא זַעֲיָרָא, וְלֹא זְמָנָא סָגִי.
 כָּל מַה דְּעֵבֵד וְחָשֵׁב, אִיהוּ לְתוּעֲלִיתָהּ, וְלֹא חֵיִישׁ
 לְתוּעֲלִתָּא דְאַחֲרָנִין. לָאוּ אִיהוּ מֵאֲרִי דְרָזִין כָּלֵל.
 דָּא אִיהוּ, (מְשַׁלִּי יֵא) הוֹלֵךְ רְכִיל מְגֵלָה סוּד, וְלֹא
 חָשִׁיב מְלוֹי כָּלֵל. דָּא אִיהוּ בְרָזָא דָּאֵת נ' דְכִלְיָא
 בָּאֵת ז', וְלֹא אֶקְרִי נְאֻמָּן רוּחַ בְּקִיּוּמָא.

מִצְחָא דְקִיק בְּעֵגוּלָא, דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ
 חִפְיָמָא, בְּמַה דְאַסְתָּכֵל. לְזִמְנִין
 אֲתַבְהִיל בְּרוּחִיָּה. רְחִימוּ דִילִיָּה בְּחֻדָּה. רְחֻמָּן
 אִיהוּ עַל כָּלָא, אֲסִתָּכֵל בְּמַלְיָן סְגִיָּאִין. אִי
 יִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא לְהוּי חֲכִים יִתִּיר.

תִּלְת קְמִיטִין עֲלָאִין רַבְרַבִּין בְּמִצְחִיָּה בְּשַׁעֲתָא
 דְּאִיהוּ מְלִיל. תִּלְת קְמִיטִין קָרִיב לְעֵינָא
 חַד. וְתִלְת קְמִיטִין עַל עֵינָא אַחֲרָא. בְּכִי בְּשַׁעֲתָא
 דְּאַרְגִּיז. דָּא אִיהוּ טַב יִתִּיר מִכַּמָּה דְאַתְחֻזִּי. אַרְמִי
 בְּתַר כְּתָפוּי כָּל מַלְיָן דְּעֲלָמָא, בֵּין בְּעוֹבְדוּי, בֵּין
 בְּמַלְיָן אַחֲרָנִין, וְלֹא חֵיִישׁ. אֲצִלַּח בְּאוּרִייתָא. כָּל
 בַּר נָשׁ (דָּף ע"ב ע"א) דִּישְׁתַּדֵּל בְּהִדְיָה יִתִּיר מְמַלְיָן
 אַחֲרָנִין דְּעֲלָמָא, לְזִמְנִין אֲתַדְּבַק רְעוּתִיָּה בְּקֻדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְלְזִמְנִין לָא. בְּדִינָא לָא אֲצִלַּח. אֲתַרְחַק
 אִיהוּ מִן דִּינָא. וְרָזָא דָּא אֵת נ' בְּלַחֲוּדוּי, דְּלֹא
 אֲתַכְלִילַת בָּאֵת ז'. וּבְגִין דְּלֹא אֲתַכְלִילַת בָּאֵת ז',

אֶתְרַחֵק מִן דִּינָא, וְלֹא קָאִים בֵּיהּ, וְרַחֲמוּתָא
אִיהוּ סִטְרָא דִּילֵיהּ.

בְּמִצְחָא דְּאִיהוּ בְּלֹא עֲגוּלָא, וְאִיהוּ רַבְרָבָא. הָאִי
אִיהוּ בַר נָשׁ דְּכָל זְמַנִּין כֹּד קָאִים, וְכֹד
אָזִיל, כְּפִיף רִישִׁיהּ. הָאִי אֶתְפְּלִיג לְתַרִּין לְסִטְרִין,
וְאִינוּן סִטְרֵי שְׁגֵעוֹנָא. סִטְרָא חָדָא אִיהוּ שְׁגֵעוֹנָא
דְּאֶתְחֹזִי, וּבְנֵי נָשָׂא אַחֲרָנִין יַדְעִין שְׁגֵעוֹנָא,
דְּאֶשְׁתַּמוּדְעָא קָמִי כָלָא, וְאִיהוּ טַפְשָׂא.

בְּמִצְחִיהּ אֵית אַרְבַּעָה קָמִיטִין רַבְרָבִין, לְזְמַנִּין
בְּשַׁעְתָּא דְּמַלִּיל קָמִיט לֹון בְּמִצְחִיהּ,
וְלְזְמַנִּין דְּאֶתְפָּשֵׁט מִצְחִיהּ בְּמַשְׁכִּיהּ, וְלֹא
אֶתְחֹזֶון. אִינוּן קָמִיטִין אֶתְחֹזֶון, קָמִיטִין אַחֲרָנִין
רַבְרָבִין בְּסִטְרָא דְּעֵינוּי, חֵיף לְמַגָּנָא. פּוּמִיהּ
רַבְרָבָא. לָאוּ אִיהוּ בַר נָשׁ לְתוּעֵלְתָּא. סִטְרָא
אַחֲרָא אִיהוּ. שְׁגֵעוֹנָא דְּאֶתְכַסִּי בֵּיהּ, וּבְנֵי נָשָׂא לָא
מִסְתַּכְלִין בֵּיהּ. וְאִיהוּ אֶתְחַכֵּם בְּמָה דְּאֶשְׁתַּדַּל,
וְאַפִּילוּ בְּאוּרִייתָא, אָבֵל לָא לְשִׁמָּה, אֱלֹא בְּגִין
לְאֶתְגָּאָה בְּפָנֵי עָמָא. וְכָלָא בְּלַחֲשֵׁיוּ וּבְגָאוֹת לְבָא,
לְאַחֲזָאָה דְּאִיהוּ זַכָּאָה וְלָאוּ הָכִי. כָּל מְלוּי לָאוּ
אִינוּן לְשִׁמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אֱלֹא בְּגִין בְּנֵי
נָשָׂא. וְחָשִׁיב מַחֲשָׁבִין, וְאַנְהִיג גְּרַמִּיהּ. כְּמִנְהִיגָא

דְּלִבְרַ, דִּי־סִתְּכִלּוֹן בִּיהּ. הָאִי אִיהוּ בְּרָזָא דָּאֵת נ',
 דִּי בְּכֻלָּא דָּאֵת ז'.

מִצְחָא דְּאִיהוּ בְּעִגּוּלָא רַבְרָבָא, פְּקִיחָא אִיהוּ,
 דְּבָרְנוּ (ס"א דְּבָרְנוּ) דְּכֻלָּא בִּיהּ. יָדַע בְּכָל מָה
 דְּאֶשְׁתַּדַּל, אֶפִּילוּ בְּלֹא אוּמָנָא דִּיּוּלִיף לִיהּ. אֶצְלַח
 בְּכָל מָה דְּאֶשְׁתַּדַּל. וּבְמָמוּנָא, לְזִמְנִין אֶצְלַח,
 לְזִמְנִין לֹא. מַמְלָה זַעֲיָרָא אֶסְתַּכַּל בְּמַלִּין סְגִיאיִן.
 נְבוֹן אֶקְרִי. לֹא חֲיִישׁ לְמַלִּין דְּעֵלְמָא, וְאֶפִּילוּ
 דִּינִדַּע דִּי־תַכְסִּיף (דף ע"ב ע"ב) בָּהּ לֹא חֲיִישׁ לוֹן, וְלֹא
 שׁוּי עַל לְבִיהּ. רַכִּיף לְבָא אִיהוּ.

תַּרְיִן קְמִיטִין עֲלֵאִין רַבְרְבִין בְּמִצְחִיהּ. חַד
 קְמִיטָא עַל עֵינָא חַד, וְחַד קְמִיטָא עַל
 עֵינָא אַחְרָא. וְאֶשְׁתַּכַּחוּ תַּלְתָּ קְמִיטִין רַבְרְבִין
 בְּמִצְחִיהּ, בְּאַלִּין דְּעֵינִין, בַּר קְמִיטָא תַּתָּא,
 דְּאִיהוּ אֶתְפֻּלַּג עַל עֵינִין. דָּא חָשִׁיב מַחְשְׁבִין לְגוּ
 וְלֹא לְבַר. בְּגִין דְּלֹא חָשִׁיב לְבָנִי נָשָׂא בְּעוֹבְדוּי,
 וְדַחִיל אִיהוּ לְפּוּם שַׁעֲתָא, וְלֹא יִתִּיר. לְפִיּוּסָא,
 אֶתְפִּיּוּסָא בְּעוֹבְדוּי דְּלִבְר מְקָמִי בְּנִי נָשָׂא, לָאו
 אֵינוֹן, אֶלֹא לְזִמְנִין כְּרַבֵּיא, וְלְזִמְנִין בְּחֻכְמָה. דָּא
 אִיהוּ בְּרָזָא דָּאֵת נ', דְּאִיהוּ בְּלַחְדוּי, דְּלֹא
 אֶתְכַלִּיל בָּאֵת ז'. וְחֻלְשָׁא אִיהוּ, דְּלֹא אֶתְכַלִּיל
 בְּאַלִּין אֶתּוּן קְדָמָא, אֶלֹא אֶסְתַּמִּיד לָאֵת ס'

לֹא־תִכְלֹלָא בֵּיהּ. וְלֹא בְּאַתּוּן קִדְמָאִי. עַד הָכָא
רְזִין דְּחֻכְמָתָא דְּמַצְחָא.

בְּרִזָּא דְּעֵינִין, בְּרִזָּא דָּאֵת ס', בְּהֵוֹא גְּוֹנָא
דְּסַחְרָא לְבַר, וּכְמָה דִּיתְבָּא עֵינָא, דִּיתְבָּא
עַל שְׁלִימוֹ, דְּלֹא שְׁקִיעַ, הָאִי לָאו רַמָּאָה הִיא,
וְרַחֵיק מְרַמָּאוּתָא, דְּלֹא אֵית בֵּיהּ כָּלִל.

גְּוֹנִי דְּעֵינִין אֵינוֹן ד'. חֲוֹרוֹ לְבַר, דְּסַחְרָא עֵינָא,
כְּגֹוֹנָא דְּכָל בַּר נָשׁ. לְגֹו מְנִיָּה אוֹכְמָא
דְּסַחְרָא, וְאַתְכְּלִיל חֲוֹרוֹ וְאוֹכְמוֹ כַּחְדָּא. לְגֹו מְנִיָּה
יְרוּקָא. וְאַתְכְּלִיל בְּאוֹכְמָא. לְגֹו מְנִיָּה הֵוֹא בַת
עֵינָא, נְקוּדָא אוֹכְמָא. דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ דְּחִיּוּ
תְדִיר, וְחֲדִי בַּחְדּוֹ. וְחָשִׁיב מַחְשָׁבִין לְטַב, וְלֹא
אַשְׁתְּלִימוֹ אֵינוֹן מַחְשָׁבִין, בְּגִין דְּסָלִיק לֹון מִיד
מְרַעוּתִיהּ. אַשְׁתַּדֵּל בְּמִילֵי דְּעַלְמָא. וְכַד אַשְׁתַּדֵּל
בְּמִילֵי דְּשַׁמְיָא, אַצְלַח. הָאִי אַצְטְרִיךְ לְאַתְתַּקְפָּא
בֵּיהּ לְאַשְׁתַּדֵּלָא בְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא יַצְלַח בֵּהּ.

גְּבִינִי עֵינוֹי רַבְרַבִּין, וְכַסְיִין לְתַתָּא. בְּאֵינוֹן גְּוֹנִין
דְּעֵינָא אֵית רְשִׁימִין סוּמָקִין דְּקִיקִין
בְּאַרְכָּא. אֵינוֹן רְשִׁימִין אַקְרוּן אַתּוּן זְעִירִין
דְּעֵינָא. בְּגִין דְּאֵינוֹן גְּוֹנִין דְּעֵינָא. אִי (דף ע"ג ע"א)
נְהִירִין בְּנְהִירוֹ, הֵוֹא נְהִירוֹ סָלִיק אַתּוּן

לְאַתְחֲזָאָה, לְאַיִנוֹן מְאַרֵי דְמַדִּין. בְּאַיִנוֹן רְשִׁימִין
אַחֲרָנִין דְּקִיקִין, וְהָאֵי אִיהוּ בְּאֵת ס', וְכָלִילָא
בְּאֵת ה'.

עֵינִין יְרוּקִין דְּסַחְרִין (נ"א דְּמַסְחָרָא) בְּחִוּורוֹ,
וּמִתְעַרְבִין אִינוֹן יְרוּקִין, בְּהֵהוּא חִוּורוֹ.
רַחֲמָנָא אִיהוּ, וְאִיהוּ חָשִׁיב תְּדִיר לְתוּעֲלִיתִיה, וְלֹא
חָשִׁיב לְנִזְקָא דְאַחֲרָנִין כָּלוּם.

גְּוֹנָא אוּכְמָא לֹא אֶתְחַזִּי בֵּיה. חָמִיד אִיהוּ וְלֹא
מַסְטָרָא בִישָׁא. וְאִי סִלְקָא בִידִיה מַסְטָרָא
בִישָׁא, לֹא יִתּוּב מְנִיה. מְהִימָנָא אִיהוּ בְּמָה
דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא. וּבְמָה דְלֹא אֶשְׁתְּמוּדְעָא לֹאוּ
מְהִימָנָא אִיהוּ. מְאַרִיָּה דְרָזִין אִיהוּ, בְּמִלָּה דְאִיהוּ
רְזָא, עַד דִּישְׁמַע לְהֵהוּא רְזָא בְּאַתָּר אַחֲרָא. כִּיּוֹן
דְּשִׁמְעָ לִיה גְּלִי כָּלָא. וְלֹאוּ עֲמִיה רְזָא כָּלָל, דְּכָל
מְלוֹי לֹאוּ אִינוֹן בְּשָׁלִימוֹ. גְּוֹנֵי עֵינוֹי סָחְרָן
בְּחִוּורוֹ וּבִירוּקָא. דָּא אִיהוּ בְּרְזָא דְאֵת ה',
וְאַתְכִּלִּיל בְּאֵת ז', וּבְאֵת ס'.

עֵינִין צְהִיבִין יְרוּקִין, שְׁגַעוֹנָא אִית בֵּיה. וּבְגִין
שְׁגַעוֹנִיָּה אִיהוּ פּוּם מְמַלֵּל רַבְרַבָּן, וְעַבִּיד
גְּרִמִּיה כְּבֹר נֶשׁ רַב, בְּרַבְרַבְנוֹ. וּמֵאן דְּאַתְתִּקֵּף
בֵּיה, נֶצַח לִיה. לֹא אֶתְחַזִּי לְרָזִין דְּאוּרִיָּתָא, דְּהָא

לֹא שָׁכִיךְ בְּלִבָּיהּ, בְּאִינוֹן רְזִין. דְּעָבִיד גְּרָמִיָּה רַב
 בָּהּ. דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דָּאֵת ה', וְאֵתְכֻלִּיל בָּאֵת ז'
 בְּלַחֲדוּי, וְאֵתְרַחֵק מֵאֵת ס'. וּבִגִּין דְּאִיהוּ עָבִיד
 גְּרָמִיָּה בְּרַבְרַבְנִי, אֵתְרַחֵק מִנִּיהּ מֵאֵת ס', וְלֹא
 אֵתְקָרִיב בִּהְדִּיָּה. דָּא כֵּד אִיהוּ מְלִיל, עָבִיד
 קְמִיטִין סְגִיָּאִין בְּמִצְחִיָּה.

עֵינִין חֲנוּרָן, דְּסַחֲרָן זַעִיר בִּירוּקָא, מְאֲרִיָּה
 דְּרוּגָזָא, וְרַחֲמָנָא אִיהוּ לְרֹב זְמָנִין. וְכֵד
 אֵתְמַלִּי רוּגָזָא, לִית בֵּיהּ רַחֲמִימוּ כָּלִל, וְאֵתְהַפֵּךְ
 לְאַכְזָרִיּוּת. לָאוּ אִיהוּ מְאֲרִיָּה דְּרִזִּין, דָּא אִיהוּ
 בְּרָזָא דָּאֵת ה', דְּאֵתְכֻלִּיל בָּאֵת ס'.

עֵינִין יְרוּקִין וְחֲנוּרָן כַּחֲדָא, וְזַעִיר מְגוּוֹן אוּכְס
 בָּהּ, דָּא אִיהוּ מְאֲרִיָּה דְּרִזִּין, וְאַצְלַח
 בָּהּ. וְאִי שְׁאָרִי (דף ע"ג ע"ב) בְּאַצְלַחוּתָא אַצְלַח
 וְסָלִיק. שְׁנָאוֹי לֹא יִכְלִין לִיהּ, וְאִיהוּ שְׁלִיט
 עָלֵיהּ בְּשׁוּלְטָנוּ, וְאֵתְכַפֵּיין קְמִיָּה. דָּא אִיהוּ
 בְּרָזָא דָּאֵת כ', דְּאֵתְכֻלִּיל בְּרָזָא דָּאֵת ס'. וְעַל דָּא
 אִיהוּ שְׁלִיט, אִי שְׁאָרִי בֵּיהּ. עַד הָכָא רְזִין דְּעֵינִין
 לְאִינוֹן מְאֲרִי דְּחֻכְמָתָא.

רְזָא דְּאַנְפִּין, לְאִינוֹן מְאֲרִי דְּחֻכְמָתָא פְּנִימָאָה.
 דִּיּוּקְנִין דְּאַנְפִּין, לָאוּ אִינוֹן בְּרַשִּׁימִין דְּלַבֵּר,

אֶלָּא בְּגוֹ רְשִׁימָא דְרִזִּין פְּנִימָאִין. דְּדִיוֹקְנִין
דְּאַנְפִּין, מִתְּהַפְּכֵן מִגּוֹ דִּיוֹקְנִין דְּרְשִׁימוֹ דְּאַנְפִּין,
סְתִימִין בְּרוּחָא דְשְׂרִיא לְגוֹ. וּמִגּוֹ הֵהוּא רוּחָא,
אַתְחֲזִי לְבַר דִּיוֹקְנִין דְּאַנְפִּין, דְּאַשְׁתְּמוּדְעֵן לְגַבֵּי
אַיִנוֹן חִפְיָמִין.

דִּיוֹקְנִין דְּאַנְפִּין אֲשְׁתְּמוּדְעֵן מִגּוֹ רוּחָא. רוּחָא
אֵית בְּבַר נֶשׁ, דְּרִזִּין דְּאַתְוֹן חֲקִיקִין
בֵּיהּ. וְכֻלְהוֹ אַתְוֹן סְתִימִין גּוֹ הֵהוּא רוּחָא, וְלָפוּם
שַׁעְתָּא סְלָקִין רְשִׁימִין דְּאַיִנוֹן אַתְוֹן לְגוֹ אַנְפִּין.
וְכֻמָּה דְּאַיִנוֹן אַתְוֹן סְלָקִין, הִכִּי אַתְחֲזִינוֹן אַנְפִּין,
בְּדִיוֹקְנִין רְשִׁימִין לָפוּם שַׁעְתָּא, בְּחִיזוֹ דְּלֹא
קִיָּמָא. בַּר אִינוֹן מְאַרִי דְּחֻכְמָתָא דְּאַתְקִיָּמָן בְּהוּ,
וְלֹא אַתְנַשִּׁי מִנֵּיהּ.

הֵהוּא אַתְר דְּאַקְרִי עֲלָמָא דְּאַתִּי, (אֵיהוּ רְזָא דְּאוּרִיָּתָא)
וּמִתְמָן נִפְקָא רְזָא דְּאוּרִיָּתָא, בְּכֻלְהוֹ
אַתְוֹן דְּאַיִנוֹן תְּרִין וְעֶשְׂרִין אַתְוֹן, כֻּלְלָא דְּכֻלָּא.
וְהֵהוּא נִהְרָא דְּנִפְיָק מַעְדָן, נָטִיל כֻּלָּא. וְכֵד פְּרִחָן
מִנֵּיהּ אִינוֹן רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, כֻּלְהוֹ מְצֻטִּירָן
בְּצִיּוּרָא דְּאַיִנוֹן אַתְוֹן, וְהִכִּי נִפְקִי כֻלְהוֹ. וּבְגִין
כֵּן, רוּחָא דְּבַר נֶשׁ דְּמְצֻטִּירָא בְּצִיּוּרָא דְּאַתְוֹן,
עֲבִיד צִיּוּרָא בְּאַנְפִּין.

אמר ליה רבי שמעון, אי הכי ציורא דאימא, לא
מצטיירא גו ההוא רוחא, אמרו, הכי
שמענא מניה דמר, דציורא דאתון מסטרא
דלעילא, וציורא דאימא מצטיירא בההוא רוחא
לתתא. ציורא דאתון אתגניזו לגו, וציורא
דאימא בליט לבר.

ציורא דאימא, פני אד"ם, פני ארי"ה, פני
שו"ר, פני נש"ר. ורוחא עביד ציורא
דכלהו לבר לפום שעתא, בגין דכל מה דאיהו
מסטרא (דף ע"ד ע"א) דרוחא בלטא לבר, ואתחזי
ואתגניז. וכל הני דיוקנין, אתחזיין, מתציירן
בציורא דאתון אף על גב דאינון גניזין. אלן
ארבע דיוקנין אתחזיין לפום שעתא, לאינון
מארי דעינין, דידעין ברזא דחכמתא
לאסתכלא בהו.

ציורא קדמא"ה, כד אזיל בר נש בארח קשוט,
אינון דידעין ברזין דמריהון מסתכלן
ביה, בגין דההוא רוחא דלגו, מתתקנא ביה,
ובליט לבר, ציורא דכלא. וההוא ציורא איהו
ציורא דאדם, ודא איהו ציורא שלים יתיר מכל
ציורין. ודא איהו ציורא, דאעבר לפום שעתא,
קמי עינייהו דחכימי לבא. האי כד מסתכלן

בְּאַנְפוּי לְבַר, אֵינוֹן אֲנָפִין דְּקִימָן קָמִיה, עֵינִין
דְּלָבָא רַחִים לֹון.

אַרְבַּע סִימָנִין דְּאַתּוֹן אֵית בְּהו, שׁוּרְיִיקָא חַד
בְּלִיט בְּשָׁכִיבו, מְסִטְרָא דִּימִנָא,
וְשׁוּרְיִיקָא חַד דְּכָלִיל תְּרִין אַחֲרָנִין דְּאַחֲדִין בֵּיה,
בְּסִטְרָא דְשִׁמְאָלָא. וְאַלִין ד' סִימָנִים, אֵינוֹן ד'
אַתּוֹן, דְּאַקְרוֹן עֲדוּת וְסִימָנָא דָא ע'. הֵהוּא
שׁוּרְיִיקָא דְסִטְר יְמִנָא, דְּבְלִיט בְּשָׁכִיבו. ד' וְאֵינוֹן
תְּרִין אַתּוֹן דְּמִתְחַבְּרִין בֵּיה (ס"א ו"ת אֵינוֹן עֲדוּת) ו"ת
אֵינוֹן הֵהִיא שׁוּרְיִיקָא דְכָלִיל תְּרִין אַחֲרָנִין, וְדָא
אִיהו רָזָא דְכְּתִיב, (תהלים פא) עֲדוּת בֵּיהוּסָף שָׁמוּ
דְּכָל מָאן דְּחָמָא לִיה הָהוּא רַחִים לִיה בְּלָבוּי,
וּבְרַחֲמֵמו אֲשַׁתְּלִים.

זָרְעָא דְּדוּד מִתְהַפֵּכֵן בֵּיה חִיזוּ דְגֻּוֹנִין, וּבְגִין כֶּף
טָעָה שְׁמוּאֵל, דְּכְּתִיב, (שמואל א טז) אֵל תִּבְט
אֵל מֶרְאֵהוּ, בְּגִין דְּסִטְרָא אַחְרָא הָהוּא בֵּיה
בְּאַלְיָאב, דְּלֹא הָהוּא הָכִי בְּדוּד, דִּיּוֹקְנִין דְּדוּד
טְמִירִין אֵינוֹן, דְּהָא דִּיּוֹקְנִין דְּסִטְרָא אַחְרָא,
אַתְּכָלִיל גּוּ דִּיּוֹקְנִין, וְהֵהוּא דִּיּוֹקְנָא דְסִטְר אַחְרָא
אַתְחֲזִי בֵּיה בְּקַדְמִיתָא, דְּאַעֲבַר עַל עֵינִין לְפֹום
שַׁעֲתָא, וּבְהִיל לָבָא וְדַחִיל, וּלְבַתֵּר (שמואל א טז)
וְטוֹב רוּאֵי וַיִּי' עָמוּ. וְדָא אִיהו עֲדוּת לְגַבִּיה.

סדר הלימוד ליום יג טבת [יום 102 בשנה]

דְּיוֹקְנָא דָּא דְּאָדָם, כָּלִיל כָּל דְּיוֹקְנִין, וְכָלְהוּ
כָּלִילִין בֵּיהּ, הָאִי לֹא בְּהִיל בְּרוּחִיָּה.
בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזִיָּה אִיהוּ בְּנִיחָא, וּמְלוֹי בְּנִיחָא,
וּמִיד אֲתַפְּיִיס. (דף ע"ד ע"ב)

זְרַע דְּדוֹד דְּאֲתַחְזִי בֵּיהּ הֵהוּא דְּיוֹקְנָא
בְּקַדְמִיתָא, דְּאֲעֵבֵר לְפֻם שַׁעְתָּא עַל
עֵינִין, בְּרוּגְזִיָּה בְּנִיחָא, מִיד אֲתַפְּיִיס. אָבֵל נָטִיר
דְּבָבוּ כְּנָחֵשׁ לְסוּפָא. בְּגִין דִּהֵהוּא סְטָרָא גְרָמָא
לִיהּ, דְּסַחְרָא בְּכָל סְטָרִין. אָבֵל מוּחָא דְּבָגוּ
קְלִיפָה וְלָבָא מִתִּישָׁרָא, וַיִּצִיבָא דָּא לְאִינוּן זָכָאִין.
אָבֵל חֲתִיבִין לֹא מִתַּעֲבָרֵן מֵהֵהוּא דְּיוֹקְנָא קְדָמָא
בִּישָׁא, וְאֲתַחְבָּרֵן (וְאֲסַתְּאֲבֵן) בֵּיהּ בְּכָלֵא.

צִיּוֹר"א תְּנִינ"א, אִי הֵהוּא בֵּר נָשׁ לֹא אֲזִיל כָּל
כֶּךְ בְּאַרְחָא בִּישָׁא, וְאֲסָטִי מֵהֵהוּא
אַרְחָא, וְתָב לְמַאֲרִיָּה, לֹא דֵהוּא רְגִילָא בְּאַרְחוּי
דְּמִתְקַנֵּן, אֲלֵא אִיהוּ דֵּהוּא בְּאִינוּן אֲוִרְחִי
מִתַּעֲדִי, וְסָטִי מַנִּיָּהוּ וְתָב לְמַאֲרִיָּה. הָאִי אִיהוּ
רוּחָא טָבָא שְׂאֲרִי לְמִשְׁרֵי עֲלוּי, וְלֹאֲתַתְקַפָּא עַל
זוּהָמָא קְדָמָא דֵּהוּא בֵּיהּ, וּבְלִיט לְבָר,
בְּאַסְתְּכְלוּתָא, דְּעֵינִין לְפֻם שַׁעְתָּא, כֶּחֶד

דְּיוֹקְנָא דְּאַרְיָה דְּאַתְגַּבְרָה הָאִי בְּשַׁעְתָּא דְּחָמִי
לִיה, הָהוּא חִיזוּ גָרִים לִיה לְאַעְבָּר בְּלַבִּיה אַרְיָה
דְּמַתְגַּבְרָא לְפֻם שַׁעְתָּא.

הָאִי מְסַתְכֵלָן בְּאַנְפּוּי לְבָתֵּר, אֵינּוּן אֲנַפִּין דְּלָבָא
לָא רַחִים לֹון לְפֻם שַׁעְתָּא, וּמִיד תָּב לְבִיה
וְרַחִים לִיה. כֹּד מְסַתְכֵלָן בִּיה אַכְסִיף, וְחָשִׁיב
דְּכֹלָא יִדְעִין בִּיה. אֲנַפּוּי חֲפִיין דְּמָא לְפֻם שַׁעְתָּא,
מַתְהַפֵּכָן לְחוּרָא אוּ לִירוּקָא.

תַּלְתָּ שׁוּרֵיִקָן אִית בְּאַנְפּוּי. חֹד לִימִנָא, דָּדָא
אַתְפֹּשֵׁט בְּאַנְפּוּי וְאַתְאַחִיד בִּיה. חֹד
דְּסִלְקָא לְחוּטְמִיה לְעִילָא, וְתָרִין לְשִׁמְאַלָא. וְחֹד
דְּאַתְפֹּשֵׁט לְתַתָּא מֵאֵינוּן תָּרִין, וְאַחִיד בְּהָאִי
וּבְהָאִי. וְאַלִין אֵינוּן אַתְוֹן דְּמַתְחַקֵּקָן בְּאַנְפּוּי,
וְאַלִין בְּלִטִין דְּלָא שְׂכִיבִין. וְכֹד מַתְיִישְׁבָא וְאַרְגִּיל
בְּאַרְח קְשׁוּט, שְׂכִיבִין.

וְרִזָּא דְּאֵינוּן אַתְוֹן אִיהו קָרִיב. דָּא הָוָה רַחֵיק,
וְהַשְׁתָּא אֵינוּן אַתְוֹן בְּלִטִין בְּאַנְפּוּי,
וְסִהְדִין בִּיה בְּבִהִילוֹ. וְסִימְנָא דָּא ק' (ד"א ה') מְסֵטֵר
יְמִינָא אַתְוֹן אַחֲרָנִין מְסֵטֵר (דף ע"ה ע"א) שְׁמַלָּא,
וְאַף עַל גַּב דְּשׁוּרֵיִקֵי אַחֲרָנִין אַתְחַזֵּזוּן בְּאַנְפּוּי, לָא
בְּלִטִין לְבַר כְּהָנִי. בַּר בְּזִמְנָא דְּהָוָה אָזִיל בְּעַקִּימוֹ.

האי איהו זרעא דדוד, אתהפך מחיזו דא.
 בקדמיתא אתחזי בדיוקנא דאדם,
 ולבתר קיימא בדיוקנא דאריה, ואתפרש
 בדיוקנא דסטרא אחרא, ובכלא, מתהפכא
 משאר בני נשא.

ציון"א תלי"תאה, אי ההוא בר נש אזיל
 בארחא דלא מתתקנא, וסטי אורחוי
 מארחי דאורייתא, ההוא רוחא קדישא אסתלק
 מניה, ורוחא אחרא אתחזי ביה, ודיוקנא אחרא,
 ובליט לבר, באסתכלותא דעינין דחכימי לבא,
 לפום שעטא דיוקנא דשור. בשעטא דחמאן ליה,
 מעברן בלבייהו ההוא דיוקנא, ואסתכלן ביה.

תלת קורטמי סומקי באנפוי, בסטרא
 דימינא, ואינן שורייקי סומקין
 דקיקין. ותלת בשמאלא, ואלין אינן אתון
 דבלטין ביה. חד איהו שורייקא דקיק
 בעגולא, ותרין דקיקין אחרנין עליה, וכלהו
 בעגולא. וכדין שקיעין עיניו.

ורזא דאינן אתון. חד איהו כ', תרין אחרנין
 ר"ת אינן. וכן לסטר שמאלא, וסימנא
 דא ההוא דכתיב, (ישעיה ג) הכרת פניהם ענתה

בם וְאֵלִין אַתּוּן אֵינּוֹן בִּלְטִין בְּאַנְפִּין, עַל כָּל
שְׂאָר שׁוּרְיִיקִין. וְאִי תב מְשֻׁמָּא לֹא לִימִינָא,
אַתְּכִפִּיא הֵהוּא רוּחָא וְאַתְתִּקֵּף רוּחָא דְקִדְשָׁא,
וְאֵלִין שׁוּרְיִיקִין שְׂכִיבוּ, וְאַחֲרָנִין בִּלְטִין לְבַר,
כְּמָה דְאַתְמַר.

זְרַע דְדוּד אֵיהוּ בְּהַפּוּכָא, אַתְחֲזִיא בְּדִיוקְנָא
דְאַרְיָה בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתַּר אַתְהִידַר
בְּדִיוקְנָא דְשׁוּר. תְּרִין שׁוּרְיִיקִין אוּכְמִין בְּאַנְפִּין,
חַד מִימִינָא, וְחַד מְשֻׁמָּא לֹא, וְאֵלִין אֵינּוֹן אַתּוּן,
חַד אֶקְרִי ד', וְחַד אֶקְרִי ע', וְכָלֹא מִתְהַפֵּכָא מְשֻׁאָר
בְּנֵי נֶשָׂא.

צִיּוּר"א רְבִיעַ"אָה, דָּא אֵיהוּ צִיּוּרָא דְבַר נֶשָׁ,
דְקִימָא תְּדִיר לְאַתְתִּקְנָא עַל רְזָא
דְמִלְקִדְמִין, הָאִי אֵיהוּ חִיזוּ לְחִכְימִי לְבָא
בְּדִיוקְנָא דְנֶשֶׁר. הֵהוּא רוּחָא דִּילִיָּה אֵיהוּ רוּחָא
חֲלָשָׁא. הָאִי לֹא אַחֲזִי בְּאַנְפִּין אַתּוּן דְבִלְטִין
לְבַר, דְּהָא אַתְאָבִידוּ מְנִיָּה, וְאַשְׁתִּקְעוּ בְּזִמְנָא
אַחֲרָא דְמִלְקִדְמִין, דְאַסְתָּלְקוּ מְנִיָּה, וְעַל דָּא לֹא
בִלְטִין בִּיָּה.

וְרִזָּא דִּילִיָּה, עֵינּוּי לֹא נִהְרִין בְּנֶצִּיצוּ, כִּד אֵיהוּ
בְּחֻדּוּהָ. וּבְזִמְנָא דְסִפּוּר שְׁעַר רִישִׁיָּה

וְדִיקְנִיָּה. בְּגִין דְּרוּחִיָּה לָא נָהִיר לִיה בְּאַתּוּן,
וְאַשְׁתַּקַּע נְצִיצוּ דִּילִיה דְּהוּה בְּקַדְמִיתָא. לָא
קִיַּמָא בְּאַסְתַּכְלוּתָא דְאַנְפִּין לְאַסְתַּכְלָא. וְרָזָא
דְּהָאִי (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שֶׁכָּבַר מִתּוֹ מִן
הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדָנָה. זֶרְעָא דְדָוִד, (תהלים
כה) סוּד יִי' לִירָאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם.

בְּרוּחָא דְבַר נֶשׁ, אֶצְטִירוּ אַתּוּן, כְּמָה דְאַתְמַר,
וְאִיהוּ בְּלִיט לֹוֹן לִבְר, וְאַתְמָסַר חֲכַמְתָּא
דָּא לְחַכְיָמִי לְבָא לְמַנְדַּע וּלְאַשְׁתַּמּוּדְעָא, רוּחָא
קִיַּמָא בְּרָזָא (בראשית ה) דְּזֵה סֵפֶר, וְכֹלָא בְּרָזָא דָּא
קִיַּמָא, בַּר חִיזוּ דְאַנְפִּין דְאַתְדִּין בְּגוּוּנָא אַחְרָא,
כְּפּוּם שׁוּלְטָנוּ (דף ע"ה ע"ב) דְּרוּחָא, אוּ מְאָרִיָּה
דְּרוּחָא. זַכָּאִין אֵינּוֹן חַכְיָמִין דְּכֹלָא אַתְמָסַר לֹוֹן
לְמַנְדַּע. עַד הָכָא רָזָא דְאַנְפִּין.

מִכָּאֵן וּלְהֵלָאָה בְּרָזָא דְשִׁפּוּן, בְּאַת פ' דְּכִלִּיל
בְּרָזָא דָּאֵת ס'. שִׁפּוּן רַבְרַבֵּן, דָּא אִיהוּ
בַּר נֶשׁ מְלִיל בְּלִישְׁנָא בִישָׂא, וְלָא אַכְסִיף, וְלָא
דְּחִיל, מְאָרִי דְמַחְלוּקַת, רַכִּילָא אִיהוּ בֵּין הָאִי
לְהָאִי. (משלי ו) וּמִשְׁלַח מְדַנִּים בֵּין אַחִים. לָאו
אִיהוּ מְאָרִיָּה דְרָזִין, וְכַד אֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרִיָּיתָא
מְכֶסֶה רָזִין, אָבַל מְאָרִיָּה דְלִישְׁנָא בִישָׂא, וְלָא
שְׁוִי דְחִילוּ בְלִבִּיָּה.

וְסִימָנָא דָא, אַת פ' דְּכָלִּיל בְּאֵת ר' וְלֹא אֶתְכָלִּיל
בְּאֵת ס'. הָאֵי אִיהוּ דְּאֶתְחַזִּי דְּאִיהוּ
זְכָאָה, וְלֹאוּ דְּחִיל חֲטָאָה אִיהוּ, וְלֹא בְּעִי
לְאַשְׁתְּדָּל אֲבִתְרִיהּ, בְּגִין דְּכָל מְלוֹי אֵינוֹן בְּפוּמָא
וְלֹא בְּגוּפָא.

שְׁפָנוֹן עֲתִיקִין בְּעֲתִיקוֹ, וְלֹאוּ דְּקִיקִין. הָאֵי אִיהוּ
בַר נָשׁ מְאֲרִיהּ דְּרוּגְזָא יִתִּיר. מְאֲרִיהּ
דְּזִדּוּנָא. לֹא יָכִיל לְמַסְבֵּל מְלָה. מְאֲרִי דְּלִישְׁנָא
בִּישָׁא בְּפִרְהֶסְיָא, בְּלֹא כְּסוּפָא כָּלִל. לְזַמְנִין
אֲשְׁתְּדַל בְּלִיצְנוּתָא. הָאֵי אִיהוּ בַר נָשׁ דְּבְעִי
לְאַתְרַחֲקָא מְנִיהּ.

אַתְמוּלֵי דִּיקְנִיהּ בְּשַׁעְרָא, הֵהוּא, לִישְׁנָא בִּישָׁא,
אוּרִי עָלֶיהּ בְּפִרְהֶסְיָא, לִית לֶיהּ
כְּסוּפָא. אֲשְׁתְּדַל בְּמַחְלוּקָתָא. אֲצִלַּח בְּמִלִּי
דְּעֻלְמָא. חָמִי בְּשִׁנְאוּיָא. דָּא אִיהוּ (מְשַׁלִּי ו') קוֹרֵץ
בְּעִינִי, עַל דָּא אֶתְמַר (מְשַׁלִּי כֹא) הֵעִז אִישׁ רָשָׁע
בְּפִנְיוֹ. דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא דָּאֵת פ' בְּלַחְדוּרִי, דְּלֹא
אֶתְכָלִּיל בְּאֵת ס' כָּלִל, וְלְזַמְנִין אֶתְחַבֵּר בְּאֵת ר'
בְּהָאֵי אֵת ר' אֶתְכָלִּיל.

בְּרִזָּא דְּאוּדְנִין, מָאן דְּאוּדְנִי רַבְרַבִּין, טַפְּשָׁא
בְּלִיבִיהּ וְשִׁגְעוּנָא בְּרוּחִיהּ. מָאן דְּאוּדְנִי

זַעֲרִין, וְקִיִּימִין עַל קִיּוּמָא. פְּקִיחָא דְלָבָא
בְּאַתְעָרוּתָא אִיהוּ. צָבִי לֹא שְׁתַּדְלָא בְּכָלָא. וְרָזָא
דָּא אַתְּ י' דְּאַתְכִּלִּיל בְּכָל שָׁאָר אַתְּוון.

עַד הָכָא, רָזִין דְּדִיוֹקְנִין דְּבַר נָשׁ. מִכָּאן וּלְהֵלָאָה,
רָזִין אַחֲרָנִין בְּאַתְּוון דְּמַר, דְּלֹא קִיִּימִין גּוּ
פְּרָצוּפָא, אֱלָא לְמַנְדַּע רָזִין דְּהָאִי פְּסוּקָא, גּוּ
דְּרָגִין עֲלָאִין, בְּזִמְנִין וְתִקְיָפִין דְּהָאִי עֲלָמָא, וְלֹא
זְכִינָן בְּהוּ.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּנִי, זָכָאִין אַתְּוֹן בְּעֲלָמָא דִּין,
וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְזָכָאִין עֵינִי, דִּיזְכּוֹן
לְמִיחְמִי דָּא, כַּד אֵיעוּל לְהֵהוּא עֲלָמָא דְאַתִּי. בְּגִין
נִשְׁמַתִּי קָרִי לַעֲתִיק יוֹמִין, הָאִי קָרָא, (תהלים כג)
תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שְׁלַחַן נֶגֶד צוּרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֹאשִׁי
כּוֹסֵי רוּיָהּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי עֲלֵן, (ישעיה כו)
פֶּתַח שְׁעָרִים וַיִּבֹּא גּוֹי צַדִּיק שׁוֹמֵר אֲמוּנָה.

אוּף אֵינּוֹן פֶּתַחוּ וְאָמְרוּ, כְּתִיב (יחזקאל א) וַיְדִי אָדָם
מִתַּחַת כְּנֻפֵּיהֶם, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא,
דְּאֵינּוֹן יְדִין לְקַבְּלָא מְאָרִיהוֹן דְּתִיבְתָּא דְתַבָּאן
לְגַבִּי (נ"א לְקַבֵּל) קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲבָל יְדֵי אָדָם,
אֵלִין אֵינּוֹן דִּיוֹקְנִין וְרָזִין עֲלָאִין, דְּשׁוּי קֹדֶשׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכַר נָשׁ, וְסִדֵּר לוֹן בְּאַצְבָּעֵן לְבַר וּלְגוּ,
וּבְהֵהוּא כ"ף.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד בְּרָא לִיהּ לְבַר נָשׁ, סִדֵּר
 בִּיהּ, כָּל דִּיּוֹקְנֵין דְּרִזִּין עֲלָאִין, דְּעֲלָמָא
 דְּלֵעִילָא, וְכָל דִּיּוֹקְנֵין דְּרִזִּין תַּתָּאִין, דְּעֲלָמָא
 דְּלַתָּתָא, וְכָלָא מִתַּחְקָקָא בְּבַר נָשׁ, דְּאִיהּ קָאִים
 בְּצֵלָם אֱלֹהִים, בְּגִין דְּאֶקְרִי יְצִיר כ"ף.

וְרִזָּא דְּכ"ף, דָּאֵת דָּא דְּאֶקְרִי כ"ף, דְּכְתִיב, (בראשית
 א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, דָּא
 אִיהּ רִזָּא דָּאֵת כ"ף. אֵת דָּא, אִית בִּיהּ רִזִּין
 עֲלָאִין, וְדִיּוֹקְנֵין עֲלָאִין. בְּהַאי כ"ף תְּלִיין עֶשֶׂר
 אֲמִירָן מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, חֲמֵשׁ מִימִינָא, וְחֲמֵשׁ
 מִשְׁמָאלָא, וְאִינוּן חַד בְּרִזָּא חָדָא.

(תְּנִינָן כְּתִיב (יחזקאל כא) וְגַם אֲנִי אֶכֶּה כָּפִי אֶל כָּפִי, דְּלֵהוּ
 דָּא עִם דָּא בְּפִלּוּגְתָּא וַיִּסְתַּלְקוּ בְּרַכָּאן מִעֲלָמָא,
 הוֹאִיל וְגֵאוּתָא דִּישְׂרָאֵל אֲתִיְהִיבַת לְעַמִּין. כַּד
 מִתַּחְבְּרָן כַּחְדָּא, כְּתִיב, (במדבר ז) כֹּף אַחַת עֲשָׂרָה
 זֶהָב מְלֹאָה קְטֹרֶת רֶמֶז לַחֲבוּרָא חָדָא.) וְכַד הוּוּ
 בְּחִבּוּרָא חָדָא, כְּתִיב, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצִלְמוֹ וְגו'. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים (אֵת הָאָדָם) דָּא סְלִיקוּ
 דְּמַחְשְׁבָה בְּרִזָּא פְּנִימָאָה. אֵת הָאָדָם: רִזָּא דְּכַר
 וְנוֹקְבָא כַּחְדָּא, בְּצֵלָם אֱלֹהִים רִזָּא דְּכַף (אֲחֵרָא).

כַּד אֲתַבְּרִי אָדָם, מֶה כְּתִיב, בִּיהּ, (איוב י) עוֹר וּבָשָׂר
 תִּלְבִּישֵׁנִי (דף ע"ו ע"א) וְגו'. אִי הָכִי הָאָדָם מֶהוּ.

אִי תִימָא, דְּאִינוּ אֶלָּא עוֹר וּבָשָׂר וְעֶצְמוֹת וְגִידִים,
 לָאוּ הָכִי, דְּהָא וּדְאִי הָאָדָם לָאו אִיהוּ אֶלָּא
 נִשְׁמָתָא. וְאֵלִין דְּקָאָמַר עוֹר וּבָשָׂר עֲצָמוֹת וְגִידִים,
 כְּלָהוּ לָא הָווּ אֶלָּא מַלְבוּשָׁא בְּלַחוּדוּי, מָאֲנִין
 אֵינוֹן דְּבַר נֶשׁ, וְלָאוּ אֵינוֹן אָדָם. וְכַד הָאִי אָדָם
 אֶסְתַּלַּק, אֶתְפָּשֵׁט מֵאֲנוֹן מָאֲנִין דְּקָא לְבִישׁ.

עוֹר דְּאֶתְלַבֵּשׁ בֵּיהּ בַּר נֶשׁ. וְכָל אֵינוֹן עֲצָמוֹת
 וְגִידִים, כְּלָהוּ בְּרִזָּא דְּחִכְמָתָא עֲלָאָה כְּגוּוֹנָא
 דְּלַעֲיָלָא. עוֹר כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא, כְּמָה דְּאוּלִּיף מַר,
 בְּאֵינוֹן יְרִיעוֹת, דְּכֻתִּיב, (תהלים קד) נוֹטָה שָׁמַיִם
 כִּיְרִיעָה. (שמות כה) עוֹרוֹת אֱלִים מְאָדָּמִים וְעוֹרוֹת
 תַּחְשִׁים. אֵינוֹן מַלְבוּשֵׁין דְּלַעֲיָלָא, דְּמַסְכְּכִי
 לְמַלְבוּשָׁא, אֶתְפָּשְׁטוּתָא דְּשָׁמַיִם, דְּאִיהוּ מַלְבוּשָׁא
 דְּלַבַּר. יְרִיעוֹת אֵינוֹן מַלְבוּשָׁא דְּלָגוּ, וְאִיהוּ
 קְרוּמָא דְּסַכִּיךְ עַל בִּשְׂרָא.

עֲצָמוֹת וְגִידִים, אֵינוֹן רְתִיכִין, וְכָל אֵינוֹן חֲיִילִין,
 דְּקִיִּימִין לָגוּ. וְכָלָהוּ מַלְבוּשֵׁין
 לְפָנִימָאָה, רִזָּא דְּאָדָם עֲלָאָה, דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה.

אוּף הָכִי רִזָּא לְתַתָּא, אָדָם אִיהוּ פְּנִימָאָה לָגוּ.
 מַלְבוּשֵׁין דִּילִיָּה כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא. עֲצָמוֹת
 וְגִידִין, כְּגוּוֹנָא דְּקָאֲמַרְן בְּאֵינוֹן רְתִיכִין וּמִשִּׁירִיין.

בְּשֵׁר אִיהוּ סָכִיף עַל אֵינוֹן מְשִׁירִיין וּרְתִיכִין,
 וְקִימָא לְבַר, וְדָא רְזָא דְאַתְמַשְׁכָּא (לִסְטְרָא) אַחְרָא.
 עוֹר דְּסָכִיף עַל כָּלָא, דָּא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְאֵינוֹן
 רְקִיעִין, דְּסָכִיכוּ עַל כָּלָא. וְכֻלְהוּ מְלָבוּשִׁין
 לְאַתְלָבְשָׁא בְּהוּ. פְּנִימָאָה דִּלְגוּ רְזָא דְאָדָם. וְכֻלָּא
 רְזָא, לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא. וְעַל דָּא וַיִּבְרָא
 אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹקִים, (תְּרִי אֱלֹהִים
 הָכָא חַד כְּלָפִי דְכָר וְחַד כְּלָפִי נְוִקְבָּא) וְרְזָא דְאָדָם לְתַתָּא כָּלָא
 אִיהוּ בְּרְזָא דְלַעִילָא.

בְּהַאי רְקִיעָא דְלַעִילָא, דְמִסְכָּף עַל כָּלָא,
 אַתְרִשִּׁימוּ בֵּיה רְשִׁימִין, לְאַתְחִזָּאָה
 וּלְמַנְדַּע בְּאֵינוֹן רְשִׁימִין, דְאַתְקַבִּיעוּ בֵּיה מְלִין
 וְרִזִּין סְתִימִין. וְאֵינוֹן רְשִׁימִין דְכַכְבִּיא וּמִזְלִי,
 דְאַתְרִשִּׁימוּ וְאַתְקַבִּיעוּ בְּהַאי רְקִיעָא, דְסָכִיף לְבַר.
 אוּף הָכִי עוֹר, דְאִיהוּ סְכוּכָא לְבַר בְּבַר נָשׁ, דְאִיהוּ
 רְקִיעָא דְסָכִיף עַל כָּלָא, אֵית בֵּיה רְשִׁימִין
 וְשִׁרְטוּטִין, וְאֵינוֹן כַּכְבִּיא וּמִזְלִי דְהַאי עוֹר.
 לְאַתְחִזָּאָה בְּהוּ, וּלְמַנְדַּע בְּהוּ, מְלִין וְרִזִּין סְתִימִין,
 בְּכַכְבִּיא וּמִזְלִיא, לַעֲיִינָא בְּהוּ חִפְיָמִי לְבָא,
 וּלְאַסְתַּכְלָא בְּהוּ לְמַנְדַּע אֲסְתַּכְלוּתָא בְּאַנְפִין,
 בְּרִזִּין דְקֶאֱמָרָן, וְרְזָא דָּא, (יִשְׁעִיָּה מִז) הוּבְרִי שָׁמַיִם
 הַחוּזִים בְּכַכְבִּים.

וְדָא אִיהוּ, כַּד אֵינוֹן נְהִירִין וְקִימִין, בְּלֹא
 רוּגְזָא. בְּזִמְנָא דְרוּגְזָא שְׁלֵטָא עָלֶיהָ דְּבַר
 נֶשׁ, דִּינָא אַחְרָא אֲתַמְסֵר לְמַנְדַּע בֵּיהּ. בְּמָה
 דְּלֹא אֲתִייהִיב לְשִׁלְטָאָהּ, לְמַנְדַּע בְּזִמְנָא דְּעִינָא
 (נ"א דְּדִינָא) שְׁלֵטָא בְּרָקִיעָא.

אַבְל אֲסַתְּכִלוּתָא דְּאַנְפִּין עַל אֲרַח קְשׁוּט,
 בְּשַׁעֲתָא דְּאַנְפִּין נְהִירִין, וְקִימָא בַּר נֶשׁ
 עַל קִיּוּמָא, וְאֵינוֹן רְשִׁימִין אֲתַחְזֹון בְּאַרְח קְשׁוּט,
 דְּכִדִּין בְּהֵהוּא אֲסַתְּכִלוּתָא יְכִיל לְאַתְּדָנָא עַל
 בְּרִייהּ יִתִּיר, וְאַף עַל גַּב דְּבִכְלָא כָּל אֵינוֹן חֲכִימִין
 יְכִלִּין לְאַסְתְּכִלָּא.

שְׁרִטוּטִי יָדִין וְשְׁרִטוּטִי אֶצְבָּעָאן, לָגוּ, כְּלֵהוּ
 קִימִין בְּרִזִּין אַחְרָנִין, לְמַנְדַּע בְּמִלִּין
 סְתִימִין. וְאַלִּין אֵינוֹן כְּכַבִּיא, דְּנְהִירִין לְאַסְתְּכִלָּא
 גּוּ מְזִלִּי, בְּטָסִירִין עֲלָאִין.

אַצְבָּעָאן קִימִי בְּרִזִּין עֲלָאִין. טוּפְרִי אֶצְבָּעָאן,
 דְּקִימִין דְּחִפִּין, לְבַר, הוּא אוּקְמוּהָ
 בְּאֵינוֹן רִזִּין, דִּהוּ פָּנִים דְּלְבַר, וּבֵהוּ אִית רִזִּין,
 לְאֵינוֹן חֲרָשִׁין, דְּמַסְתְּכִלִּי בְּטוּפְרִי, בְּנֵהִירוּ דְּמִלָּה
 אַחְרָא, דְּשִׁלְטָא בָּהּ, וְאֵינוֹן חֲרָשִׁין קָא מְסַאֲבִי
 לָהּ הוּא אֲתֵר.

בְּטוֹפְרִין אֵת זְמַנִּין, דְּנִהְרִין בָּהּ כְּכֵין חֲוָרִין
 דְּקִיקִין, וְאַלִּין אֵינוֹן כְּתוּלָדָה
 דְּטְלוּפְחִין, וְאֵינוֹן שְׁקִיעִין כְּהֵאִי מִסְמְרָא עַל
 לוּחָא. וְלֹאוּ אֵינוֹן כְּאֵינוֹן חֲוָרִין אַחֲרָנִין דְּלֹא
 שְׁקִיעִין, אֲלֹא דְקִימִין לְעִילָא. בְּהֵי דְלֹא שְׁקִיעִין,
 לֵית בָּהּ מִמָּשָׂא. אֲבָל הֵי דְשְׁקִיעִין חֲוָרִין
 כְּתוּלָדָה דְּטְלוּפְחִין אֵת בָּהּ מִמָּשָׂא, וְאֵת סִימְנָא
 טָבֵא לֵיהּ לְבַר נָשׁ בְּחֻדּוֹ (נ"א בָּהּ) וַיִּצְלַח בְּהֵוֹא
 זְמַנָּא. אוּ גִזְרָה אֶתְגַּזֵּר עָלֶיהָ וְאֶשְׁתַּזִּיב מִינָהּ.

שְׁרִטוּטִין יְדִין בְּרָזִין עֲלֵאִין, (דף ע"ו ע"ב) (שְׁרִטוּטִין)
 בְּאַצְבָּעֵן לָגוּ. בְּיָדִין שְׁרִטוּטִין
 רַבְרָבִין, שְׁרִטוּטִין זַעֲרִין דְּקִיקִין עֲלֵאִין בִּימִנָא.
 בְּאֵינוֹן אֲצַבָּעָן דְּבָהּ שְׁרִטוּטִין זַעֲרִין. בְּאַצְבָּעָא
 זַעֲרָא דִימִנָא, אֵת רְשִׁימִין דְּקִיקִין. אֲצַבָּעָא דָא,
 קִימָא תְדִיר עַל עוֹבְדִין דְּבִסְטָר אַחֲרָא.

בְּהֵאִי אֲצַבָּעָא קִימִין שְׁרִטוּטִין, אֵינוֹן דְּאַצְבָּעָא
 אֶתְכַפִּיל בָּהּ. הֵי לָאוּ אֵינוֹן לְאַסְתַּכְּלָא,
 אֲלֹא אֵי אֶתוּסְפֵן בִּיהּ. אֵי אֶתוּסְפֵן תְּרִין אוּחְרָנִין,
 עַל הֵוֹא שְׁרִטוּטָא דְּאַתְכַּפֵּל בָּהּ. אַרְחָא לָא
 אֶזְדַּמֵּן לֵיהּ. וְאֵי יַעֲבֹד לָא יִצְלַח.

בַּר אֵי קִימֵן בְּאַרְכָּא, בֵּין רְשִׁימָא לְרְשִׁימָא,
 בְּזְמַנָּא דִּיתְמַשֵּׁךְ מִשְׁכָּא לְאַחֲרָא, וְאֶשְׁתַּאֲרוּ

אִינוֹן רְשִׁימִין דְּאַשְׁתְּמוּדְעָן. הָאִי יִצְלַח בְּאַרְחָא.
וְסִימָן דָּא, תִּלְתַּת תִּלְתַּת בְּפּוֹתֵיא. וְאַרְבַּע בְּאַרְכָּא.
וְרָזָא דָּא ז' מֵאַתְנוֹן זְעִירִין.

רְשִׁימָא חַד בְּאַרְכָּא, וְתַרִין תַּרִין בְּפּוֹתֵיא.
מֵאַרְחָא, יִשְׁמַע מְלִין בְּזִמְן קָרִיב,
וְלִית לִיה בְּהוּ תוֹעֲלָתָא. אַרְבַּע רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא,
וְד' רְשִׁימִין בְּפּוֹתֵיא, אַרְחָא אֲזִדְמָן לִיה בְּטַרַח
בְּאַרַח סָגִי, וְלִסּוּפָא לְתוֹעֲלָתִיה. וְרָזָא דָּא ז'
מֵאַתְנוֹן אֲמַצְעִין, דְּבִין זְעִירִין וְרַבְרַבִּין.

חֲמִישׁ זְעִירִין רְשִׁימִין בְּפּוֹתֵיא לְתַתָּא, וְאַרְבַּע
בְּפּוֹתֵיא לְעִילָא, וְאַרְבַּע בְּאַרְכָּא. נִיחָא
לִיה בְּבִיתִיה, וְעֲצֵלָא אִיהוּ. וְאַרְחָא הֵוֹת מִתַּתְקָנָא
קָמִיה, וְלֹא בְעִי לְמַעְבַּד. וְאִי יַעֲבֹד, יִצְלַח בְּהֵוֹא
אַרְחָא, אָבֵל לָא עָבִיד לִיה, וְעֲצֵלָא הֵוִי וְרָזָא דָּא
ז' דְּאִיהִי פְּשׁוּטָה.

בְּאַצְבָּעָא דְּאַמַּצְעִיתָא, הָאִי אֲצַבָּעָא קִיִּימָא,
לְמַעְבַּד עוֹבְדָא הֵהוּא דְּחָשִׁיב. אִי
שְׂרֻטוּטָא חָדָא קִיִּימָא בְּאַרְכָּא, בֵּין שְׂרֻטוּטִי
דְּפּוֹתֵיא, הָאִי חָשִׁב מַחְשָׁבִין, וְאַסְתִּלְקָן מִנִּיה,
וְדַחִיל וְלֹא עָבִיד, וְהֵהִיא מַחְשָׁבָה לָא אֲתַעְבִּיד
כָּלִל.

אי תִּרִין שְׂרֻטוּטִין בְּאַרְכָּא, דְּקִימִין כַּד אֲתַפְּשֵׁט
מִשְׁכָּא לְאַחֲוָא. הָאִי לָאוּ בֵּיהּ מַחְשְׁבִין,
וְחָשִׁיב מַחְשְׁבִין לְפֻּם שַׁעְתָּא, וְאַתְעֵבִיד, וְלֹא
מַחְשְׁבָה דְּהִרְהֵר בֵּיהּ כָּלֵל, אֶלֶּא מַחְשְׁבָה דְּאִיהוּ
בְּבִהִילוֹ וְזַעֲיָרָא, אָבֵל הִרְהוּרָא וּמַחְשְׁבָה לָא.

וְאי תִּלְת רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא. וּבְפוּתִיָּא תִּרִין אוּ
תִּלְת, כַּד אֲתַפְּשֵׁט מִשְׁכָּא לְאַחֲוָא. הָאִי
אִיהוּ בַר נָשׁ דְּאִיהוּ פְּקִיחָא, וְחָשִׁיב מַחְשְׁבִין, וְכֹל
אֵינֹן מַחְשְׁבִין דְּאֵינֹן לְסִטְרָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲתַקְיָמָן בִּידֵיהּ, וּמַחְשְׁבִין אַחֲרָנִין לָאוּ הֵכִי.

אי אַרְבַּע אוּ חֲמִשָּׁה בְּאַרְכָּא, בְּאַתְפָּשֵׁטוֹ דְּמִשְׁכָּא
כַּדְקָאמְרוֹן, (דָּא אִיהוּ) כַּד שָׂרְאָן עַל פּוּתִיָּא,
בְּתִלְת, אוּ בְּאַרְבַּע, אוּ מִתְרִין וְלֵהֲלָאָה. דָּא בַר נָשׁ
דְּמַחְשְׁבֵי לְאַבְאָשָׁא, וְאַשְׁתַּבַּח בָּהּ. וְדִיקְנָה
וּגְבִינֵי עֵינוֹי סוּמְקִין, מַחְשֵׁב לְבִישׁ וְאַשְׁתַּבַּח בָּהּ.
קַצְרָא דְּיוֹמִין אִיהוּ. פְּקִיחָא אִיהוּ. וְאַכְנַע תְּדִיר
לְמַכִּילָן דְּבִישׁ. אַצְלַח. וְלְסוּפָא דְּיוֹמִין זַעֲיָרִין
אֲסִתְלַק מֵעֲלֵמָא.

אֲסוּוּתָא לְהָאִי תִּיּוֹבָתָא. כַּדִּין אֲשִׁתְּכַחוּ תִּלְת
רְשִׁימִין, אוּ אַרְבַּע, וְשָׂרְיִין עַל תִּרִין.
תִּלְת רְשִׁימִין אוּ ד' בְּאַרְכָּא וְשָׂרְיִין עַל תִּרִין

בְּפוֹתֶיָּא. דְּהָא כְּפּוּם מְנַהֲגָא דְּבַר נָשׁ, הָכִי
מִתְחַלְפֵי שְׂרֻטוּטִין, מְזִמֵּן לְזִמֵּן. וְרָזָא דָּא (ישעיה מ)
הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאם וְגו', מֵרַב אוֹנִים וְאֻמִּין
כַּח וְגו'.

כְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחֲלָף חֵיילִין וְזִמְנִין
בְּכַכְבֵּי שְׁמִיָּא, יוֹמָא דָּא כָּךְ, וְלִיּוֹמָא אַחֲרָא
כָּךְ. (וְדָא אִיהוּ דְּאַמְרִינָן בְּצִלוֹתָא דְּעִרְכִּית וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמָנִים וּמְסַדֵּר אֶת
הַכּוֹכָבִים כְּפּוּם דְּחִלּוּפָא דְּזִמְנִים כִּךְ אִיהוּ מְסַדֵּר כּוֹכָבִים.) כְּפּוּם דְּאַדָּם
דְּלָגוּ כָּל עוֹבְדוּי. הָכִי אֶתְחַזּוֹן בְּהָאִי רְקִיעָא. וְהָכִי
אֶתְחַזּוֹי בְּהָאִי מִשְׁכָּא דְּהָאִי אָדָם תַּתְּאָה. דְּאִיהוּ
רְקִיעָא, עוֹר דְּחִפְיָא עַל כָּלָא.

וּכְלָא כְּפּוּם גְּוּוּנָא דְּאַדָּם דְּלָגוּ, דְּהָאִי לְזִמְנִין
קָאִים בְּדִינָא, לְזִמְנִין בְּרַחֲמִי, כְּהֵהוּא
גְּוּוּנָא מִמֶּשׁ אַחֲזִי לְבַר. לְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא,
וְלְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא כְּגְוּוּנָא דָּא לְתַתָּא בְּהָאִי
אָדָם, כְּמָה דְּאַמְרָן, לְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא, וְלְזִמְנִין
כְּהָאִי גְּוּוּנָא, וְרָזָא דָּא אֶת ז' אֶתְכַלִּיל בֵּיה אֶת י'.

וְרָזִין אֵלִין בְּאַצְבָּעֵן (דף ע"ז ע"א) דִּימִינָא, בְּזַעִירָא
וּבְרַבְרָבָא. וְסִימֵן (דברים א) כְּקִטָּן כְּגִדּוֹל
תְּשַׁמְעוּן. אֵלִין תְּרִין אַצְבָּעָן בְּרָזִין אֵלִין, וְהָכִי
אֵינּוֹן בְּרָזִין דְּאוֹלִיפְנָא מִנִּיה דְּמֹר, (ולא איננון) בְּרָזִי

דְּרַב יִיסָא סָבָא. מִכָּאן וּלְהֵלָאָה שְׁרֻטוּטִין אַחֲרָנִין,
 דְּאֶקְרוּן כְּלָהוּ תוּלְדוֹת, וְאֵינוֹן תוּלְדוֹת אָדָם, כְּמָה
 דְּכַתִּיב, (בראשית ב) תוּלְדוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהָא אַתְמָר,
 דְּכֻלָּא רָזָא דָּא. כְּגוּוּנָא דָּא תוּלְדוֹת אָדָם, בְּכָל
 אֵינוֹן דִּיוּקָנִין דְּאַנְפִּין, וּבְכָל אֵינוֹן דְּקֶאֱמָרִן.
 וּבְאַלִּין תוּלְדוֹת דְּשְׁרֻטוּטִי יְדִין, דְּאַתְחֲזִיין בְּרֻזִין
 פְּנִימָאִין, כְּמָה דְּאַתְחֲזִי.

זֶה סֵפֶר תוּלְדוֹת אָדָם, לְשְׁרֻטוּטִין, סִימָן זר"ה
 פס"ץ. רֻזִין לְחַפְימִי לְבָא, רְזַהס"ף, חֲמֵשׁ
 אַתְוּוֹן, בְּחֲמֵשׁ תַּרְעִין, לְמַגֵּדַע חֲכָמָה בְּסוּכְלַתְנֹו.
תַּרְעָא קְדַמָּאָה, ר'. בִּידָא אֵית שְׁרֻטוּטִין דְּקִיקִין,
 וְשְׁרֻטוּטִין רַבְרַבִּין. וְכֻלָּהוּ מִתַּעֲרָבִי דָּא
 עִם דָּא. שְׁרֻטוּטִין רַבְרַבִּין דְּאֵית בִּידָא, כַּד אֵינוֹן
 תַּרִּין בְּאַרְכָּא, וְתַרִּין בְּפוּתִיא, וְאַחֲדִידוּ דָּא בְּדָא,
 דָּא אִיהוּ בְּרֻזָּא דָּאָת ה', וּבְרֻזָּא דָּאָת ר' וְדַחֵי לְאָת
 ז', וְנָטִיל אֲלִין תַּרִּין אַתְוּוֹן. בְּפוּתִיא נָטִיל ה',
 בְּאַרְכָּא נָטִיל ר', וְסִימָן דִּילִיָּה ה"ר.

דָּא אֵית לִיָּה בִּידָא שְׁמָאֲלָא כְּהַאי גּוּוּנָא בְּאַלִּין
 שְׁרֻטוּטִין רַבְרַבִּין. אָבֵל אֵינוֹן שְׁרֻטוּטִין
 זַעֲרִיין דְּנָטְלָא יְמִינָא, לָא נָטְלָא שְׁמָאֲלָא. דִּימִינָא
 נָטְלָא, חַד שְׁרֻטוּטָא דְּקִיק לְעִילָא בְּאַרְכָּא, וְחַד

שְׁרֻטוּטָא דְקִיק לְתַתָּא, דְאָחִיד בֵּין אֵינוֹן תְּרִין
 שְׁרֻטוּטִין רַבְרָבָן. בְּפוּתִיא אֵית חַד שְׁרֻטוּטָא
 דְקִיק, דְאָחִיד לְתַתָּא בְאֵינוֹן תְּרִין דְשְׂרִיא עָלֶיהָ.
 וּבְשִׂמְאָלָא לָאו הָכִי, וְרָזָא דִילִיָּה אִיהוּ בִימִינָא,
 וְלָאו בְשִׂמְאָלָא.

הָאִי אִיהוּ בַר נָשׁ, דְלִזְמֵנִין תָּאִיב בְּבִיתָא,
 וְלִזְמֵנִין בְּאַרְחָא, דָּא לָא שְׂכִיךְ לְבִיָּה בְּהָאִי
 וּבְהָאִי. כַּד אִיהוּ בְּבִיתָא תָּאִיב בְּאַרְחָא, וְכַד אִיהוּ
 בְּאַרְחָא, תָּאִיב בְּבִיתָא. אַצְלַח תְּדִיר בְּאַרְחָא,
 וְלִזְמֵנִין בְּבִיתָא. דָּא אַצְלַח בְּאוּרִייתָא, וּבְרִזִּי
 דְאוּרִייתָא אִי אֲשַׁתְּדַּל בְּהוּ. הָאִי חָמִי בְשִׁנְאוּי,
 תּוֹעֲלָתָא לְסַגִּיאִין בִּיָּה. עַצְלָא אִיהוּ בְּמִלִּי
 דְעָלְמָא. אִי אַתְעֵר, אַתְעֵרוֹן לְאוּטְבָא לִיָּה
 מְלַעִילָא. זְכִי בְּמִלּוּי. דָּא אִיהוּ חֲמִידָא וּמְפֻזָּר
 מְמוּנָא. טָב עֵינָא אִיהוּ. צְלוּתִיָּה אֲשַׁתְּמַע. נְחִית
 וְסָלִיק בְּמְמוּנָא.

דָּא אִיהוּ דְלִזְמֵנִין מִתְבָּר לְבִיָּה לְגַבִּיָּה מְאִרִּיָּה.
 וּכְדִין אֲשַׁתְּכַחוּ תְּלַת שְׁרֻטוּטִין זְעִירִין,
 דְמַעֲבָרֵן בְּהָהוּא שְׁרֻטוּטָא דְקִיק, דְאִתּוּסָף עַל
 אֵינוֹן תְּרִין דְפוּתִיא, וְרָזָא דָּא ה' דְמִתְחַבְּרָא
 עִם ר'. דָּא אַרְחָא, דָּא בִיתָא. דָּא חֲדוּה, דָּא
 עֲצִיבוּ, דָּא תּוֹעֲלָתָא, דָּא עַצְלָא, דָּא טָב עֵינָא,

דא חמידא, ומפזר ממונא. דא מתבר לביה,
ותב למאריה.

תרעא תניינא, ז'. בימינא, בקסטירן
דקולטא, רשימין שכיחי, פד
אשתכחו תלת שרטוטין רברבין בפותיא,
ותרין רברבין בארכא, וחד מאינן דארכא,
אחיד באינן תרין דפותיא, וחד אחרא לא
אחיד בהו. האי אית פסלו בזרעיה, מסטרא
דאבוי, או מסטרא דאמיה.

וכדין משתכחי לתתא מאינן תלת שרטוטין
דפותיא, תרין שרטוטין דקיקין, דאחידן
בהו לתתא. האי איהו בר נש, מתקן עובדוי, קמי
בני נשא, ולביה לא קשוט. ולזמנא דסיב, אהדר
לאתתקנא. כדין אשתכחו אינן תרין שרטוטין
בארכא, אחידן באינן דפותיא, דא עם דא. ותרין
אחרנין עמהון באמצעיתא, דקיקין, ודא בארכא.
ותלת דקיקין בפותיא, ורזא דא ז' דמתחברא
באת ר'.

וכד איהו סיב ותב כדקאמרן, אתתקן איהו
ברזא דאת ר', ואתחבר באת ז'. לבתר פד
האי אתתקן, איהו תדיר בלחישו, וכל עובדוי

בְּלִחְשׁוֹ. אָבֵל לָאוּ אִיהוּ בְּקִיּוּמָא כְּדָקָא חֲזִי בְּגִין
 דִּהְהוּא פְּסִלוֹ, עַד לָא אֲתִיַּאשָּׁא בִּיהּ. (מכאן אוליפנא
 מאן דְּפָסִיל זְרַעִיה עַד תְּלַת דְּרִין לָא אֲתִיַּאשָּׁא הֵהוּא פְּסִילוֹ (דף ע"ז ע"ב)
 מְלַכְשֶׁשֶׁא. בְּגִין כֶּךָ תַּנִּינָן וְוִי לִיה לְהֵהוּא בְּרִנָּשׁ
 דְּפָסִיל זְרַעִיה וְלָא חֲיִישׁ לִיקְרָא דְּמֵאֲרִיה. פְּסִיל
 זְרַעִיה וְדֹאִי).

וּלְבַתֵּר דְּאֲתִיַּאשָּׁא. הֵהוּא פְּסִילוֹ, כְּדִין
 אֲשַׁתְּכַחוּ שְׁרֻטוּטִין בִּידָא יְמִינָא,
 אַרְבַּע וְחֲמִשׁ. אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, חֲמִשׁ בְּפּוֹתֵיָא. וְרָזָא
 דָּא ז', וְאֶתְחַבֵּר בָּאת ה'. הָאִי לְזַמְנִין אֲצִלַּח,
 לְזַמְנִין לָא אֲצִלַּח. אֲצִלַּח בְּאוּרֵיָתָא, וְלִסּוּף יוֹמוֹי,
 אֲצִלַּח אֶפִּילוֹ בְּמָמוּנָא.

תִּרְעָא תְּלִיתָאָה, ה'. בִּימִינָא, כִּד אֲשַׁתְּכַחוּ חֲמִשׁ
 שְׁרֻטוּטִין בְּפּוֹתֵיָא, וְתִלַּת בְּאַרְכָּא,
 וְאֲשַׁתְּכַח הֵהוּא שְׁרֻטוּטָא דְּאֲמַצְעִיתָא מְאִינוֹן
 תְּלַת, דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דָּאת ה', וְאֶסְתַּמֵּיד בְּאוֹת ס'.
בְּזַמְנָא דְּאֲשַׁתְּכַח הֵהוּא שְׁרֻטוּטָא דְּאֲמַצְעִיתָא,
 דְּעָאֵל וְאַחִיד גּוֹ אִינוֹן חֲמִשׁ שְׁרֻטוּטִין
 דְּפּוֹתֵיָא, דָּא אִיהוּ בְּרִנָּשׁ עֲצִיב וְרָגִיז גּוֹ בֵּיתִיה,
 וּבְגּוֹ בְּנֵי נָשָׂא לָאוּ הָכִי. קִמְצָן אִיהוּ בְּבֵיתִיה,
 וְרָגִיז וְכַפִּין, וְלְזַמְנִין לָא. לְבַר מְבִיתִיה לָאוּ הָכִי.

אֶצְלַח בְּעוֹבְדֵי עֲלָמָא. כַּד אֲשַׁתְּדַּל בְּאוֹרֵייתָא
 אֲסַתְּכִיל זְעִיר וְאַתְהֵדֵר בָּהּ. מְהִימְנָא אִיהוּ, אֲבָל
 לָאו כָּל זְמָנָא. וְהָהוּא זְמָנָא דְּלָאו מְהִימְנָא, אַחֲזִי
 גִּוּוֹן קָשׁוּט, וְלֹא קָשׁוּט בְּשְׁלִימוֹ. בְּדִינָא יִצְלַח.
 מְהִימְנָא אִיהוּ בְּרִזִּין דְּאוֹרֵייתָא, דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא
 דָּאת ה', וְאַתְחֲבַר בָּאת ס'.

וְאִי אַרְבַּע שְׁרֵטוּטִין בְּפוֹתֵיָא, וְחֲמֵשׁ בְּאַרְכָּא,
 תְּרִין מְאִינוֹן דְּאַרְכָּא, עָאלין גּוֹ אִינוֹן אַרְבַּע,
 דָּא אִיהוּ בַּר נָשׁ חֲדִי בְּבִיתִיָּה, וְאַתְחֲזִי עֲצִיב לְבָא
 לְבַר, וְלָאו הָכִי דְּכִינוֹן דְּמִלִּיל עִם בְּנֵי נָשָׂא, אַחֲזִי
 חֲדוֹ וְאַתְכּוֹוֹן בְּמִלוֹי.

תַּלְתָּ שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין עָאלין גּוֹ אִינוֹן דְּאַרְכָּא,
 דָּא אֵית לִיה חֲד רְשִׁימוֹ אוֹכֶם בְּגוֹפִיָּה,
 וְתַלְתָּ שְׁעָרִין תַּלְיִין בְּהָהוּא רְשִׁימוֹ, וְהָהוּא רְשִׁימוֹ
 אִיהוּ כְּעִגּוּלָא, וְחֲד תְּבִירָא ^(חֲבוּרָא) בְּרִישִׁיָּה. וְלֵהֲאִי
 רְשִׁימָא, קָרָאן לִיה חֲכִימִי לְבָא, דִּידְעִין רִזִּין
 אֲלִין, רִישׁ נִשְׂרָא. רְשִׁימוֹ דָּא, אַתְחֲזִי לְזִמְנִין, בֵּין
 כְּתָפוּי. וְלְזִמְנִין, בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וְלְזִמְנִין, עַל יְדָא
 יְמִינָא בְּאַצְבָּעוֹי.

אִי רְשִׁימָא דָּא רִישׁ נִשְׂרָא, אִיהוּ בְּאַרְח מִישָׁר
 בְּתִיקוֹנוֹי, יִסְתַּלַּק לְעוֹתָרָא וְלִיקָרָא. וְאִי

ההוא ריש נשרא אתהפך לאחורא, יזכה לבנין
 לזמנין. אבל כד איהו סיב, יזכה לעותרא יתיר,
 וליקר סגיא, יתיר מעולמוי, ויצלח באורייתא, אי
 אשתדל בה.

ריש נשרא דא, אתחזי לזמנין אוכמא, ולזמנין
 גוון דלא סומק זעיר, דלא אצטבע כל כך.
 לזמנין בשערין לזמנין שעיע, וכלא חד סימנא
 איהו, ובחד דינא אתדן.

ואי ההוא גוון סומק אצטבע יתיר, וקאים
 בגוניה, זמן זעיר הוא דאצטבע, בגין
 דאלין גוונין, לזמנין קיימין נהירין, ולזמנין
 חשוכין. ואי אצטבע ההוא סומק ונהיר, כדין
 אית בידא שמאלא, תלת שרטוטין בארכא, ותלת
 בפותיא, וחד דקיק על אינון דפותיא, וחד דקיק
 על אינון דארכא. ובידא ימינא אתוסף חד
 בפותיא בלחודוי. האי בר נש שכיב בנדה, ולא
 תב מינה למאריה.

וכד תב בתיובתא, אשתארו אינון שרטוטין
 בידא שמאלא, וההוא דאתוסף בימינא,
 אתעדמי מניה, ואתעדי ההוא סומקא, דלא אתחזי
 נהיר כל כך מניה. ולזמנין דאף על גב דתב, לא

אֶעֱדִיו מִנִּיהֶּה הָהוּא סוּמָקָא, עַד זְמַן. הָאִי אִיהוּ
בְּרָזָא דָּאֵת ה', וְאֶתְעֲדִי אֵת ס', וְעָאֵל תַּחֲוֹתַי אֵת
ץ', וְאֶתְחַבֵּר אֵת ה' בְּאֵת י'. הָאִי בְּעֵי תְקוּנָא
לְנַפְשִׁיהּ בְּבִהִילוֹ. חֲפִימָא דְלָבָא דְחָמִי לִיהּ,
חוּבְתָא אִית עָלֶיהּ, לוֹמַר לִיהּ זֵיל אֲסִי לְנַפְשָׁךְ.

וְאִי תִּלְת שְׁרֻטוּטִין בְּאַרְכָּא, וְחַד בְּפוּתִיָּא, דָּא
אִיהוּ בְּרָזָא דָּאֵת ה' בְּלַחֲוִדִּיהּ. וְלִזְמָנִין
אֶתְחַבֵּר בְּרָזָא דָּאֵת ז'. הָאִי אִיהוּ בְּרִנָּה נֶשׁ תָּאִיב
בְּתַר בְּצַעֲיִן דְּעֵלְמָא. וְאִי לָאו, רְדִיף בְּתַר נֶשִׁין,
וְתִיאֻבְחִיהּ נְאוּפִים. וְאַף עַל גַּב דְּתָאִיב לְבַצְעִין
דְּעֵלְמָא, הָאִי לֹא אֶעֱדִיו מִנִּיהֶּה, וְלֹא אַכְסִיף. עֵינוּי
שְׁקִיעִין וּמְלִיל בְּהוּ.

אִי תֵּב לְמֵאֲרִיָּה מִתְחַלְפִּי שְׁרֻטוּטִין. תִּלְת בְּפוּתִיָּא
וְחַד לְאַרְכָּא, וְאֵינוֹן תְּרִין דְּקִיקִין (דף ע"ח ע"א)
קִיָּמִין בְּקִיּוּמָא, כְּדִין רְעוּ דִּילִיָּה יִתִּיר בְּאַתְתִּיהּ,
וְאֶתְדַבֵּק בָּהּ. חַד דְּקִיק יִתִּיר, עָאֵל בֵּין אֵינוֹן תְּרִין
דְּקִיקִין. כְּדִין אֶתְחַבֵּר אֵת ה' בְּאֵת ז'.

וְאִי שְׁרֻטוּטָא חַד בְּאַרְכָּא וְאַרְבַּע בְּפוּתִיָּא, וְתִלְת
דְּקִיקִין קִיָּמִין עַל הָהוּא חַד, וְחַד עַל אֵינוֹן
אַרְבַּע. עַל דְּרוּעָא שְׁמָאֵלָא, אִית לִיהּ תִּלְת
קְסָטְרִין דְּקִיקִין, דְּאֶתְלִידוּ בֵּיהּ מִיּוּמִין זְעִירִין,

וְחַד שְׁעָרָא תְּלִיא, בְּהֵוּא חַד דְּרִישָׁא. הָאִי אִיהוּ
רְדִיף בְּתַר נְאוּפָא דְּאַשְׁתַּ חֲבָרִיה. מְאַרִיה דְּזִדּוּנָא
אִיהוּ. אַגְזִים בְּעֵינָא שְׁמַאלָא, בְּלֹא מְלוּלָא כָּלֵל,
וְאַשְׁלִים. וּבְגִין דְּאִיהוּ מְאַרִיה זִדּוּנָא, לֹא חֲיִישׁ
לִיקְרָא דְּמְאַרִיה, לְאַתְבָּא קָמִיה. לְבְתַר קָטִיל
חֲוִיא לִיָּה, אוּ בַר נֶשׁ סוּמָקָא.

וְאִי אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, וְתַלְתַּ בְּפּוּתִיָּא, וְאַיְנוֹן
דְּסִלְקִין לְעֵילָא אַעֲדִיו מְנִיָּה. הָאִי, תְּבַר
לְבִיָּה לְגַבֵּי מְאַרִיה, וְתַב בְּתִיּוּבְתָא. כְּדִין אִיהוּ
בְּרִזָּא דְּאֵת פ', וְאַתְחַבֵּר בְּאֵת ה'. עַל אֲלִין, וְעַל
אֵינֹן דְּכֻוּתִיָּה, כְּתִיב, (ישעיה נז) שָׁלוֹם שָׁלוֹם
לְרַחוּק וּלְקָרוֹב.

סדר הלימוד ליום יד טבת [יום 103 בשנה]

(המשך לשון הקודש)

עַד כָּאֵן כָּל אוֹתָם סוּדוֹת שֶׁל תּוֹלְדוֹת אָדָם,
שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת שְׁנוּלְדוּ בּוֹ מִזְמָן לְזִמָּן כְּפִי
דְּרַכֵּי הָאָדָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקֵם שֶׁל אֱלֹו שְׁיֹוֹשְׁבִים
לְפָנַי מוֹרְנוּ וְזָכוּ לְשִׁמְעַ מִפִּי סוּדוֹת הַתּוֹרָה.
אֲשֶׁרִיֶּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרִיֶּהֶם לְעוֹלָם הַבָּא!
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרִיכֶם הַחֲבָרִים שְׁכָל

הסודות לא נסתרו מכם, כִּמָּה מְקוֹמוֹת עֲלִיּוֹנִים
מִזְמָנִים לָכֶם לַעֲוֹלָם הַבָּא.

פֶּתַח וְאָמַר, וְאַתָּה תַּחֲזֶה מְכַל הָעַם אֲנָשֵׁי חֵיל
יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אֲמַת שְׁנָאֵי בָּצַע.
פְּסוּק זֶה פֶּרֶשְׁוֹהוּ. אָבֵל וְאַתָּה תַּחֲזֶה, לֹא כְּתוּב
תִּבְחַר אֶלָּא תַּחֲזֶה, לְפִי מְרָאָה הָעֵינִים. כִּמָּה?
בְּדִיוֹקָן שֶׁל אָדָם בְּשֵׁשֶׁת הַצָּדִידִים הִלְלוּ
שְׁאַמְרָתָם, וְהַכֹּל בִּפְסוּק הַזֶּה. וְאַתָּה תַּחֲזֶה –
אַחַת, בְּשַׁעֲרֵי מְכַל הָעַם – שְׁתֵּים, בְּמִצַּח. אֲנָשֵׁי
חֵיל – שְׁלֹשׁ, בְּפָנִים. יִרְאִי אֱלֹהִים – אַרְבַּע,
בְּעֵינִים. אֲנָשֵׁי אֲמַת – חֲמֵשׁ, בְּשִׁפְתֵּים. שְׁנָאֵי
בָּצַע – שֵׁשׁ, בְּיָדַיִם, בְּשִׁרְטוּטֵיהֶם.

שְׁאֵלָו הֵם הַסִּימָנִים לְדַעַת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם לְאוֹתָם
שְׁרוּחַ הַחֲכָמָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. וְעַם כָּל זֶה,
מֹשֶׁה לֹא הִצְטָרַךְ לָזֶה, אֶלָּא מָה כְּתוּב? וַיִּבְחַר
מֹשֶׁה אֲנָשֵׁי חֵיל מְכַל יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם שְׁרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ הָיְתָה בָּאָה אֵלָיו וּמוֹדִיעָה לוֹ, וּבָהּ הָיוּ
רוֹאִים הַכֹּל.

מַנִּין לָנוּ? שְׁכָתוּב כִּי יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלַי.
בָּאִים אֵלַי לֹא כְּתוּב, אֶלָּא בָּא אֵלַי. זֹו רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ שֶׁהֵיטָה בָּאָה אֵלָיו, וּבָהּ הָיָה יוֹדֵעַ. וְלֹא

הַצֵּטְרֵף לְכָל זֶה לְהַתְּבוֹנֵן וּלְעֵינַי, אֲלֵא לְפִי שְׁעָה
הָיָה מִשָּׁה יוֹדֵעַ.

כְּמוֹ זֶה יָדַע שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, יָדַע בְּכֶסֶּאוֹ, שְׁרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ שָׁרְתָה עָלָיו. שְׁכָל מִי שֶׁקָּרַב
לְכֶסֶּאוֹ, פָּחַד וְאִימָה נִפְּלוּ עָלָיו, וְבוֹ הָיָה דָן דִּין
בְּלִי עֲדוּת, מִשּׁוֹם שֶׁהַדְּיוֹקְנָאוֹת הָיוּ בְּכֶסֶּאוֹ, וְכָל
מִי שֶׁקָּרַב בְּשֶׁקֶר, אוֹתוֹ הַדְּיוֹקָן מְכַשֶּׁפֶשׁ, וְהָיָה
שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ יוֹדֵעַ שֶׁבֶּא בְּשֶׁקֶר. לָכֵן אֵימַת
הַכֶּסֶּא הָיְתָה נוֹפֶלֶת עַל הַכֹּל, וְכָל־סֵם נִמְצָאוֹ
צְדִיקִים לְפָנָיו.

מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ בְּרִיחַ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם יא) וְהִרְיָחוּ
בִּירְאָת ה' וְלֹא לְמִרְאָה עֵינָיו יִשְׁפֹּט וְגו'.
וְשִׁלְשַׁת אֱלֹהִים דָּנוּ אֶת הָעוֹלָם בְּלֹא עֲדִים וְהִתְרָאָה.
שָׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם עַל פִּי עֲדִים, עַל מֵאֲמַר הַתּוֹרָה.
חֲכָמִים שִׁמְכִירִים בְּאוֹתָם דְּיוֹקְנָאוֹת, עֲלִיהֶם
לְהִזְהִיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם וּלְתַת רְפוּאָה לְבְנֵי אָדָם
וּלְרַפֵּא אֶת נַפְשָׁם. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
וְאֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא!

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. שְׁשׁוּלֵט
בוֹ אוֹרִיא"ל, מִמֶּנָּה גָּדוֹל, וְשִׁלְשׁ מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים וְחֲמֵשׁ רְבוּעַ מַחֲנוֹת עִמּוֹ כְּחֻשְׁבוֹן יָמוֹת

השנה, ולכלם יש שלש מאות וששים וחמשה
מפתחות של אורות, מאותו האור שיוצא מתוך
החשמל העליון הפנימי הגנוז והנסתר שסודות
של אותיות קדושות עליונות של השם הקדוש
תלויים בו.

והוא סוד של איש תם, בעל הבית, איש
האלהים. תם – ששם סיום וקשר של
תפלין. ויעקב היה איש תם, ובדיוקנו עומד סוד
החשמל הפנימי העליון הטמיר והגנוז. וכל
האורות הנסתרים העליונים הוא לוקח, ויוצאים
ממנו, וכל המחנות לוקחים אותם מפתחות של
אותו האור שיוצא מתוך החשמל.

ואותו האור כלול בשני אורות, והם אחד. אור
ראשון הוא אור לבן שלא שולטת בו
העין, וזהו האור הגנוז לצדיקים, כמו שנאמר
(תהלים צז) אור זרע לצדיק וגו'. אור שני הוא אור
נוצץ לזהט כצבע אדם, ונכללו שני אורות כאחד
והיו אחד.

והאוריא"ל הממנה הגדול הזה וכל אותם
מחנות נוטלים אותו האור,
ומשום שכלול בשנים נקרא תאומי"ם. ועל זה

שולט בו אותו המזל שנקרא בסוד שלו
תאומים, ובו נתנה תורה, ומכאן נמשכות
דרגות למטה, עד שעולים בשמות (להנהיג) להאיר
את העולם.

לכך שאר המזלות אין להם פה ולשון, ולזה
יש פה ולשון כלולים כאחד, ועל זה
בתורה, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה כתוב.
יומם – כנגד לשון. לילה – כנגד פה. והכל
כלול כאחד, ובכל עולה תאומים.

תומים כתוב, ועל סוד זה כתוב תומים, (בראשית
כה) והנה תומם בבטנה. אם תאמר
שבשביל שניהם הוא אמר – לא כך, שהרי עשו
לא עלה בסוד זה. אלא בשביל יעקב הוא אמר,
ושבח זה שהיה במעיה של אותה הצדקת משבח
הכתוב. ומשום שהיה שם אותו רשע, הסתלק
משם אלה.

והכל סוד אחד. יעקב נטל בסוד שלו שני
חדשים – ניסן ואייר, והוא נכלל בסוד
של סיון שהוא תאומים. עשו נטל בסוד שלו שני
חדשים – תמוז ואב, והוא לא נמצא ונאבד,
שהרי אלו"ל אינו שלו, ואפלו באב תשעה ימים

הם שָׁלוּ וְלֹא יוֹתֵר, וְנֶאֱבָד וְלֹא נִמְצָא, וְאֵינוּ בִּסְדּוֹ
 שֶׁל תְּאוּמִים, אֲלֵא נִפְרֵד לְבָדוֹ וְסִטָּה לְצַד אַחֵר
 בְּאֶפֶס וּשְׂמָמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) הָאוֹיֵב תִּמּוֹ
 חֲרָבוֹת לִנְצָח.

וּמִשּׁוּם שֶׁיַּעֲקֹב הוּא תְּאוּמִים, נִתְּנָה תּוֹרָה לְבָנָיו
 בַּחֲדָשׁ תְּאוּמִים, תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וְתּוֹרָה
 שֶׁבְּעַל פֶּה, בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי, לַעֲם הַשְּׁלִישִׁי,
 בְּדִרְגּוֹת שְׁלִישִׁיּוֹת, תּוֹרָה מְשֻׁלֶּשֶׁת – תּוֹרָה
 נְבִיאִים וּכְתוּבִים. וְהַכֹּל אֶחָד.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. פָּרָשָׁה זוֹ בְּפָסוּק זֶה פָּרָשׁוֹ
 אוֹתָהּ לְמַעַלָּה. שָׁנָה רַבִּי חֵיִיא, בְּאוֹתוֹ
 זְמַן שֶׁהִגִּיעוּ יִשְׂרָאֵל לְהַר סִינִי, כִּנֵּס אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת זֶרַע יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁגִּיחַ בָּהֶם בְּכָל־סֵם,
 וְלֹא מִצָּא בְּכָל זֶרַע יִשְׂרָאֵל פָּסוּל, אֲלֵא כָל־סֵם זֶרַע
 קָדֵשׁ, כָּל־סֵם בְּנֵי אֱמֶת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה:
 עֲכָשׁוּ אֲנִי רוּצָה לָתֵת תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל,
 מִשֶּׁךְ אוֹתָם בְּאַהֲבָה שֶׁל אֲבוֹת, בְּאַהֲבָה שֶׁאֲנִי
 אוֹהֵב אוֹתָם וּבְאוֹתוֹת שֶׁעָשִׂיתִי לָהֶם, וְאַתָּה
 תִּהְיֶה לִי שְׁלִיחַ וְהָשִׁב הַדְּבָרִים הַלָּלוּ. אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, כֵּךְ אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

למשה: בדבר זה תהיה לי שליח נאמן למשך
את ישראל אחרי.

ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר
וגו'. ומשה עלה אל האלהים – למקום
שפרושות כנפי השכינה, כמו שנאמר (שם יח) וַיַּט
שמים וירד וגו'.

שנינו, אמר רבי יהודה, כל זמן שחקיקות
המלך העליון מתישרות במקומן, כל
העולמות בשמחה וכל המעשים מתישרים על
קיומם, (מי כל המעשים המתישרים על קיומם) כמו שנאמר
(שמות לד) את מעשה ה' כי נורא הוא. מה זה כי
נורא הוא? אמר רבי אלעזר, שלמות הכל, כמו
שנאמר (דברים י) האל הגדול הגבור והנורא. מה
זה והנורא? זה יעקב. וכתוב (בראשית כה) ויעקב
איש תם, כתרגומו – אדם שלם. שלם בכל. כך
כל מעשי הקדוש ברוך הוא שלמים בשלמות
בקיום שלם.

שנינו, אמר רבי יוסי, יום אחד הייתי עומד
לפני רבי יהודה הזקן ושאלתי אותו על
מה שכתוב (שם כח) ויירא ויאמר מה נורא וגו'. מה
ראה שאמר שהוא נורא? אמר לי, ראה שלמות

הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה שְׁהִיתָה מְצוֹיָה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, וּבְכָל מְקוֹם שְׁמְצוֹיָה שְׁלֵמוֹת
נִקְרָא נוֹרָא.

אֲמַרְתִּי לוֹ, אִם כֵּן, לָמָּה תִּרְגְּמוּ פַּחַד וְלֹא
שְׁלֵם? אָמַר לִי, אֵין פַּחַד אֱלֹא בְּמְקוֹם
שְׁמְצוֹיָה שְׁלֵמוֹת, וּבְכָל מְקוֹם שְׁמְצוֹיָה שְׁלֵמוֹת
נִקְרָא נוֹרָא, שְׁכָתוֹב (תהלים לד) יִרְאוּ אֶת ה' קְדָשִׁיו
כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. מִמֶּשְׁמַע שְׁאֹמַר כִּי אֵין
מַחְסוֹר – בְּמְקוֹם שְׁאֵין מַחְסוֹר מְצוֹיָה שְׁלֵמוֹת.

שְׁנִינּוּ, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד – אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶהוּ
מֹשֶׁה, שְׁכָתוֹב וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים.

מִי אֶסְפֵּךְ רוּחַ בְּחַפְנִי – זֶהוּ אֶהְרֵן, שְׁכָתוֹב (ויקרא טז)
וּמִלֹּא חַפְנִי קִטְרֵת סַמִּים דִּקָּה. מִי צָרַר מִיָּם
בְּשִׁמְלָה – זֶה אֱלִיָּהוּ, שְׁכָתוֹב (מלכים א-יז) אִם יִהְיֶה
הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר כִּי אִם לִפִּי דְבָרִי. מִי
הֶקִּים כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ – זֶהוּ אַבְרָהָם, שְׁכָתוֹב בּוֹ
(בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם.
אֵל תִּקְרִי בְּהִבְרָאָם, אֱלֹא בְּאַבְרָהָם.

הוּא שָׁנָה אֶת זֶה, וְהוּא אָמַר. מִי עָלָה שָׁמַיִם –
זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב בּוֹ (תהלים מז)
עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרְוַעָה. (מִי עָלָה, תִּקְוֵן בְּסוּד אֶת הָאוֹר. אָמֵנ)

בתרועה. ויִרַד, בסוד ויִבְדֵּל. הִבְדִּילוּ לוֹ אֱלֹהִים (בתרועה) **מִי אֶסֶף רוּחַ בְּחַפְנִי** – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב (איוב יב) **אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפֶּשׁ כָּל חַי וָגוֹ'.** מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב בּוֹ (שם כו) **צוּר מִים בְּעֵבְיוֹ.** מִי הֵקִים כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב בּוֹ (בראשית ב) **בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.** עוֹד אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם וִירַד וָגוֹ' – אֵלֶּה אוֹתָם אֲרַבְּעָה קִשְׁרֵי הָעוֹלָם – אֵשׁ, רוּחַ, מִים וְעָפָר.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, נִרְאִים דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי שְׁלֹא מִתְקִימִים. כְּשֶׁהֲגִיעוּ הַדְּבָרִים הַלָּלוּ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִנִּיחַ יָדוֹ בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי וּבִרְכוֹ, וְאָמַר, יִפֶּה אִמְרַתְּ וְכַךְ זֶה. אָמַר לוֹ, מִנֵּין לָךְ? אָמַר לוֹ, כֵּן לְמִדַּתִּי מֵאֲבִי שֶׁהִיא אוֹמֶר מִשְׁמוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא.

יוֹם אֶחָד הָיָה יוֹשֵׁב רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשַׁעַר שֶׁל צְפוּרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי יִיסָא, זֶה שְׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי מִי עָלָה שָׁמַיִם וִירַד – פַּעַם אַחַת אָמַר זֶה מֹשֶׁה, אַחֵר כֵּן אָמַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַחֵר כֵּן אָמַר אֵלֶּי אֲרַבְּעָה קִשְׁרִים, אֵשׁ רוּחַ מִים וְעָפָר, וְרֵאִיתִי שְׁמוֹרְנוּ בִּרְכוֹ?

אמר לו, **וְדַאי שְׁיִפָּה אָמַר**, וְכֵן הוּא, וְהַכֵּל דְּבַר
אֶחָד, וְכָל הַדְּבָרִים הַתְּקִימוּ בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְכָלֵם עוֹלָיִם בְּמִשְׁקָל אֶחָד. הַתְּרַגֵּשׁ רַבִּי
יִיסָא בְּדְבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדַאי כֵּן זֶה, וְכֵן
לְמַדְנוּ מִשֵּׁם מוֹרְנוּ בְּפַעַם אַחֲרָת. וְהַכֵּל יִפָּה. (אֵלֶּה)
תולדות השמים והארץ בהפראם, אל תקרי בהפראם אלא באברהם, שכתוב
(תהלים פט) **כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אָבֵל**

אבל סוף הפתוב מהו אומר? שכתוב מה שמו
ומה שם בנו כי תדע. מה שמו מילא,
מה זה מה שם בנו? אמר לו, סוד הדבר הרי
למדתי לרבי אלעזר בני. אמר לו, יאמר לו
מורי, שהרי בחלומי שאלתי לפני מורי דבר זה,
ואמר לי ושכחתי אותו. אמר לו, אם אמר –
תזכר? אמר לו, ודאי, שהרי מה שלמדתי לפני
מורי, יום זה נזכרתי.

אמר לו, סוד הדבר – הינו שכתוב (שמות ו) בני
בכרי ישראל, וכתוב ישראל אשר בך
אתפאר. ובסוד עליון, וזה נקרא בנו. אמר, תנוח
דעתו של מורי, שהרי סוד זה ידעתי. בין כך לא
נזכר רבי ייסא, חלשה דעתו והלך לביתו. נרדם.
הראו לו בחלום ספר אגדה אחד שהיה כתוב בו
חכמה ותפארת במקדשו.

הַתְּעוּרָר וְהַלֵּךְ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן. נָשַׁק יָדוֹ וְאָמַר,
 כֹּךְ רָאִיתִי בַּחֲלוּם. פַּעַם אַחֲרֵת רָאִיתִי
 בַּחֲלוּם סֵפֶר אֲגָדָה אֶחָד שֶׁהָרָאוּ לִפְנֵי, וְהָיָה
 כְּתוּב בּוֹ חֲכָמָה וְתַפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ, חֲכָמָה
 לְמַעַלָּה, תַּפְאֶרֶת לְמַטָּה, בְּמִקְדָּשׁוֹ אֲלֵיהֶם. וְכֹךְ
 רָאִיתִי בַּחֲלוּם פַּעַם אַחַת וְכֹךְ מִצָּאתִי בְּפִי. אָמַר
 לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד עַכְשָׁיו אַתָּה תִּינוּק לְהַכְנִס בֵּין
 קוּצְרֵי הַשָּׂדֶה, וְהָרִי הַכֹּל הָרָאוּ לָךְ. וְזֶהוּ שְׁכַתוֹב
 מֶה שָׁמוּ וּמֶה שָׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעַ. חֲכָמָה שָׁמוּ,
 תַּפְאֶרֶת בְּנוֹ.

וּמִיָּשָׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מִשָּׁה
 שְׂזָכָה לְכָבוֹד זֶה שֶׁהַתּוֹרָה הַעֲיִדָה
 בְּשִׁבְלֵהּ כֹּךְ. (שָׁנָה רַבִּי יְהוּדָה) בֹּא וּרְאֵה מֶה בֵּין מִשָּׁה
 לְשֶׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם. שֶׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, כְּשֶׁעוֹלִים –
 עוֹלִים לְעֶשֶׂר, עוֹלִים לְגִדְלָה, עוֹלִים לְמַלְכוּת.
 אֲבָל בְּמִשָּׁה, כְּשֶׁעוֹלָה, מֶה כְּתוּב? וּמִשָּׁה עָלָה אֶל
 הָאֱלֹהִים. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ!

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִכָּאן אָמְרוּ הַחֲבָרִים, הֲבֵא לְטָהָר
 מְסִיעֵין אוֹתוֹ, שְׁכַתוֹב וּמִשָּׁה עָלָה אֶל
 הָאֱלֹהִים. מֶה כְּתוּב אַחֲרָיו? וַיִּקְרָא אֵלָיו ה'. שְׁמִי
 שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב, מְקַרְבִּים אוֹתוֹ.

וַיִּקְרָא אֵלָיו מֵלֶאֱ ה' מִן הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר
 לְבֵית יַעֲקֹב וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים
 סה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתִקָּרֵב יִשְׁכֵּן חֲצִרֶיךָ. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ
 שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בּו
 וְקָרַב אוֹתוֹ לְשָׁרוֹת בְּתוֹךְ הַהִיכָל הִקְדֹּשׁ, שֶׁכָּל מִי
 שֶׁהוּא הִתְרַצָּה בּו לַעֲבוֹדָתוֹ, רָשׁוּם הוּא מֵרְשׁוּמִים
 שֶׁלֹּמַעְלָה לְדַעַת, שֶׁהָרִי הוּא נִבְחָר מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 הִקְדֹּשׁ הָעֲלִיּוֹן לְשָׁרוֹת בְּמִדּוּרוֹ, וְכָל מִי שֶׁנִּמְצָא
 בּו אוֹתוֹ הָרָשָׁם, עוֹבֵר בְּכָל הַשְּׁעָרִים שֶׁלֹּמַעְלָה
 וְאֵין מוֹחָה בְּיָדוֹ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁעָלִיו
 כָּתוּב אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתִקָּרֵב, וְכָתוּב (שְׁמוֹת ב)
 וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל, (שֵׁם כד) וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבָדּוֹ
 אֶל ה' וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ. כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב – אֵלֹ
 הַנִּקְבּוֹת. וְתִגִּיד לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל – אֵלֹ הַזְּכָרִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כֹּה תֹאמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
 תִּבְרְכוּ. וְכָתוּב וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה, כְּלוּמַר
 יִבְרְכוּ כֹה. כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב – בְּאַמִּירָה,
 וְהֵינּוּ מֵצֵד הַדִּין. וְתִגִּיד לְבֵית יִשְׂרָאֵל – כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ד) וַיִּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ. וְכָתוּב (שֵׁם כו)
 הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לֵה' אֱלֹהֶיךָ. לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל – הַזְּכָרִים,
 שֶׁבָּאוּ מֵצֵד הַרְחָמִים.

אמר רבי יצחק, הואיל ובאנו לזה, מה זה הגדתי היום לה' אלהיך? לה' אלהינו היה צריך להיות! אמר לו רבי שמעון, וכי רק בלבדו הוא, והרי כתוב (שם ח) כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ טובה וגו', (שם) אשר ה' אלהיך נתן לך, (שם ד) כי ה' אלהיך אש אכלה הוא, וכלם כך?

אף כך שנינו, כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. מה הטעם? משום שהזרע הקדוש עולה לארץ הקדושה, ושכינה יושבת במקומה, וזה בזה תלוי. ומשה לא אמר אלהיך אלא לאותם שהיו עתידים להכניס לארץ הקדושה ולקבל פני שכינה. ומה שלא אמר אלהינו, משום שהרי משה לא זכה להכניס לארץ, ולכן אלהיך ודאי בכל מקום, משום שהם היו עתידים להכניס לשם.

אמר לו, ודאי כך הוא. אבל כאן כתוב (שם כו) ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרתי אליו הגדתי היום לה' אלהיך, והרי הם בארץ שורים. מה הטעם אלהיך ולא אלהינו? אלא הם רצו להראות ולהודות שבגלל החסד

הַעֲלִיזוּן זָכוּ לְכָל זֶה וְשָׂרוּ בְּאֶרֶץ וְנִכְנָסִים לְאוֹתָהּ
 אֶרֶץ וַעֲשֵׂה עִמָּהֶם כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת, וּמִשּׁוֹם כֶּף
 הָיוּ אוֹמְרִים דְּבָרִים אֵלֶּה לִפְנֵי (וְלֹא לְאָדָם אַחֵר),
 שְׁכָתוֹב הַגְּדָתִי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֵיךְ, (וְכֵן הוּא וְדֹא)
 מִשּׁוֹם שְׂבֵא מִצַּד הַחֹסֶד.

כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב – לְאוֹתוֹ מָקוֹם שְׂרָאוֹי
 לָהֶם. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל – בְּאוֹתוֹ מָקוֹם
 שְׁלָם שְׂרָאוֹי לָהֶם, שְׁהָרִי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי
 דְּרָגוֹת עָלוּ, וּבִדְרָגָה אַחַת עוֹלָיִם. אֲלֹא יִשְׂרָאֵל
 שְׁלֵמוֹת הַכֹּל נִקְרָא. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל,
 לְהִרְאוֹת חֲכָמָה וּלְדַבֵּר בְּרוּחַ חֲכָמָה טוֹב וְאַמֶּת
 שְׁעֲשֵׂה לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב וַיִּגֵּד
 לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פַּעַם אַחַת הָיִיתִי הוֹלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ וְהָיָה עִמִּי רַבִּי חֲזִיָּא בְנִי. עַד
 שֶׁהָיִינוּ הוֹלְכִים, מִצָּאתִי אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה לוֹקֵט
 בַּשָּׂדֶה עֹשֵׁבִים לְרִפּוּאָה. קָרַבְתִּי אֵלָיו וְאָמַרְתִּי לוֹ:
 בֶּן אָדָם, כָּל הָאֲגָדוֹת הַקְּשׁוּרוֹת הִלְלוּ שֶׁל
 הַעֲשָׁבִים לָמָּה? לֹא הָרִים רָאשׁוֹ וְלֹא אָמַר דְּבָר.
 חֲזַרְתִּי פַּעַם נּוֹסֶפֶת וְאָמַרְתִּי אֵת זֶה – וְלֹא אָמַר
 דְּבָר. אָמַרְתִּי לְרַבִּי חֲזִיָּא בְנִי: אוֹ שֶׁהָאִישׁ הַזֶּה
 אֲזַנּוֹ אֶטּוּמוֹת, אוֹ שׁוֹטָה, אוֹ חֲכָם. יִשְׁבְּתִי אֶצְלוֹ.

אחר כף לקט אותם עֲשִׁבִים, וְאַחַז אוֹתָם וְכִסָּה
עֲלֵיהֶם בַּעֲלֵי גֶפֶן.

אָמַר לָנוּ: אָנִי רָאִיתִי שְׂאֲתָם יְהוּדִים, וְעַל
הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים שֶׁהֵם חֲכָמִים. אִם לֹא
הֵייתִי חָס עֲלֵיכֶם, עֲכָשׁוּ תִהְיוּ מְרַחֲקִים מִבְּנֵי אָדָם
כְּמוֹ הַמַּצְרֵעַ הַזֶּה שֶׁמְרַחֲקִים אוֹתוֹ מִהַכֹּל, שֶׁהָרִי
אֲנִי רוֹאֶה שְׂרִיחַ שֶׁל עֶשֶׂב אֶחָד שֶׁהִיא קְרוֹב
אֵלֵיכֶם נִכְנָס בְּגוֹפְכֶם, וְתִהְיוּ מְרַחֲקִים שְׁלֹשָׁה
יָמִים, אֲלֹא אֲכָלוּ שׁוּמֵי הַבֶּר הַלָּלוּ וְתִתְרַפְּאוּ.

אָבִלָנוּ מֵהֶם, שֶׁהָיוּ מְצוּיִים שָׁם, וְנִרְדְּמָנוּ
וְנִקְשְׁרָנוּ בַּזְעָה עַד זְמַן רַב. אַחֵר כָּף
הַתְּעוֹרְרָנוּ. אָמַר לָנוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ: עֲכָשׁוּ אֱלֹהֵיכֶם
עִמָּכֶם שֶׁמַּצְאָתֶם אוֹתִי, שֶׁהָרִי רְפוּאָת גּוֹפְכֶם עַל
יְדֵי נִשְׁלָמָה.

עַד שֶׁהֵינּוּ הוֹלְכִים, אָמַר לָנוּ: כָּל אָדָם צָרִיךְ
לְדַבֵּר עִם אָדָם אַחֵר כְּפִי דְרָכָיו. שֶׁהָרִי
לִנְקָבָה כְּפִי דְרָכָה, לְאִישׁ כְּפִי דְרָכָיו, וְלִגְבֹר
שְׁבִגְבָרִים כְּפִי דְרָכָיו. אָמַרְתִּי לְרַבִּי חֲזִיא בְנִי, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבֵית
יִשְׂרָאֵל. (כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שְׂרָאוּי לָהֶם. וְתִגִּיד וְתִגִּיד

לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁלָם שְׂרָאוּי לָהֶם, שֶׁהָרִי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי דְרָגוֹת

הֵם וּבִדְרָגָה אַחַת עוֹלָם, אֲלֹא יִשְׂרָאֵל שְׁלָמוֹת הַכֹּל נִקְרָא).

אָמַר לָנוּ: רְאִיתֶם שְׁלֹא הִרְמָתִי רֹאשִׁי וְלֹא דִבַּרְתִּי עִמָּכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲבִי הָיָה חָכֵם הָעֹשִׁים מִכָּל בְּנֵי דוֹרוֹ, וְלִמְדָתִי מֵאֲבִי דִרְכֵי כָּל הָעֹשִׁים שְׁבָהֶם אִמָּת, וְאֲנִי בְּכָל הַשָּׁנָה מְדוּרֵי בִינֵיהֶם.

וְהַעֲשֵׂב הַזֶּה שְׁרָאִיתֶם שְׁכַסִּיתִי אוֹתוֹ בַּעֲלֵי הַגֶּפֶן הִלְלוּ – בְּבֵיתִי יֵשׁ מָקוֹם אֶחָד, וְהוּא לְצַד צָפוֹן, וּבְאוֹתוֹ מָקוֹם נְעוּץ רַחִים אֶחָד, וּמִהָעֵין שֶׁל אוֹתוֹ רַחִים יוֹצֵא אִישׁ אֶחָד עִם שְׁנֵי רֹאשִׁים וְחָרֵב שְׁנוֹנָה בִידוֹ, וּבְכָל יוֹם הוּא מְצַעֵר אוֹתָנוּ, וְאֲנִי לְקַטְתִּי אֶת הָעֵשֶׂב הַזֶּה, וְלָכֵן אַחֲרֵי וְתִרְאוּ אֶת כַּחוֹ שֶׁל הָעֵשֶׂב הַזֶּה וּמֵה שְׁאֵלוֹהָ הָעֲלִיּוֹן גָּלָה בָּעוֹלָם, וְאֵין מִי שְׂיוֹדֵעַ דְּרָכָיו בְּכָל הַלְכָנוּ אַחֲרָיו. עַד שֶׁהֵינּוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, הִתְכוּפֶּה לְנֶקֶב אֶחָד בַּעֲפָר, וְשֵׁם מֵאוֹתוֹ הָעֵשֶׂב בְּנֶקֶב. יֵצֵא נִחָשׁ אֶחָד וְרֹאשׁוֹ גָּדוֹל. לָקַח חֶבֶל (סוֹדֵר) אֶחָד וְקָשַׁר אוֹתוֹ כְּמוֹ גְּדֵי אֶחָד. פָּתַחְדָּנוּ. אָמַר לָנוּ: לָכֵן אַחֲרֵי.

עַד שֶׁהִגַּעְנוּ לְבֵיתוֹ, רָאִינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם בַּחֲשָׁכָה אַחֵר כְּתוּל אֶחָד. לָקַח גֵּר אֶחָד וְהִדְלִיק אֵשׁ סָבִיב אוֹתוֹ מְקוֹם הָרַחִים. אָמַר לָנוּ: מִמֶּה שֶׁתִּרְאוּ – לֹא תִפְחָדוּ וְלֹא תִדְבְּרוּ דָבָר.

בֵּין כֹּךְ הַתִּיר אֶת הַנָּחַשׁ מִקְשָׁרָיו, וְכָתַשׁ
בְּמִכְתָּשֶׁת מֵאוֹתוֹ הָעֵשֶׂב וְשָׁם בְּרֹאשׁ
הַנָּחַשׁ. נִכְנַס הַנָּחַשׁ בְּאוֹתוֹ עֵין הָרְחִים, וְשָׁמַעְנוּ
קוֹל שָׁכַל הַמָּקוֹם הַזֶּדֶזֶע. רָצִינוּ לָצֵאת, אָחִז
בְּיָדֵינוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ וְאָמַר: אֵל תִּפְחָדוּ, קָרְבוּ אֵלַי.

בֵּין כֹּךְ יֵצֵא הַנָּחַשׁ שׁוֹתֵת דָּם. לָקַח אוֹתוֹ הָאִישׁ
מֵאוֹתוֹ הָעֵשֶׂב וְשָׁם בְּרֹאשׁוֹ כְּבַתְחָלָה. נִכְנַס
לְאוֹתוֹ עֵין הָרְחִים. לַשָּׁעָה קִטְנָה רָאִינוּ שִׁיָּצֵא
מֵאוֹתוֹ הָעֵין אִישׁ אֶחָד עִם שְׁנֵי רָאשִׁים וְנָחַשׁ
שְׁרׁוֹי סָבִיב צָוָאָרוּ. נִכְנַס לְאוֹתוֹ עֵין הָרְחִים וַיֵּצֵא
**שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְהוּא אָמַר: זְקִיטָא זְקִיטָא (מִין שְׂרִי)!
 אוֹי לְאִמּוֹ שֶׁהוֹבִילָה אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ מָקוֹם!**

בֵּין כֹּךְ נִעְקַר הָרְחִים מִמָּקוֹמוֹ, וַיֵּצֵאוּ הָאִישׁ
וְהַנָּחַשׁ, וְנִפְּלוּ וּמָתוּ שְׁנֵיהֶם. וְאִנּוּ פָּחַדְנוּ
מְאֹד. אָמַר לָנוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ: זֶהוּ כַחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ
עֵשֶׂב שְׁאֵנִי לְקַטְתִּי לַפְּנִיכֶם, וְלִכֵּן לֹא דִבַּרְתִּי
עִמָּכֶם וְלֹא הִרְמַתִּי רֹאשִׁי בַּשָּׁעָה שֶׁקָּרַבְתֶּם אֵלַי.

אָמַר לָנוּ: אֵלּוּ יָדְעוּ בְּנֵי אָדָם חֲכָמָה, שָׁכַל מֶה
שֶׁנִּטַּע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ וְכַח כָּל
מֶה שֶׁנִּמְצָא בָּעוֹלָם, יָדְעוּ אֶת כָּח רְבוּנָם
בְּחֻכְמָתוֹ הָרַבָּה. אָבֵל לֹא הִסְתִּיר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא חֲכָמָה זוּ מִבְּנֵי אָדָם, אֲלֵא כִּדִּי שְׁלֵא יִסְטוּ
 מִדְּרָכֵיו וְלֹא יִבְטְחוּ בְּאוֹתָהּ חֲכָמָה וַיִּשְׁכַּחוּ אוֹתוֹ.
כְּשֶׁבֵּאתִי וְאִמַּרְתִּי אֶת הַדְּבָרִים הַלָּלוּ לִפְנֵי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אָמַר, וְדַאי שְׁחַכֶּם הִיָּה. וּבֹא
 רֵאֵה, אֵין עֹשֶׁב וְעֹשֶׁב שְׁנוּלָד בְּאַרְץ שְׁלֵא הִיתָה
 בּוֹ חֲכָמָה רַבָּה וְכַחוּ בְּשָׁמַיִם רַב. בֹּא וּרְאֵה מִן
 הָאֲזוּב, שְׁבִכָל מְקוֹם שְׁרָצָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְטַהֵר אֶת הָאָדָם, הוּא נִטְהָר בְּאֲזוּב. מָה הַטַּעַם?
 מִשּׁוּם שִׁיתְעוּרָר כַּחוּ שְׁלִמְעָלָה שְׁנַפְקָד עָלָיו,
 שְׁהִירִי כְּשִׁמְתְּעוּרָר אוֹתוֹ הַכַּח שְׁנַפְקָד עָלָיו, הוּא
 מִבְּעַר רוּחַ הַטְּמָאָה וְנִטְהָר הָאָדָם. וְעָלֶיךָ אָנִי
 אוֹמֵר, בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן שֶׁהֻצֵּלְךָ!

אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאִשָּׁא אֶתְכֶם
 עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים. מָה זֶה כְּנָפֵי יִשְׂרָאֵל? אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה, בְּרַחֲמִים, שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ל"ב) כְּנָשָׁר יַעִיר
 קִנּוּ וְגו'. וְהֵינּוּ סוּד הַכָּתוּב שֶׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 דֶּרֶךְ הַנָּשָׁר בְּשָׁמַיִם. מָה זֶה בְּשָׁמַיִם? בְּרַחֲמִים.
 מָה הַנָּשָׁר נִמְצָא בְּרַחֲמִים עַל בְּנֵיו וְדִין לְאַחֲרִים
 – כֶּךָ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּרַחֲמִים לְיִשְׂרָאֵל,
 וּבִדִּין אֶל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת.
 רַבִּי אֶלְעָזָר הִיָּה הוֹלֵךְ מִקְפּוֹטְקִיָּא לָלוּד, וְהָיוּ
 הוֹלְכִים עִמּוֹ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא. קָמוּ

בָּאוֹר, כְּשֶׁהָאִיר הַיּוֹם, וְהָיוּ הוֹלְכִים. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, רָאִיתִי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁכָּתוּב (יחזקאל א) וּפָנִי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנִי שׁוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּן וּפָנִי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. הֲרִי אֲרִיָּה בְּיָמִין, שׁוֹר מִשְּׂמֹאל. נֶשֶׁר בְּאִיזָה מָקוֹם מָקוֹמוֹ?

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּמָקוֹם (שִׁיעָקב) שֶׁהַיּוֹנֵק שָׂרוּי. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁנֶּשֶׁר נִמְצָא בְּכָל – רַחֲמִים לְבָנָיו, וְדִין אֶל אֲחֵרִים. כֵּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – מוֹכִיל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, וּבְדִין אֶל אֲחֵרִים, שֶׁכָּתוּב וְאַשָּׁא אֶתְכֶם עַל כִּנְפֵי נְשָׂרִים, וְכָתוּב כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ.

מִנֵּיין לָנוּ שֶׁנֶּשֶׁר נִקְרָא רַחֲמִים? שֶׁכָּתוּב (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בְּשָׁמַיִם מִמָּשׁ. וְלִכֵּן אֲרִיָּה לְיָמִין, שׁוֹר לְשְׂמֹאל, נֶשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְאוֹחֵז אוֹתָם. אָדָם כּוֹלֵל אֶת כָּלָם, וְהַכֹּל נִכְלָלוּ בּוֹ, שֶׁכָּתוּב וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶּא דְּמוּת כְּמֹרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְּעָה.

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. רַבִּי אֲבָא פָתַח, (שיר ח) אַחֻת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ מָה נַעֲשֶׂה לְאַחֻתָנוּ בַּיּוֹם שֶׁיִּדְבַּר בָּהּ. אַחֻת לָנוּ קִטְנָה – זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאת אַחֻת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְשָׂדִים אֵין לָהּ – הֵינּוּ שְׂשֻׁנֵינוּ, בְּשַׁעַת שְׁקָרְבוֹ
 יִשְׂרָאֵל לְהָרִי סִינִי, לֹא הָיָה בָּהֶם זְכוּת וּמַעֲשִׂים
 טוֹבִים לְהִגָּן עֲלֵיהֶם, שְׁפָתוֹב וְשָׂדִים אֵין לָהּ,
 שְׁהָרִי הֵם הַתְּקוֹן וְהִפִּי שֶׁל הָאֵשָׁה, וְאֵין יָפִי שֶׁל
 אֵשָׁה אֲלֵא הֵם. מִה נַּעֲשֶׂה לְאַחוּתָנוּ – מִה יַעֲשֶׂה
 מִמֶּנָּה בְּשַׁעַת שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְגַּלֶּה בָּהָר
 סִינִי לְדַבֵּר אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וְתִפְרָח מֵהֶם נִשְׁמָתָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּאוֹתָהּ שַׁעַת שְׁקָרְבוֹ יִשְׂרָאֵל לְהָרִי
 סִינִי בְּאוֹתוֹ לֵילָה וְנִשְׁלָמוּ, שְׁלֹשָׁה יָמִים
 שָׁלֹא הִזְדוּגּוּ לְנִשְׁוֹתֵיהֶם, בָּאוּ מִלְּאָכִים עֲלִיוֹנִים
 וְקָבְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲוָה. אוֹתָם מִלְּאָכִים
 לְמַעֲלָה, וְיִשְׂרָאֵל מִלְּאָכִים מִלְּמַטָּה. הֵם מְקַדְּשִׁים
 אֶת הָשֵׁם הָעֲלִיוֹן לְמַעֲלָה, וְיִשְׂרָאֵל מְקַדְּשִׁים אֶת
 הָשֵׁם הָעֲלִיוֹן לְמַטָּה.

וְהַתְּעַטְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְעִים כִּתְרִים בְּאוֹתוֹ
 לֵילָה, וּמִלְּאָכִים עֲלִיוֹנִים הָיוּ
 אוֹמְרִים, אַחֲוָת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ, שְׂאֵין
 בָּהֶם זְכוּת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, מִה נַּעֲשֶׂה
 לְאַחוּתָנוּ? כְּלוּמַר, מִה כְּבוֹד וּגְדֻלָּה נַעֲשֶׂה
 לְאַחוּתָנוּ זֶה בַּיּוֹם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְגַּלֶּה
 בָּהָר סִינִי לְתֵת לָהֶם תּוֹרָה?

(וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי). כְּתוּב הָיוּ נִכְנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֶל
 תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה, וְהִינוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, בְּשַׁעַה שְׂרָצָה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַגְלוֹת
 בְּהָר סִינִי, קָרָא הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכָל הַפְּמָלִיָּה
 שֶׁלּוֹ וְאָמַר לָהֶם: עֲכָשׁוּ יִשְׂרָאֵל תִּינוּקוֹת שְׂאִינָם
 יוֹדְעִים אֶת הַנְּהָגוֹתֵי, וְאֲנִי רוֹצֶה לְהַתְּגַלּוֹת
 עֲלֵיהֶם. אִם אֶתְגַּלֶּה אֲלֵיהֶם בְּכַח הַגְּבוּרָה – לֹא
 יוּכְלוּ לִסְבֹּל. אֲבָל אֶתְגַּלֶּה עֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים
 וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַנְּהָגוֹתֵי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיְהִי בַּיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַדָּאִי, שֶׁהוּא רַחֲמִים.
 מִנֵּינ לָנוּ? שְׁכָתוֹב (שְׁמוּאֵל-ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד.
 וּבָזָה הַתְּגָלָה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל.
 הַקָּדִים לָהֶם רַחֲמִים בַּתְּחִלָּה, וְאַחֵר נִתְּנָה
 לָהֶם תּוֹרָה מִצַּד הַגְּבוּרָה. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁכָף
 רָאוּי לָהֶם, שְׁבַגְלָל כֶּף נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל.
 בַּהֲיוֹת הַבִּקְר, שְׁכָתוֹב (שם כג) בִּקְר לֹא עֲבוֹת. הָרִי
 אִם הָיָה עֲבוֹת, אָז נִמְצְאָת קִדְרוֹת וְלֹא
 הַתְּגָלָה חֶסֶד. וּמִתִּי מִתְּגָלָה חֶסֶד? בִּבְקָר, כְּמוֹ
 שְׁנֶאֱמַר (בראשית מד) הַבִּקְר אֹר. שְׁכָשְׁמַאִיר הַבִּקְר,
 נִמְצָא חֶסֶד בְּעוֹלָם וְהַדִּינִים עוֹבְרִים. וּבִזְמַן שֶׁלֹּא
 מַאִיר הַבִּקְר, הַדִּינִים עַד אִזּוֹ לֹא עוֹבְרִים, שְׁכָתוֹב
 בְּרֵן יַחַד כִּכְבִּי בִקְר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

כִּיּוֹן שֶׁעָבְרוּ אוֹתָם כּוֹכָבִים וּמַאִיר הַשֶּׁמֶשׁ,
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב בִּקְרָא לֹא עֲבוֹת, וְחֶסֶד
מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב
בְּהִיּוֹת הַבִּקְרָא. וְכִיּוֹן שֶׁעָבְרוּ הַכּוֹכָבִים, נִמְצָא
הַבִּקְרָא. (כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר הַבִּקְרָא, דִּינִים לֹא נִמְצְאוּ).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהִיּוֹת הַבִּקְרָא הִתְחִיל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְהַתְגַּלּוֹת בְּהַר סִינִי. שְׁנֵינוּ
בְּהִיּוֹת הַבִּקְרָא – כְּשֶׁהִתְעוֹרְרָה זְכוּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
שֶׁכָּתוּב בוֹ (בראשית יט) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבִּקְרָא.

וַיְהִי קִלְתָּ וּבִרְקִים. אָמַר רַבִּי אֲבָא, קִלְתָּ כְּתוּב
חֶסֶד. שְׁנֵי קוֹלוֹת שֶׁחֲזָרוּ לְהִיּוֹת אֶחָד. זֶה
יוֹצֵא מִזֶּה. רוּחַ מִמִּים, וּמִים מִרוּחַ. שְׁנַיִם שֶׁהֵם
אֶחָד, וְאֶחָד שֶׁהוּא שְׁנַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, קִלְתָּ אֶחָד, וְהוּא קוֹל גָּדוֹל חֲזָק
שְׁאִינוּ פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים, הוּא שֶׁכָּתוּב בוֹ
קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסַף, שֶׁהָרִי שָׁאֵר הַקּוֹלוֹת פּוֹסְקִים,
שְׁשֵׁנִינוּ, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת בִּשְׁנָה הַקּוֹל נִפְסָק, וְאִז
הַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם, וְקוֹל זֶה שְׁכוּלִיל בוֹ
אֶת שְׁאֵר הַקּוֹלוֹת, לֹא נִפְסָק לְעוֹלָמִים וְלֹא עוֹבֵר
מִקִּיּוֹם שָׁלֵם וְהַחֲזָק שָׁלוֹ. שְׁנֵינוּ, קוֹל זֶה קוֹל שֶׁל
הַקּוֹלוֹת, קוֹל שְׁכוּלִיל אֶת כָּל שְׁאֵר הַקּוֹלוֹת.

אמר רבי יהודה, אין קול אלא מצד רוח ומים ואש, ובקול (והכל) עושה קול, ונכלל זה בזה, ועל זה כתוב קלל וברקים. אמר רבי יוסי, הינו מה שכתוב (תהלים קלה) ברקים למטר עשה. שלהבת בעטרות, קשר של רחמים בחבה, שלא (שוקעת) מצויים.

שנינו, רבי יהודה אומר, בצד הגבורה נתנה התורה. אמר רבי יוסי, אם כן, היא היתה בצד שמאל? אמר לו, החזרה לימין, שכתוב (דברים לג) מימינו אש דת למו, וכתוב ימינו ה' נאדרי בפח וגו'. מצאנו שמאל שהחזר לימין, וימין לשמאל. הרי גבורה לשמאל (לימין).

וענן כבוד על ההר וגו' – ענן חזק ששקוע במקומו, שלא לוקח. וקל שפר חזק מאד – מתוך הענן החזק היה יוצא אותו הקול, כמו שנאמר (דברים ה) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החושך.

אמר רבי יהודה, שלש חשכים היו, שכתוב חושך ענן וערפל. ואותו קול היה יוצא פנימי מכלם. אמר רבי יוסי, הפנימי של הכל היה, שבו כתוב קול גדול ולא יסף.

אמר רבי אבא, כתוב וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת. רֹאִים? שׁוֹמְעִים הֲיִה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! אֲלֵא כֹךְ שְׁנִינוּ, אוֹתָם קוֹלוֹת הָיוּ נִחְקָקִים בְּאוֹתוֹ חֶשֶׁךְ וְעָנָן וְעַרְפֶּל וְנִרְאִים בָּהֶם כְּמוֹ שְׁנִרְאֶה גּוֹף, וְרוֹאִים מֶה שְׁרוֹאִים, וְשׁוֹמְעִים מֶה שְׁשׁוֹמְעִים מִתּוֹךְ אוֹתוֹ חֶשֶׁךְ וְעַרְפֶּל וְעָנָן, וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ מִרְאֶה שֶׁהָיוּ רוֹאִים, הָיוּ מְאִירִים בְּאוֹר עֲלִיוֹן, וְיוֹדְעִים מֶה שֶׁלֹּא יָדְעוּ דוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם.

ובללם הָיוּ רוֹאִים פָּנִים בְּפָנִים, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר ה' עִמָּכֶם. וּמָה הָיוּ רוֹאִים? שְׁנֵה רַבִּי יוֹסִי, מִהָאוֹר שֶׁל אוֹתָם הַקּוֹלוֹת, שֶׁלֹּא הִיָּה קוֹל, שֶׁלֹּא הִיָּה מְאִיר בְּאוֹר, שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בּוֹ כָּל הַגִּנְזִים, וְכָל הַנִּסְתָּרִים, וְכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁיֵּבֹאוּ עַד מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. וּמִשּׁוֹם כֹּךְ כָּתוּב וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת. רֹאִים – רֹאִיָּה מִמַּשׁ.

אמר רבי אלעזר, וְכָל הָעָם רֹאִים, רֹאִים – כְּמוֹ שְׁאִמְרֵנוּ, שֶׁרָאוּ מִהָאוֹר שֶׁל אוֹתָם הַקּוֹלוֹת מֶה שֶׁלֹּא רָאוּ דוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים אַחֲרֵיהֶם. אֶת הַקּוֹלֶת – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ו) וְאָרָא אֶת ה'. וְאָרָא ה' לֹא כָתוּב, אֲלֵא אֶת ה'. אֵף כֵּאֵן, וְכָל הָעָם רֹאִים הַקּוֹלֶת לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא אֶת הַקּוֹלֶת.

כְּמוֹ זֶה אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. שֶׁהָרִי הָאֵתִים
שֶׁבַתּוֹרָה נִתְּנוּ כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בַּתּוֹרָה (בַּחֲכָמָה).
כִּכְד אֵת אַבִּיךָ וְאֵת אִמְךָ. (משלי ג) כִּכְד אֵת ה'
מִהוֹנֵךְ. וְכֹלָם לְהַכְלִיל בָּהֶם דָּבָר אַחֵר. אִף כֹּאן
אֵת הַקּוֹלֶת – לְרַבּוֹת אוֹתוֹ קוֹל אַחֵר לְמִטָּה,
שְׁכוּנִים אוֹתָם אֵלָיו מֶה שְׂיֻצָא מֵהֶם, שְׁבוּ רוּאִים
וּמִסְתַּכְלִים בַּחֲכָמָה עַל־יוֹנָה כָּל הַגְּנוּזִים הָעֲלִיוֹנִים
וְכָל הַסּוּדוֹת הַטְּמִירִים וְנִסְתָּרִים, מֶה שְּׁלֹא
הִתְגַּלָּה לְדוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים שְׁבָאוּ אַחֲרֵיהֶם וְלֹא
לְדוֹרוֹת שְׁיָבֹאוּ לְעוֹלָמִים עַד הַזְּמַן שְׁיָבֹא מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ, שֶׁכָּתוּב כִּי עֵין בְּעֵין יֵרְאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן.
וְאֵת הַלְּפִידִם – בַּתְּחִלָּה בְּרָקִים, וְעַכְשָׁיו לְפִידִים.
הַכֹּל אַחֵד. אֲבָל מַשְׁהִתְתַּקְּנוּ בַתְּקוּנִים
לְהִרְאוֹת, נִקְרְאוּ כֵךְ.

וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר – שָׁנָה רַבִּי יִצְחָק, כָּתוּב (תהלים
סב) אַחַת דָּבָר אֱלֹהִים שְׁתֵּים זֶה שְׁמַעְתִּי, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר אֲנֹכִי, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ.

סדר הלימוד ליום טו טבת [יום 104 בשנה]

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, קוֹל בְּשׁוֹפָר הָיָה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת! לָמָּה הַשֹּׁפָר? אֵלֹא אוֹתוֹ קוֹל
שֶׁנִּקְרָא שׁוֹפָר, שֶׁכָּתוּב (ויקרא כה) וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר

תְּרוּעָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבַעִי בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ בְּיוֹם
הַכִּפָּרִים. בָּזָה נִבְרָא (נִקְרָא) שׁוֹפָר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵה שׁוֹפָר מוֹצִיא קוֹל, אֵשׁ רוּחַ
וַיִּמֵּי (דִּין חֶסֶד וְרַחֲמִים), אֵף כָּאֵן הַכֹּל נִכְלָל בָּזָה,
וּמִזֶּה יוֹצְאִים הַקּוֹלוֹת הָאֲחֵרִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, קוֹל שְׂיוּצָא מִשׁוֹפָר, שְׁמִשְׁמַע
שְׁשׁוֹפָר אֶחָד, וְקוֹל יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְשׁוֹפָר
בְּקִיּוּמוֹ מִצּוֹי, וּמִשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב קוֹל הַשֹּׁפָר.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר כֶּךָ, קוֹל הַשֹּׁפָר – הַשֹּׁפָר כְּתוּב
חֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּנִיאל ו') שֹׁפָר קָדָם דָּרְיוֹשׁ.
(שם ד') מִלְכִּי יִשְׁפָּר עָלָיו. (שם ג') שֹׁפָר קָדָמִי לְהַחְיָהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, קוֹל הַשֹּׁפָר – מְקוֹם שֶׁקוֹל
יוֹצֵא מִמֶּנּוּ נִקְרָא שׁוֹפָר. עוֹד אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, בֵּא וְרֵא, קוֹל הַשֹּׁפָר – מְקוֹם שֶׁל קוֹל,
הֵינּוּ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ח') כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ה' יִחְיֶה
הָאָדָם. מֵה זֶה מוֹצֵא פִי ה' ? זֶה קוֹל (ס"ר) שְׂיוּצָא מִשׁוֹפָר,
וְזֶה קוֹל) הַשׁוֹפָר, הוּא גְדוֹל מְכָל שְׁאָר הַקּוֹלוֹת
הַתַּחְתּוֹנִים וְחִזָּק מְכָלָם, שְׁכָתוּב וְקוֹל שֹׁפָר חִזָּק
מְאֹד, וְעַל כָּל שְׁאָר הַקּוֹלוֹת לֹא נֶאֱמַר חִזָּק מְאֹד.
(אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן) בְּקוֹל הַשׁוֹפָר הַזֶּה הַכֹּל תִּלְוִי, וְזֶהוּ

שְׁנִקְרָא קוּל גְּדוּל, שְׁכָתוּב קוּל גְּדוּל וְלֹא יִסָּף.
וְנִקְרָא קוּל דְּמָמָה דְּקָה, אִור הַמְּנוֹרוֹת, שֶׁהוּא זֶךְ
וְדִקְיָק וּמִזְכָּךְ וּמֵאִיר לְכָל.

דְּמָמָה, מַה זֶה דְּמָמָה? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
שְׁצָרִיף אָדָם לְשִׁתְק מִמֶּנּוּ וְלַחֲסֹם אֶת
פִּיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לט) אֲמַרְתִּי אֲשֶׁמְרָה דְּרַכִּי
מִחֲטוֹא בְּלִשׁוֹנִי אֲשֶׁמְרָה לְפִי מִחֲסוֹם. דְּמָמָה הִיא
שְׁתִּיקָה שְׁלֹא נִשְׁמַעַת הַחוּצָה. וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנְעוּ
וַיַּעֲמְדוּ מֵרַחֵק, שָׂרְאוּ מַה שָּׂרְאוּ. וַיִּנְעוּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ו) וַיִּנְעוּ אַמּוֹת הַסָּפִים מִקוּל הַקּוֹרֵא.

שְׁנִינּוּ, מַה כָּתוּב בִּיחֻזְקָא לְכַשְׂרָא גְבוּרוֹת
הַנִּהְגוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב
(יחזקאל א) וַאֲרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה בָּאָה וְגו'. לָמָּה
רוּחַ סַעְרָה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּדִי לְשַׁבֵּר אַרְבַּע
מַלְכוּיֹת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁנִינּוּ, רוּחַ גְּדוּלָּה
שְׁמַתְעוֹרֶרֶת בְּהִנְהָגוֹת הַגְּבוּרָה שְׁלִמְעָלָה בָּאָה מִן
הַצָּפוֹן. לֹא כָתוּב מִצָּפוֹן אֲלָא מִן הַצָּפוֹן, מִן
אוֹתוֹ הַצָּפוֹן, אוֹתוֹ שְׁנוּדַע לְמַעְלָה, אוֹתוֹ שְׁטָמִיר
וְגִנּוּז לְמַעְלָה.

עֲנִן גְּדוּל וְאֵשׁ מִתְּלַקְחַת, שֶׁהִיָּה אָחוּז בּוֹ (וְלֹא אָחוּז,
אָחוּז בְּצִדְדֵי) וְלֹא הִיָּה אָחוּז בְּצִדּוֹ לְעוֹרֵר הַדִּין,

שְׁשִׁינּוּ, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם יוֹנֵק אוֹתוֹ דִּין הַקָּשָׁה
בְּמִמְנֵי חֲקוּקִים מִצַּד הַגְּבוּרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵשׁ
מִתְלַקַּחַת, כְּדִי לְעוֹרֵר בְּעוֹלָם.

וּמָה מְבַסֵּם אוֹתוֹ? אוֹתוֹ שְׁכָתוּב בּוֹ וְנִגָּה לוֹ
סְבִיב. שְׁאוֹתוֹ זֶהר שְׁמַקִּיף אוֹתוֹ מְכַל
צִדְדָיו מְבַסֵּם אוֹתוֹ וּמִתְקֵן אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה
דִּין קָשָׁה וְיוֹכְלוּ בְּנֵי אָדָם לְסַבֵּל אוֹתוֹ.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל. שְׁשִׁינּוּ, וּמִתּוֹכָהּ –
וּמִתּוֹכָהּ. כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל – מֶה זֶה
חֲשֵׁמֶל? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חַיּוֹת אֵשׁ מְדַבְּרוֹת.

שְׁשִׁינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, חֲשֵׁמֶל – מֶה שֶׁהִיא לֵב
לְאֵשׁ, שְׁכָתוּב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל.
וְלֹא הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, מִתּוֹךְ אֵשׁ שֶׁהִיא לְתוֹךְ
אֵשׁ. כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל, שֶׁהִיא אַחֵר אַרְבַּע דְּרָגוֹת,
שְׁכָתוּב רוּחַ סְעָרָה, עָנָן גְּדוֹל, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת,
וְנִגָּה לוֹ סְבִיב. וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ
הָאֵשׁ, אוֹתוֹ שְׁכָתוּב בּוֹ וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת.

שְׁשִׁינּוּ, רַבִּי יוֹסִי בֶּר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, רָאוּ
יִשְׂרָאֵל כָּאֵן מֶה שֶׁלֹּא רָאָה יְחִזְקָאֵל בֶּן
בוּזִי, וְכֻלָּם נִדְבְּקוּ בְּחִכְמָה עֲלִיּוֹנָה נִכְבְּדָה. חֲמֵשׁ
דְּרָגוֹת שֶׁל קוֹלוֹת רָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּהֵרָסִינִי,

ובְּחִמֵּשׁ הַדְּרָגוֹת הִלְלוּ נִתְּנָה תוֹרָה. דְּרָגָה
חֲמִישִׁית הוּא, שְׁכָתוֹב קוֹל הַשֹּׁפָר. כְּנִגְדָם רָאָה
יַחְזִקְאֵל חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת שֶׁהֵן חוּץ לָאֵלָה, שֶׁהֵם:
רוּחַ סַעְרָה, עָנָן גָּדוֹל, וְאִשׁ מְתַלַּקְחַת, וְנִגְיָה לוֹ
סָבִיב, כְּעֵין הַחֲשָׁמַל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בִּישְׂרָאֵל כָּתוּב (דְּבָרִים ה')
בְּפָנִים דְּבַר ה' וְגו'. בִּישְׂרָאֵל כָּתוּב כְּעֵין,
וּדְמוּת, כְּמִי שְׂרׁוּאָה אַחֵר כְּתָלִים רַבִּים, כְּמִי
שְׂרׁוּאָה אָדָם אַחֵר כְּתָל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֶה
שְׂרָאוּ יִשְׂרָאֵל – לֹא רָאָה נָבִיא אַחֵר. כָּל שֶׁכֵּן
מֶה שְׂרָאָה מֹשֶׁה שְׁלֹא רָאָה נָבִיא אַחֵר (כָּל שֶׁכֵּן אָדָם
אַחֵר). אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ, שְׁכָתוֹב בּוֹ (שְׁמוֹת לד') וַיְהִי שֵׁם
עִם ה', וְלֹא בְּמִרְאָה אַחֵר, כְּכָתוּב (בַּמִּדְבָּר לד')
וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידוּת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בָּא וּרְאָה, כָּתוּב הָיָה הָיָה דְּבַר
ה'. נְבוּאָה לְשַׁעֲתָה הָיְתָה. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר, לְקִיּוֹם הוּא בָּא, שֶׁהַצֵּטְרֵךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁבְלִי
יִשְׂרָאֵל, לְהוֹדִיעַ שֶׁהָיָה לֹא עָזַב אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וּבְכָל מְקוֹם שִׁישְׂרָאֵל מִתְּפָזְרִים
בְּגִלוּת, הוּא שְׂרׁוֹי עִמָּהֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָיָה הָיָה – שְׂרָאָה וְלֹא רָאָה,
שְׁעוּמַד בְּאוֹתָם דְּבָרִים וְלֹא עוּמַד. זֶהוּ

שְׁכָתוּב וְאַרְא כְּעֵין הַחֲשָׁמַל, וְלֹא חֲשָׁמַל. אֲבָל
 יִשְׂרָאֵל מָה כָּתוּב בָּהֶם? וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת
 הַקּוֹלֹת. כָּל אֶחָד וְאֶחָד רָאָה כְּרֹאוֹי לוֹ.
 שְׁשִׁנְיָנוּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָיוּ עוֹמְדִים שׁוֹרוֹת
 שׁוֹרוֹת, תְּחוּמִּים תְּחוּמִּים, וְכִמו
 שְׁרֹאוֹי לָהֶם רָאוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

השלמה מההשמטות (סימן א)

(שמות כ) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֵת הַלְּפִידִם.
 וְכִי רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת? אֵלֹא וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת
 הַקּוֹלֹת, אוֹתָם קוֹלוֹת שְׁנֶאֱמַר (תהילים כט) קוֹל יְיָ עַל
 הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הִרְעִים. קוֹל יְיָ בַּכַּח. וְאוֹמַר
 (ישעיה י) בַּכַּח יְדֵי עָשִׂיתִי. וְאוֹמַר (שם מח) אֶף יְדֵי
 יִסְדָּה אֶרֶץ. (תהילים כט) קוֹל ה' בִּהְדָּר. וְאוֹמַר (שם קיא)
 הוֹד וְהָדָר פָּעִלוּ וְצִדְקָתוֹ. (שם כט) קוֹל יְיָ שֹׁבֵר
 אֲרָזִים, זֶה קִשֵּׁת שְׁמִשְׁבֶּרֶת עֲצֵי אֲרָזִים וְעֲצֵי
 בְרוֹשִׁים. (שם) קוֹל יְיָ חִצֵּב לְהַבּוֹת אֵשׁ, זֶה שְׁעוֹשֶׂה
 שָׁלוֹם בֵּין הָאֵשׁ וּבֵין הַמַּיִם, שְׁחוּצָב כַּח הָאֵשׁ
 וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִלְּלַחֵךְ הַמַּיִם גַּם מוֹנֵעַ מִלְּכַבּוֹתוֹ.
 (שם) קוֹל יְיָ יַחִיל מִדְּבָר, שְׁנֶאֱמַר (שם יח) וַעֲשֵׂה חֶסֶד
 לְמַשִּׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. יוֹתֵר מִן הַמְּדָבָר.
 (שם כט) קוֹל יְיָ יַחֲוִל אֵילֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת
 וּבִהֲיָכְלוֹ כָּלוּ אֵמֶר כְּבוֹד, שְׁכָתוּב (שיר השירים ב)

הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת או
בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה. הָא לְמַדַּת שְׁבַשְׁבַּע קוֹלוֹת נִתְּנָה
הַתּוֹרָה, וּבְכָל־לִם נִגְלָה עֲלֵיהֶם אֲדוֹן הָעוֹלָם וְרֹאוֹם,
וְהִינֹי שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת ב) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת.

כְּתוֹב אֶחָד אוֹמֵר, (תְּהִלִּים יח) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וַעֲרָפֶל
תַּחַת רַגְלָיו. וְכָתוֹב אֶחָד אוֹמֵר (שְׁמוֹת כ) כִּי
מִן הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם. הָא כִּי־צַד? אֲשׁוּ
הַגְּדוּלָּה הִיְתָה בְּאֶרֶץ שֶׁהוּא קוֹל אֶחָד, וּשְׁאֵר
קוֹלוֹת הָיוּ בְּשָׁמַיִם, שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים ד) מִן הַשָּׁמַיִם
הַשְּׁמִיעֶךָ אֶת קוֹלוֹ לִי־סֶרֶךְ וְעַל הָאֶרֶץ הִרְאֶךָ אֶת
אֲשׁוּ הַגְּדוּלָּה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. וּמֵהִי
גְּדוּלָּה? וּמֵאלוֹ הִיָּה יוֹצֵא דְבוּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ,
שֶׁנֶּאֱמַר וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

וְכֹה, (שֵׁם) וְתִמּוֹנָה אֵינְכֶם רֹאִים זוֹלָתִי קוֹל? כְּמוֹ
שֶׁאֱמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל (שֵׁם) כִּי לֹא
רְאִיתֶם כָּל תִּמּוֹנָה. תִּמּוֹנָה, וְלֹא כָל תִּמּוֹנָה. מָשָׁל
לְמָה הַדָּבָר דּוּמָה? לְמַלְךְ שֶׁהִיָּה עוֹמֵד עַל עֲבָדָיו
מַעֲטָף בְּכִסּוֹת לְבָנָה, לֹא דִי לְאִימַת הַמֶּלֶךְ
שֶׁיִּסְתַּכְּלוּ בְּלִבוֹשָׁיו, וְעוֹד רְחוֹק הִיָּה הַמֶּלֶךְ
וְשָׁמְעוּ קוֹלוֹ, יְכוֹלִין לְרֹאוֹת גְּרוֹנוֹ? אֲמַרְתָּ לֹא.
הִרִי לְמַדַּת שֶׁרֹאוּ תִמּוֹנָה וְלֹא כָל תִּמּוֹנָה, וְהִינֹי

שְׁכָתוֹב, וּתְמוֹנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זולָתִי קוֹל. וְכָתוֹב
(שם) קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים.

כָּתוֹב אֶחָד אוֹמֵר, וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת,
וְכָתוֹב אֶחָד אוֹמֵר קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם
שׁוֹמְעִים. הָא כִּי־צַד? בְּתַחֲלָה רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת.
וּמָה רָאוּ? שְׁבַעַה קוֹלֹת שְׁאֹמֵר דָּוִד, וְלִסּוּף
שִׁמְעוּ הַדְּבָר יוֹצֵא מִבֵּין כָּלָם. וְהָרִי הֵם עֲשָׂרָה.
שְׁחַכְמִים אָמְרוּ שְׁכָל הָאֱמִירוֹת כְּמִלָּה אַחַת, כֵּן
כָּלֵן כְּמִלָּה אַחַת נֶאֱמְרוּ. וְהָיוּ שְׁבַעַה מֵאֲמָרוֹת
בְּשְׁבַעַה קוֹלֹת. וְעַל זֶה נֶאֱמַר, קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם
שֹׁמְעִים וּתְמוֹנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זולָתִי קוֹל. הָרִי
לְמַדָּת שְׁכָלָם כְּאֶחָד מִדְּבוּר אֶחָד נֶאֱמְרוּ. וּבַעֲבוּר
שְׁלֹא יִטְעוּ יִשְׂרָאֵל לוֹמַר, אֲחֵרִים יַעֲזְרוּהוּ מִן
הַמִּלְאָכִים, אֵף קוֹלוֹ לְבַדּוֹ לֹא יוּכַל לְהִיּוֹת חֲזָק
כָּל כָּךְ, בַּעֲבוּר כֶּף חֲזָר וּכְלָלָם.

דְּבָר אַחֵר, שְׁלֹא יֹאמְרוּ הָעוֹלָם, הוֹאִיל וְהֵם
עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת לַעֲשָׂרָה מִלְאָכִים, שְׁמָא
לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פִּה אֶחָד, כָּתוֹב בּוֹ "אֲנֹכִי",
וְכָלֵל כָּל הָעֲשָׂרָה. וּמָה הָעֲשָׂרָה מִלְכִּים? שְׁבַעַה
קוֹלֹת וּשְׁלֹשָׁה מֵאֲמָרִים. וּמָה אוֹמְרִים? שְׁכָתוֹב
(דְּבָרִים כו) וַיִּי הָאֱמִירָה הַיּוֹם. וּמָהֶם הַשְּׁלֹשָׁה?
שְׁכָתוֹב (משלי ד) רֹאשִׁית חֲכָמָה קִנְיָה חֲכָמָה וּבְכָל

קִנְיִנְךָ קִנְהָ בִינָה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב לב) וְנִשְׁמַת שְׂדֵי
 תְּבִינִם. נִשְׁמַתּוֹ שֶׁל שְׂדֵי, הִיא תְּבִינִם. שְׁלִישִׁית
 מָה הָיְתָה? כְּמוֹ שֶׁאָמַר לוֹ אוֹתוֹ גָּבֵר זֶקֶן לְאוֹתוֹ
 תִּינוּק, בְּמַפְלָא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ וּבִמְכֻסָּה מִמֶּךָ
 אֵל תִּחְקֹר. בָּמָה שֶׁהִרְשִׁיתִיךָ הִתְבּוֹנֵן, אֵין לָךְ
 עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

שְׁנִינּוּ, (משלי כה) כָּבֵד אֱלֹהִים הִסְתֵּר דְּבָר. מָה
 הִדְבָּר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קיט) רֹאשׁ דְּבָרְךָ
 אָמַת. (משלי כה) וְכָבֵד מְלָכִים חֲקֹר דְּבָר. מָה הִדְבָּר?
 שְׁכָתוֹב (שם) דְּבָר דְּבָר עַל אָפְנִיו. אֵל תִּקְרִי אָפְנִיו,
 אֵלָא אוֹפְנִיו: (עד כאן מההשמטות)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רֹאשֵׁי הָעַם לְבָדִם, רֹאשֵׁי
 הַשְּׁבָטִים לְבָדִם. הַנִּקְבוֹת לְבָדֵן. חֲמֵשׁ
 דְּרָגוֹת לְיָמִין, וְחֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְשְׂמָאל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
 (דברים כט) אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם כָּלְכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם
 רֹאשֵׁיכֶם שְׂבָטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ
 וְגו'. הֲרִי חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְיָמִין. וְחֲמֵשׁ דְּרָגוֹת
 לְשְׂמָאל מָה הֵן? הֵינוּ שְׁכָתוֹב טַפְכֶם, נְשִׁיכֶם,
 וְגִרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחְנֶיךָ, מַחֲטָב עֲצִיף, עַד שֶׁאֵב
 מִימֶיךָ. הֲרִי חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְשְׂמָאל.

כִּל הַדְּרָגוֹת הִתְתַּקְּנוּ כְּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה. כְּנִגְדָם יִרְשׁוּ
 יִשְׂרָאֵל יִרְשֵׁת עוֹלָמִים, עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, שְׁבָהֶן

תלויות כל המצוות וכל הזכיות וכל ירשת נחלה,
שהם החלק הטוב של ישראל.

שנינו, באותה השעה שהתגלה הקדוש ברוך
הוא לישראל בהר סיני, היו רואים כל
ישראל כמי שרואה אור בעששית, ומאותו אור
היה רואה כל אחד ואחד מה שלא ראה
יחזקאל הנביא.

מה הטעם? משום שאותם קולות עליונים
התגלו (נחלקו) באחד, כמו שאמרנו, שכתוב
וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת. אבל ביחזקאל,
השכינה נגלתה במרכבותיה ולא יותר, והיה
רואה כמי שרואה אחר כתלים רבים.

אמר רבי יהודה, אשרי חלקו של משה, שכתוב
בְּוִירַד ה' עַל הַר סִינִי וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה.
אשרי דורו, שכתוב בְּוִירַד ה' לְעֵינַי כָּל הָעָם עַל
הַר סִינִי.

בא וראה, כתוב מימינו אש דת למו, שהרי
מימין התגלה מה שהתגלה. מה בין זה
לזה? אמר רבי יוסי, כאן בסיני – ראש וגוף
המלך, שכתוב (שמואל-ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּירַד.
ובמקום שיש ראש יש גוף. אבל ביחזקאל כתוב

וְתִהְיֶה עָלָיו שֵׁם יְד ה', שֶׁתִּגְלֶתָהּ הַיָּד וְלֹא הַגּוֹף.
וְשֵׁנִינוּ, אֲפֹלוּ בַּיָּד, יְד ה' עֲלִינָהּ, יְד ה' תַּחְתּוֹנָה.

בא וְרָאָה, כְּתוּב נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאַרְאָה מִרְאֵת
אֱלֹהִים. מִרְאֵת כְּתוּב חֶסֶד, לְהִרְאוֹת
שְׁבִשְׁבִיל הַשְּׁכִינָה זֶה נֶאֱמַר, שֶׁהָרִי וְאַרְאָה
מִרְאֵת חֶסֶד, מִרְאָה אֶחָד. אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְכִי
שְׁכִינָה לֹא הָיְתָה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא דוֹמָה רֹאשׁ
הַמֶּלֶךְ לְרֹגְלֵי הַמֶּלֶךְ, אֵף עַל גֵּב שֶׁהַכֹּל נִמְצָא
בְּגוֹף הַמֶּלֶךְ.

בא וְרָאָה, בִּישְׁעֶיהֶו כְּתוּב (ישעיה ו) וְאַרְאָה אֶת
ה'. בִּיחְזִקָאֵל כְּתוּב וְאַרְאָה מִרְאֵת אֱלֹהִים.
כָּאֵן אֶת, שֵׁם מִרְאֵת. מֶה שֶׁרָאָה זֶה – רָאָה זֶה.
אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁלֹּא הָיָה נִבְיָא נֶאֱמָן
שָׁלֵם כְּמוֹתוֹ.

וְאַרְאָה אֶת ה', אֶת דּוֹקָא. וְאַרְאָה מִרְאֵת אֱלֹהִים,
מִרְאֵת דּוֹקָא. וּבִדְרֹגָה אַחַת הָיוּ. אִם כֵּן,
אִז לָמָּה לֹא פִרְשׁ יִשְׁעֶיהָ כָּל זֶה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
זֶה כָּלֵל וְזֶה פִּרְשׁ. מֶה הַטַּעַם יִחְזִקָאֵל פִּרְשׁ אֶת
כָּל זֶה? אֵלֹא הַכֹּל הִצְטַרֵּךְ בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּדְעוּ
אֶת הַחֲבִיבָה שֶׁחִבֵּב אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁשְׁכִינָתוֹ וּמִרְכָּבוֹתָיו בָּאוּ לְדוֹר בִּינִיָּהם בְּגִלּוֹת.

אמר רבי חייא, בארץ כשדים? והרי כתוב
 (ישעיה כג) **הן ארץ כשדים זה העם לא היה.**
למה התגלית? שם שכינה? אם תאמר בשביל
ישראל – היה טוב שתשרה שכינה בתוכם ולא
תתגלה. אלא כך שנינו, אם לא היה נגלית, לא
היו יודעים.

וזה שהתגלית, מה כתוב? על נהר כבר. על
המים. במקום שלא נטמא ולא שורה
טמאה. ואותו נהר היה אחד מארבעה נהרות
שיוצאים מגן עדן, שכתוב על נהר כבר. מה
זה כבר? שכבר היה ממקום ששכינה שורה
עליו, וכתוב ותהי עליו שם יד ה', שם ולא
במקום אחר.

אמר רבי חייא, כתוב ומתוכה דמות ארבע
חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה.
שנינו, בסוד עליון ארבע חיות יש שהן לפני
ולפנים ההיכל הקדוש, והן ראשונות, העתיקים
מהעתיק הקדוש, כלל השם העליון. ויחזקאל
ראה דמות המרכבות העליונות, שהרי הוא ראה
ממקום שלא היה מאיר כל כך. שנינו, כמו
שלמעלה יש למטה מהם, וכן בכל העולמות
כלם אחוזים זה בזה וזה בזה.

וְאֵם תֹּאמַר שֶׁהוּא רָאָה יוֹתֵר לְמַעַלָּה – שְׁנִינּוּ, מֹשֶׁה רָאָה בְּאַסְפֵּקְלָרְיָה שְׁמַאֲרָה, וְכָל הַנְּבִיאִים לֹא רָאוּ אֶלָּא מִתּוֹךְ אֲסַפְקְלָרְיָה שְׁאִינָה מֵאֲרָה, שְׁכָתוּב וְאֶרְאָה מִרְאֵת אֱלֹהִים. וְכָתוּב (בַּמִּדְבָּר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאָכֶם ה' בְּמִרְאָה אֱלֹו אֶתְוֹדַע וְגו' לֹא כֵן עֲבָדִי מֹשֶׁה וְגו', וְכָתוּב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בֹּא וּרְאֵה שְׁכָל הַנְּבִיאִים כָּלָם לְגִבּוֹ כְּנִקְבָּה לְגִבֵּי הַזָּכֵר, שְׁכָתוּב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה. וְלִשְׁאֹר הַנְּבִיאִים (כְּתוּב בְּמִרְאֹת, וְלִמֹּשֶׁה – ה') בְּמִרְאָה אֱלֹו אֶתְוֹדַע, בְּמִרְאָה וְלֹא מִרְאֹת. כָּל שֶׁכֵּן יַחְזַקְאֵל, שְׁאֶפְלוּ מִרְאָה לֹא כְּתוּב בּוֹ, אֶלָּא מִרְאֵת חֹסֵר, וְכָל שֶׁכֵּן שְׁכָתוּב בְּמֹשֶׁה וְלֹא בְּחִידוֹת, אֶלָּא כָּל דָּבָר עַל בְּרִיו. אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁהַנְּבִיא הַזֶּה שְׁרוּי בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, פָּנִים בְּפָנִים רָאוּ יִשְׂרָאֵל אֶת זִיו כְּבוֹד מַלְכָּם, (שֶׁל רַבּוֹנָם) וְלֹא הָיוּ בָהֶם סוּמִים וְחִגְרִים וְקִטְעִים וְחִרְשִׁים. סוּמִים – מִשְׁמַע שְׁכָתוּב וְכָל הָעַם רֹאִים. חִגְרִים – שְׁכָתוּב וַיִּתְּצֻבוּ בְּתַחֲתִית הָהָר. קִטְעִים וְחִרְשִׁים – נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע. וְלַעֲתִיד לָבֹא כְּתוּב (ישעיה לה) אֲזַיִל כְּאֵיל פֶּסַח וְתָרַן לְשׁוֹן אֵלֶם.

וַיִּדְבֹּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכֹמָה דְּרָכִים הָעִידָה הַתּוֹרָה בְּאָדָם שְׁלֹא יִחָטֵא לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ. בְּכֹמָה דְּרָכִים נִתְּנָה לוֹ עֲצָה שְׁלֹא יִסָּטֶה מִדְּרָכָיו יָמִין וּשְׂמָאל. בְּכֹמָה דְּרָכִים נִתְּנָה לוֹ עֲצָה אֵיךְ יָשׁוּב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ וַיִּמְחַל לוֹ.

שְׁשָׁנִינוּ, שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִיָּנִי עֲצָה נִתְּנָה תּוֹרָה לְאָדָם לְהִיּוֹת שָׁלֵם בְּרַבּוֹנוֹ, מִשּׁוּם שֶׁרַבּוֹנוֹ רוֹצֶה לְהִיטִיב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּלְעוֹלָם הַבָּא, וְיֹתֵר לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ, כָּל מֶה שֶׁהַשְּׁלִים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם – מֵאוֹתָן טוֹבוֹת שְׁזוּכָה בָּהֶם לְעוֹלָם הַבָּא הַשְּׁתֵּלֶם בָּהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (וְאִם תֹּאמַר שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ

שֶׁלֹּא אֵלֶּה)

וְכַךְ שְׁנִינוּ, הָעוֹלָם הַזֶּה כִּנְגֵד הָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ אֶלָּא כְּפֶרוּזְדוֹר לְטָרְקְלִין. (מִשּׁוּם כִּךְ הָעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) וְכִשְׁזוּכָה אוֹתוֹ הַצַּדִּיק – בְּשֵׁלֹו הוּא זוּכָה. שְׁשָׁנִינוּ, כְּתוּב (דְּבָרִים ב) וַנַּחֲלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ בִּקְרֹב אָחִיו. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁה' הוּא נִחְלָתוֹ. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ מִי שְׁזוּכָה לְחִלָּק יִרְשֶׁה עֲלֵיוֹן

זֶה. זֹכָה בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְבֵית שֶׁל הָעוֹלָם
הַזֶּה. כִּךְ בְּעוֹלָם הַבָּא וּבְבֵית הָעֲלִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ,
שְׁכָתוֹב (ישעיה נד) וְנִתְּתִי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד
וְשֵׁם. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צָדִיק שְׁמִדּוּרוֹ עִם
הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צָדִיק
שְׁזֹכָה לָזֶה, שְׁכָתוֹב (ישעיה נח) אִז תִּתְּעַנֵּג עַל
ה'. לֹא כָתוֹב עִם ה', אֶלָּא עַל ה'. מַה זֶה עַל ה' ?
מָקוֹם שְׁעֲלִיּוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ
וְתֹאבִים לְאוֹתוֹ מָקוֹם, שְׁכָתוֹב (תהלים קכא) מֵאֵין יָבֹא
עֲזָרִי. וְכָתוֹב (דניאל ז) וְעַד עֲתִיק הַיָּמִים מִגִּיעַ וּלְפָנָיו
הַקָּרִיבוֹהוּ. וְתִשׁוּקָת וְעִנְיָ הַצָּדִיקִים לְהִסְתַּכֵּל
לְאוֹתוֹ זִיו, שְׁכָל זִיו יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וּמִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִים
כָּל אוֹתָם הַכְּתָרִים.

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ בַּפְּסוּק זֶה אִז
תִּתְּעַנֵּג עַל ה', בְּסוּף הַפְּסוּק מַה כָּתוֹב ?
וְהִרְכַּבְתִּידָּעַל בְּמִתִּי אֶרֶץ, עַל אוֹתוֹ מָקוֹם שְׁנִקְרָא
בְּמִתִּי אֶרֶץ, הוּא לְמַעַל מִהָאֶרֶץ הַזֹּאת. וְאוֹתוֹ
מָקוֹם שְׁנִקְרָא בְּמִתִּי אֶרֶץ, הֵינוּ שְׁמַיִם, וְהֵינוּ
שְׁכָתוֹב עַל בְּמִתִּי אֶרֶץ.

עַל ה' – אָמַר רַבִּי אַבָּא, לֹא כָתוֹב אִז תִּשָּׁב, אֶלָּא
אִז תִּתְּעַנֵּג עַל ה', הֵינוּ שְׁמַיִם, שְׁכָתוֹב (תהלים

(נד) רומה על השמים אלהים. והרכבתיך על במתי ארץ, הינו ארץ החיים, ממשמע שכתוב על במתי, להכליל ציון וירושלים שנקראו במתי ארץ, והינו שמים שלמעלה וארץ שלמעלה. והדבר שאמר רבי שמעון כף הוא, והכל אחד, שכתוב ועד עתיד הימים מגיע וגו', וכל הדברים הללו עולים למקום אחד.

אמר רבי אבא לרבי שמעון, יאמר לי מורי, פסוק זה כלו במה בארנו אותו, שכתוב אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך? אמר לו, הרי הכל נאמר כבר, שתפנוק ועדון על ה' כתוב, מקום שהוא למעלה, וכתוב ועד עתיד הימים מגיע. על במתי ארץ, כמו שנתבאר.

והאכלתיך נחלת יעקב אביך, כמו שכתוב (בראשית כז) **ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והינו נחלת יעקב. והברכה שברך יצחק את יעקב, על השמים הללו הוא אמר, וברכו בברכה, שעתידים בני יעקב, להחיות באותו טל לעתיד לבא, שכתוב ויתן לך האלהים, לך ולא לאחר. מטל השמים, שבו עתידים המתים להחיות לעתיד לבא. שיוצא**

מִהֶעֱתִיק לְזַעִיר אֲנָפִין וְשׁוֹרָה בְּשָׁמַיִם הִלְלוּ.
הַתְּבוּנָן רַבִּי אָבָא וְאָמַר, עֲכָשׁוּ נִשְׁמָע הַכֹּל,
וְנִמְצָאת בִּרְכַּת יִצְחָק עֲלִיוֹנָה מִמָּה שֶׁחֲשַׁבְתִּי.

וְשִׁנְיָנוּ, מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת ה'. מִי יִמְלֹל? מִי יִדְבֹר
הִיָּה צָרִיף לְהִיּוֹת! אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כג) וְקִטְפֹת מְלִילַת בִּידָךְ. גְּבוּרֹת ה',
שָׂרִבִּים הֵם וְיוֹצְאִים מִגְּבוּרָה אַחַת. וְשִׁנְיָנוּ,
גְּבוּרָה עֲלִיוֹנָה אַחַת, עֲטָרַת הָעֲטָרוֹת, מְתַעֲטָרַת,
וְיוֹצְאִים מִמֶּנָּה חֲמֻשִּׁים שְׁעָרִים, מֵהֶם יִמְנָה
וּמֵהֶם שְׁמָאלָהּ, וְכֹל אַחַת נִקְרְאת גְּבוּרָה, וְכֹל
אַחַת וְאַחַת מְתַעֲטָרַת בָּאוֹרוֹת שֶׁל חֲקִיקוֹת
גְּבוּהוֹת, וְכֻלָּם נִקְרְאוֹת גְּבוּרוֹת ה'.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, גְּבוּרֹת ה' חֲסֵר כְּתוּב, שְׁהָרִי
כָּלָם כְּלוּלִים בָּזָה. יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהֵלְתּוֹ –
זוֹהִי שְׁכִינַת זִיו כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכְּתוּב
וְתֵהְלֶתּוּ מִלְּאָה הָאֲרֶץ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו', שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן
וְגו'. הָרִי אֵלֶּה נִקְרְאִים בְּשֵׁמוֹת, וְאֶרְבַּעַה הִלְלוּ
מֵאוֹתוֹ נָהָר שִׁיּוּצָא הֵם נִמְשָׁכִים. מֵה שֵׁם אוֹתוֹ
הַנָּהָר שִׁיּוּצָא? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁמוֹ יוֹבֵל,

שְׁכָתוֹב (ירמיה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו, וְכָתוֹב
וְלֹא יִמִּישׁ מַעֲשׂוֹת פָּרִי. מָה הַטַּעַם לֹא יִמִּישׁ?
מִשּׁוּם שֶׁעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו. וְעַל זֶה כָּתוֹב
(ישעיה נח) וְכִמּוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימּוֹ.
וּמִשּׁוּם כֵּךְ כָּתוֹב יֵצֵא, יוֹצֵא וְאֵינוֹ פּוֹסֵק.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּתוֹב וַיִּדְבֹּר אֱלֹהִים
אֶת כָּל הַדְּבָרִים וְגו'. וַיִּדְבֹּר, כִּדִּי לְהַכְרִיז
דְּבָרִים. שְׁנֵינּוּ, בַּשָּׁעָה שֶׁהִתְגַּלָּה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ
הוּא וְהִתְחִיל לְדַבֵּר, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
הִתְחַלְּלוּ, וַיֵּצְאוּ נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וְשְׁנֵינּוּ, אוֹתוֹ דְּבוֹר הָיָה טָס מְלַמְעָלָה לְמַטָּה,
וְנִחָקֵק בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם וְעוֹלָה
וַיִּוֹרֵד. כְּשֶׁעוֹלָה, נִשְׁאָב מֵהָרִי אֶפְרַסְמוֹן זך',
וְנִשְׁאָב בְּאוֹתוֹ טַל שְׁלַמְעָלָה וְסוֹבֵב סְבִיב יִשְׂרָאֵל,
וְשָׁבָה בָּהֶם נִשְׁמָתָם, וְסוֹבֵב וְנִחָקֵק בְּמִקְוָמוֹ
בְּלוּחוֹת אֶבֶן. וְכֵן כָּל מְלָה וּמְלָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל מְלָה וּמְלָה הִיָּתָה מְלֵאָה
בְּכָל אוֹתָם טַעָמִים, בְּכָל אוֹתָם דְּבָרֵי
גִזְרוֹת, שָׂכָר וְעֵנָשִׁים, סוּדוֹת וְסִתָּרִים כְּאוֹצָר
(כְּצִנְצֵנֶת) זֶה שְׁמָלָא מִן הַכֹּל.

וּבַשָּׁעָה שֶׁהָיָה יוֹצֵא אוֹתוֹ הַדְּבוֹר, נִרְאָה אֶחָד.
וְכִשְׁהָיָה נִחָקֵק בְּמִקְוָמוֹ, נִרְאָו בְּאוֹתוֹ

הַדְּבֹר שְׁבָעִים עֲנָפִים שְׁנֹכְנָסִים לְתוֹכָהּ,
וְחֻמְשִׁים כְּתָרִים חָסֵר אֶחָד מֵצַד זֶה, וְחֻמְשִׁים
חָסֵר אֶחָד מֵצַד הָאַחֵר, כְּמוֹ הַפִּטְיֵשׁ הַזֶּה בְּזִמָּן
שֶׁהוּא מִכָּה בְּסִלֵּעַ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה כג)
וּכְפִטְיֵשׁ יְפוּצֵץ סִלֵּעַ. וְהָיוּ כָּל יִשְׂרָאֵל רוֹאִים
עֵין בְּעֵין וְהָיוּ שְׂמִיחִים.

וְכָל הַדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים הִזְדַּמְּנוּ לָשֵׁם, וְכָלם
קִבְּלוּ תוֹרָה בְּהֵר סִינִי, שֶׁכָּתוּב (דברים כט) כִּי
אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶּה וְגו' וְאֶת אֲשֶׁר אֵינָנוּ פֶּה עֲמָנוּ
הַיּוֹם. וְכָלם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּרְאוּ לוֹ, וְכָלם
רוֹאִים וּמִקְבְּלִים דְּבָרִים.

אֵלֶּה־הֵם – זו גְּבוּרָה. אֵת – שְׁנֹכְלָל בְּיָמִין, כְּמוֹ
שֶׁשָּׁנִינוּ אֵת הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא יָמִין, וְאֵת
הָאָרֶץ שֶׁהוּא שְׂמָאל, שֶׁכָּתוּב (ישעיה מח) אֶף יָדִי
יִסְדֶּה אֶרֶץ וַיְמִינִי טַפְחָהּ שָׁמַיִם. וַיָּמִין זֶה הוּא
אֵת. כָּל – לְכָלֵל אֵת כָּל שְׂאֵר הַכְּתָרִים. הַדְּבָרִים –
מִתְקַשְּׂרִים זֶה בָּזֶה. הָאֵלֶּה – כָּל אוֹתָם טַעָמִים, כָּל
אוֹתָם סוּדוֹת, כָּל אוֹתָם סִתְרִים, גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים.

לֵאמֹר – לְהִיּוֹת יְרֻשָּׁה לְכָל, שֶׁכָּתוּב (דברים לג)
תּוֹרָה צָוָה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרְשָׁה וְגו'. שְׂאֵם
תֵּאמַר, לְגִלּוֹת מֶה שֶׁלֹּא הִצְטַרֵּךְ לְגִלּוֹת לְכָל אָדָם

– כְּתוּב אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. כָּמוֹ שְׁאֲנִי טָמִיר וְנִסְתָּר,
כֵּן יֵהְיוּ הַדְּבָרִים הַלְלוּ טָמִירִים וְנִסְתָּרִים בְּלִבְךָ.
דְּבַר אַחֵר וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים – אַחֵד. אֵת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה לֵאמֹר – הֵרִי חֲמֹשׁ דְּרָגוֹת אַחֲרוֹת.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים – גְּבוּרָה. אֵת –
יְמִין. כָּל – זֶה וְזֶה (הָאֵלֶּה – אוֹתָם שְׁנַתְּגִלוּ, שְׁכָתוּב וְכָל הָעַם רְאִים
אֵת הַקּוּלֹת. דְּבַר אַחֵר, כָּל –). אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לְכַלֵּל אֵת
אֲבָרָהֶם, שְׁכָתוּב וְה' בֶּרֶךְ אֵת אֲבָרָהֶם בְּכָל.

הַדְּבָרִים – לְכַלֵּל שְׁאָר הַכְּתָרִים הַמְּכַסִּים.
הָאֵלֶּה – אֵלּוּ שֶׁהִתְגַּלוּ, וְכָתוּב וְכָל
הָעַם רְאִים אֵת הַקּוּלֹת. לֵאמֹר – זֶהוּ שְׁכָתוּב (מִשְׁלִי
יב) אֵשֶׁת חַיִּל עֲטֹרַת בַּעֲלָהּ. וְכָתוּב (יְרֵמִיָּה ג) לֵאמֹר
הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה נִתְּנָה תוֹרָה בְּאֵשׁ וַחֲשָׁכָה,
שְׁכָתוּב וְהָהָר בָּעֵר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם
חֲשֹךְ עָנָן וְעָרְפֶּל. שְׁכָל מִי שִׁישְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה, יִנָּצֵל
מֵאֵשׁ אַחֲרֵת שֶׁל הַגִּיּוֹנִם וּמֵהַחֲשֹךְ שֶׁמַּחֲשִׁיכִים
כָּל שְׁאָר הָעַמִּים לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּזִכּוֹת אֲבָרָהֶם נִצְלוּ
יִשְׂרָאֵל מֵאֵשׁ הַגִּיּוֹנִם.

שִׁשְׁנִינּוּ, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֲבָרָהֶם, כָּל
זֶמֶן שֶׁבָּנִיף יִשְׁתַּדֵּלוּ בַּתוֹרָה, הֵם יִנָּצֵלוּ

מֵאלֶּה, וְאִם לֹא – הָרִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם תִּשְׁלַט בָּהֶם
וַיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בֵּין הָעַמִּים. אָמַר לוֹ, בְּשָׁנֵי קִשְׁרִים לֹא
יָקוּמוּ הַדְּבָרִים, אֲלֵא אִם נוֹחַ לִפְנֶיךָ – שְׂיִנְצֻלוּ
מֵאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, וַיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בֵּין הָעַמִּים עַד שְׂיִשׁוּבוּ
אֵלֶיךָ. אָמַר לוֹ, יִפֹּה זֶה וְדָאִי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים לֵב)
אִם לֹא כִּי צוּרִם מְכָרִם. מִיְהוּ צוּרִם? זֶהוּ אַבְרָהָם,
שְׁכָתוֹב (יִרְמְיָה ג) הִבִּיטוּ אֶל צוּר חֲצֻבָתָם. וְה'
הַסִּגְיָרִים – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַסִּכִּים עַל יָדוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִיּוֹם שְׂיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
עַד הַיּוֹם שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ תוֹרָה הָיוּ חֲמִשִּׁים יוֹם,
מָה הֵטַעַם? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִשּׁוּם אוֹתָן שְׁנוֹת
הַיּוֹבֵל, שְׁכָתוֹב (וַיִּקְרָא כה) וְקִדְשָׁתָם אֶת שְׁנַת
הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹתוֹ הַיּוֹבֵל הוֹצִיא אֶת
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וְאִם תֹּאמַר שְׂיֻבֵּל
מִמֶּשׁ, אֲלֵא מִצַּד הַיּוֹבֵל זֶה הָיָה, וּמִצַּד הַיּוֹבֵל
הַתְּעוּרָר דִּין עַל הַמִּצְרִים, וְלִכְן חֲמִשִּׁים אֵלֶּה הָיוּ
שָׁל הַיּוֹבֵל.

שְׁנֵינּוּ, כִּנְגֵד זֶה חֲמִשִּׁים פְּעָמִים נֶאֱמַר וְנִזְכָּר
בַּתּוֹרָה הַנִּהְגוֹת מִצְרִים, וְכָלֶם הֵם
שְׁבָחִים: אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ. וַיִּצְאָךָ. כִּי בִיד חֲזָקָה

הוֹצִיאָהּ. וְכָל הַפְּעָמִים הֵם חֲמִשִּׁים, וְלֹא יוֹתֵר.
מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל הִתְעַטֵּר בַּיּוֹבֵל. וּמֵצֵד הַיּוֹבֵל הַכֹּל
בָּא. וְלִכְן תּוֹרָה שֶׁבָּאָה מִגְבוּרָה הִתְעַטְרָה בְּיָמִין,
שֶׁכָּתוּב (דברים לג) כִּי מִיָּמִינוּ אֵשׁ דָּת לָמוֹ. וְשָׁנִינוּ,
חֲמִשָּׁה קוֹלוֹת הָיוּ, וְכָלֶם נִרְאוּ בָהֶם וְנִכְלְלוּ בָהֶם
וְהִתְעַטְרוּ בָּזֶה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בָּאוּתוֹ זְמַן שֶׁקִּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל
תּוֹרָה, הַיּוֹבֵל הַזֶּה עֵטֶר בְּעִטְרוֹתָיו אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמֶלֶךְ שֶׁהִתְעַטֵּר בְּתוֹךְ חִילוֹ,
שֶׁכָּתוּב (שיר ג) צִאֲיָנָה וּרְאִינָה בָנוֹת צִיּוֹן בְּמֶלֶךְ
שְׁלָמָה בְּעִטְרָה שֶׁעֲטָרָה לוֹ אָמוֹ. מִי זֶה אָמוֹ? זֶה
הַיּוֹבֵל, וְהַיּוֹבֵל הִתְעַטֵּר בְּשִׁמְחָה בְּאַהֲבָה
בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁכָּתוּב (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה. מִי
זֶה אִם הַבָּנִים? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה הַיּוֹבֵל.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַל זֶה כָּתוּב (משלי כג) יִשְׂמַח
אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֹתֶיךָ. מִי זֶה אָבִיךָ
וְאִמְךָ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֶה בְּסִפְרָא
דְּצִנִּיעוֹתָא, שֶׁכָּתוּב עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא
תִגְלֶה. אוֹי לְמִי שֶׁמְגַלֶּה עֲרוֹתָם.

שָׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעַה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הִתְגַּלָּה בְּהַר סִינִי, הִזְדַּעְזַע הָהָר,

וּבְשַׁעָה שְׁסִינֵי הַזְדַּעְזַע, כָּל שְׁאָר הָרִי הָעוֹלָם
הַזְדַּעְזַעוּ וְהָיוּ עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים, עַד שֶׁהוֹשִׁיט
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָדוּ עֲלֵיהֶם וְהִתִּישְׁבוּ, וְקוֹל
יוֹצֵא וּמִכְרִיז, (תהלים קיד) מֶה לָּךְ הָיִם כִּי תִנוֹס הַיָּרְדֵּן
תִּסָּב לְאַחֹר, הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים וְגו'.

וְהֵם שָׁבִים וְאוֹמְרִים, מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִלִּפְנֵי אֲדוֹן – זוֹ הָאֵם,
שְׁכָתוֹב אִם הַבָּנִים שְׁמַחָה. חוֹלֵי אֶרֶץ – זוֹ הָאֵם
הַתַּחְתּוֹנָה. מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב – זֶהוּ הָאָב,
שְׁכָתוֹב בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כָּתוּב בְּעֵטְרָה
שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמּוֹ.

מֶה זֶה בְּעֵטְרָה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּכָתוּב (שמואל א-
כג) וְשָׂאוֹל וְאַנְשָׁיו עֹטְרִים אֶל דָּוִד. מִשּׁוֹם
שְׁמַתַּעֲטָר בְּלָכָן וּבְאָדָם וּבְיָרֵק, בְּכָל הַגְּזֵנִים
שְׁכֻלָם כְּלוּלִים בּוֹ וּמִקְפִּים בּוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמּוֹ, מִי זֶה הָעֵטְרָה? שְׁכָתוֹב
(ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר, וְכָתוּב (שם ס)
וּבֵית תִּפְאָרְתִּי אֶפְאֵר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תּוֹרָה נִתְּנָה בְּאֵשׁ שְׁחָרָה עַל גִּבִּי
אֵשׁ לְבִנָּה, לְכָלֵל יָמִין בְּשִׁמְאֵל, וּשְׁמֵאֵל
שְׁחוּזָר לְהִיּוֹת יָמִין, שְׁכָתוֹב מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ.

אמר רבי אבא, בַּשְּׁעָה שֶׁעָשָׂן שֶׁל סִינֵי הָיָה יוֹצֵא, עוֹלָה אֵשׁ, וּמִתְעַטֵּר בְּאוֹתוֹ עָשָׂן בְּגִלּוּי כְּאֶשְׁכּוֹל הַזֶּה, וְעוֹלָה וַיּוֹרֵד, וְכָל הָרִיחוֹת וְהַבְּשָׁמִים שֶׁל גֶּן עֵדֶן הָיָה מַעֲלָה אוֹתוֹ עָשָׂן בְּמִרְאָה שֶׁל לָבֵן וְאָדָם וְשָׁחַר. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר ג) מְקַטֶּרֶת מֵר וּלְבוֹנָה מִכָּל אֲבָקֶת רוֹכֵל.

אותו עָשָׂן מָה הָיָה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׂכִינָה שֶׁנִּגְלָתָה לָשֵׁם, שֶׁנֶּאֱמַר מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמִּדְבָּר כְּתֻמֵּרוֹת עָשָׂן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָמָּה לָךְ כָּל זֶה, הָרִי פָסוּק שָׁלֵם הוּא, שְׁפָתוֹב וְהָר סִינֵי עָשָׂן כָּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ כְּעָשָׂן הַכֹּבֵשֶׁן. אֲשֶׁרִי הָעַם שָׂרְאוּ אֶת זֶה וַיִּדְעוּ אֶת זֶה.

אמר רבי חייא, כְּשֶׁנִּחְקְקוּ הָאוֹתִיּוֹת בְּלוֹחוֹת הָאֶבֶן, הָיוּ נִרְאִים מִשְׁנֵי צִדִּדִּים – מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, וְהַלוֹחוֹת הָיוּ מֵאֶבֶן סַפִּירִינוֹן, וְנִחְקְקוּ וְנִתְכַּסּוּ בָּאֵשׁ לְבָנָה, וְהָאוֹתִיּוֹת הָיוּ מֵאֵשׁ שְׁחָרָה, וְחִקּוּקִים בְּשְׁנֵי צִדִּדִּים – מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה.

אמר רבי אבא, הַלוֹחוֹת הָיוּ בְּעִינֵיהֶם, וְהָאוֹתִיּוֹת הָיוּ טָסוֹת וְנִרְאוֹת בְּשְׁנֵי סוּגֵי אֵשׁ – אֵשׁ לְבָנָה וְאֵשׁ שְׁחָרָה, לְהִרְאוֹת כְּאֶחָד יְמִין

ושמאל, שכתוב (משלי ג) אַרְךְּ יָמִים בְּיָמֶינָהּ
בְּשִׂמְאֵלָהּ וְגו'. וְהָרִי כְּתוּב מִיָּמִינוּ אֵשׁ דֵּת לָמוֹ.
אֵלָּא מִצַּד הַגְּבוּרָה זֶה הָיָה, וְנִכְלָלָת בְּיָמִין. וְלָכֵן
אֵשׁ לְבָנָהּ וְאֵשׁ שְׁחָרָה.

שְׁנֵינֵנוּ, כְּתוּב (שמות לב) וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים
הֵמָּה וְגו'. (מעשה אֱלֹהִים וְדָאִי) אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כְּתוּב וְהִלַּחַת, אַחַד. שְׁנַיִם הָיוּ וְנִרְאִים
אַחַד. וְעָשָׂר אֲמִירוֹת חֲקוּקוֹת בָּהֶם, חֲמֵשׁ
כְּלוּלוֹת בְּחֲמֵשׁ, לְהִיּוֹת הַכֹּל יָמִין. מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים
הֵמָּה וְדָאִי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שֶׁל סִנְפִּירִינוֹן הָיוּ, וּשְׁתֵּי אֲבָנִים
הָיוּ, וְהָאֲבָנִים הָיוּ סְתוּמוֹת. נָשַׁב הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּרוּחַ, וְהִתְפָּשְׁטוּ וְנִחְקְקוּ שְׁנֵי לִוְחוֹת.
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּעֵין סִנְפִּירִינוֹן הָיוּ, (שְׁהִיתָה אָבֹן
טוֹבָה) מִשְׁמַע שְׁכָתוּב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, סִנְפִּירִינוֹן זֶה, שֶׁהִיא אָבֹן טוֹבָה
וְכִבְדָּה מִשְׁאָר הָאֲבָנִים, אֵינָם מַעֲשֵׂה שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אָמַר לוֹ, בְּמָה בְּאֶרְנוּ מַעֲשֵׂה
אֱלֹהִים הֵמָּה? הֵמָּה דוֹקָא. אֵלָּא בָּא וּרְאָה, כְּתוּב
וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים. הִלַּחַת כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב
וְהָאֲבָנִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה.

אמר רבי שמעון, הכל אחד הוא, אבל שני
הלוחות הללו, עד שלא נברא העולם
היו, ונתעלו מערב שבת, ועשה אותם הקדוש
ברוך הוא, ומעשיו היו.

ממה הם נעשו? שנינו, מאותו הטל העליון
ששופע מן העתיק הקדוש. וכששופע
ונמשך לשדה התפוחים הקדושים, נטל הקדוש
ברוך הוא שתי טפות כפור מהם ונגלדו, ונעשו
שתי אבנים יקרות. נשב בהן, והתפשטו לשני
לוחות. זהו שכתוב מעשה אלהים המה והמכתב
מכתב אלהים הוא, כמו שכתוב (שמות לב) כתובים
באצבע אלהים.

שנינו, אצבע אלהים – אותה אצבע עולה
לעשרה, כמו שנאמר אצבע אלהים
היא. וכל אצבע ואצבע עולה לעשרה, עד
שנעשית יד שלמה, שכתוב (שמות יד) וירא ישראל
את היד הגדלה.

אמר רבי יהודה, חרות על הלחת – נקובים היו
האבנים ונראו משני צדדים, חרות חקיקה
של חקיקות. אמר רבי אבא, מצד זה נראה הצד
האחר, ונקרא מכאן מה שכתוב בצד האחר.

רבי אלעזר אמר, **בגס** היו כתובים, **שכל בני האדם** היו אומרים ומעידים שהרי מכתב אלהים הוא ודאי, שהרי כל בני העולם לא יכלו לדעת אותם כמו שהיו.

לדעתם של האומרים נקובים היו, האם כתוב חרות בלחת? על הלחת כתוב. אלא כך שנינו, חמשה קולות הם לימין ושמאל, ואותם של השמאל כלולים בימין. ומהימין נראו אותם שבשמאל, וכאן הכל הוא ימין, ונכללו אלה באלה, מה שהיה בצד זה נראה לצד האחר, וקוראים את אותם האותיות שהרי שנינו, השמאל הפך להיות ימין, שכתוב מימנו אש דת למו, ומשום כך מכתב אלהים הוא ודאי.

הביצד? מה שהיה בצד הזה היה קורא בזה, אנכי ה' אלהיך. ומהאותיות הללו היה רואה וקורא לא תרצח. היה קורא לא יהיה לך, והיה רואה וקורא לא תנאף. והיה קורא לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא. והיה רואה וקורא לא תגנב. והכל מצד זה. וכך לכלם, ואז מצד האחר, וכלם כלולים זה בזה כגון זה. זהו שכתוב (שם לג) מכתב אלהים הוא. מכתב אלהים הוא ודאי.

וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר, מַהִי הָאֲמִירָה הַזֹּאת שֶׁכָּתוּב וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם, וְלֹא כָתוּב מָה אָמַר? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בֹּא
וּרְאֵה, דֶּרֶךְ הָעוֹלָם הוּא, כְּשֶׁבָאָה שְׂמֻחָה לְאָדָם
אוֹ כְּשֶׁבָא צַעַר – כְּשֶׁעֲדִין לֹא יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, לֹא יָכוֹל
לְסַבֵּל, שֶׁהָרִי לְבוֹ פּוֹרֵחַ לְשַׁעָה. וְכִשְׂיוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ,
עוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ וְיָכוֹל לְסַבֵּל. כָּל שָׁפֵן כָּאֵן, (וְכֵאֵן אֵינוֹ
כָּף) שֶׁהָרִי מֹשֶׁה אָמַר לָהֶם כָּל מַה שֶׁהָיָה אַחֵר כָּף
וְחִזָּק לָבָם בְּדִבְרֵים, וְלֹא יָכְלוּ לְסַבֵּל. כָּל שָׁפֵן אִם
לֹא הָיָה אוֹמֵר לָהֶם דָּבָר. וּמִשּׁוּם כָּף וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
בַּתְּחִלָּה, וְחִזָּק לָבָם, וְאַחֵר כָּף וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים.
וְעַם כָּל זֶה לֹא יָכְלוּ לְסַבֵּל, שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ, אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
כְּשֶׁשָּׁמְעוּ דְּבָרוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, פָּרְחָה
נִשְׁמָתָם, וְעָלְתָה נִשְׁמָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַד כִּסֵּא
כְּבוֹדוֹ לְהִדְבֵּק שָׁם.

אָמַרְהָ תוֹרָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכִי לְחֻנָּם
הֵייתִי מֵאֲלֵפִים שָׁנִים טָרָם שֶׁנִּבְרָא
הָעוֹלָם?! לְחֻנָּם כָּתוּב בָּהֶּ (וַיִּקְרָא יז) וַאֲשֵׁר אִישׁ מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם, (שְׁמוֹת ל) וְאֵל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר, (וַיִּקְרָא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
עֲבָדִים?! אֵיפֹה הֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? בְּאוֹתָהּ שָׁעָה

הַחֲזִירָה הַתּוֹרָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד לְמָקוֹמוֹ. הַתּוֹרָה חֲזָקָה וְאַחֲזָה
בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶם לְהַחֲזִיר אוֹתָן לְיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(תהלים יט) תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ. מְשִׁיבַת
נֶפֶשׁ מִמָּשׁ.

סדר הלימוד ליום טז טבת [יום 105 בשנה]

שְׁנִינּוּ, כְּתוֹב וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמָה עַל כֶּסֶּא ה' לְמַלְךְ,
כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (מלכים-א י') שֶׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶּא.
רַבִּי אַבָּא אָמַר, שֶׁהַלְבָּנָה עֲמָדָה בְּשִׁלְמוֹת,
שְׁשִׁנּוּ שְׁבִימִי שְׁלֹמָה עֲמָדָה הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹת.

אֵימָתִי בְּשִׁלְמוֹת? (שְׁנִינּוּ, כְּתוֹב וְתַרְבּ חֲכָמַת שְׁלֹמָה וְגו'. מַהוּ
וְתַרְבּ? אָמַר רַבִּי אַבָּא, שֶׁעֲמָדָה הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ. מַהוּ
בְּשִׁלְמוֹתָהּ?) שֶׁעֲמָדָה בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, כְּמוֹ שְׁשִׁנּוּ,
אַבְרָהָם. יִצְחָק. יַעֲקֹב. יְהוּדָה. פֶּרֶץ. חֲצִרּוֹן. רָם.
עֲמִינָדָב. נַחֲשׁוֹן. שְׁלֹמֹן. בַּעַז. עֹבֵד. יִשִּׁי. דָּוִד.
שְׁלֹמָה. כְּשֶׁבֶא שְׁלֹמָה עֲמָדָה הַלְבָּנָה בְּשִׁלְמוֹת.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמָה עַל כֶּסֶּא ה' לְמַלְךְ.
וְכָתוֹב שֶׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶּא. הַכֹּל כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה.

בִּימִי צִדְקִיָּה עֲמָדָה הַלְבָּנָה בַּפֶּגֶם וְנִפְגְּמָה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה יג) וַיֵּרַח לֹא יִגִּיה אֹרֹז.

שְׁשָׁנִינוּ, בִּימֵי צְדָקָהּ נִפְגְּמָה הַלְבָּנָה וְחָשְׁכוּ
פְּנֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

צא וְחָשַׁב, רַחֲבָעַם. אַבְיָה. אָסָא. יְהוֹשָׁפָט.
יְהוֹרָם. אַחֲזִיהוּ. יוֹאָשׁ. אֲמַצְיָהוּ. עֲזִיָּהוּ.
יוֹתָם. אַחֲזוּ. יַחֲזִיקָהוּ. מְנַשֶּׁה. אֲמוֹן. יֹאשִׁיָּהוּ.
צְדָקָהוּ. וְכִשְׁבָּא צְדָקָהוּ, נִפְגְּמָה הַלְבָּנָה וְעֲמָדָה
עַל פָּגֶם, שְׁכָתוֹב (ירמיה נב) וְאֵת עֵינֵי צְדָקָה עוֹר.
בְּאוֹתוֹ זְמַן (איכה ב) הִשְׁלִיךְ מַשְׁמִים אֶרֶץ. אֶרֶץ זֹו
הָעֲבָרָה מִלְּפָנֵי שָׁמַיִם וְהִתְרַחֲקָה מִמֶּנּוּ, וְנָחֲשָׁכָה
הָאֶרֶץ הַזֹּו. (כלומר, שְׁעֲמָדָה הַלְבָּנָה בִּפְגִּימוֹתָהּ).

שְׁשָׁנִינוּ, בַּשָּׁעָה שְׁעֲמָדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינִי,
הִתְחִילָה הַלְבָּנָה לְהָאִיר, שְׁכָתוֹב (שמואל ב-
כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרֶד. מָה זֶה וַיִּרֶד? שֶׁקָּרַב הַשָּׁמַשׁ
לְלִבָּנָה, וְהִתְחִילָה לְהָאִיר הַלְבָּנָה, שְׁכָתוֹב (במדבר כ)
דָּגַל מַחֲנֵה יְהוּדָה מִזְרָחָה.

בְּהַר סִינִי הִתְמַנָּה יְהוּדָה כְּשֶׁלִּיט בַּמְּלָכוֹת,
שְׁכָתוֹב (הושע יב) וַיהוּדָה עַד רֹד עִם אֵל וְעִם
קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן. (רבי יצחק אָמַר מִכָּאן, וַיהוּדָה עַד רֹד עִם אֵל, הִשְׁלִטוֹן
הָיָה בַּשָּׁעָה שֶׁהָאֵל הָיָה שׁוֹלֵט מְלָכוֹתוֹ עַל הַר סִינִי, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מְלָכוֹתוֹ שֶׁל
יְהוּדָה) מָה זֶה וְעִם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן? כְּשֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶּת כְּהָנִים

וְגוֹי קְדוֹשׁ, נֶאֱמַן הָיָה יְהוּדָה לְקַבֵּל מַלְכוּת,
וְהַתְּחִילָה הַלְבָּנָה לְהָאִיר.

אֲנָכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר
פָּתַח, (משלי א) שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל
תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמּוֹךָ. שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ – זֶה
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵל תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמּוֹךָ – זֶה
כְּנֻסֶת יִשְׂרָאֵל. מִי זֶה כְּנֻסֶת יִשְׂרָאֵל? זֶה בֵּינָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב לְהַבִּין אִמְרֵי בֵּינָה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מוֹסֵר אָבִיךָ – זֶה הִיא חֲכָמָה.
וְאֵל תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמּוֹךָ – זֶה הִיא בֵּינָה. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, זֶה וְזֶה דָּבָר אֶחָד הַתְּפָרְשׁוּ. שְׁשֻׁנֵינוּ,
תּוֹרָה יֵצְאָה מִחֲכָמָה שֶׁל מַעֲלָה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
מִבֵּינָה יֵצְאָה, שֶׁכָּתוּב לְהַבִּין אִמְרֵי בֵּינָה, וְכָתוּב
וְאֵל תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמּוֹךָ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תּוֹרָה נִכְלָלָה מִחֲכָמָה
וּבֵינָה, שֶׁכָּתוּב שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ
וְאֵל תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמּוֹךָ. רַבִּי אַבְאָה אָמַר, בְּכָל
הִיא נִכְלָלָת. שְׁכִינָה שֶׁנִּכְלָלָת בְּשֵׁנֵי אֱלֹהִים, הִיא
נִכְלָלָת בְּכָל – בְּחֻסֵּד, בְּדִין וּבְרַחֲמִים. בְּכָל
הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהָדָבָר צָרִיךְ. אִם הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה
מִסְכִּימִים – הַכֹּל מִסְכִּימִים. בְּמָקוֹם שֶׁאֵלָה
נִמְצָאִים – כָּלֵם נִמְצָאִים.

רבי יוסי אומר, אנכי – זו השכינה, כמו שכתוב
(בראשית מו) **אנכי ארד עמך מצרימה. ה'**

אלהיה. (הכל עולה למעלה להיות הכל אחד) (זו כנסת ישראל, שכתוב
ואל תטש תורת אמן) **רבי יצחק אומר, אנכי – זו השכינה,**
ומפסיק הטעם, כמו שנאמר אנכי עשו בכורף. ה'
אלהיה – זה הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (דברים
ד) **מן השמים השמיעך את קלו. וכתוב אתם**
ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם. מן השמים
(מן השמים ממש, זה הקדוש ברוך הוא).

אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אשר – מקום
שהכל מאשרים אותו. הוצאתיך מארץ
מצרים – זה יובל, כמו ששנינו, מצד היובל יצאו
ישראל ממצרים, ומשום כך חמשים פעמים
נזכרה יציאת מצרים בתורה. חמשים ימים
לקבלת התורה. חמשים ימים לחרות העבדים.
מבית עבדים – כמו שכתוב (שמות יב) **הכה כל**
בכור בארץ מצרים. ושנינו, הכתרים
התחתונים הללו שהמצרים בטחו בהם. כמו
שיש בית למעלה – יש בית למטה. בית קדוש
שלמעלה, שכתוב (משלי כד) **בחכמה יבנה בית –**
בית תחתון למטה שאינו קדוש, כמו שכתוב
מבית עבדים.

שְׁנִינּוּ, בַּשְּׁעָה שֶׁנֶּאֱמַר אֲנֹכִי, כָּל אוֹתָן מִצּוֹת
הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱחָזוּ בַּמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן
בְּצֵד (זֶה), כָּלֵם הָיוּ כְּלוּלוֹת בְּדָבָר הַזֶּה.

כְּמוֹ שְׁנִינּוּ, כָּל מִצּוֹת הַתּוֹרָה אַחֲזוֹת בְּגוֹף
הַמֶּלֶךְ, (בַּמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן) מֵהֵן בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ,
וּמֵהֵן בְּגוֹף, וּמֵהֵן בְּיַד הַמֶּלֶךְ, וּמֵהֵן בְּרִגְלָיו,
וְאֵין מִי שְׂיוּצָא מִגּוֹף הַמֶּלֶךְ הַחוּצָה. וְלִכֵּן מִי
שֶׁפָּשַׁע בְּמִצְוָה אַחַת שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמִי שֶׁפָּשַׁע
בְּגוֹף הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה ס) וַיֵּצְאוּ וַיִּרְאוּ
בְּפָגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי, בִּי מִמֶּשׁ. אוֹי
לְרָשָׁעִים שְׁעוֹכְרִים עַל מִצּוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא
יִוָּדְעִים מֶהֱיֵם עוֹשִׂים.

שֶׁאֱמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא חָטָא
אֵלָיו, אוֹתוֹ מְקוֹם מִמֶּשׁ מַגְלָה חָטָאוּ.

(וְאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ מַגְלָה חָטָאוּ) חָטָא בְּקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא – הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַגְלָה חָטָאוּ,
שֶׁכָּתוּב (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאָרֶץ מִתְקוֹמָמָה
לוֹ. יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְאָרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (ו)

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל).

שְׁנִינּוּ, שָׁמַיִם מַגְלִים חָטָאוּ שֶׁל אָדָם, וּבַשְּׁעָה
שֶׁהוּא מַגְלָה חָטָאוּ, אָרֶץ עוֹשָׂה דִין

הָאָדָם, שְׁכָתוּב וְאָרְץ מִתְקוּמָמָה לוֹ, לַעֲשׂוֹת בּוֹ
 דִּין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שְׁנִינוּ מִשְּׁמוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 בַּשָּׁעָה שֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה, הָאֵם וְהַבָּנִים נִמְצְאוּ
 בְּשִׁלְמוֹת, שְׁכָתוּב (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שְׁמִיחָה.

אֲנָכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. אָנֹכִי, כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינוּ, בֵּת הָיְתָה
 לוֹ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ. הִיא שְׂכִינָה, וְזוֹ בֵּת.
 ה' אֱלֹהֶיךָ, שְׁכָתוּב בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָתוּב (משלי
 א) עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ. הִנֵּה בֵּן.

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, שְׁכָתוּב (ויקרא כה)
 יוֹבֵל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לָכֶם. וְכָתוּב אִם
 הַבָּנִים שְׁמִיחָה. וְקִדְשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה
 וּקְרַאתֶם דְּרוֹר. הָרִי אִם וּבָנִים. יוֹשֶׁבֶת הָאֵם,
 יוֹשְׁבִים הַבָּנִים. (וְהַעוֹלָמוֹת) כָּלֶם בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלְמוֹת,
 וְעַל זֶה כָּתוּב אִם הַבָּנִים שְׁמִיחָה. נַעֲבְרָה הָאֵם –
 כָּלֶם נַעֲבְרִים מִמְּקוֹמָם. וְכָתוּב (דברים כב) לֹא תִקַּח
 הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְשְׁנִינוּ, לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם חֲטָאִים
 לְמַטָּה, כִּדִּי שִׁתְּעַבֵּר הָאֵם מֵעַל הַבָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַכֹּל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 הַכֹּל הוּא. הַכֹּל אֶחָד. וְהַדְּבָרִים הִלְלוּ
 הַתְּגַלּוּ לְקוֹצְרֵי הַשָּׂדֶה. אֲשֶׁרִיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבָעוֹלָם הַבָּא.

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּתוּב בְּרֹאשִׁית בְּרָא
 אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְכָתוּב
 (בראשית ב) בַּיּוֹם עָשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.
 בַּמָּה בִּאֲרָנוּ פְּסוּקִים אֵלּוּ, הֲרִי שְׁנִינּוּ שְׁשִׁינִיָּהֶם
 נִבְרָאוּ כְּאַחַד? מִלְּמַד שְׁנִטָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 קִוּ יְמִינוֹ וּבִרְא הַשָּׁמַיִם, וְנִטָּה קִו שְׁמָאלוֹ וּבִרְא
 אֶת הָאָרֶץ. בִּתְחִלָּה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
 וְאַחֲרֵי כֵן אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

שְׁנִינּוּ, כָּתוּב (הושע ב) בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נָאִם ה'
 אֶעֱנֶה אֶת הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ.
 אֶעֱנֶה אֶת הַשָּׁמַיִם – שָׁמַיִם מִמֶּשׁ, שְׁכָתוּב (ישעיה סו)
 הַשָּׁמַיִם כְּסָאִי. וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ – הָאָרֶץ מִמֶּשׁ,
 שְׁכָתוּב וְהָאָרֶץ הָדָם רַגְלִי. שָׁמַיִם – שָׁמַיִם
 הָעֲלִיּוֹנִים. וְאָרֶץ – הָאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה. שְׁשִׁינִינּוּ,
 כְּשֶׁהִתְתַּקֵּן שָׁמַיִם זֶה בְּתַקוּנָיו, (התתקן) כְּנִגְדֵי אָרֶץ
 זֶה, וְתִשְׁוֹקְתוּ כְּנִגְדָּה בְּדִרְגָּה אַחַת שְׁנִקְרָאת צַדִּיק,
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם, וְנִדְבָק
 בְּאָרֶץ הַזֶּה.

וּמִרְאֵשׁ הַמֶּלֶךְ עַד אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁשׁוּרָה הַצַּדִּיק
 הַזֶּה, בָּא נִהָר אֶחָד קָדוֹשׁ, שְׁמֵן מִשְׁחָה,
 וּמִטִּיל בְּרֵב תִּשְׁוֹקָה בְּאָרֶץ הַקָּדוֹשָׁה הַזֶּה, וְהָאָרֶץ
 הַזֶּה נוֹטֶלֶת הַכֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן מִהָאָרֶץ הַזֶּה הַכֹּל

נזונים, עליונים ותחתונים, כמו הזכר הזה
 כשתשוקתו להדבק בנקבה, שמוציא זרע של
 רביה מראש המז באותה אמה ומטיל בנקבה
 וממנו הנקבה מתעברת. נמצא שכל איברי הגוף
 כלם נדבקים בנקבה, והנקבה אוהזת הכל.
 כדגמה זו שנינו, כל המשלים לעשרה ראשונים
 של בית הכנסת, נוטל שכר כלם. רבי יוסי אמר,
 כנגד כלם.

רבי יצחק אמר, כתוב (שמואל-ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם
 וַיֵּרֶד, וכתוב ירד ה' לעיני כל העם על הר
 סיני. (לא גורסים תנא) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לאן ירד? אם
 תאמר שירד לסיני, הרי כתוב על הר סיני, ולא
 כתוב בהר סיני?

אליא וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לאן ירד? אמר רבי יוסי
 (אמר רבי יהודה אמר רבי חייא), ירד בדרגותיו
 מדרגה לדרגה ומכתר לכתר עד שנדבק בארץ
 הזו, ואז האירה הלבנה ועמדה בשלמות. זהו
 שכתוב וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לארץ הזו. ואז כתוב
 על הר סיני. מה עמד על הר סיני? הוה אומר
 זו שכינה.

רבי אבא אמר מכאן, (שמות יט) מפני אשר ירד
 עליו ה' באש. וכתוב (דברים ד) כי ה' אלהיך

אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא. וְכָתוּב (בראשית יט) וְה' הִמָּטִיר עַל
 סֹדֶם וְעַל עֲמֹרָה גִפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם.
 וְה' הִמָּטִיר – זוּהִי אֶרֶץ. מֵאִיזָה מְקוֹם נָטַל אֶת
 זֶה? סוּף הַפְּסוּק מוֹכִיחַ, שְׁכָתוּב מֵאֵת ה' מִן
 הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם מִמֶּשׁ. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר מִכָּאן,
 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל, כָּל – הַכֹּלֵל שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהָרִי
 בָּזָה תְּלוּי הַכֹּל.

לא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנֶי. רַבִּי יִצְחָק
 אָמַר, אֱלֹהִים אֲחֵרִים – לְהוֹצִיא שְׂכִינָה. עַל
 פָּנֶי – לְהוֹצִיא פָּנֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁבָּהֶם נִרְאָה הַמֶּלֶךְ
 הַקָּדוֹשׁ, וְהֵם שְׁמוֹ, וְהוּא הֵם. הוּא שְׁמוֹ, שְׁכָתוּב
 (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי. הוּא וְשְׁמוֹ אֶחָד הוּא.
 בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא קָרָא לָהֶם אָדָם, שְׁכָתוּב (יחזקאל
 לד) וְאַתָּן צֹאנִי צֹאן מִרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם, (ויקרא א)
 אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם. מָה הַטַּעַם קָרָא לָהֶם אָדָם?
 מִשּׁוֹם שְׁכָתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיה'
 אֱלֹהֵיכֶם. אַתֶּם וְלֹא לְשָׂאֵר עַמִּים. וּמִשּׁוֹם כִּךָ אָדָם
 אַתֶּם. אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם, וְאֵין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת קְרוּיִים אָדָם.

שְׁשִׁינָנוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּיּוֹן שְׁאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל
נִמּוּל, נִכְנָס לְבְרִית שְׁגִזְרַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עִם אֲבִרָהֶם, שְׁכָתוּב (בראשית כד) וְה' בֵּרַךְ אֶת
אֲבִרָהֶם בְּכָל. וְכָתוּב (מִיכָה ז) חֶסֶד לְאֲבִרָהֶם.
וְהִתְחִיל לְהַכְנִס לְמָקוֹם הַזֶּה. (אָדָם) כִּיּוֹן שְׁזָכָה
לְקַיֵּם מִצְוֹת הַתּוֹרָה, נִכְנָס לְאָדָם (לְמָקוֹם) וְנִדְבָק
בְּגוֹף הַמֶּלֶךְ, וְאִזּוּ נִקְרָא אָדָם.

וְזָרַע יִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ אָדָם. בָּא וּרְאֵה, כָּתוּב
בִּישְׁמַעְעָל וְהוּא יְהִי פָרָא אָדָם. פָּרָא
אָדָם, וְלֹא אָדָם. פָּרָא אָדָם, מְשׁוּם שְׁנִמּוּל,
וּרְאִישִׁיתוֹ שֶׁל אָדָם הָיָה בּוֹ, שְׁכָתוּב (בראשית יז)
וִישְׁמַעְעָל בָּנוּ בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמְלּוֹ אֶת
בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ. כִּיּוֹן שְׁנִמּוּל נִכְנָס לְרִאשִׁית הַזֹּאת
שְׁנִקְרָאת כָּל. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהוּא יְהִי פָרָא אָדָם,
וְלֹא אָדָם. יָדוּ בְּכָל, יָדוּ בְּכָל וּדְאִי – וְלֹא יוֹתֵר,
מְשׁוּם שְׁלֹא קִבַּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה. רִאשִׁית הָיְתָה
בּוֹ מְשׁוּם שְׁנִמּוּל, וְלֹא הִשְׁתַּלֵּם בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה.
אֲבָל זָרַע יִשְׂרָאֵל שְׁנִשְׁלָמוּ בְּכָל, נִקְרָאוּ אָדָם
מִמֶּשׁ, וְכָתוּב (דְּבָרִים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב
חֶבֶל נִחְלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מְשׁוּם כֶּךָ כָּל הַפְּרָצוּפִים מִתְּרִים,
פָּרַט לְפָרָצוּף אָדָם. רַבִּי יַצְחָק אָמַר,

כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה, נִרְאֶה שְׁחָקוֹק תוֹךְ הַחֲקִיקוֹת שֶׁל
הַשְּׁלֵמוֹת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הִינּוּ מֵה שְׁאַנְשִׁים
אוֹמְרִים, קִשְׁרֵיו בְּרוּחַ מְצוּיִים בַּצּוּרָה.

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה הוֹלֵךְ מִקְפּוֹטְקִיָּא לָלוֹד לִרְאוֹת
אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהָיָה שָׁם, וְהָיָה רַבִּי חֲזַקְיָה
הוֹלֵךְ עִמּוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי חֲזַקְיָה, זֶה
שְׁשֻׁנִּינוּ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהוּא יְהִיָּה פָּרָא אָדָם –
וְדַאי כֶּךָ הוּא. וְזֵהוּ בְּרוּר הַדְּבָר – סוֹף הַפְּסוּק,
שְׁכָתוֹב וְעַל פָּנָיו כָּל אֲחִיו יִשְׁכֵּן. מֵה זֶה וְעַל פָּנָיו
כָּל אֲחִיו יִשְׁכֵּן?

אָמַר לוֹ, לֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא אָמַר, שֶׁהָיָה לְמַדְנּוּ,
כְּתוּב (דְּבָרִים ד') וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה.
אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה – אֵתָּה יָכוֹל לוֹמַר. אָבֵל שֶׁלֹּא שָׁם
מֹשֶׁה – אֵינָךְ יָכוֹל לוֹמַר.

פִּתְחָ רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (שם) כִּי הוּא חֲיִיךְ וְאֲרִיךְ
יְמִיךָ. מִי שֶׁזּוֹכָה בַּתּוֹרָה וְלֹא נִפְרָד מִמֶּנָּה,
זוֹכָה לְשָׁנֵי חַיִּים – אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֶחָד
בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָתוֹב חֲיִיךְ, שְׁנַיִם. וְכָל מִי שֶׁנִּפְרָד
מִמֶּנָּה, כְּמִי שֶׁנִּפְרָד מִן הַחַיִּים, וּמִי שֶׁנִּפְרָד מִרַבִּי
שְׁמַעוֹן, כְּאִלוּ נִפְרָד מֵהַכֹּל.

וַיְמַה בַּפְּסוּק הַזֶּה שֶׁהוּא פּוֹתַח פֶּתַח לֹא יִכְלֶנּוּ
לְהַכְנִס אֵלָיו – דְּבָרֵי תּוֹרָה הַנִּסְתָּרִים עַל

אחת כמה וכמה. אוי לדור שרבי שמעון בן יוחאי יסתלק ממנו. שפשטנו עומדים לפני רבי שמעון, מעינות הלב פתוחים לכל עבר והכל מתגלה. וכשנפרדים ממנו, לא יודעים דבר, וכל המעינות נסתמים.

אמר רבי חזקיה, הינו שכתוב (במדבר יא) וַיֹּאצֵּל מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שִׁבְעִים אִישׁ הַזִּקְנִים. כַּמְנֹרָה הַזֹּאת שְׁמַאֲרִים מִמֶּנָּה כַּמָּה מְנוֹרוֹת, וְהִיא מְצוּיָה בְּקִיּוּמָהּ. כִּךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי בַעַל הַמְּנוֹרוֹת הוּא מְאִיר לְכָל, וְהָאֹר לֹא זָז מִמֶּנּוּ וְנִמְצָא בְּקִיּוּמוֹ. הֵלְכוּ עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֵלָיו.

בְּשֶׁהִגִּיעוּ אֵלָיו, מִצָּאוּהוּ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְהָיָה אוֹמֵר (תהלים קב) תִּפְלָה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף וּלְפָנַי ה' יִשְׁפּוֹף שִׁיחוּ. כָּל תִּפְלָת יִשְׂרָאֵל הִיא תִּפְלָה, וְתִפְלָת הָעֵנִי עֲלִיוֹנָה מְכֻלָּם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁזֶּה עוֹלָה עַד כֶּסֶף הַכְּבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ וּמִתַּעֲטָרָת בְּרָאשׁוֹ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח (מתעטף) בְּאוֹתָהּ תִּפְלָה וְדַאי, תִּפְלָת הָעֵנִי נִקְרָאת תִּפְלָה.

כִּי יַעֲטֹף. עֲטוּף זֶה אֵינוֹ עֲטוּף שֶׁל כֶּסֶף, שֶׁהָיָה אֵין לוֹ. אֵלָּא כָּתוּב כָּאֵן כִּי יַעֲטֹף, וְכָתוּב שָׁם

(איכה ב) הָעֲטוּפִים בָּרָעַב. וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפֹּךְ שִׁיחוֹ,
שְׁקוּבִל לִפְנֵי רִבּוֹנוֹ. וְזֶה נֹחַ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא, מִשּׁוֹם שֶׁהָעוֹלָם מְתַקֵּים בּוֹ כְּשֶׁלֹּא נִמְצְאִים
שָׂאֵר מְקִימֵי הָעוֹלָם בְּעוֹלָם. אוֹי לְמִי שְׁאוֹתוֹ הָעֲנִי
יִקְבֹּל עָלָיו לְרִבּוֹנוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁהָעֲנִי קָרוֹב לַמֶּלֶךְ
יוֹתֵר מִכָּלֶם, שְׁכָתוֹב (שמות כב) וְהִיא כִּי יִצְעַק אֵלַי
וְשִׁמְעֵתִי כִּי חֲנוּן אֲנִי.

וְלִשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם – לִפְעָמִים שְׁשׁוּמַעַ
וְלִפְעָמִים שְׁלֹא שׁוּמַעַ. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוֹם שֶׁדִּיּוֹר הַמֶּלֶךְ הוּא בְּכָלִים הַשְּׁבוּרִים הַלָּלוּ,
שְׁכָתוֹב (ישעיה נז) וְאֵת דָּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ. וְכָתוֹב (תהלים
לד) קָרוֹב ה' לְנִשְׁבָּרֵי לֵב. (שם נה) לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה
אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה.

מִכָּאן שְׁנִינוּ, מִי שְׁנוֹזֵף בְּעֲנִי – נוֹזֵף בְּשִׁכְיָנָה,
שְׁכָתוֹב וְאֵת דָּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ, וְכָתוֹב (משלי
כב) כִּי ה' יָרִיב רִיבָם וְגו'. מִשּׁוֹם שֶׁהָאֲפוּטְרוּפּוֹס
שְׁלָהֶם חֲזָק וְשׁוּלֵט עַל הַכֹּל, שְׁלֹא צָרִיף עֲדִים
וְלֹא צָרִיף דִּין אַחֵר, וְלֹא נוֹטֵל מִשְׁכּוֹן כְּשֶׁאֵר
הַדִּינִים. וְאִיזָה מִשְׁכּוֹן נוֹטֵל? נִשְׁמוֹת בְּנֵי אָדָם,
שְׁכָתוֹב וְקָבַע אֶת קִבְעֵיהֶם נָפֶשׁ.

עוֹד אָמַר, תִּפְלָה לְעֲנִי – כָּל מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא
תִּפְלָה, דָּבָר עֲלִיוֹן הוּא, שֶׁהוּא עוֹלָה

למקום (שהקדוש ברוך הוא) עליון. תפלת הראש הן
התפלין של המלך שמיני אותם.

רבי שמעון סובב ראשו, וראה את רבי יהודה
ואת רבי חזקיה שהגיעו אליו. אחר שסיים,
הסתפל בהם. אמר להם, אוצר היה לכם ואבד
מכם. אמרו לו, ודאי שפתח עליון פתח מורנו,
ולא יכלנו להפגס בו.

אמר, מה הוא? אמרו לו, (בראשית טז) והוא יהיה
פרא אדם. וסוף הפסוק אנו רוצים לדעת,
שכתוב ועל פני כל אחיו ישכן. מה זה על פני
כל אחיו? שהרי ברור של כל הפסוק ידענו, ואת
זה לא ידענו, שסוף הכתוב לא נראה כראשו.

אמר להם, חייכם, הכל הוא דבר אחד, ובדרגה
אחת עולה. שנינו, כמה פנים לפנים יש
לקדוש ברוך הוא: פנים המאירים. פנים שלא
מאירים. פנים תחתונים. פנים רחוקים. פנים
קרובים. פנים שלפנים. פנים שלחוץ. פנים של
ימין. פנים של שמאל.

בא וראה, אשריהם ישראל לפני הקדוש ברוך
הוא, שאחוזים בפנים העליונים של המלך
באותם פנים שהוא ושמו אחוזים בהם, והם

וּשְׁמוֹ אֶחָד הוּא, וְשָׂאֵר הָעַמִּים אֲחוּזִים בְּאוֹתָם
 פָּנִים רְחוּקִים, בְּאוֹתָם פָּנִים תַּחְתּוֹנִים, וְלִכְן הֵם
 רְחוּקִים מִגּוֹף הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִרִי רָאִינוּ כָּל אוֹתָם שֶׁל
 מִצְרַיִם, קְרוֹבֵי יִשְׁמַעֵאל, כְּמוֹ אֲחִים וְקְרוֹבִים
 הָיוּ לוֹ, וְכָלֵם הָיוּ בְּפָנִים תַּחְתּוֹנִים וּבְאוֹתָם
 פָּנִים רְחוּקִים.

וּבְגִלָּה אֲבָרְהָם, כְּשֶׁנִּמּוֹל יִשְׁמַעֵאל, זָכָה שֶׁשֵּׁם
 מְדוּרוֹ וְחֵלְקוֹ בְּמָקוֹם שֶׁשׁוּלֵט עַל כָּל
 אוֹתָם פָּנִים רְחוּקִים וְתַחְתּוֹנִים, עַל כָּל אוֹתָם
 פָּנִים שֶׁל שָׂאֵר הָעַמִּים. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב יָדוּ בְּכָל.
 וּמִשּׁוֹם כֵּךְ עַל פְּנֵי כָּל אָחִיו יִשְׁכֵּן. כְּלוּמַר, יִשִּׁים
 מְדוּרוֹ וְחֵלְקוֹ לְמַעַלָּה מִכָּלֵם, שֶׁכָּתוּב יָדוּ בְּכָל,
 שֶׁשׁוּלֵט עַל כָּל שָׂאֵר הַפָּנִים שֶׁלִּמְטָה, וּמִשּׁוֹם כֵּךְ
 עַל פְּנֵי כָּל אָחִיו וְדָאִי, שֶׁלֹּא זָכוּ כְּמוֹתוֹ.

בְּאוֹ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חִזְקִיָּה וְנִשְׁקוּ יָדוּ. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, הֵינּוּ מֵה שְׁאֲנָשִׁים אוֹמְרִים, יֵין
 בְּשִׁמְרֵיו וּנְבִיעֵת הַבָּאֵר, בְּקֶשֶׁר שֶׁל קִימָא מִתַּעִטֵּר.
 אוֹי לְעוֹלָם כְּשִׁיסְתִּילֵק מִמֶּנּוּ מוֹרְנוֹ! אוֹי לְדוֹר
 כְּשֶׁזֶה יֵאָרֵעַ בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן! אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁמִּכִּירִים
 אֶת מוֹרְנוֹ! אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁהוּא שָׂרוֹי בְּתוֹכוֹ!

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, הִרִי שְׁנִינּוּ, כְּשֶׁגָּר נִמּוֹל נִקְרָא
 גֵּר צֶדֶק, וְלֹא יוֹתֵר. וְכֵאֵן אָמַר מוֹרְנוֹ יָדוּ

בכל. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּל נִקְשָׁר בְּאַחַד. אֲבָל
שְׁנֵינוּ שֶׁהֵגַר, שׁוֹנָה יִשְׁמַעֵאל, שְׂאִינוּ גֵר. בֶּן
אַבְרָהָם הוּא הָיָה, בְּנוֹ שֶׁל קְדוֹשׁ הָיָה. וְכָתוּב בּוֹ
בְּיִשְׁמַעֵאל, (בראשית יז) הִנֵּה בִּרְכָתִי אִתּוֹ. כָּתוּב כָּאֵן
בִּרְכָתִי אִתּוֹ, וְכָתוּב שָׁם (שם כד) וְה' בֵּרַךְ אֶת
אַבְרָהָם בְּכָל. וְעַל כֵּךְ כָּתוּב יְדוּ בְּכָל.

וּמִשּׁוּם כֵּךְ כָּתוּב עַל פְּנֵי כָל אֲחִיו יִשְׁכֵּן. שְׂאֵם
שָׂאָר קְרוֹבָיו נִמּוּלוּ (הַתְּגִיר), נִקְרָאִים גְּרֵי
צֶדֶק וְלֹא יוֹתֵר, וְהוּא יוֹתֵר וְעֲלִיוֹן מִכֻּלָּם. כָּל שֶׁכֵּן
הֵם שְׂלֹא נִמּוּלוּ שְׁעוּמָדִים בְּאוֹתָם פָּנִים רְחוּקִים,
בְּאוֹתָם פָּנִים תַּחְתּוֹנִים. וְהוּא מְדוּרוֹ לְמַעְלָה מִכָּל
הַפָּנִים שְׁלָהֶם, וּמִכָּל הַפָּנִים שֶׁל עַמִּים עוֹבְדֵי
עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב עַל פְּנֵי כָל
אֲחִיו יִשְׁכֵּן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִשּׁוּם כֵּךְ הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הִכְרִיז וְאָמַר, לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים
אַחֵרִים עַל פְּנֵי, שְׁזוּהִי הָאֱמוּנָה שְׁלוֹ.

לא תַּעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה. הֲרִי נִתְבָּאָר.
וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַפְּרָצוּפִים מִתְרִים,
פָּרַט לְפָרָצוֹף אָדָם, שֶׁהֲרִי פְּרָצוֹף זֶה שׁוֹלֵט בְּכָל.

דְּבַר אַחֵר לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה – רַבִּי
יִצְחָק פֶּתַח, אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת

בְּשֶׁרָךְ. כִּמָּה יֵשׁ לוֹ לְאָדָם לְהִזְהֵר עַל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה, כִּמָּה יֵשׁ לוֹ לְהִזְהֵר שְׁלֹא יִטְעֶה בָּהֶם,
וְשְׁלֹא יוֹצִיא מִהַתּוֹרָה מָה שְׁלֹא יוֹדֵעַ וְלֹא קִבֵּל
מִרְבוֹ. שְׁכָל מִי שֶׁאֹמֵר דְּבָרֵי תּוֹרָה מָה שְׁלֹא יוֹדֵעַ
וְלֹא קִבֵּל מִרְבוֹ, עָלָיו כְּתוּב לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל
וְכָל תְּמוּנָה. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַפְרֹעַ
מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם הַבָּא, בְּזִמְנֵן שֶׁנִּשְׁמָתוֹ תִּרְצֶה לְהַכְנִס
לְמִקְוָמָה, דּוֹחִים אוֹתָהּ הַחוּצָה, וְתִשְׁמַד מֵאוֹתוֹ
מָקוֹם שֶׁצְּרוּרָה בְּצִרּוֹר חַיֵּי שְׁאֵר הַנִּשְׁמוֹת.

(רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר מִכָּאן) כִּמוֹ שֶׁשְּׁנִינּוּ, לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים
עַל קוּלָּךְ. קוּלָּךְ – זוֹהִי נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם. אָמַר
רַבִּי חֲזִיָּא, עַל זֶה כְּתוּב כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁמִּקְנָא לְשֵׁמוֹ בְּכָל. אִם מִשּׁוּם
הַפְּרָצוּפִים מִקְנָא לְשֵׁמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁמִּשְׁקֵר בְּשֵׁמוֹ,
אוֹ מִשּׁוּם הַתּוֹרָה.

שְּׁנִינּוּ, כָּל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם קְדוֹשׁ, שָׂאִין לָךְ דְּבָר
בַּתּוֹרָה שְׁלֹא כָּלּוּל בְּשֵׁם הַקְדוּשׁ, וּמִשּׁוּם
כֵּן צָרִיךְ לְהִזְהֵר שְׁלֹא יִטְעֶה בְּשֵׁמוֹ הַקְדוּשׁ וְלֹא
יִשְׁקֹר בוֹ. וּמִי שֶׁמִּשְׁקֵר בַּמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, לֹא
מְכַנִּיסִים אוֹתוֹ לַפְּלִטְרִין שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וַיִּשְׁמַד מִן
הָעוֹלָם הַבָּא.

אמר רבי אבא, כְּתוּב כֵּאֵן לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה, וְכָתוּב שָׁם (שמות לד) פֶּסֶל לָךְ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים. כְּלוּמַר, לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל – לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ תּוֹרָה אַחֶרֶת שֶׁלֹּא יִדְעַת וְלֹא אָמַר לָךְ רַבִּי. מָה הַטַּעַם? כִּי אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא. אֲנִי הוּא שֶׁעֲתִיד לְהַפְרֹעַ מִמֶּךָ בְּעוֹלָם הַבָּא בְּשַׁעֲה שֶׁהַנִּשְׁמָה רוֹצָה לְהַכְנִס לִפְנֵי, כַּמָּה מְזֻמָּנִים לְשִׁקָּר בָּהּ וּלְהַכְנִיסָהּ לַגִּיהֶנֶם.

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ וָגו' – שְׁצָרִיךְ הָאָדָם שֶׁלֹּא לְשִׁקָּר בְּשֵׁמוֹ שֶׁל

הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (דְּבָר אַחֵר לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וָגו' – שְׁצָרִיךְ הָאָדָם שֶׁלֹּא לְשִׁקָּר בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמָהוּ? זֶה בְּרִית אוֹת הַקִּיּוֹם הַקָּדוֹשָׁה. שְׁמִי שְׁמִשְׁקָר בְּבְרִית הַזֶּה, מִשְׁקָר בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) שֶׁל הַקָּשֶׁר הָרֵאשׁוֹן שֶׁנִּקְשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל בַּקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁנִּמְוָלוּ, וְזֶהוּ הַקִּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַכָּל – לְהַכְנִס בְּבְרִית אֲבִרָהּם, שֶׁהוּא קָשֶׁר הַשְׂכִּינָה. וְצָרִיךְ אָדָם שֶׁלֹּא לְשִׁקָּר בְּבְרִית הַזֶּה, שְׁמִי שְׁמִשְׁקָר בְּבְרִית הַזֶּה, מִשְׁקָר בַּקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מָה הַשְׁקָר? הוּא שֶׁלֹּא יִכְנִס בְּרִית זֶה לְרִשׁוֹת אַחֶרֶת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבָעַל בַּת אֵל גִּכְר.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִכָּאן, (הושע ה) בַּה' בָּגְדוּ כִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ – מִי שְׁמִשְׁקָר בְּבְרִית הַזֶּה, מִשְׁקָר

בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְשׁוּם שְׁבִרִית זֹו אַחוּזָה
בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָתוּב לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל
תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְגו'.

לא תִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבָדֵם. רַבִּי אֶלְעָזָר הֵיִה
הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ, וְהֵיִה עִמּוֹ רַבִּי חֲזִיָּא. אָמַר רַבִּי
חֲזִיָּא, כָּתוּב וּרְאִיתָ בַּשָּׁבִיָּה אִשֶּׁת יִפֶּת תֹּאֵר. מָה
הַטַּעַם, וְהִרִי כָּתוּב לֹא תִתְחַתֵּן בָּם? אָמַר לוֹ,
בְּעוֹד שֶׁהֵן קִימוֹת בְּרִשׁוּתָם.

ובא רָאָה, אֵין לָךְ אִשָּׁה בְּעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת
כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת כְּשֶׁרָה כָּרְאוּ, שְׁשֻׁנִּינוּ,
לָמָּה סִמַּךְ פָּרָשָׁה זֹו לְבֵן סוּרֵר וּמוֹרֶה? אֵלֹא
בּוֹדְאֵי מִי שְׁנוּשָׂא אִשָּׁה זֹו, יוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה בֶּן סוּרֵר
וּמוֹרֶה. מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁקָּשָׁה לְהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ
זֶהָמָה, וְכָל שָׂכֵן אוֹתָהּ שְׁנִשְׂאָה בַּתְּחִלָּה, שְׂדִין
בְּדִין נִדְבָק וְנִטְמָאת בָּהּ, וְקָשָׁה לְהַעֲבִיר מִמֶּנָּה
הַזֶּהָמָה, וְהִינּוּ מָה שְׁאָמַר מֹשֶׁה בְּנִשְׁוֹת מִדִּין,
(בַּמִּדְבָּר לא) וְכָל אִשָּׁה יִדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הָרְגוּ.

אשרי חֵלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שִׁיּוֹרֵשׁ נִחְלָה זֹו
וְשׁוֹמֵר אוֹתָהּ, שְׁבָאוֹתָהּ יִרְשָׁה קְדוּשָׁה
נִדְבָק הָאָדָם בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. כָּל שָׂכֵן אִם זוֹכֶה
לְמַצּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִרִי פּוֹשֵׁט הַמֶּלֶךְ יְמִינוֹ כְּנִגְדּוֹ

וְנִדְבַק בְּגוֹף הַקָּדוֹשׁ. וְעַל זֶה כָּתוּב בְּהֶם
 בְּיִשְׂרָאֵל, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם,
 וְכָתוּב (שם יד) בָּנִים אַתֶּם לָהּ. בָּנִים אַתֶּם מִמֶּשׁ,
 שְׁכָתוּב (שמות ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָתוּב (ישעיה מט)
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

לא תִּשָּׂא אֶת שֵׁם יְגוֹ'. רַבִּי שִׁמְעוֹן פְּתַח, (מלכים ב-
 ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה אַעֲשֶׂה לָּךְ הַגִּידִי
 לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת. אָמַר לָהּ אֱלִישָׁע, כָּלוּם יֵשׁ
 לָךְ עַל מָה שֶׁתִּשְׁרָה בְּרַכַּת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?
 שְׁשִׁנִּנוּ, אֲסוּר לְאָדָם לְבָרֵךְ עַל שְׁלַחַן רֵיק, מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהַבְּרָכָה שְׁלֹמַעְלָה לֹא שׁוֹרָה
 בְּמָקוֹם רֵיק.

ומשום כֹּךְ צָרִיךְ אָדָם לְסַדֵּר עַל שְׁלַחָנוֹ לָחֶם
 אֶחָד אוֹ יוֹתֵר לְבָרֵךְ עָלָיו. וְאִם לֹא יָכוֹל,
 צָרִיךְ לְהַשְׁאִיר מֵאוֹתוֹ מְזוֹן שְׂאֵכֵל עַל מָה שְׂיִבְרָךְ,
 וְלֹא יִמָּצֵא שֶׁמֶבְרָךְ בְּרִיקָנוֹת.

כיון שֶׁאִמְרָה אֵין לְשַׁפְּחָתָךְ כָּל בַּבַּיִת כִּי אִם
 אֲסוּף שָׁמֶן – אָמַר, וַדַּאי הָרִי בְּרָכָה שְׁלֵמָה
 בָּזָה, שְׁכָתוּב (קהלת ז) טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב. שֵׁשׁ
 קָדוֹשׁ יוֹצֵא מִשְׁמֵן לְהַתְּבָרֵךְ וּלְהַדְלִיק מְנוֹרוֹת
 קָדוֹשׁוֹת. מִהוּ הַשְּׁמֵן הַזֶּה? (כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב) וַנִּהְיֶה

יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן) רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קלג) כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר, אֵלּוּ הֵרִי אֶפְרַסְמוֹן זָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, טוֹב שֵׁם – כְּמָה טוֹב שֵׁם עֲלִיוֹן שֶׁל מְנוֹרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת כְּשֶׁכֵּלְן מְאִירוֹת מִשְׁמֵן טוֹב, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ. וְאִסּוּר לְאָדָם לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקָנוֹת. שֶׁכֵּל מִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקָנוֹת, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִכְבָּא.

רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר, לֹא צָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אַחֵר דָּבָר. שֶׁהֲרִי הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא נִזְכָּר בַּתּוֹרָה אֲלָא אַחֵר שְׁנֵי דְבוּרִים (פְּלוּמַר עַל דְּבָר), שֶׁכָּתוּב בְּרֹאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ אֲלָא עַל עוֹלָם שָׁלֵם, שֶׁכָּתוּב (בְּרֹאשִׁית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאֵן שֶׁלֹּא לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקָנוֹת. וְכָתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא. (כְּתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא, שֶׁלֹּא לְהַזְכִּיר שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקָנוֹת, אֲלָא בִּבְרָכָה אוֹ בַּתְּפִלָּה. וּמִי שֶׁמְזַכֵּיר הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקָנוֹת, שֶׁלֹּא בִּבְרָכָה אוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּאֲשֶׁר נִשְׁמָתוֹ תִּצָּא מִמֶּנּוּ עֲתִידִים לְהַפְרֵעַ מִמֶּנּוּ וְלִנָּקֵם מִמֶּנּוּ נִקְמוֹת, שֶׁכָּתוּב כִּי לֹא יִנָּקֶה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׂוֹא).

וְשָׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִהִי בִּרְכָה? הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ. מִשּׁוּם שְׁמִמְנוּ נִמְצְאָה הַבִּרְכָה
לְכָל הָעוֹלָם, וְהַבִּרְכָה לֹא נִמְצְאָה עַל מָקוֹם רֵיק
וְלֹא שׁוֹרָה עָלָיו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'
אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
כְּתוֹב (שם א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, וְכָתוֹב בְּמֶן (שמות טז) שֵׁשֶׁת יָמִים
תִּלְקָטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בוֹ.
כִּיּוֹן שֶׁלֹא נִמְצָא בוֹ מְזוֹנוֹת, אֵיזוֹ בִּרְכָה
נִמְצְאָה בוֹ?

אָמַר כֶּךָ שָׁנִינוּ, כָּל הַבִּרְכוֹת שֶׁלֹּמַעְלָה
וְשֶׁלֹּמַטָּה תְּלוּיוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.
וְשָׁנִינוּ, לָמָּה לֹא נִמְצָא מֶן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי?
מִשּׁוּם שֶׁמֵּאוֹתוֹ יוֹם מִתְּבָרְכִים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
הָעֲלִיוֹנִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן מְזוֹנוֹ לַמָּטָה,
כָּל אֶחָד בַּיּוֹמוֹ, מֵאוֹתָהּ בִּרְכָה שֶׁמִּתְּבָרְכִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּמִשּׁוּם כֶּךָ, מִי שֶׁהוּא בִּדְרָגַת הָאֱמוּנָה, צָרִיךְ
לְסִדֵּר שְׁלַחַן וּלְתַקֵּן סְעוּדָה בְּלֵיל שַׁבָּת
כְּדִי שְׂיִתְבָּרַךְ שְׁלַחַנוֹ כָּל אוֹתָם שֶׁשָּׂה יָמִים,

שְׁהָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן מְזֻדְמָנֶת הַבְּרָכָה לְהַתְּבָרֵךְ כָּל
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַשַּׁבָּת, וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצְאָת בְּשִׁלְחַן
רִיק, וְעַל כֵּךְ צָרִיךְ לְסִדֵּר שְׁלַחְנוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת
בְּלִחְמִים וּמְזֻזֹנוֹת.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֲפֹלוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת גַּם. רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, צָרִיךְ לְהַתְּעַנֵּג בְּיוֹם הַזֶּה
וּלְאָכֹל שֶׁלֹּשׁ סְעוּדוֹת בַּשַּׁבָּת, כְּדִי שִׁמְצָאוּ שְׂבַע
וְעֵנֵג בְּיוֹם הַזֶּה בְּעוֹלָם.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, לְהִזְמִין בְּרָכָה בְּאוֹתָם יָמִים
שֶׁלֹּמְעָלָה שְׁמֵת בְּבָרְכִים מִן הַיּוֹם הַזֶּה, וּבְיוֹם
הַזֶּה מָלֵא רֹאשׁוֹ שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין מִטֵּל שְׁנוּחַת
מִהַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל, וּמִטֵּיל לַשִּׁדָּה
הַתְּפוּחִים הַקָּדוֹשִׁים שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים מִשְׁנַכְנֶסֶת
שַׁבָּת, שְׂכָלָם יִתְבָּרְכוּ כְּאַחֵד.

וְעַל זֶה צָרִיךְ אָדָם לְהַתְּעַנֵּג שֶׁלֹּשׁ הַפְּעָמִים הַלָּלוּ,
שְׁהָרִי בְּזֶה תְּלוּיָהּ הָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה –
בְּעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ, וּבְזַעִיר אֲנָפִין, וּבַשִּׁדָּה הַתְּפוּחִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְהַתְּעַנֵּג בָּהֶם וּלְשַׂמַּח בָּהֶם. וּמִי
שֶׁגִּוְרַע סְעוּדָה מֵהֶם, מֵרָאָה פָּגַם לְמַעְלָה, וְעִנְשׁוֹ
שֶׁל הָאָדָם הֵהוּא גְדוֹל.

מִשּׁוֹם כֵּךְ צָרִיךְ לְסִדֵּר שְׁלַחְנוּ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים

מִשְׁנִכְנֶסֶת שַׁבָּת, וְלֹא יִמָּצָא שְׁלַחֲנוּ רִיק, וְתִשָּׁרָה
עָלָיו הַבְּרָכָה כָּל שָׁאֵר יְמֹת הַשַּׁבָּת, וּבִדְבַר הַזֶּה
מֵרָאָה וְתוֹלָה אֶת הָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, זֶה מִי שִׁמְשָׁלִים שֶׁלֹּא
סְעוּדוֹת בַּשַּׁבָּת, קוֹל יוֹצֵא וּמִכְרִיז עָלָיו:
(ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה'. זֶה סְעוּדָה אַחַת
כְּנֻגַּד הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ שֶׁל כָּל הַקָּדוֹשִׁים.
וְהִרְכַּבְתִּיהָ עַל בִּמְתִי אֶרֶץ – זֶה סְעוּדָה שְׁנִיָּה
כְּנֻגַּד שְׂדֵה הַתְּפוּחִים הַקָּדוֹשִׁים. וְהֶאֱכַלְתִּיהָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיהָ – זוֹהִי הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהַשְּׁתַּלְמָה
בְּזַעִיר אֲנָפִין.

וּכְנֻגָּדָם צָרִיךְ לְהַשְׁלִים סְעוּדָתוֹ, וְצָרִיךְ
לְהִתְעַנֵּג בְּכָל הַסְעוּדוֹת וּלְשַׂמֵּחַ בְּכָל
אַחַת וְאַחַת מֵהֶן, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה, וּמִשּׁוּם כֵּן הַשַּׁבָּת נִתְכַּבְּדָה מִכָּל שָׁאֵר
הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים, מִשּׁוּם שֶׁהַכָּל בָּהּ נִמְצָא, וְלֹא
נִמְצָא כָּן בְּכָל הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
מִשּׁוּם כֵּן, מִשּׁוּם שֶׁהַכָּל נִמְצָא בּוֹ, נִזְכָּר שֶׁלֹּא
פְּעָמִים, שְׁכָתוּב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם
הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבּוּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

סדר הלימוד ליום יז טבת [יום 106 בשנה]

רבי אבא (רב המנונא סבא), כשהיה יושב בסעודת השבת, היה שמח בכל אחת ואחת, והיה אומר: זוהי סעודה קדושה של העתיק הקדוש הנסתר של הכל. בסעודה האחרת היה אומר: זוהי סעודה של הקדוש ברוך הוא, וכן בכל הסעודות. והיה שמח בכל אחת ואחת. כשהיה משלים את הסעודות, אומר: נשלמו סעודות האמונה.

בשרבי שמעון היה בא לסעודה, היה אומר כך: התקינו סעודה של האמונה העליונה. התקינו סעודת המלך. והיה יושב ושמח. כשהשלים סעודה שלישית, היו מכריזים עליו: (ישעיה נח) אז תתענג על ה' והרפכתך על במתי ארץ והאכלתך נחלת יעקב אביך.

אמר רבי אלעזר לאביו, איך מתקנים את הסעודות הללו? אמר לו, ליל שבת כתוב והרפכתך על במתי ארץ. בו בלילה מתברכת הגבירה וכל שדה התפוחים, ומתברך שלחנו של אדם, ונשמה נוספת, ואותו הלילה

שְׁמַחַת הַגְּבִירָה הוּא. וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח בְּשִׂמְחָה
וּלְאָכַל סְעוּדַת הַגְּבִירָה.

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה כָּתוּב אֲזִי תִתְעַנֵּג
עַל ה'. עַל ה' וְדָאִי. שְׂאוּתָהּ שְׂעָה נִגְלָה
הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְּׁלֵמוֹת וְהַחֲדוּהָ שֶׁל הָעֵתִיק אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוֹהִי
סְעוּדָתוֹ וְדָאִי.

בְּסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת כָּתוּב וְהֶאֱכַלְתִּיךָ
נִחַלְתָּ יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוֹהִי הַסְעוּדָה שֶׁל
זַעִיר אֲנָפִין שֶׁהוּא בְּשְׁלֵמוֹת. וְכָל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
מֵאוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת מִתְּבָרְכִים. וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח
בְּסְעוּדָתוֹ וּלְהַשְׁלִים הַסְעוּדוֹת הַלָּלוּ, שֶׁהֵן
סְעוּדוֹת הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁל זֶרַע קָדוֹשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה הִיא שְׁלֵמָהּ וְלֹא שֶׁל
עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וּמִשּׁוּם כֵּן
אָמַר, (שְׁמוֹת ל"א) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

בֵּא וּרְאֵה, בְּסְעוּדוֹת הַלָּלוּ נוֹדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם בְּנֵי
הָאֱמוּנָה, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם סְעוּדָה אַחַת מֵהֶם, מֵרָאֵה
פָּגָם לְמַעַלָּה, וּמֵרָאֵה אֶת עֲצָמוֹ שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי
הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וְשְׂאִינוֹ

מְזַרַע קְדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנוֹתְנִים עָלָיו חֶמֶר שֶׁל
שְׁלֵשָׁה דְּבָרִים – דִּין הַגִּיהֶנֶם וְכו'.

וְבֹא רָאָה, בְּכָל שָׁאָר הַזְמָנִים וְהַחֲגִים צָרִיךְ אָדָם
לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח אֶת הָעֲנִיִּים, וְאִם הוּא שֹׁמֵחַ
לְבָדוֹ וְלֹא נוֹתֵן לְעֲנִיִּים – עֲנִשׁוֹ רַב, שֶׁהָרִי לְבָדוֹ
שֹׁמֵחַ, וְלֹא נוֹתֵן שֹׁמֵחַ לְאַחֵר. עָלָיו כָּתוּב (מלאכי
ב) וְזִרְתִּי פָּרֶשׁ עַל פְּנֵיכֶם פָּרֶשׁ חֲגִיכֶם. וְאִם הוּא
שֹׁמֵחַ בְּשִׁבְתּוֹ, אֵף עַל גֵּב שֶׁלֹּא נוֹתֵן לְאַחֵר – לֹא
נוֹתְנִים עָלָיו עֲנִשׁ כְּבִשְׁאָר הַזְמָנִים וְהַחֲגִים,
שֶׁכָּתוּב פָּרֶשׁ חֲגִיכֶם. אָמַר פָּרֶשׁ חֲגִיכֶם, וְלֹא פָּרֶשׁ
שִׁבְתְּכֶם. וְכָתוּב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם
שֶׁנֶּאֱדָה נִפְשִׁי. וְאֵלּוּ שִׁבְתָּ לֹא אָמַר.

וּמִשּׁוּם כֵּךְ כָּתוּב בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשּׁוּם
שֶׁכָּל הָאֲמוּנָה נִמְצְאָת בְּשִׁבְתָּ, נוֹתְנִים
לְאָדָם נִשְׁמָה אַחֲרָת, נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה, נִשְׁמָה שְׁכָל
הַשְּׁלֵמוֹת בָּהּ, כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא. וּמִשּׁוּם כֵּךְ
נִקְרָאת שִׁבְתָּ. מַה זֶה שִׁבְתָּ? שֵׁם שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֵׁם שֶׁהוּא שְׁלֵם מְכַל צְדָדָיו.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאִי כֵךְ הוּא. אוֹי לְאָדָם
שֶׁלֹּא מִשְׁלִים אֶת שֹׁמֵחַ הַמֶּלֶךְ
הַקְדוֹשׁ. וּמַהִי שִׁמְחָתוֹ? אֵלּוּ שְׁלֹשׁ הַסְּעוּדוֹת

שֶׁל הָאָמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׁאֲבָרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב
כָּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׂמִיחָה עַל שְׂמִיחָה, אָמוּנָה
שְׁלֵמָה מְכַל צְדָדָיו.

שְׁנִינּוּ, בְּיוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאָבוֹת, וְכָל הַבָּנִים
יוֹנְקִים, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּכָל שָׁאֵר הַחֲגִים
וְהַזְמָנִים. בְּיוֹם הַזֶּה רִשְׁעֵי הַגִּיהֵנִם נָחִים. בְּיוֹם
הַזֶּה כָּל הַדֵּינִים נִכְפִּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם.
בְּיוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטֶּרֶת בְּעֶטְרוֹת שְׁלֵמוֹת.
בְּיוֹם הַזֶּה שְׂמִיחָה וְתַפְנוּק נִשְׁמָעִים בְּמֵאֲתִים
וְחֻמְשֵׁים עוֹלָמוֹת.

בֹּא וּרְאֵה, בְּכָל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַשַּׁבָּת, כְּשִׁמְגִיעָה
שְׁעַת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, הַדִּין הַקָּשֶׁה שׁוֹלֵט
וְכָל הַדֵּינִים מִתְעוֹרְרִים, אֲבָל בְּיוֹם הַשַּׁבָּת,
כְּשִׁמְגִיעַ זְמַן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, נִמְצָא רְצוֹן
הַרְצוֹנוֹת, וְהָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ מְגַלֶּה רְצוֹנוֹ, וְכָל
הַדֵּינִים נִכְפִּים, וְנִמְצָא רְצוֹן וְשְׂמִיחָה בְּכָל.

וּבְרְצוֹן הַזֶּה הַסֵּתֶלֶק מֵשָׂה, הַנְּבִיא הַנֶּאֱמָן
הַקָּדוֹשׁ מִן הָעוֹלָם, כְּדִי לְהוֹדִיעַ שְׁלֹא
בְּדִין הַסֵּתֶלֶק, וְאוֹתָהּ שְׁעָה בְּרְצוֹן שֶׁל הָעֵתִיק
הַקָּדוֹשׁ יִצָּאָה נִשְׁמָתוֹ וְנִטְמָנָה בּוֹ. מִשּׁוֹם כֵּן וְלֹא
יָדַע אִישׁ אֶת קְבָרָתוֹ כְּתוּב. מֵה הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ

טָמִיר שֶׁל כָּל הַטְּמִירִים, וְלֹא יוֹדְעִים עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים – אִף כָּאֵן נִשְׁמָה זֶה שֶׁנִּטְמָנָה בְּרָצוֹן
הַזֶּה שֶׁהִתְגַּלָּה בְּשַׁעַת תְּפִלַּת מְנַחַת הַשַּׁבָּת, כְּתוּב
וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבָרְתּוֹ, וְהוּא טָמִיר מִכָּל
הַטְּמִירִים שֶׁל הָעוֹלָם, וְהָדִין לֹא שׁוֹלֵט בּוֹ. אֲשֶׁרִי
חֲלָקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה!

שְׁנִינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁהִתּוֹרָה מְתַעֲטֶרֶת בּוֹ,
מְתַעֲטֶרֶת בְּכָל, בְּכָל אוֹתָן מַצּוֹת, בְּכָל
אוֹתָן גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים, בְּשִׁבְעִים עֲנָפִים שֶׁל אוֹר
שְׁזוּהָרִים מִכָּל צֶדֶד וְצֶדֶד. מִי רָאָה הָעֲנָפִים
שִׁיּוּצָאִים מִכָּל עֲנָף וְעֲנָף, חֲמִשָּׁה עוֹמְדִים בְּתוֹךְ
הָאֵילָן, וְכָל הַפָּנִים אֲחוּזִים בָּהֶם? מִי רָאָה אוֹתָם
שֶׁעָרִים שֶׁנִּפְתָּחִים בְּכָל צֶדֶד וְצֶדֶד, וְכָלם זוהָרִים
וּמְאִירִים בְּאוֹתוֹ הָאוֹר שִׁיּוּצָא וְלֹא פּוֹסֵק?

קו"ל הַכְּרוֹז יוֹצֵא: הִתְעוֹרְרוּ קְדוֹשִׁים עֲלִיוֹנִים,
הִתְעוֹרְרוּ הָעָם הַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּבְחָר לְמַעַלָּה
וּלְמַטָּה, עוֹרְרוּ שְׂמִיחָה כְּנֶגֶד רְבוּנָכֶם, הִתְעוֹרְרוּ
בְּשְׂמִיחָה שְׁלֵמָה, הִזְדַּמְנוּ לְשִׁלְשׁ שְׂמִחוֹת שֶׁל
שְׁלֵשֶׁת הָאָבוֹת, הִזְדַּמְנוּ לְקִרְאָת הָאֱמוּנָה שֶׁל
שְׂמִיחַת כָּל הַשְּׂמִחוֹת. אֲשֶׁרִי חֲלָקְכֶם, יִשְׂרָאֵל
קְדוֹשִׁים, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא! זוּהִי יִרְשָׁה

לְכֶם מִכָּל הָעַמִּים עֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת.
וְעַל זֶה כָּתוּב בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֵּךְ הוּא וְדַאי. וְעַל זֶה כָּתוּב
זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וְכָתוּב (ויקרא
יט) קִדְּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה'. וְכָתוּב (ישעיה נח)
וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנָג לְקָדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד.

שְׁנִינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה כָּל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים מִתְעַדְנִים
בְּתַפְנוּקֵי הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ, נִסְתָּר כָּל
הַנִּסְתָּרִים, וְרוּחַ אַחַת מֵהָעֲנָג שֶׁל אוֹתוֹ הָעֵתִיק
הַקָּדוֹשׁ מִתְפַּשֵּׁט (ההוא מִתְפַּשֵּׁט) בְּכָל הָעוֹלָמוֹת,
וְעוֹלָה וְיוֹרֶדֶת, וּמִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַבָּנִים הַקָּדוֹשִׁים
לְכָל שׁוֹמְרֵי הַתּוֹרָה, וְנָחִים בְּמִנוּחָה שְׁלָמָה,
נִשְׁכָּחִים מִכָּל הָרָגָזִים, כָּל הַדִּינִים וְכָל
הָעֲבוֹדוֹת הַקָּשׁוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם יד) בַּיּוֹם הַנִּיחַ
ה' לָךְ מֵעֲצָבָךְ וּמִרָגְזָךְ וּמִן הָעֲבָדָה הַקָּשָׁה.

מִשּׁוּם כֵּךְ שְׁקוּלָה שַׁבָּת כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה, וְכָל מִי
שֶׁשׁוּמֵר שַׁבָּת כְּאֵלוֹ שׁוֹמֵר אֶת כָּל
הַתּוֹרָה. וְכָתוּב (ישעיה נו) אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת
וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ שִׁמֵּר שַׁבָּת מִחֲלָלוֹ וְשִׁמֵּר יְדוֹ
מֵעֲשׂוֹת כָּל רָע. נִשְׁמַע, שְׁמִי שֶׁשׁוּמֵר אֶת הַשַּׁבָּת
כְּמִי שֶׁשׁוּמֵר כָּל הַתּוֹרָה.

רבי יודאי שאל את רבי שמעון יום אחד שנפגש עמו בדרך, אמר לו, רבי, הרי כתוב (בפרשת השבת) בפרשה זו שבת שאמר ישעיה, שכתוב כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו', ונתתי להם בביתי ובחומתי וגו'. מה זה אומר? **אמר לו**, קפוטקאי, קשר את חמורך בגדר ורד, שדבר תורה צריך צחות, או הפך לאחוריה ולך אחרי ותכון לבך. אמר לו, משום מורי עשיתי את הדרך, ואחרי מורי אסתכל בשכינה.

אמר לו, בא וראה, דבר זה הרי פרשוהו החברים ולא פרשו דבר. כה אמר ה' לסריסים, מי הם הסריסים? אלו הם החברים שמשתדלים בתורה ומסרסים עצמם כל ששת ימי השבת ועוסקים בתורה, ובליל השבת מזרזים את עצמם בזווגם משום שיודעים הסוד העליון בשעה שהגבירה מזדווגת במלך.

ואותם חברים שיודעים סוד זה, מכוונים לבם לאמונת רבונם, ומתברכים בפרך מעיהם באותו הלילה. וזהו שכתוב אשר ישמרו, כמו שנאמר ואביו שמר את הדבר.

וְנִקְרְאִים סְרִיסִים וְדָאִי, בְּשָׁבִיל לְחֻכּוֹת לְשַׁבָּת
לְמַצָּא אֶת רְצוֹן רַבּוֹנָם, שְׁכָתוֹב
וּבִחְרוּ בְּאֲשֶׁר חָפְצָתִי. מָה זֶה בְּאֲשֶׁר חָפְצָתִי? זֶה
זוּנֵג הַגְּבִירָה. וּמַחְזִיקִים בְּבְרִיתִי, הַכֹּל אֶחָד.
בְּבְרִיתִי סֵתָם. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מִי שְׁמַתְקָדָשׁ
בְּקִדְשָׁהּ הַזֶּה וַיּוֹדֵעַ הַסּוּד הַזֶּה.

בֹּא וְרֵאָה, כְּתוֹב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל
מְלָאכָתְךָ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַה' אֱלֹהֶיךָ
וְגו'. כָּל מְלָאכָתְךָ – בְּאוֹתָם שֵׁשֶׁת הַיָּמִים מְלָאכָת
בְּנֵי הָאָדָם, וּמִשּׁוּם הַדְּבָר הַזֶּה לֹא מַזְדַּוְּגִים
הַחֲבֵרִים, רַק בְּזִמְנָן שֶׁלֹּא נִמְצָא מִמַּעֲשֵׂי בְנֵי אָדָם,
אֲלֹא מַעֲשֵׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמָה מַעֲשֵׂהוּ?
זוּנֵג הַגְּבִירָה לְהוֹצִיא נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת לְעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם כֵּךְ בְּלִילָה הַזֶּה הַחֲבֵרִים מַתְקַדְּשִׁים
בְּקִדְשָׁת רַבּוֹנָם וּמְכַוְּנִים לָבָם, וַיּוֹצֵאִים
בָּנִים מְעָלִים, בָּנִים קְדוּשִׁים, שֶׁלֹּא סוּטִים יְמִינָה
וּשְׂמֹאלָהּ, בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, וְעַל אֵלֶּה כְּתוֹב
(דְּבָרִים יד) בָּנִים אַתָּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. לַה' אֱלֹהֵיכֶם
וְדָאִי. מִשּׁוּם שֶׁאַלֶּה נִקְרְאִים בָּנִים שְׁלוֹ, בָּנִים
לְמֶלֶךְ וּלְגְבִירָה.

וַיּוֹ דַּעַת הַחֲבֵרִים שִׁיּוּדָעִים סוּד זֶה, בְּזֶה נִדְבָּקִים,
וּמִשּׁוּם כֵּךְ נִקְרְאִים בָּנִים לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְאַלְהֵם הֵם שְׁהֶעוֹלָם מִתְקִים בְּשִׁבְלֵם. וְכִשְׁעוֹלָה
הָעוֹלָם בְּדִין, מִסְתַּכֵּל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבָנִים
הִלְלוּ וּמְרַחֵם עַל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה כָּתוּב כֹּלָה זֶרַע
אַמֶּת. זֶרַע אַמֶּת וְדָאִי. מַה זֶה אַמֶּת? טִבְעַת
קְדוּשָׁה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִיכָה ז) תִּתֵּן אַמֶּת
לְיַעֲקֹב. (אַמֶּת זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) וְהַכֹּל אֶחָד. וּמִשּׁוּם כֵּךְ
זֶרַע אַמֶּת וְדָאִי.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹדָאִי, בְּרוּךְ הַרְחֵמָן שֶׁשְׁלַחֲנִי
לְכָאן. בְּרוּךְ הַרְחֵמָן, שֶׁהֲרִי דָּבָר זֶה
שֶׁמַּעֲתִי מִפִּיךָ. בְּכָה רַבִּי יוֹדָאִי. אָמַר לוֹ רַבִּי
שֶׁמַּעוֹן, לָמָּה בָּכִיתָ? אָמַר לוֹ, בָּכִיתִי, שְׁאַמְרֵתִי
אוֹי לְאוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁדִּרְכֵיהֶם כְּבִהְמוֹת וְלֹא
יודְעִים וְלֹא מִסְתַּכְלִים, שֶׁטוֹב לָהֶם שְׁלֹא נִבְרָאוּ.
אוֹי לְעוֹלָם כְּשִׁיִּצָּא מוֹרֵנוּ מִמֶּנּוּ, שְׁמִי יִכּוֹל
לְגַלּוֹת סוּדוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ אוֹתָם, וּמִי יִסְתַּכֵּל
בְּדִרְכֵי הַתּוֹרָה?

אָמַר לוֹ, חֲיִיךָ, אֵין עוֹלָם אֶלָּא לְאוֹתָם חֲבָרִים
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְיודְעִים נִסְתָּרוֹת
הַתּוֹרָה. וְדָאִי בְּאַמֶּת גָּזְרוּ הַחֲבָרִים עַל עַמִּי
הָאֲרָצוֹת שֶׁמִּשְׁחִיתִים דִּרְכָם וְלֹא יודְעִים בֵּין יָמִין
לְשִׁמְאֵל, שֶׁהֲרִי הֵם כְּבִהְמוֹת שֶׁנֶּאֱמַר לַעֲשׂוֹת בָּהֶם

דין אָפּלוּ בַּיּוֹם הַכּוֹפּוּרִים. וְעַל בְּנֵיהֶם כָּתוּב (הושע ב) כִּי בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה. בְּנֵי זְנוּנִים מִמָּשׁ.

אָמַר לוֹ, רַבִּי, פָּסוּק זֶה צָרִיךְ לְהִתְיָשֵׁב בְּדַרְכּוֹ. כָּתוּב וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֲתֵן לוֹ. אֲתֵן לָהֶם הֲיֵה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה אֲתֵן לוֹ?

אָמַר לוֹ, בֵּא וּרְאֵה, וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי, מַה זֶה בְּבֵיתִי? כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. (שְׁמוֹ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בֵּית) וּבְחוֹמֹתַי, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סב) עַל חוֹמֹתָיו יְרוּשָׁלַם הַפְקַדְתִּי שְׁמַרִים. יָד וָשֵׁם, כְּלוּמָר, שֵׁיִצְאוּ נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת מִמָּקוֹם זֶה. וְאוֹתָהּ יָד, חֵלֶק הַשְּׁלֵמוֹת, טוֹב מִלֹּא מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת. שֵׁם עוֹלָם אֲתֵן לוֹ, לְאוֹתוֹ חֵלֶק שְׁלֵם, אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת לְדוּרֵי דוּרוֹת. דָּבָר אַחֵר אֲתֵן לוֹ – לְאוֹתוֹ שִׁיּוּדֵעַ סוּד הַדָּבָר וַיִּתְּכֶנּוּ בָּמָה שֶׁצָּרִיךְ לִכְנוֹן.

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּתוּב לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּחֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת. מַה הַטַּעַם? כִּדִּי שְׁלֹא יֵרָאֶה דִּין בַּיּוֹם הַזֶּה. וְאִם תֵּאמַר, הֲרִי לְגִבּוֹהַ עוֹלָה? בְּכָל מִשְׁבְּחֵיכֶם אָמַר, וְלֹא לְגִבּוֹהַ. וְאוֹתוֹ שְׁעוֹלָה לְגִבּוֹהַ, עוֹלָה לְכַפּוֹת דִּין אַחֵר. שְׁשֻׁנִּינוּ, יֵשׁ אֵשׁ אוֹכֵל אֵשׁ, וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ אוֹכֵל אֵשׁ אַחֵר.

ומשום כַּךְ מִתְגַּלֶּה הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה
מִכָּל שְׁאָר הַיָּמִים. וּבְזֶמֶן שֶׁמִּתְגַּלֶּה
הָעֵתִיק, לֹא נִרְאֶה דִין כָּלֵל, וְכָל הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתַּחֲתוֹנִים נִמְצָאִים בְּשִׁמְחָה שְׁלֵמָה, וְהַדִּין
לֹא שׁוֹלֵט.

שְׁנֵינּוּ, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ. שֵׁשֶׁת יָמִים וְדַאי, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת.
וְהַיָּמִים הַקָּדוֹשִׁים הָעֲלִיּוֹנִים הִלְלוּ נִקְרָאִים יָמִים
שֶׁהַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ נִכְלָל בָּהֶם, וְהֵם נִכְלָלִים בּוֹ.
אֲשֶׁרִי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
עֲבֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, עָלִיָּהֶם כָּתוּב (דְּבָרִים ד')
וְאַתֶּם הַדֹּבֲקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

כִּבְדֵּר אֶת אַבְיָד וְאֶת אֶמְדֵּי. רַבִּי חֲזִיָּא פְתַח, (בְּרַאשִׁית
ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. וְנָהָר – זֶה נִבְיַעַת
הַמַּעֲיָן שִׁיּוּצָא תְּמִיד וְלֹא פּוֹסֵק, וּמִנְהָר הַמַּעֲיָן
הַזֶּה נִשְׁקָה כָּל גֶּן הָעֵדֶן. וְאוֹתוֹ נָהָר שֶׁל הַמַּעֲיָן
הַקָּדוֹשׁ נִקְרָא א"ב. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא
נוֹבֵעַ לְזוֹן אֶת הַגֶּן.

רַבִּי אָבָא אָמַר, עֵדֶן מִמֶּשׁ נִקְרָא אָב, מִשּׁוֹם
שֶׁעֵדֶן זֶה נִמְצָא מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא אֵין,
וּמִשּׁוֹם כַּךְ נִקְרָא אָב. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, מִמְּקוֹם

שְׁמַתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ הַכֹּל נִקְרָא אֶתָּה, וְנִקְרָא אָב,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סג) כִּי אֶתָּה אָבִינוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ – זֶה הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְאֵת אִמֶּךָ – זֶה כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. אֵת
אָבִיךָ, אֵת דּוֹקָא, לְהַכְלִיל שְׂכִינָה (עֲלִיּוֹנָה). רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ – סֵתָם. וְאֵת אִמֶּךָ –
סֵתָם. שֶׁהָרִי הַכֹּל הִיָּה בְּמִנְיָן. אֵת – לְרַבּוֹת כָּל מָה
שֶׁלְּמַעְלָה וּמִטָּה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי אַבָּא, מִמָּקוֹם
שֶׁמַתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ הַכֹּל, נִקְרָא אֶתָּה, יָפָה.
שֶׁהָרִי לְמִדָּנוּ שְׁאוֹתוֹ הַנִּסְתָּר וְאֵין בּוֹ הַתְּחִלָּה
נִקְרָא הוּא. מִמָּקוֹם שֶׁהָרֵאשִׁית נִמְצְאָת נִקְרָא
אֶתָּה. וְנִקְרָא אָב. וְהַכֹּל אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם
וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, וְדַאי הַכֹּל אֶחָד. כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ
– זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵת אִמֶּךָ – זֶה
כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
כְּתוּב בָּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם – אוֹתוֹ מָקוֹם
שֶׁנִּקְרָא בָּנִים. וּמִשּׁוֹם כֶּךָ הַסְּתִימוֹת שֶׁל הַדָּבָר,
כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֵת אִמֶּךָ, לְהַכְלִיל אֶת הַכֹּל
שֶׁלְּמַעְלָה וּשְׁלִמִּטָּה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לְהַכְלִיל בּוֹ

את רבו, שהוא מכניס אותו לעולם הבא. אמר רבי יהודה, הוא בכלל הקדוש ברוך הוא.

שנינו, בחמש האמירות הללו כלול הכל. בחמש האמירות הללו נחקקו חמש אחרות, ודאי חמש תוך החמש. הכיצד? אנכי ה' אלהיך – כנגד לא תרצח. ששנינו, (אמר רבי יצחק אמר רבי יהודה) שני אלה בכלל אחד נכללו, שמי שהורג מקטין הדמות וצ'לם של רבונו, שכתוב (בראשית ט) כי בצ'לם אלהים עשה את האדם, וכתוב (יחזקאל א) ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם.

אמר רבי חייא, כתוב (בראשית ט) שפך דם האדם באדם דמו י'שפך וגו'. (שפך דם האדם) מי ששופך דם כאלו מקטין הדמות והצ'לם שלמעלה. כלומר, לא הקטין דמות זו, אלא דמות אחרת, משמע שכתוב שפך דם האדם באדם דמו י'שפך. באדם העליון מגיע הפגם הזה מאותו דם ששפך. מה הטעם? משום כי בצ'לם אלהים עשה את האדם. ומשום כך זה בזה תלוי.

לא יהיה לך – כנגד לא תנאף. זה משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא שגרשם באדם. ובזה כמה וכמה חטאים וגזרות וענשים תלויים. ומי

שְׁמִשְׁקָר בָּזָה, מְשַׁקֵּר בּוֹ בַּמֶּלֶךְ, שְׁכָתוֹב (הושע ה)
 בָּהּ בָּגְדוּ כִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ. וְכָתוֹב לֹא
 תִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם, וְזֶה בָּזָה תִּלְוִי.

לֹא תִשָּׂא – כְּנָגֵד לֹא תִגְנֹב. וְכָתוֹב (משלי כט) חוֹלֵק
 עִם גֹּנֵב שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ אֶלֶּה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד.
 וְדַאי זֶה בָּזָה תִּלְוִי, שֶׁהָרִי הַגֹּנֵב לְזֶה מִזְדַּמֵּן,
 לְהִשָּׁבַע בְּשָׁקֶר. מִי שֶׁעוֹשֶׂה זֶה, עוֹשֶׂה זֶה.

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת – כְּנָגֵד לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְיָךְ עַד
 שָׁקֶר. שְׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי, שַׁבָּת נִקְרְאת עֵדוּת,
 וְצִרִיךָ הָאָדָם לְהַעֲיִד עַל זֶה, שְׁכָתוֹב כִּי שֵׁשֶׁת
 יָמִים עָשָׂה ה' וְגו'. וְשַׁבָּת כָּלֵל (עֲדוּת) שֶׁל הַכֹּל.
 וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֶה שְׁכָתוֹב (מִכָּה ז) תִּתֵּן אֱמֶת
 לִיעֶקֶב, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת לֹא) וְשִׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֶת הַשַּׁבָּת, וּמִי שֶׁמַּעֲיֵד שָׁקֶר – מְשַׁקֵּר בַּשַּׁבָּת,
 שֶׁהִיא עֵדוּת אֱמֶת. וּמִי שֶׁמְשַׁקֵּר בַּשַּׁבָּת – מְשַׁקֵּר
 בְּכָל הַתּוֹרָה. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ זֶה בָּזָה תִּלְוִי.

כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ – כְּנָגֵד לֹא תַחְמֹד אִשְׁתְּ רַעְיָךְ.
 וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ – אָבִיךָ
 מִמֶּשֶׁ. שֶׁהָרִי מִי שֶׁחוֹמֵד אִשָּׁה וּמוֹלִיד בֶּן, הֵהוּא
 מְכַבֵּד אֶת הָאָחֵר שֶׁאֵינוֹ אָבִיו, וְכָתוֹב כִּבֵּד אֶת
 אָבִיךָ וְגו', לֹא תַחְמֹד בֵּית רַעְיָךְ שְׂדֵהוּ. וְכָתוֹב

כָּאן, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ. אוֹתוֹ
שָׁנַתְּ לָךְ יִהְיֶה שְׁלֹךְ, וְלֹא תַחֲמַד אַחֵר. וְדַאי שְׁזַה
תְּלוּי בָּזָה.

וְאַלּוֹ הַחֲמִשׁ הָרֵאשׁוֹנוֹת כּוֹלְלוֹת חֲמִשׁ אַחֲרוֹנוֹת,
וּמִשּׁוֹם כָּךְ, (דְּבָרִים לג) מִיָּמִינוּ אֵשׁ דֵּת לָמוּ.
שֶׁהַכֹּל נַעֲשֶׂה יָמִין. וְעַל זֶה בַּחֲמִשָּׁה קוֹלוֹת נִתְּנָה
הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֻּלָּם הָיוּ חֲמִשׁ בְּתוֹךְ
חֲמִשׁ, כְּנִגְדָם חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה.

שְׁנָה רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּעֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ נִחְקְקוּ
כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים, טְהוֹר
וְטָמֵא, עֲנָפִים וְשָׂרָשִׁים, אֵילָנוֹת וְנִטְעִים, שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, יָם וְתַהוֹמוֹת, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵה שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נִחְקַק בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת – אֵף הַתּוֹרָה נִחְקְקָה
בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת. עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ הֵם שְׁמוֹ
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם אֶחָד,
שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁזוּכָה בָּהּ. מִי שְׁזוּכָה
בַּתּוֹרָה זוּכָה בַּשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ (שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא). רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, זוּכָה בַּקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ
(וּכְנֻסַּת יִשְׂרָאֵל), שֶׁהָרִי הוּא וּשְׁמוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ
לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

לא תַעֲשֹׂן אֶתִי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם? מְשֻׁם שֶׁכָּתוּב (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. אֵף עַל גַּב שְׁלֵי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב – לֹא תַעֲשֹׂן אֶתִי. אֶתִי, כְּלוּמַר אוֹתִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּתוּב (ירמיה י) מֵאִין כְּמוֹד ה' גָּדוֹל אֶתָּה וְגָדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה וְגו'. (גָּדוֹל אֶתָּה וְגָדוֹל שְׁמֶךָ) גָּדוֹל אֶתָּה – הֵינּוּ לִי הַכֶּסֶף. וְגָדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה – הֵינּוּ וְלִי הַזָּהָב. שְׁנֵי הַגִּבּוֹנִים הִלְלוּ לֹא נִרְאִים וְלֹא מִתְפָּאֲרִים, פָּרֹט לְכַשֶּׁהֶם חֲקוּקִים בְּמָקוֹם אֶחָד. בְּאִיזָה מָקוֹם נִחְקְקוּ? בְּיִשְׂרָאֵל. כָּאֵן נִרְאִים הַגִּבּוֹנִים לְהִתְפָּאֵר, כְּכָתוּב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (שם סא) שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בֵּה' תִּגְלַל נַפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי וְגו'. אֲשֶׁרִי חֶלְקִם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מַעֲמִים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, שֶׁהִשְׁמָחָה וְהִתְפָּנוֹק שְׁלָהֶם בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בֵּה'. כִּיּוֹן שֶׁאָמַר בֵּה', לָמָּה כָּתוּב בְּאֱלֹהֵי? אֵלָּא כֶּךָ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל: אִם בְּרַחֲמִים בָּא עָלֵינוּ – שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בֵּה', וְאִם בְּדִין – תִּגְלַל נַפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי.

מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁאַלָה נַחֲקֵקוּ בּוֹ, שְׁכָתוּב
 כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי יֵשַׁע. מַה זֶה בְּגָדֵי
 יֵשַׁע? גִּנּוּנִים שֶׁנַּחֲקֵקוּ לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר יֵשַׁעוּ וְגו' אֶל ה'. יֵשַׁע הוּא הִסְתַּכְּלוּת.
 מִי שְׂרוּצָה לְהִסְתַּכֵּל בִּי, יִסְתַּכֵּל בְּגִנּוּנִים שְׁלִי.
 מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָתוּב מְעִיל צְדָקָה יַעֲטֹנִי,
 צְדָקָה מִמֶּשׁ, שֶׁהַגִּנּוּנִים נַחֲקֵקוּ בּוֹ. כִּחְתָּן יִכְהֵן
 פָּאָר, זֶה גִּזְוֹן אֶחָד. וְכִפְלָה תַעֲדָה כְּלִיָּהּ, זֶה
 גִּזְוֹן אֲחֵר. וְכִשְׁהַגִּנּוּנִים מִתְחַבְּרִים, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 נִרְאִים, וְכֹלָם מִשְׁתַּוְּקָקִים לִרְאוֹת וּלְהִסְתַּכֵּל בּוֹ.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בֵּה' – שְׁתֵּי חֲדוּוֹת.
 בֵּה' – בְּרַחֲמִים. תִּגַּל נִפְשִׁי – הָרִי (אֶחָת בְּחֲדוּתָהּ)
 בְּדִין. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל שְׁמִיחָה שֶׁל שְׁמִיחָה.
 וְחֲדוּתָהּ שֶׁל צִיּוֹן עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁמַּח
 אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשְׁמִיחָה יִתְּרָה מֵהַכֹּל, שְׁכָתוּב (שם לה)
 וּפְדוּיֵי ה' יִשְׁבּוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְגו'. וּפְדוּיֵי ה'
 יִשְׁבּוּן – הָרִי אֶחָת. וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה – הָרִי
 שְׁתֵּים. וְשְׁמִיחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים – הָרִי שְׁלֹשׁ.
 שְׁשׁוֹן וְשְׁמִיחָה יִשְׁיגוּ – הָרִי אַרְבַּע. כְּנִגְדָם שֶׁל
 אַרְבַּע פְּעָמִים שֶׁהִתְפַּזְּרוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַמִּים, וְאִז
 כְּתוּב (שם יב) וְאִמְרָתָם בְּיוֹם הַהוּא הוֹדוּ לָהּ קִרְאוּ
 בְּשִׁמוֹ וְגו'.

השלמה מההשמטות (סימן ב)

וְאֵלֹהֵי הַן י"ב מְצוּת: א – יחוד ה'. ב – לִירְאָה
 אֶת ה'. ג – לְדַעַת שֵׁשׁ דִּין וְיֵשׁ שְׁכָר טוֹב
 וכו'. ד – לְקַדֵּשׁ אֶת ה'. ה – לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם
 שְׁחִירִית מִנְחָה עֶרְבִית. ו – לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. ז –
 לְמוֹל אֶת הַבֶּן. ח – קַדֵּשׁ לִי כָל בְּכוֹר. ט – תְּפִלִּין.
 י – צִיצִית. יא – מְזוֹזָה. יב – לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ
 בְּדִבְקוֹת. אֵלֹהֵי הֵם י"ב מְצוּת שְׁמוֹר: א – שְׁלֹא
 לַתֵּת גְּדֻלָּה לַעֲבוּדָה זָרָה. ב – שְׁלֹא לִבְנוֹת מִגְדָּל
 לַעֲבוּדָה זָרָה. ג – אֶל תִּפְנוּ וְגו', (שְׁלֹא) לְהִרְהֹר
 אַחֲרֵיהֶם. ד – לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם. ה – שְׁלֹא
 לְהַכְנִיעַ, זֶהוּ לֹא תַעֲבֹדֵם. ו – שְׁלֹא לְהַחֲלִיף יְחִיד
 שֶׁל רַבּוֹנוֹ, זֶהוּ הֵהִימִיר. ז – שְׁלֹא לְהִרְהֹר, זֶהוּ לֹא
 תִתּוֹר וְגו'. ח – שְׁלֹא לְשָׂאֵל בְּאוֹב. ט – שְׁלֹא
 לְשָׂאֵל בִּידְעוֹנִי. י – שְׁלֹא לְדַרֵּשׁ אֶל הַמַּתִּים. יא –
 שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת כְּשָׁפִים, זֶהוּ וַחֲבֵר חָבֵר. יב – וְשֵׁם
 אֱלֹהִים אַחֲרֵים שְׁלֹא תִזְכִּירוּ:

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. כָּל
 הַדְּבָרִים – כָּלֵל זֶה הוּא כָּלֵל שֶׁל הַכָּל,
 כָּלֵל שֶׁל מַעֲלָה וּמַטָּה.

אֲנֹכִי, סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן בְּסוּד הַשֵּׁם
 הַקָּדוֹשׁ יְה"ו. אֲנֹכִי, נִגְלָה וְנִגְנָז, נִגְלָה

בסוד קדוש של הכפא, שהלכנה עומדת
בשלמות כאחד, כשהשמש שולט והלכנה
מאירה, ואין לה שבח פרט לשבח של האור
שמאיר עליה.

אנכי, בהשלמת סודות של שלמות של הכפא
למטה, והתעלות החיות הקדושות, והיא
התתקנה בתקונייה. וכשהיא יפה למראה ובעלה
בא אליה, אז נקראת אנכי.

אנכי, סוד של הכל כאחד, בכלל של כל
האותיות בשבילי התורה שיצאו מתוך
סוד עליון. באנכי הזה תלויים עליונים
ותחתונים. אנכי, סוד לתת שֶׁכֶר טוב לצדיקים
שמתחכים לו ושומרים את מצוות התורה, בזה
יש להם בטחון כראוי לעולם הבא, וסימנה –
אני פרעה.

אנכי ולא יהיה לך נאמר בסוד התורה, וזהו
זכור ושמור. אנכי, סוד נסתר וגנוז בכל
אותן דרגות של העולם העליון בכלל אחד. וכיון
שנאמר אנכי, התחבר הכל כאחד, בסוד אחד.

אנכי, סוד של שני כפאות. אני ה' – של כפא

אחר. (אני – כפא אחד. כ' – כפא אחר עליון).

אֲנָכִי, שְׁכַשְׁנִטְהָר הַמִּקְדָּשׁ וְנִכְרִי לֹא יִקְרַב אֵלָיו
וְהַמִּקְדָּשׁ מֵאִיר לְבָדוֹ, שְׁהָרִי הַתְּבַטֵּל
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵצֵר הָרַע מִן הָעוֹלָם, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא הַתַּעֲלָה בְּכַבּוּדוֹ לְבָדוֹ, וְאִזּוּ נֶאֱמַר אֲנָכִי ה'
אֱלֹהֶיךָ. סוּד שָׁלֵם בְּשֵׁם הַקְדוֹשׁ. א' – לִיַּחַד סוּד
הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ בְּדַרְגוֹתָיו לִהְיוֹת אֶחָד, מְשׁוּם
שֶׁסּוּדוֹ הוּא ו'. נ' – סוּד לִירָא מִן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא וְלִדְעַת שֵׁישׁ דִּין וְיֵשׁ דִּין, וְיֵשׁ שְׂכָר טוֹב
לְצַדִּיקִים וּפְרָעָנוֹת לְרָשָׁעִים, מְשׁוּם שֶׁהַסּוּד שְׁלוֹ
ה' תַּחַתּוֹנָה.

כ': לְקַדֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ בְּכָל יוֹם, וּלְהַתְקַדֵּשׁ
בְּדַרְגוֹת קְדוּשׁוֹת, וּלְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו תְּפִלָּה בְּכָל
זְמַן לְהַעֲלוֹת הַפֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן, סוּד שֶׁל הַכֶּסֶּא
הָעֲלִיּוֹן עַל גְּבִי הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת כְּרֵאוֹי, וְהַסּוּד
שְׁלוֹ ה' עֲלִיוֹנָה.

י': לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, וּלְמוֹל מִלָּה
בְּסוּד לְשִׁמְנָה יָמִים, וּלְקַדֵּשׁ הַבְּכוֹר, וּלְהַנִּיחַ
תְּפִלִּין וְצִיצִית וּמְזוֹזָה, וּלְמַסֵּר אֶת הַנֶּפֶשׁ לְקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וּלְהַדְּבִק בּוֹ. אֵלֶּה הֵן שְׁתֵּים עָשָׂר
מְצֻוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁכוּלָלוֹת מֵאֲתִים שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ
מְצֻוֹת אַחֲרוֹת שֶׁהֵן בְּסוּד שֶׁל אֲנָכִי, כָּלֵל שֶׁל
זְכוֹר. וְאוֹת זֶה לֹא מֵתַחֲלָפֶת בְּמָקוֹם אֲחֵר, זֶה

משום שהיא י', סוד עליון, כלל של התורה, ובשמים עשרה הללו יש שמים עשרה מדות הרחמים שתלויות מהם, ואחת ששולטת להיות שלש עשרה.

לא יהיה לה, סוד של שמור בשלש מאות ששים וחמש מצוות התורה. ל' – סוד שלא לתת כבוד וגדלה לאלוה אחר, ל' – מגדל שפורח ועולה באויר, שלא יסטה הלב לבנות לאלוה אחר, כמו שיש סוד של בונה מגדל (לאלוה אחר). ל' – שלא לפנות בדיוקן של עבודה זרה, שלא להרהר אחריה, שלא להשתחוות ולא לכפות עצמו לאלוה אחר.

א: שלא להחליף היחוד של רבונו בשביל אלילים אחרים. שלא להרהר שיש אלוה אחר פרט אליו. א': שלא לסטות אחר אוב וידעוני בסוד של דמות אדם, ולא בדמות אחרת. א': שלא לשאל מן המתים ולא לעשות כשפים. א': שלא ישבע בפיו בשם של אלוה אחר. עד כאן שמים עשרה אחרות שהם מצוות שמור, ובשמים עשרה הללו תלויות שלש מאות חמשים ושלש מצוות של שמור אחרות שכלולות בשמים עשרה הללו, וסוד זה אנכי.

אמר רבי שמעון, עוד שנינו, אנכי – כלל של מעלה ומטה, כלל של עליונים ותחתונים, כלל של חיות הקדושות שכלולות בו, הכל הוא בסוד של אנכי. לא יהיה לך – למטה, סוד של שמים עשרה החיות התחתונות.

לא תעשה לך פסל. נפסלו מאותו מקום עליון, מאותו מקום קדוש. פסל – פסלת של קדשה, שהוא סוד של אליל אחר, וסוד זה כמו שנאמר (יחזקאל א) וארא ונהנה רוח סערה באה מן הצפון וגו'. וכל תמונה, זהו שכתוב (שמות ט) ואש מתלקחת. כי אנכי ה' אלהיך, כדי לעורר את הלב למעלה ולא לרדת למטה, ולא לקרב לשער הבית אל קנא, שהקנאה היא באותו מקום.

וסוד זה – (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ. והוא, לא תעשה לך – אחד. פסל – שנים. וכל תמונה – שלש. וארץ זו על זה היא התרגזה.

פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים. אילן אחד שננטע פעם ופעמים ושלש פעמים וארבע פעמים, ונפקד על חטאים ראשונים אב ובן. שלישי ורביעי אחד הוא כשלא התתקן ולא חשש להתתקן, וכן בהפוך

שֶׁל זֶה, לְאֵילָן שֶׁהִתְתַּקֵּן כְּרָאוּי וְעוֹמֵד עַל קִיּוּמוֹ
(אז) וְעוֹשֶׂה חֶסֶד וְגו'.

לא תשא. אֶת הַסּוּד הַזֶּה הָרִי בְּאֵרוֹ הַחֲבֵרִים,
מִשּׁוּם שֶׁכְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁתַל אֶת
הָעוֹלָם, הִטְבִּיעַ בְּתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת צְרוּר אֶחָד חֲקוּק
בִּשְׁם הַקְּדוּשׁ, וְהִטְבִּיעַ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם,
וּכְשֶׁהֵמִים רוּצִים לַעֲלוֹת, הֵם רוּאִים אֶת סוּד
הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ חֲקוּק עַל אוֹתוֹ צְרוּר, וְשָׁבִים
וְנִשְׁקָעִים וְחוֹזְרִים לְאַחֹר, וְהַשֵּׁם הַזֶּה עוֹמֵד עַד
הַיּוֹם הַזֶּה בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם.

ובשעה שֶׁנִּשְׁבָּעִים בְּנֵי אָדָם עַל אֲמַת, בְּקִיּוּם שֶׁל
אֲמַת, אוֹתוֹ הַצְּרוּר עוֹלָה וּמִקְבֵּל אֶת
אוֹתָהּ שְׁבוּעָה, וְחוֹזֵר וּמִתְקַיֵּם עַל הַתְּהוֹם וְהָעוֹלָם
מִתְקַיֵּם, וְאוֹתָהּ שְׁבוּעַת אֲמַת עוֹמֶדֶת לְעוֹלָם.

ובשעה שֶׁנִּשְׁבָּעִים בְּנֵי אָדָם שְׁבוּעָה לְשֹׁקֵר,
אוֹתוֹ הַצְּרוּר עוֹלָה לְקַבֵּל אֶת אוֹתָהּ
שְׁבוּעָה. כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שֶׁהוּא שֹׁקֵר, אַז אוֹתוֹ צְרוּר
שֶׁהִיא עוֹלָה שָׁב לְאַחֹר, וְהֵמִים הוֹלְכִים וְשָׁטִים,
וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ צְרוּר פּוֹרְחוֹת לְתוֹךְ
הַתְּהוֹמוֹת וּמִתְפַּזְזוֹת, וְרוּצִים הֵמִים לְכַסּוֹת אֶת
הָעוֹלָם וּלְהַחֲזִירוֹ כְּמוֹ מִקְדָּם.

עַד שְׁמִזְמִין (שְׁרוּמִז) **הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַמְנָה**
אֶחָד, יַעֲזִיא"ל, שְׁמִמְנָה עַל שְׁבָעִים
מִפְתָּחוֹת בְּסוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ, וְנִכְנָס לְאוֹתוֹ
צָרוּר, וְחוֹקֵק בּוֹ אוֹתִיּוֹת כְּמוֹ מִקְדָּם, וְאֵז מִתְקַיֵּם
הָעוֹלָם וְחוֹזְרִים הַמִּים לְמִקְוָם, (שְׁאוֹתוֹ צָרוּר וּמִרְגִּישׁ אֵת
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ וְחוֹקֵק אוֹתָן כְּבִתְחִלָּה, וְחוֹזְרִים הַמִּים לְמִקְוָם, וְאֵז
מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם) **וְעַל זֶה כָּתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'**
אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא.

סדר הלימוד ליום יח טבת [יום 107 בשנה]

רַעֲיָא מְהִימְנָא

מִצְוָה י"ב – **לְהִשָּׁבַע בְּשִׁמוֹ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת. וּמִי**
שֶׁנִּשְׁבָּע שְׁבוּעָה הוּא כּוֹלֵל אֶת עֲצָמוֹ
בְּאוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁהַשֵּׁם שֶׁל הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִכְלָל בָּהֶן. וְהִרִי הֵם שֵׁשׁ. אוֹתוֹ אָדָם
שֶׁנִּשְׁבָּע שְׁבוּעַת אֱמֶת עַל פִּי בֵּית דִּין, כּוֹלֵל אֶת
עֲצָמוֹ בָּהֶן, וְהוּא שְׁבִיעִי לְקַיֵּם אֶת הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ
בְּמִקְוָמוֹ, וְעַל כֵּן כָּתוּב וּבְשִׁמוֹ תִּשָּׁבַע. וּמִי
שֶׁנִּשְׁבָּע שְׁבוּעָה לְחֹנֶם וּלְשָׁקֵר, גּוֹרֵם לְאוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁלֹּא יִתְקַיֵּם בְּמִקְוָמוֹ.

שְׁבוּעָה לְקַיֵּם מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ – זוֹהִי שְׁבוּעַת אֱמֶת,
כְּשֶׁאוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע מְקַטְרֵג לְאָדָם

וּמִפְתָּה אוֹתוֹ לַעֲבֹר עַל מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ. זוֹהִי שְׁבוּעָה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בּוֹ, וְצָרִיךְ לְאָדָם לְהִשָּׁבַע בְּרַבּוֹנוֹ עַל זֶה, וְהוּא שֶׁבַח, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בּוֹ, כְּמוֹ בַּעַז, שֶׁכָּתוּב חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר. שֶׁהָרִי יֵצֵר הָרַע הִיָּה מְקַטְרֵג לוֹ, וְנִשְׁבַּע עַל זֶה.

נֶדֶר הוּא לְמַעֲלָה, וְהֵם חַיֵּי הַמֶּלֶךְ, סוּד שֶׁל רמ"ח אֵיבָרִים וּשְׁנַיִם עָשָׂר קְשָׁרִים כִּחַשְׁבוֹן וְנֶדֶ"ר. וְעַל זֶה חֲמוּר מִשְׁבוּעָה. חַיֵּי הַמֶּלֶךְ אֵלֶּה, שְׁנוֹתַן חַיִּים לְכָל הָאֵיבָרִים הַלָּלוּ, וְנִקְרָאִים כֶּךָ בְּשִׁבְלֵי אוֹתָם חַיִּים, וְאוֹתָם חַיִּים יוֹרְדִים מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, לְאוֹתוֹ מְקוֹר הַחַיִּים, וּמֵאוֹתוֹ מְקוֹר יוֹרְדִים לְמַטָּה לְכָל אוֹתָם אֵיבָרִים. **שְׁבוּעָה** לְקִיָּם דִּרְגָּה שְׁלֵמָה, סוּד הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ. וְזֶה נִקְרָא מֶלֶךְ עֲצָמוֹ, שֶׁל רוּחַ עֲלִיוֹנָה וְגוֹף שָׁלוֹ, לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכּוֹ וּלְדוֹר בּוֹ כְּמוֹ הָרוּחַ שֶׁשׁוֹרָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, וְעַל זֶה נִקְרָא מֶלֶךְ עֲצָמוֹ, שֶׁרוּחַ עֲלִיוֹנָה הַשְּׁתוֹקְקוֹת שְׁלָה לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכּוֹ עֲצָמוֹ שֶׁל הַהוּא הַנִּסְתָּר לְמַעַלָּה. וּמִשּׁוֹם כֶּךָ מִי שֶׁנִּשְׁבַּע בְּאַמֶּת, הוּא מְקִיָּם אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם, וּכְשֶׁעוֹמֵד הַמְּקוֹם הַזֶּה מְקִיָּם, מְקִיָּם אֶת כָּל הָעוֹלָם. הַנֶּדֶר שׁוֹרָה עַל הַכֹּל, עַל

מַצֹּה, וְעַל רִשּׁוֹת שְׁלֹא כֶּךָ בַּשְּׁבוּעָה, וְכֶּךָ
פְּרִשּׁוּהָ הַחֲבֵרִים.

זהר:

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, זֶהוּ סוּד שֶׁל
הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה. וּמִשּׁוּם שֶׁבְּבְרִית זוֹ
עוֹמְדִים כָּל הַמְּקוֹרוֹת שֶׁל אֵיבָרֵי הַגּוּף וְהוּא כָּלֵל
הַכֹּל, כָּמוֹ זֶה שַׁבָּת הִיא כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכֹל
סוּדוֹת הַתּוֹרָה תְּלוּיִים בָּהּ, וְקִיּוֹם שֶׁל הַשַּׁבָּת כָּמוֹ
קִיּוֹם שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה. מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּאֵלוֹ
שֹׁמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

רַעֲיָא מִהֵימָנָא

מַצֹּה כ"ד – לִהְיוֹת זוֹכֵר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, כָּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. סוּד
שֶׁל שַׁבָּת, הֵרִי בְּאַרְנֹנוּ בְּכֹל אוֹתָם מְקוֹמוֹת, יוֹם
זְכוּרֹן שֶׁל מְנוּחָה שֶׁל הָעוֹלָם, וְהוּא כָּלֵל שֶׁל
הַתּוֹרָה. וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּאֵלוֹ שֹׁמֵר כָּל
הַתּוֹרָה. וְהֵרִי נִתְבָּאֵר, זְכוּרֹן שֶׁל שַׁבָּת לְקַדְּשׁ
אוֹתָהּ בְּכֹל מִינֵי קִדּוּשִׁים. מִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת הַמֶּלֶךְ,
צָרִיךְ לְבָרֵךְ אוֹתוֹ. מִי שֶׁמְזַכֵּיר שַׁבָּת, צָרִיךְ לְבָרֵךְ
אוֹתָהּ, וְהֵרִי נִתְבָּאֵר.

זָכוֹר הוּא לְזָכוֹר. שְׁמוֹר הוּא לְנִקְבָּהּ. (וְזֶה בְּלִי פִּירוּד)
יוֹם שַׁבָּת הַסּוּד שֶׁל כָּל הָאֱמוּנָה,

שְׁתִּלוּיָהּ מֵהֶרָאשׁ הָעֲלִיזָה עַד סוֹף כָּל הַדְּרָגוֹת,
שַׁבָּת הִיא הַכֹּל.

שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת הֵן, וְכָלֵן נִקְרְאוֹת שַׁבָּת. שַׁבָּת
עֲלִיזוֹנָה. שַׁבָּת שֶׁל הַיּוֹם. שַׁבָּת שֶׁל הַלֵּילָה.

(השלמה מההשמטות (סימן ח)

בַּסּוּד שֶׁל שְׁמוֹר, דְּבוּר, לֵילָה. זֶה הִיא תוֹרַת ה',
תּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה. מַעֲשֵׂה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינִי
וּמִסְכָּרָה לִיהוֹשֻׁעַ וְגו', וְהָרִי הִתְעוֹרְרוּ עַל תּוֹרָה
שֶׁבַעַל פֶּה, שְׁאֵלוּ תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב הָרִי כְּתוּב, (דְּבָרִים
לא) וַיֵּצֵאוּ מַעֲשֵׂה אֶת הַלְוִיִּם נִשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית ה'
לֵאמֹר. לָקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה. וְזֶה הַלְוִיִּם
רְאוּיִים לְכֹךָ, לְזֶה שְׁאֲחוּזוֹ בַּשָּׁמַשׁ. וְהַמֶּלֶךְ שֶׁבֶא
מִמֶּנּוּ – מַעֲשֵׂה, הָאִיר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אֲרַבְעִים
שָׁנִים שְׁמֹשׁ בַּיּוֹם, וְתוֹרַת ה' – זֶה עָרַב שַׁבָּת
בַּסּוּד אֶחָד וְכו':

וּבְלֵן אַחַת, וְהַכֹּל נִקְרָא שַׁבָּת. וְכָל אַחַת כְּשֶׁהִיא
שׁוֹלֵטָה, לוֹקַחַת אֶת חִבְרוּתֶיהָ וּמִזְמִינָהּ
אוֹתָן עִמָּהּ בְּאוֹתוֹ הַשְּׁלִטוֹן שְׁלָהּ. וּכְשֶׁזֶּה בֶּא
לְעוֹלָם, כָּלֵם בָּאִים וּמִזְמִינִים עִמוֹ.

בְּשַׁבָּא הַלֵּילָה, מִזְמִין עִמוֹ שַׁבָּת שֶׁל הַיּוֹם,
וּמִזְמִין אוֹתוֹ לְהִיכָלוֹ וּמִסְתַּתֵּר עִמוֹ.

כִּיּוֹן שְׁזָה בָּא, שַׁבַּת הָעֲלִינָה נִמְשַׁכַּת עָלֶיהָ, וְכָלֶם
גְּנוּזִים בְּהִיכָל שֶׁל הַלֵּילָה, וּמִשּׁוּם כֶּךָ סְעוּדַת
הַלֵּילָה חֲמוּרָה מִבֵּיּוֹם (כְּמוֹ שֶׁל הַיּוֹם).

בְּשַׁבָּא הַיּוֹם, מִזְמִין עָמוּ אֶת שְׁתֵּי הָאַחֲרוֹת
הַלָּלוּ – דִּרְגָה עֲלִינָה וְדִרְגָה תַּחְתּוֹנָה,
זוֹ שְׁמַאִירָה לָהּ וְזוֹ שְׁנֵאֲוִירָה מִמֶּנָּה, וְכָלֶן כְּאַחַת
נִקְרְאוֹת שַׁבַּת, וְשׁוֹלְטוֹת בְּיוֹם שַׁבַּת. וְשִׁלַּשׁ
הַדִּרְגּוֹת הַלָּלוּ הֵן כָּלֶל וְסוּד שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, נִבְיָאִים וּכְתוּבִים. מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבַּת,
שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

שְׁתֵּי מִרְגְּלִיּוֹת הֵן, וַיִּתֵּד אֶחָד עֲמֹן בְּתוֹכָן שְׁעוֹמֵד
בֵּין זוֹ וּבֵין זוֹ. הַמִּרְגְּלִית הָעֲלִינָה אֵין בָּהּ
גִּזְוֹן, וְאֵין בָּהּ מִרְאָה בְּהַתְגַּלּוֹת.

הַמִּרְגְּלִית הַזֹּאת, כְּשֶׁמִּתְחִילָה לְהַתְגַּלּוֹת, מְאִירוֹת
שְׁבַע אוֹתִיּוֹת חֻקּוֹקוֹת בּוֹלְטוֹת
וְנוֹצְצוֹת, וּבּוֹקְעוֹת בְּקַעִים וְהִיכָלוֹת וּמְאִירִים כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, וְאוֹתָן שְׁבַע הָאוֹתִיּוֹת הֵן שְׁנֵי שְׁמוֹת
חֻקּוֹקִים בְּאוֹתָהּ הַמִּרְגְּלִית, וּבְיוֹם הַשַּׁבַּת נּוֹצְצִים
וּמְאִירִים, וּפּוֹתְחִים פְּתָחִים וְיוֹצְאִים וְשׁוֹלְטִים.
וְאוֹתָם אֵהִי"ה יֵה"ו, מִתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת,
וּבְאוֹתִיּוֹת שְׁלֶהֶן נִכְנָסוֹת זוֹ בְּזוֹ וּמְאִירוֹת זוֹ בְּזוֹ.

וּכְשֶׁנִּכְנְסוֹת זוּ בְּזוּ, הֵן מְאִירוֹת זוּ מִתּוֹךְ זוּ
 בְּשָׁנֵי גִּוְנִים. גִּוְן אֶחָד לְבָן וְגִוְן
 אֶחָד אֲדָם. וּמֵאוֹתָם שְׁנֵי גִּוְנִים נַעֲשִׂים שְׁנֵי שְׁמוֹת
 אַחֲרֵים, עַד שֶׁעוֹלוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְשִׁבְעָה שְׁמוֹת.
א' יוֹצֵא וְנוֹצֵץ, וְנִכְנֵס בְּאוֹת ו', וּמֵאִירִים שְׁנֵיהֶם
 בְּשָׁנֵי גִּוְנִים. וְאוֹתָם שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֶחָד נִקְרָא
 יְהוֹ"ה, וְאֶחָד נִקְרָא א"ל, וּמֵאִירִים כָּאֶחָד. ה'
 יוֹצֵאת וְנוֹצֵצַת, וְנִכְנֵסַת בְּאוֹת ה', וּמֵאִירוֹת
 שְׁתֵּיהֶם בְּשָׁנֵי גִּוְנִים, וְאוֹתָם שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֶחָד
 נִקְרָא יְהוָה, סוּד שֶׁל אֱלֹהִים, וְאֶחָד נִקְרָא אֱלֹהִים,
 וּמֵאִירִים כָּאֶחָד. י' נִכְנֵסַת בִּי', וּמֵאִירוֹת וְנוֹצֵצוֹת
 כָּאֶחָת, וְנִכְנְסוֹת זוּ בְּזוּ וּמֵאִירוֹת שְׁתֵּיהֶן, חֲקִיקוֹת
 חֲקוּקוֹת כָּאֶחָת, וְהֵן זוֹקְפוֹת רֹאשׁ, מֵאִירוֹת
 וְנוֹצֵצוֹת, הָעֲנָפִים עוֹלִים מִן הַצַּד הַזֶּה וּמִן הַצַּד
 הַזֶּה, וְהֵם אֶחָד עֶשֶׂר עֲנָפִים.

וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ שְׁמֵאִירוֹת, מִתְחַבְּקוֹת זוּ
 בְּזוּ, הֵן יְהוֹ"ה יְהוֹ"ה מִצַּפֵּן מִצַּפֵּן, בְּסוּד
 שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הֶרְחָמִים. וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת
 הִלְלוּ, כְּשֶׁהֵן נִכְנְסוֹת זוּ בְּזוּ וּכְשֶׁמִּתְחַבְּקוֹת זוּ
 בְּזוּ, (וּכְשֶׁנִּדְבְּקוֹת זוּ בְּזוּ) זוֹקְפוֹת רֹאשׁן וּמֵאִירוֹת
 וְנוֹצֵצוֹת עַל הַכֹּל בְּאוֹתָם אֶחָד עֶשֶׂר הָעֲנָפִים
 שִׁיּוּצָאִים בְּכָל צַד.

ה' שִׁנְאָרָה, היא עוֹלָה בְּשֵׁם אֶחָד לְהִתְחַבֵּר
עִמָּם, וְהִיא אֲדָנִי. וְכָל הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ בּוֹלָטִים
וְנוֹצְצִים וְיוֹצְאִים וְשׁוֹלָטִים בַּיּוֹם הַזֶּה. כִּיּוֹן
שָׂאֵלָה שׁוֹלָטִים, יוֹצֵאת אוֹתָהּ הַמְּרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה
בּוֹלָטֵת נוֹצְצֵת, וּמִתּוֹךְ הַהִתְנוּצָצוֹת שָׁלָה לֹא
נִרְאָה בָּהּ גִּוּן.

בְּשִׁיּוֹצְאָתָהּ, מִכָּה בַּשְּׁמוֹת הַלְלוּ. שֵׁם אֶחָד מֵהֶם
אֲדָנִי, שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, מִתְעַטֵּר
וְנִכְנָס לַמְּרַגְלִית הַתַּחְתּוֹנָה, וּמִתְיָשֵׁב שֵׁם אַחֵר
תַּחְתּוֹ, וְהוּא י"ה. וּמִקְפֹּת בּוֹ אוֹתָהּ הַמְּרַגְלִית
הָעֲלִיוֹנָה, וּמִתְעַטֶּרֶת אוֹתָהּ הַהִתְנוּצָצוֹת שְׁנוּצְצֵת
בְּשֵׁם הַזֶּה.

אַחֵר שֶׁהִתְכַּנְסָה בַּשְּׁמוֹת הַלְלוּ, יוֹצְאִים מֵהֶם
שְׁבָעִים עֲנָפִים לְכָל צֵד, וּמִתְחַבְּרִים כָּלֶם
כָּאֶחָד, וְנוֹעֲשִׂית מְרַכְבָּה וְכֶסֶף אֶחָד לְאוֹתָהּ
הַמְּרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה, וְשׁוֹלָטֵת בַּעֲטְרוֹתֶיהָ, מֶלֶךְ
בְּכֶסֶף בַּיּוֹם הַזֶּה, וְהַכֹּל שְׁמֵחִים. כִּיּוֹן שְׁכָלֶם
שְׁמֵחִים, יוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ עַל הַכֶּסֶף, וְעוֹלָה בְּשְׁבָעִים
עֲנָפִים הַכֶּסֶף, כָּמוֹ שְׁאֻמְרָנוּ.

וְאוֹתָן שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת, וּמְאִירוֹת
וּמִתְעַטְרוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת (כ"ב אוֹתִיּוֹת), כָּלֶל

שֶׁל הַתּוֹרָה, מִכּוֹת בְּשֵׁתֵי הָאוֹתִיּוֹת הָרָאשׁוֹנוֹת
וְעוֹלוֹת לְאַחַד בְּשֵׁשָׁה שְׁבָטִים, וּלְאַחַד בְּשֵׁשָׁה
שְׁבָטִים אֲחֵרִים, וְאַלֶּה הֵם שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטֵי
יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן.

עוֹד, שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ (ראשונות עולות) עוֹלוֹת
וְיוֹרְדוֹת וּמִכּוֹת בְּשֵׁתֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל סוֹף
כ"ב הָאוֹתִיּוֹת. וְעוֹלוֹת אַחַת בְּחֶמֶשׁ דְּרָגוֹת, וְאַחַת
בְּחֶמֶשׁ דְּרָגוֹת. וְעָשָׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ (למקן) לְכָל
ל"ב אוֹתִיּוֹת. י"ב שְׁבָטִים בְּשֵׁתֵי אוֹתִיּוֹת
(ראשונות), כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה וְעָשָׂר אֲמִירוֹת שֶׁל שְׁתֵּי
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּסוֹף – הָרִי כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל סוֹף
הַתּוֹרָה. וְסוּד זֶה יוֹרֶשֶׁת הַמְּרָגְלִית הָעֲלִיּוֹנָה
בְּאוֹתוֹ כֶּסֶּא שֶׁל ע"ב, וּמְאִירוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת.

הַמְּרָגְלִית הַתַּחְתּוֹנָה, בְּשַׁעָה שְׁיוֹשְׁבַת
הַמְּרָגְלִית הָעֲלִיּוֹנָה בְּאוֹתוֹ הַכֶּסֶּא
שֶׁל ע"ב וּמְאִירוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת, אָז אוֹתָהּ
הַמְּרָגְלִית הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא בְּחֶשְׁכָה מְסֻתָּכֶלֶת
בְּאוֹתוֹ הָאוֹר, בְּכַח שֶׁל תִּקְוָה שֶׁל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁנִּרְשְׁמָה בָּהֶן, שֶׁנִּקְרְאוּ אֲדָנִי, וְאִזּוּ מְאִיר וְעוֹלָה
אוֹתוֹ הָאוֹר, וְנוֹטֵל כָּל אוֹתָן כ"ב אוֹתִיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, וְשׂוֹאֵב אוֹתָן אוֹתָהּ הַמְּרָגְלִית לְתוֹכָהּ,
וּמְאִיר אוֹר שְׁנוּצֵץ לְע"ב עֲבָרִים.

כִּיּוֹן שֶׁהַמְּרָגְלִית הַזֹּאת נִוְצָצַת וְשׂוֹאֶכֶת אֶת אוֹתָן
הָאוֹתִיּוֹת עִמָּה, אֲזִי הַמְּרָגְלִית הָעֲלִיּוֹנָה
נִמְשָׁכֶת עִמָּם, וְנִדְבָקֶת מִרְגְּלִית בְּמִרְגְּלִית,
וְנִהְיָה הַכֹּל אֶחָד. וְזֶהוּ סוּד אֶחָד שֶׁל הַתְּשֻׁבָּה,
וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

כְּשֶׁהָאוֹתִיּוֹת נִוְצָצוֹת מֵהֵצֵד הַזֶּה וּמֵהֵצֵד הַזֶּה,
זֶהוּ הֵיטֵד שְׂבִינֵיהֶם, בֵּין
מִרְגְּלִית לְמִרְגְּלִית, אֲזִי נַעֲשׂוֹת סוּד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שֶׁל מ"ב אוֹתִיּוֹת. וּבְכָל הַסוּד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שֶׁל ע"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה,
וְהַכֹּל – זֶה וְזֶה – נִקְרָאת שַׁבָּת, וְזֶהוּ סוּד הַשַּׁבָּת.
(ע"כ רעיא מהימנא)

זְכוּר – הוּא סוּד שֶׁל זָכָר, סוּד שֶׁל הַזָּכָר שֶׁלּוֹקַח
אֶת כָּל אֵיבָרֵי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת – לְרִבּוֹת עָרֵב שַׁבָּת, שֶׁהוּא לִילָה. וְזֶהוּ
אֶת. לְקַדְּשׁוֹ – שְׁצָרִיךְ קִדְּשָׁה מִתּוֹךְ הָעָם הַקָּדוֹשׁ,
וְלִהְתַּעֲטֹר בָּהֶם כְּרָאוּי.

זְכוּר – מְקוֹם שָׂאִין בּוֹ שְׂכָחָה וְלֹא עוֹמְדָת בּוֹ
שְׂכָחָה, שֶׁהָרִי אֵין שְׂכָחָה בְּמְקוֹם שֶׁל
הַבְּרִית הָעֲלִיּוֹן, וְכָל שָׁכֵן לְמַעְלָה. וְלִמְטָה יֵשׁ
שְׂכָחָה, מְקוֹם שְׁצָרִיךְ לְהַזְכִּיר, וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים

קט) יִזְכֹּר עֶזְרָא אֲבֹתָיו וְגו'. וַיֵּשׁ שָׁם מִמְּנִים
שְׁמֵזִכְרֵיהֶם זְכוֹת הָאָדָם וְחֻטָּאֵיו.

וַאֲיֵן שְׂכָחָה לִפְנֵי הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ מֶה שֶׁהָיָה
לִפְנֵיו. וְמֶה הָיָה לִפְנֵיו? זְכוֹר. וְכָל שֶׁכָּן
לְמַעַלָּה. מִשּׁוֹם שֶׁהַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל זְכוֹר, וְשֵׁם
נִחָקֵק סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ יְהוָה. וְלִמְטָה צָרִיךְ
לְהִתְקַדֵּשׁ. וּבִמָּה הִתְקַדֵּשׁ? בְּזְכוֹר, שֶׁהָיָה מִמֶּנּוּ
נוֹטֵל כָּל הַקִּדְשוֹת וְכָל הַבְּרָכוֹת. וְזֶה
כְּשֶׁמִּתְעַטְרִים עָרֵב שֶׁבֶת עַל הָעָם הַקָּדוֹשׁ כְּרֹאֲוֵי
בְּתַפְלוֹת וּבִבְקָשׁוֹת וּבִסְדוֹר שֶׁל שְׂמִיחָה.

וְאֵם תֹּאמַר, זְכוֹר לֹא צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ, שֶׁהָיָה
מִמֶּנּוּ יוֹצְאִים שֶׁל הַקִּדְשׁוֹת שֶׁל הָעוֹלָם –
לֹא כֵּן! שֶׁהָיָה זֶה צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם, וְזֶה צָרִיךְ
לְהִתְקַדֵּשׁ בְּלֵילָה, וְכָל הַקִּדְשִׁים נוֹטְלִים אוֹתָם
יִשְׂרָאֵל אַחֵר כֵּן, וּמִתְקַדְּשִׁים בַּקִּדְשׁוֹת שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד,
לְשִׁמְחָה בְּמַעֲשִׂים כְּשֵׁרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(משלי כג) גִּיל יִגִּיל אָבִי צָדִיק. וְזֶהוּ כְבוֹד אָבִיו וְאִמּוֹ.

רוֹעָה נֶאֱמַר (רַעְיָא מִהֵימְנָא)

כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. כִּבְדָּהוּ בְּכִסּוֹת נִקְיָה,
דְּהֵינּוּ כְּנִפֵּי מִצּוֹה, כִּבְד אֶת ה' מִהוֹנָה, זו

תורה ומצוות. זהו שכתוב אַרְךָ יָמִים בְּיָמֶינָהּ
בְּשִׂמְלָהּ וְגו'. שאין אדם עני אלא מן התורה
ומן המצוות. נודע, אחר שבארנו בעלי המשנה,
אין עני אלא מן התורה ומן המצוות, שעשו של
אדם תורה ומצוות.

ומשום כן כבוד את אביך מהונך, ואל תשתדל
בתורה כדי להתגדל בה, כמו שבארנו
החברים, ואל תעשם עטרה להתגדל בהם, ולא
תאמר אקרא בעבור שיקראוני רבי, אלא (תהלים לד)
גדלו לה' אתי. כבוד את ה' מהונך, כבן שחיב
בכבוד אביו ואמו.

משום שהוא משתף משתי טפות שמהן נוצר
האדם. מהטפה של אביו לבן העינים,
ועצמות ואיברים. ומטפה של אמו השחר
שבִּעֵין, ושער ועור ובשר. ומגדלים אותו בתורה
ומעשים טובים.

שאדם חייב ללמד בנו תורה, שכתוב (דברים ו)
ושננתם לבניך. ואם לא למד אותו
תורה ומצוות, כאלו עשה לו פסל, ומשום כן לא
תעשה לך פסל. ועתיד להיות בן סורר ומורה
ומבזה אביו ואמו וגזל ממנו כמה ברכות.

שְׁהוֹאִיל וְהוּא עִם הָאָרֶץ, הוּא חָשׂוּד עַל הַכֹּל,
וְאָפְלוּ עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת וְעִבּוּדָה
זָרָה. שְׁמִי שֶׁהוּא עִם הָאָרֶץ וְהוֹלֵךְ לְמָקוֹם שְׂאִין
מִכִּירִים אוֹתוֹ וְלֹא יוֹדֵעַ לְבָרָךְ, חוֹשְׁדִים אוֹתוֹ
שֶׁהוּא עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה. (ע"כ רעיא מהימנא)

כְּבִיד אֶת אָבִיךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כְּבִיד אֶת ה' מֵהוֹנָךְ.
מֵהוֹנָךְ – מִמָּמוֹנְךָ. מֵהוֹנָךְ – מִחֲנֹךְ.
בְּשִׁמְחַת הַנִּגּוֹן לְשִׁמְחַת הַלֵּב, שֶׁהִרִי זֶה שְׁמִיחַת
הַלֵּב, כְּמוֹ זֶה הַנִּגּוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. מַעֲשִׂים
כְּשֵׁרִים שֶׁל אוֹתוֹ בֵּין מְשִׁיחַ לֵב אָבִיו וְאִמּוֹ.
מֵהוֹנָךְ – מִמָּמוֹנְךָ לְכָל מֶה שֶׁצָּרִיכִים.

כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם מְכַבֵּד אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף
צָרִיךְ לְכַבֵּד אָב וְאִם, מַשׁוּם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
שְׁתַּפּוֹת אַחַת עִם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלָיו. וְכִמּוֹ
שֶׁצָּרִיךְ לִפְחֹד מִהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף צָרִיךְ לִירָא
מֵאָבִיו וְאִמּוֹ וּלְכַבֵּדָם כְּאַחַד בְּכָל מִינֵי כְבוֹד.

לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ, מַשׁוּם שֶׁיֵּשׁ יָמִים לְמַעֲלָה
שְׁתַּלּוּיִים בָּהֶם חַיֵּי הָאָדָם בַּעוֹלָם הַזֶּה.
וּבְאַרְנוֹ עַל אוֹתָם יָמִים שֶׁל אָדָם לְמַעֲלָה בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם, וְכֹלָם עוֹמְדִים לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּבָהֶם נוֹדְעִים חַיֵּי הָאָדָם.

על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך. הבטחה להנות באספקלריה המאירה, וסוד זה על האדמה, זו אספקלריה המאירה, באותם הימים העליונים שמאירים מתוך המעין של הכל.

מה שונה בשתי המצוות הללו של התורה שכתוב בהן למען יאריכון ימיה, בזה ובשלוש הקן? אלא שתי מצוות אלה כלן תלויות למעלה. אב ואם, סוד של זכור ושמור כאחד, ומשום כך כתוב למען יאריכון ימיה. ובשלוש הקן, שכתוב (שם כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך וגו'. הסוד של עולם העליון שלא נתנה רשות להסתכל בו, וצריך לשלח מתוך שאלה והתבוננות בו.

ואת הבנים תקח לך, שכתוב (שם ד) כי שאל נא לימים ראשנים וגו' [ול]מקצה השמים ועד קצה השמים. אבל למעלה מקצה השמים, שלח תשלח מרעיוניך לשאל.

ובזה כתוב למען ייטב לך והארכת ימים. לא כתוב למען איטיב לך, אלא למען ייטב לך. ולא כתוב יאריכון ימיה, אלא והארכת ימים. למען ייטב לך – אותו המקום שמיטיב לכל,

וְהוּא הָעוֹלָם הַגָּנוּז וְהַנִּסְתָּר. וְהָאֲרַכְתָּ יָמִים – כְּמוֹ שִׁכְתוּב תִּקַּח לָךְ, זֶהוּ בְרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם.

וְאִם יִזְדַּמֵּן לוֹ מַעֲשֵׂה וִיכּוֹן בּוֹ, צַדִּיק הוּא. וְאִף עַל גַּב שְׂלֵא מְכּוֹן בּוֹ, צַדִּיק הוּא, שֶׁעוֹשֶׂה מַצּוֹת אֲדוֹנוֹ. אָבֵל לֹא נִחְשָׁב כְּמִי שֶׁעֲשֵׂה רְצוֹנוֹ לְשִׁמָּה, וִיכּוֹן בּוֹ בְּרִצּוֹן שֶׁל הַסִּתְּפוּלוֹת בְּכָבוֹד רַבּוֹנוֹ, כְּמִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְסִבֵּר סִבְרָא, שֶׁהָרִי בְּרִצּוֹן תָּלוּי הַדְּבָר לְשִׁמוֹ. וּבְמַעֲשֵׂה שֶׁלֹּמָטָה לְשִׁמוֹ, מַתְעַלָּה הַמַּעֲשֵׂה לְמַעְלָה וּמַתְתִּיקָן כְּרֹאוּי.

כְּמוֹ זֶה בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַגּוֹף נִתְקַן מַעֲשֵׂה הַנֶּפֶשׁ בְּאוֹתוֹ הַרְצוֹן, שֶׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֶה אֶת הַלֵּב וְהָרִצּוֹן שֶׁל הָאָדָם, וְאֶפְלוּ כֵן, אִם אֵין שָׁם רְצוֹן שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהוּא עֶקֶר הַכֹּל, עַל זֶה הַתְּפִלָּל דָּוִד וְאָמַר, (תהלים צא) וּמַעֲשֵׂה יִדְּיָנוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וְגו'. שֶׁהָרִי אֵין כָּל אָדָם חָכֵם לְשִׁים רְצוֹן וְלֵב לְתִיקָן הַכֹּל וַיַּעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה שֶׁל מִצְוָה. עַל זֶה הַתְּפִלָּל תְּפִלָּה זו – וּמַעֲשֵׂה יִדְּיָנוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ.

מֵה זֶה כּוֹנְנָה עָלֵינוּ? כּוֹנְנָה וְהִתְקַן תְּקוּנָה לְמַעְלָה כְּרֹאוּי. עָלֵינוּ, אִף עַל גַּב שְׂאִינְנוּ יוֹדְעִים לְשִׁים הַרְצוֹן, אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה לְבַדּוֹ. מַעֲשֵׂה יִדְּיָנוּ כּוֹנְנָהוּ, לְמִי? לְאוֹתָהּ דְּרָגָה שְׁצָרִיף לְהִתְקַן.

כונָּהוּ, אֶת מִי? בְּחִבּוּר אֶחָד בְּאֲבוֹת, לְהִיּוֹת
מִתְקֵן בָּהֶם בַּמַּעֲשֵׂה הַזֶּה כְּרֹאֵי.

השלמה מההשמטות (סימן ט זֶה נִמְצָא בְּסֵפֶר יִשׁוּן)

גִּוְרָסִים בְּזֶהר, מִי שְׁאֲחִיז בְּתוֹרָה, סוֹמְכֵת אוֹתוֹ
וּמַחֲזִיקָה אוֹתוֹ עַל יָרְכוּ שְׁלֹא יִטָּה
לִימִין וְלִשְׁמָאל. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָהֶם תּוֹרָה לְגִלּוֹת לָהֶם סוּדוֹת
עֲלִיוֹנִים, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
בְּה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו'.

וּבֹא רֵאָה, כְּאֲשֶׁר נָתַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל, רֵשֶׁם אוֹתָהּ בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ.
אָמַר (שְׁמוֹת כ) אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ - בְּסוּד הַחֶסֶד
שְׁאֲבָרָהֶם אֲחִיז בָּהּ, וּכְנֻגְדוֹ מַצּוֹת עֲשֵׂה, וְסוּד
זֶה הַצּוּרִי רֵאשׁוֹן שְׁצִנָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
אֲבָרָהֶם, וּמַצּוֹת עֲשֵׂה הִיטָּה, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית יב) לָךְ
לָךְ מֵאֲרֻצֶּךָ. וּמִשּׁוּם כֵּךְ חֲשָׁבוֹן מַצּוֹת עֲשֵׂה
רמ"ח, כְּחֲשָׁבוֹן אֲבָרָה"ם.

לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְגו' (שְׁמוֹת כ) - בְּסוּד
הַגְּבוּרָה שְׁאֲחִיז בָּהּ יִצְחָק, שְׁכָל אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְאֱלֹהֵי הַשָּׁרִים הַמְּמַנִּים - מַצּוֹדוֹ יִנִּיקָתָם,
וְכֵן עֲשׂוֹ וְכָל אֱלֹהֵי הַמְּמַנִּים שְׁלוֹ. שְׁהִרִי יִצְחָק

אֶחָזוּ בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְהִצּוּי הָרָאוּן שֶׁלֹּ
מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הִיטָה, שְׁכָתוּב (בראשית כו) אֶל
תֵּרֶד מִצְרִימָה.

וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִצַּד שֶׁל הַדִּין בָּאָה, שֶׁהִרִי
מִעֲנִישִׁים לוֹ לְכֵן אָדָם כָּאֲשֶׁר עוֹבֵר
עָלֶיהָ. וּמִשּׁוֹם כֵּן חֲשַׁבּוֹן מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְּסוּד
שִׁדְרָגָה שֶׁלֹּ בְּסוּד שֶׁל שִׁס"ה, כְּנֶגֶד יְמוֹת הַחֲמָה
שֶׁמֵּאִיר מִצַּד הַגְּבוּרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שופטים ה) כְּצֹאת
הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבְרָתוֹ.

לֹא תִשָּׂא – בְּסוּד הַגְּבוּרָה, שֶׁתִּפְאֶרֶת שְׁנִקְרָא
אַמֶּת, וְנִקְרָא בָּהּ יַעֲקֹב שְׁלֵם וְיוֹנֵק שְׁנִי
חֲלָקִים – מִצּוֹת עֲשֶׂה וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים.
וְעוֹלָה לְכֹל הַצְדָּדִים – לְרַחֲמִים וּלְדִין, לְמִצּוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה וּלְמִצּוֹת עֲשֶׂה. וְנִקְרָא שְׁלֵם מִשּׁוֹם
שֶׁשְׁבוּעָה מִשְׁלֵם בָּאָה.

וְעַל זֶה בְּסוּד שֶׁל עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וְכִמּוֹ שֶׁהִיא
לֹא תַעֲשֶׂה כָּאֲשֶׁר הִיא לְשִׁקָּר, כֵּן הִיא מִצּוֹת
עֲשֶׂה כָּאֲשֶׁר הִיא בְּאַמֶּת, שְׁכָתוּב (ירמיה ד) וְנִשְׁבַּעְתָּ
חִי ה' בְּאַמֶּת בְּמִשְׁפָּט וּבְצִדְקָה, וְכָתוּב (דברים י)
וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ (שמות כ) – בְּסוּד
הַבְּרִית, שֶׁהוּא יְסוּד שְׁאָחוּז בּוֹ יוֹסֵף. וְעַל
זֶה נִקְרָא שַׁבָּת, שֶׁהָרִי יוֹסֵף נִקְרָא כָּל, שַׁבָּת גַּם כֵּן
כ"ל, שֶׁכָּל עֲנַג וְתַפְנוּקִים יוֹצֵא מִמֶּנָּה לְקַיֵּם
הָעוֹלָמוֹת כָּלָם (כָּלָם). וְעַל זֶה שַׁבָּת – כָּלְלוֹת (כָּלֵל)
שֶׁל עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, מְשׁוּם שֶׁיוֹסֵף גַּם כֵּן בְּכוֹר
שְׁנוּטֵל שְׁנֵי חֻלְקִים.

בֹּא וּרְאֵה, בַּעֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תוֹרָה
כְּתוּב, (דברים כד) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם
וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם. כָּאֵן מִלְּמַדָּת אוֹתָנוּ
הַתּוֹרָה סוּד עֲלִיּוֹן, שֶׁהָרִי הַצַּדִּיק הֵהוּא שְׁנִמְכָּר חַי
לְעֶבֶד בְּמִצְרַיִם וְחָלְלוּ (וּרְאוּ) אוֹתוֹ, לְעַמְּתוֹ הוּא
זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת.

וּמִשׁוּם כֵּן אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל: בִּבְקָשָׁה מִכֶּם הָיוּ זוֹכְרִים
הַצַּדִּיק הֵהוּא שְׁנִמְכָּר עַל יְדֵיכֶם וְהָיָה לְעֶבֶד
בְּמִצְרַיִם, וּבְאוֹתוֹ הַחֲטָא נִגְזַר עֲלֵיכֶם
לְהִשְׁתַּעֲבֹד בָּכֶם בְּמִצְרַיִם וּלְכַפֵּר הַחֲטָא הֵהוּא
שֶׁמְכַרְתֶּם אוֹתוֹ. שְׁמְרוּ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וְיִתְכַּפֵּר
לָכֶם, שֶׁהָרִי יוֹם הַשַּׁבָּת כְּנִגְדּוֹ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּסוּד הָאֱמוּנָה.

יום ראשון כנגד אברהם, הוא שכתוב (תהלים נב)
 חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. יום שני כנגד יצחק,
 ומשום כך יושב הקדוש ברוך הוא לדון העולם.
 יום שלישי כנגד יעקב, שהוא קו אמצעי, ומשום
 כך כתוב בו במעשה בראשית יקוו המים.

יום רביעי כנגד דוד, שכתוב בו (בראשית א) יהי
 מארת, מארת חסר. שהרי כנסת ישראל אין
 לה אור משלה, אלא מה שנתן לה על ידי הצדיק,
 כך גם דוד כתוב בו עני ואביון, ואין חיים אלא
 מה שנתן לו מימיו של אדם הראשון שבעים
 שנה. יום חמישי כנגד משה. יום ששי כנגד
 אהרן, ואלו ששת ימי בראשית של מעלה הם
 שרמוזים בפסוק (דברי הימים-א כט) לך ה' הגדל"ה
 והגבור"ה והתפארת והנצח וההוד כי כ"ל,
 והם חלקיהם של הצדיקים.

בסוד זה הגדל"ה בסוד של אברהם. הגבור"ה
 - בסוד של יצחק, והתפארת - בסוד
 של יעקב. הנצח - חלקו של משה. ההוד -
 חלקו של אהרן. כי כ"ל - (כנגד) כנגדו חלקו של
 יוסף. הממלכ"ה - חלקו של דוד. ויוסף נקרא
 שבת למטה, כנגד צדיק חי העולמים שנקרא

שַׁבַּת לְמַעַלָּה, וּמִשּׁוּם כִּךָּ כְּתוּב (דברים ה) עַל כֵּן צִוְּךָ
ה' אֱלֹהֶיךָ.

בא וּרְאֵה, כֹּאֲשֶׁר רָצוּ יִשְׂרָאֵל לִכְבֹּשׁ לְאָרֶץ כְּנַעַן,
הַקִּיפוּ אוֹתָהּ שֵׁשָׁה יָמִים, (פֶּעַם) אַחַת בְּכָל
יוֹם, כְּנִגְדֹּת אוֹתָם צִדִּיקֵי אֱמֶת שְׁעָלֵיהֶם עוֹמְדִים
הָעוֹלָם, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַע פְּעָמִים כְּנִגְדֹּת יוֹם
הַשַּׁבָּת, שֶׁהוּא כְּנִגְדֹּת הַצִּדִּיק שֶׁהוּא זֶן לָהֶם וּמְקִיָּם
אוֹתָם, שְׁכָתוּב (משלי ט) חֲצָבָה עֲמוּדֶיהָ שְׁבַעָה,
וְכָתוּב (שם י) וְצִדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם, הוּא יִסּוֹד וְעָקֹר
שֶׁל כָּל אֵלּוּ הַצִּדִּיקִים. וְאִם לֹא זְכוּתָם שֶׁל
הַצִּדִּיקִים, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לִכְבֹּשׁ אוֹתָהּ. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (דברים ט) לֹא בְּצִדְקָתְךָ וּבִישׁוֹר לִבְבְּךָ וּגּוֹ'
וּלְמַעַן הָקִים אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לֵאבֹתֶיךָ.
כִּבְדֹּת אֶת אֲבִיךָ (שמות כ), בְּסוֹד שֶׁל הַנִּצָּח שְׁאֲחוֹז
בָּהּ מֹשֶׁה וּמִשְׁפִּיעַ לָהּ. שֶׁהָרִי מֹשֶׁה הָיָה מְכַבֵּד
לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹרָה.

בא וּרְאֵה, אִם לֹא הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל יָדָיו שֶׁל
מֹשֶׁה הַנָּבִיא הַגָּדוֹל, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי
אָדָם לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא הָיוּ מְכַבְּדִים אוֹתוֹ,
שֶׁהָרִי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה לוֹמֵד בֶּן אָדָם עֲבוֹדַת קוֹנוֹ
וּמְכַבֵּד אוֹתוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִפְּנֵי כֵן כִּבְדֹּת
אֶת אֲבִיךָ הוּא כְּנִגְדֹּת מֹשֶׁה.

דְּבָר אַחֵר כְּבִד אֶת אָבִיךָ – זו תוֹרָה שְׂבִכְתָּב.
 וְאֵת אִמֶּךָ – זו תוֹרָה שְׂבִעֵל פָּה. שְׂכֻמו
 שְׂאֵבָא נוֹתֵן שְׂפַע לְאַמָּא, כֵּךְ גַּם הַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב
 נוֹתֶנֶת שְׂפַע לְתוֹרָה שְׂבִעֵל פָּה. לֹא תִרְצַח – כְּנֶגֶד
 דִּרְגָּה שֶׁל הַהו"ד שְׂאֵחוּז בָּהּ אֶהְרֵן, וּמִשּׁוּם כֵּךְ
 לֹא תִרְצַח. מִשּׁוּם שְׂכָאֲשֶׁר הוֹרְגִים לוֹ לְבֵן אָדָם,
 אוֹתוֹ זִיו וְהוֹד עֲלִיוֹן שְׂעָלְיוֹ לּוֹקָחִים מִמֶּנּוּ. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב (דניאל י') וְהוֹדִי נְהַפֵּךְ עָלַי וְגו', וּמִשּׁוּם כֵּךְ
 מְזַהֵר לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַנֵּי אָדָם, שְׂאוֹתוֹ
 יְפִי עֲלִיוֹן שְׁנֵתֵן עֲלֵיהֶם, שְׁלֹא יִקְחוּ אוֹתוֹ מֵהֶם,
 וְהוּא גַם כֵּן סוֹד הַשְּׁלוֹם. וּמִשּׁוּם כֵּךְ עוֹמֵד אֶהְרֵן
 לְכַפֵּר וּלְשַׁחֵט שְׁחִיטַת קֳדָשִׁים, וְעַל פִּיו כַּפֵּר
 לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל. לֹא תִנְאַף – בְּסוֹד שֶׁל צַדִּיק
 שְׂאֵחוּז בָּהּ מִי שְׂאוֹחוּז בָּהּ, וְהוּא סוֹד שֶׁל הַחֲכָמָה,
 שְׁהֵרִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא מִתְחַבֵּרֶת אֶלָּא בְּאוֹתוֹ
 שְׂרָאוּי לוֹ בִּיסוֹד שֶׁל הָעוֹלָם – וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם.
דְּבָר אַחֵר, כֵּךְ לְמַדְנּוּ בְּסוֹד הָאֱמוּנָה, כְּבִ"ד –
 כְּנֶגֶד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. לֹא תִרְצַח – כְּנֶגֶד
 דִּרְגַּת הַנִּצְ"ח. לֹא תִנְאַף – כְּנֶגֶד דִּרְגַּת הַהו"ד.
דְּבָר אַחֵר, כְּבִד – כְּנֶגֶד (בְּרֵאשִׁית א') יְהִי מֵאֲרֶת שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. לֹא תִרְצַח – כְּנֶגֶד (שם) יִשְׂרְצּוּ
 הַמִּים שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, מִשּׁוּם כֵּךְ נֶפֶשׁ חַיָּה לֹא

תִּרְצַח. לֹא תִנָּאֵף – כִּנְגֵד (שם) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ, מִשּׁוּם כֶּף לֹא תִנָּאֵף בְּאִשָּׁה שְׁלֹא
מִינָהּ, שֶׁהִיא לֹא בֵּת זִוְגָהּ.

דְּבַר אַחֵר – הוּא סִיּוּם שֶׁל עֲשָׂרָה דְּבָרוֹת הַתּוֹרָה,
כִּנְגֵד עֲתִיק הָעֲתִיקִים רְאִישֵׁית הַכֹּל, לְחַבֵּר
סוּף בְּרֵאשׁ, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. וְזֶה שְׁלֹא הִתְחִיל
בָּהֶם בְּהִתְחִלָּה לְלַמֵּד סוּד עֲלִיּוֹן עַד אֵיזָה מְקוֹם
נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לְמַעֲשֶׂה, וּמֵאִיזָה מְקוֹם קִבֵּל תּוֹרָה
מִזְעִיר אֲנָפִין, אָמַר שְׁבַעַה דְּבָרוֹת, כִּנְגֵד שְׁבַע
מִדְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁרָמוּזוֹת בְּפֶסוּק לָךְ ה' הַגְדֵּלָה
וְגו', וְעַד הַמְּקוֹם הַהוּא הִסְתַּכֵּל מַעֲשֶׂה, שְׁכַתּוֹב
פָּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִם מַעֲשֶׂה. פָּנִים – זֶה בֵּין
הַקְדוּשׁ. בְּפָנִים – זֶה הַבֵּת. פָּנִים – זֶה הַבְּרִית,
בְּפָנִים – זֶה הָאָרוֹן. וְכִיּוֹן שֶׁהִתְחַבְּרוּ, דְּבַר ה'. וּמִי
אֵלּוֹ? שְׁבַעַה הַדְּבָרוֹת. שְׁאֵלוֹ (וְהוּא) שְׁלֹשׁ מִדְּרָגוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הָעֲתִיק הַקְדוּשׁ, נֶאֱמָרוּ כִּנְגֵדָן שְׁלֹשָׁה
דְּבָרוֹת אַחֲרוֹנִים וְעוֹלָם מִמָּטָה לְמַעְלָה.

לֹא תִגְנוֹב – כִּנְגֵד אֲמָא עֲלִיּוֹנָה, בִּינָה, שְׁיוֹנָקַת
מַחֲכָמָה. וּמִי שֵׁישׁ בּוֹ בִּינָה, נִקְרָא מִבֵּין דְּבַר
מִתּוֹךְ דְּבַר, כְּמִי שֶׁגוֹנֵב וְלוֹקַח מִה שֵׁישׁ בָּלְבוֹ שֶׁל
הַחֶכֶם שֶׁלֵּאֵד אוֹתוֹ חֲכָמָה. וְהַתּוֹרָה, אֵף עַל גַּב

שֶׁהִתְרָה אֶצֶל הַבִּינָה לִינֵק מִהַחֲכָמָה, גִּנְבָה יֵשׁ
מִהַצַּד הָאַחֵר שְׁאֲסוּר, וְאָמַר לֹא תִגְנֹב – סֵתָם.

לא תַעֲנֶה בְרַעַף – כִּנְגֵד מִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה שֶׁל
הַחֲכָמָה, שֶׁהָרִי בֶן אָדָם לֹא יָכוֹל לְהָשִׁיב
דְּבַר אֲלֵא מִשּׁוֹם מִדְרָגָה שֶׁל רוּחַ עֲלִיוֹנָה שֶׁל
הַחֲכָמָה שִׁישׁ בּוֹ. זֶהוּ שִׁכְתוּב (איוב טו) הַחֲכָם יַעֲנֶה
דַּעַת רוּחַ. וְאָף עַל גֵּב שִׁזּוֹ עֲנִיָּה, שֶׁהוּא עוֹנָה, יֵשׁ
בָּזָה הַעֲמֻדַת הָעוֹלָם וְעִזָּרָה לָעוֹלָם לְדַעַת לְקוֹנוֹ,
וְהוּא בְּסוּד הָאֱמוּנָה. וְיֵשׁ עֲנִיָּה מִצַּד הָאַחֵר
שְׁאֲסוּר, זֶהוּ שִׁכְתוּב לֹא תַעֲנֶה וְגו'.

לא תַחֲמַד – כִּנְגֵד מִדְרָגָה סְתוּמָה עֲלִיוֹנָה שֶׁכָּל
הַמַּחֲשָׁבוֹת בָּהּ תְּלוּיּוֹת, וְאֵין בָּעוֹלָם שִׁידַע
הַמִּדְרָגָה הַהִיא, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא סְתוּם הַסְתוּמִּים.
וְכֹאֲשֶׁר עָלָה בַּמַּחֲשָׁבָה עֲלִיוֹנָה נִסְתָּרָת, בָּרָא
עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן בְּרִגַע אֶחָד, זֶהוּ
שִׁכְתוּב (ישעיה מח) יַעֲמְדוּ יַחֲדוֹ, וְהָיָא מַחֲשָׁבָה
סְתוּמָה. וּבֶן אָדָם יֵשׁ לוֹ מַחֲשָׁבָה סְתוּמָה, שֶׁאֵין
שִׁידַע בָּהּ אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעֲצָמוֹ, וְנוֹתֵן
בּוֹ בֶּן אָדָם לַחֲשֹׁב דְּבָרֵי תוֹרָה, דְּבָרֵי מִצְוָה, כְּדִי
שְׂאוּתָהּ (שְׂאוּתָהּ) מַחֲשָׁבָה עֲלִיוֹנָה תִּמְשִׁיךְ נִבְיָעוֹת
שְׁלָה לְמָקוֹם הַחֲכָמָה וְלֹא יִפְרֹד כָּלָל.

וּמִזֵּוּ הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה יוֹצֵאת תּוֹרָה, וְנִמְשָׁךְ
הַשֹּׁפֵעַ שָׁלָה עַד הַמָּקוֹם הַהוּא שֶׁל
הַחֲכָמָה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁנִּקְרֵאת מִצְוָה. וְעַל זֶה מִי
שֶׁחֻשֵׁב לַעֲשׂוֹת מִצְוָה, כָּאֵלּוּ עֲשָׂאָה, מְשׁוּם
שֶׁגִּוֶרֶם לְהֵבִיא שֹׁפֵעַ שֶׁל בְּרָכוֹת מִהַמַּחֲשָׁבָה
הָעֲלִיּוֹנָה הַהִיא עַד מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא מִצְוָה. וְכֵאלּוּ
עֲשָׂאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו) וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם.
וּמַחֲשָׁבָה זֹאת רֹאשׁ שֶׁל הַכֹּל. וְאַף עַל גֵּב שֶׁמִּצְד
הַמַּחֲשָׁבָה הָעֲלִיּוֹנָה נִתֵּן לוֹ רִשּׁוֹת לְדַבָּרִים שֶׁל
מִצְוָה, דְּבָרִים שְׂאִינָם שֶׁל מִצְוָה אֲסוּרִים. זֶהוּ
שֶׁכָּתוּב לֹא תַחְמֹד.

סדר הלימוד ליום יט טבת [יום 108 בשנה]

וּבֹא רְאָה, מֶה טַעַם כָּל הַדְּבָרוֹת כְּנֶגֶד כָּל כֶּתֶר
וְכֶתֶר? מִצְוֹת עֲשֵׂה בְּמָקוֹם הָרְאוּי לָהֶן,
וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְּמָקוֹם שֶׁרְאוּי לָהֶן. וְאֵלּוּ
שְׁלֹשָׁה אַחֲרוֹנִים, אֵלּוּ לֹא תַעֲשֶׂה מְכַלֵּל עֲשֵׂה,
כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּכֻלָּם. אֵף עַל גֵּב שֶׁזֶה מִתֵּר – זֶה
אֲסוּר, מִפְּנֵי שֶׁאֵלּוּ כְּנֶגֶד עֵתִיק הָעֲתִיקִים שֶׁחֹסֵד
וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים תְּלוּיִים בּוֹ, וְלֹא רְאוּיִים אֶלָּא
לְמִצְוֹת עֲשֵׂה. מִפְּנֵי כֵן דִּיק מֵהֶם שְׁלֹא יִפְנֶה בֵּין
אָדָם (כְּהֵן גְּדוֹל) לִצַּד אַחֵר, וְסִמֵּן אוֹתָם בְּמִצְוֹת לֹא

תַּעֲשֶׂה וְהִזְהִיר אוֹתָם לְבְנֵי אָדָם בְּלֹאוֹ עַל זֶה
הַדְּבָר הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהִיא כָּלִלּוֹת הַתּוֹרָה.

וּמִי שֶׁעוֹבֵר עַל זֶה כְּאִלּוּ עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה,
מְשׁוּם שֶׁהוּא לְמַעַלָּה רִאשִׁית שֶׁל הַכֹּל,
כָּלִלּוֹת הַכֹּל. וְאִם בֶּן אָדָם עָבַר עַל זֶה וְהָטָה
מִחֲשַׁבְתּוֹ מִדְּרָכֵי הַתּוֹרָה, אִזּוֹ נִדְּבָק בְּצַד הָאֲחֵר
שֶׁל שָׁקֶר, וְאִזּוֹ בָּא לִיַּדִּי לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַךְ וְגו', כְּמוֹ
שֶׁמִּצְאָנוּ אֲצֵל אַחָאָב שֶׁחָמַד הַכֶּרֶם שֶׁל נָבוֹת וְאִזּוֹ
הָעִידוֹ עָלָיו שָׁקֶר. וּמִכָּאֵן בָּא בֶּן אָדָם לַעֲבֹר עַל
כָּל הַדְּבָרוֹת. אֲבָל כַּאֲשֶׁר הוּא הוֹלֵךְ בְּדִרְכֵי
הַתּוֹרָה וְחוֹשֵׁב בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹתֶיהָ, אִזּוֹ מִתְּפַשֵּׁט
הַמִּחְשָׁבָה הַהִיא בְּכָל הַמְּדַרְגּוֹת מִצַּד הָאֱמֶת,
מִצַּד הָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה.

וּבֵּא רֵאָה שֶׁהָרִי קָבִיעוֹת כָּל הַדְּבָרוֹת שֶׁלֹּא יִטָּה
מִחֲשַׁבְתּוֹ וּרְצוֹנוֹ לְצַד הָאֲחֵר. וְכַאֲשֶׁר בֶּן
אָדָם נִדְּבָק בָּזֶה, אִזּוֹ כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְּמַלְאִים
בְּרָכוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁכוֹת מֵעֲתִיקָא סְתִימָא

שְׁלָה: (עד כאן מההשמטות)

לֹא תִרְצֶח. לֹא תִנְאַף. לֹא תִגְנוֹב. לֹא – יֵשׁ טַעַם
מִפְּסִיק בְּכָל שְׁלֹשֶׁת אֵלֶּה. וְאִם לֹא הָיָה טַעַם
מִפְּסִיק, לֹא הָיָה תְּקוּנָה לְעוֹלָמוֹת, וְיִהְיֶה אֲסוּר לָנוּ

לְהַרְג נֶפֶשׁ בְּעוֹלָם, אָף עַל גֵּב שְׂעִיבָר עַל הַתּוֹרָה.
אָבֵל בְּמָה שְׂשִׁישׁ הַפֶּסֶק טַעַם – אָסוּר וּמִתָּר.

לא תִּנְאָף – אִם לֹא טַעַם מִפְּסִיק, אָסוּר אֶפְלוּ
לְהוֹלִיד אוֹ לְשַׁמַּח בְּאַשְׁתּוֹ שְׁמִיחַת מִצְוָה,
וּבְמָה שֶׁהַטַּעַם מִפְּסִיק – אָסוּר וּמִתָּר.

לא תִּגְנֹב – אִם לֹא הִיא טַעַם מִפְּסִיק, הִיא אָסוּר
אֶפְלוּ לִגְנֹב דַּעַת שֶׁל רַבּוֹ בַּתּוֹרָה אוֹ דַּעַת שֶׁל
חֶכֶם כְּדִי לְהַתְּבוּנָן בָּהּ, אוֹ דִין שֶׁדִּין לְפִי טַעֲנָה
שְׁצָרִיק לִגְנֹב אֶת דַּעַת הָרַמְאִי, וְלִגְנֹב אֶת דַּעַת
שְׁנֵיהֶם כְּדִי לְהוֹצִיא אֶת הַדִּין לָאוּר. וּבְמָה
שֶׁמִּפְּסִיק הַטַּעַם – אָסוּר וּמִתָּר.

לא תַּעֲנֶה בְּרַעַף עַד שָׁקָר. כָּאֵן לֹא מִפְּסִיק טַעַם,
מִשּׁוּם שֶׁזֶה אָסוּר כָּלֹל וּכְלָל, וּבְכָל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה שֶׁם הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים,
וְלִמַּד בְּנֵי אָדָם דֶּרֶךְ לְהַתְּתַקֵּן בָּהּ וְלִלְכֹת בָּהּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מח) אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל
מְדַרְיֶיךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְךָ.

אף כָּאֵן לֹא תַחְמֹד, לֹא מִפְּסִיק טַעַם כָּלֹל. וְאִם
תֹּאמַר, אֶפְלוּ חֲמוּד שֶׁל הַתּוֹרָה אָסוּר, כִּיּוֹן
שֶׁלֹא מִפְּסִיק הַטַּעַם? בֹּא וּרְאֵה, בְּכֻלָּם עָשְׂתָה
הַתּוֹרָה כָּלֹל, וּבְזֶה עָשְׂתָה פָּרִט. בֵּית רַעַף שִׁדְּהוּ

וְעַבְדּוֹ וְגו', בְּכָל דְּבָרֵי הָעוֹלָם. אֲבָל הַתּוֹרָה הִיא
תָּמִיד חוֹמְדִים אוֹתָהּ, שֶׁעָשׂוּעִים, גִּנְזֵי חַיִּים, אַרְךְ
הַיָּמִים, בַּעֲוֹלָם הַזֶּה וּבַעֲוֹלָם הַבָּא.

עֶשֶׂר הָאֱמִירוֹת הָלָלוּ שֶׁל הַתּוֹרָה הֵן כָּלֵל שֶׁל כָּל
מִצְוֹת הַתּוֹרָה, כָּלֵל שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מַטָּה,
כָּלֵל שֶׁל כָּל עֶשֶׂר הָאֱמִירוֹת שֶׁל בְּרָאשִׁית. אֵלֶּה
נִחְקְקוּ עַל לוחֹת אֲבָנִים, וְכָל הַגִּנְזִים שֶׁהֵיוּ בָּהֶם
נִרְאוּ לְעֵינַי כָּל, לְדַעַת וּלְהַסְתַּכֵּל בְּסוֹד שֶׁל תַּרְי"ג
הַמִּצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁכֻלּוּלִים בָּהֶם, הַכֹּל נִרְאָה
לְעֵינַיִם, הַכֹּל הוּא בַּתְּבוּנָה, לְהַתְּבוּנָן בְּלֵב שֶׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל הָיָה מֵאִיר לְעֵינֵיהֶם.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כָּל סוֹדוֹת הַתּוֹרָה וְכָל הַסּוֹדוֹת
הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים לֹא זָזוּ מֵהֶם,
מִשּׁוּם שֶׁהֵיוּ רוֹאִים עֵין בְּעֵין אֶת זֵיו כְּבוֹד רַבּוֹנָם
– מֶה שֶׁלֹּא הָיָה כְּמוֹ אוֹתוֹ הַיּוֹם מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
הָעוֹלָם, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְגַּלָּה בְּכְבוֹדוֹ עַל
הַר סִינִי.

וְאֵם תֹּאמַר, הֲרֵי שָׁנִינוּ שֶׁרָאֲתָהּ שִׁפְחָה עַל הַיָּם
מֶה שֶׁלֹּא רָאָה יַחְזָקָאֵל הַנָּבִיא, יָכוֹל כְּמוֹ
אוֹתוֹ יוֹם שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינִי? לֹא כֵּן!
מִשּׁוּם שֶׁאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר

סיני, עברה מהם הזהמה, וכל הגופים היו
מצחצחים כצחצוח של מלאכים עליונים
כשמתלבשים בלבושים מצחצחים לעשות את
שליחות רבונם.

ובאותו מלבוש מצחצח נכנסים לאש ולא
פוחדים. כמו אותו המלאך של מנוח,
כשנראה לו ונכנס בשלהבת ועלה לשמים,
שכתוב (שופטים יג) ויעל מלאך ה' בלהב המזבח.
וכשעברה מהם אותה זהמה, נשארו ישראל
גופים מצחצחים בלי טנוף כלל, והנשמות
בפנים כזהר הרקיע לקבל את האור.

כך היו ישראל, שהיו רואים ומסתכלים לתוך
כבוד רבונם, מה שלא היה כך על הים,
שלא עברה מהם הזהמה באותו זמן. וכאן
בסיני, שפסקה הזהמה מן הגוף, אפלו עברים
במעיי אמותיהם היו רואים ומסתכלים בכבוד
רבונם, וכלם קבלו כל אחד ואחד כראוי לו.

ואותו יום היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא
יותר מן היום שנברא העולם, משום
שהיום שנברא העולם לא היה בקיום עד שקבלו
ישראל תורה, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם
ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

כִּיּוֹן שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה עַל הָרִי סִינַי, אֲזַ
הִתְכַּשֵּׁם הָעוֹלָם, וְהִתְקִימוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
וְנוֹדַע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה וּמַטָּה, וְהִתְעַלָּה
בְּכַבּוּדוֹ עַל הַכֹּל. וְעַל אוֹתוֹ יוֹם כָּתוּב, (תהלים צג) ה'
מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבִשׁ לְבִשׁ ה' עַז הִתְאַזָּר. וְאֵין עַז אֶלָּא
תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שם כט) ה' עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֶךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשֵׁת מִשְׁפָּטִים (דף צד ע"א - דף קכה ע"ב)

פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם. תַּרְגוּם: וְאֵלֶּיךָ דִּינָיָא דִּי
תְּסַדֵּר קְדָמִיהוֹן. אֵלֶּה אוֹתָם סְדוּרִים שֶׁל הַגְּלָגוּל,
דִּינֵי הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנִּדְּוֹנוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקַבֵּל עֲנָשׁוֹ.
כִּי תִּקְנֶה עֶבֶד עֲבָרֵי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבִשְׁבִיעִית
יֵצֵא לַחֲפְשֵׁי חֲנָם. חֲבָרִים, הַזְּמַן כָּעֵת לְגִלּוֹת
כְּמָה סוּדוֹת נִסְתָּרִים שֶׁל הַגְּלָגוּל. כִּי תִקְנֶה עֶבֶד
עֲבָרֵי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד, כְּשֶׁהַנִּשְׁמָה הִתְחַיְּבָה
בְּגִלְגּוּל, אִם הִיא מַצֵּד אוֹתוֹ הָעֶבֶד מִטְטְרוּן,
שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁשֵׁה צְדָדִים, כָּתוּב בּוֹ שֵׁשׁ שָׁנִים
יַעֲבֹד. גְּלָגוּלִים שָׁלָה לֹא מִתְחַיְּבַת אֶלָּא שֵׁשׁ
שָׁנִים, עַד שֶׁמְשַׁלְּמָה שֵׁשׁ דְּרָגוֹת מֵאוֹתוֹ
הַמָּקוֹם שֶׁנִּלְקָחָה.

אבל אם הנשמה היא מצד השכינה שהיא שביעית, ודאי מה כתוב? ובשביעית יצא לחפשי חנם. שצדיק ודאי אין בו מלאכה, וכיון שאין בו מלאכה, אין בו שעבוד. והנשמה שהיא משם, נאמר בה ובשביעית יצא לחפשי חנם, אין בה שעבוד.

בין כך ירד הזקן אליו, אמר לו, אם כך רבי, מה תוספת לנשמה שהיא ממנה, שנאמר בה (שמות כ) לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך וגו'?

אמר לו, זקן זקן, ואתה שואל את זה? שודאי זה נאמר על נשמת הצדיק, שאף על גב שהתחייב לרדת בגלגול בכל אלה, אפלו בעבד ואמה, ובהמות שהם אופנים, או בכל החיות שמהם נשמות בני אדם, כתוב בה לא תעשה כל מלאכה, וזהו (ויקרא כה) לא תעבד בו עבדת עבד. בצדיק, שהוא יום השבת, לא תעבד בו עבדת עבד, שהוא יום של חל.

אבל זקן זקן, שבת (הנשמה) שהיא בת יחידה, והיא בת זוגו של צדיק שהוא שבת. מה זה אם אחרת יקח לו? אמר לו, הרי ודאי

הַבְּדִלָּה חָלוּ שֶׁל שַׁבָּת, וְיֵשׁ אַחֵר שֶׁלֹּא נִקְרָא חָלוּ שֶׁל שַׁבָּת, אֲלֹא חָלוּ שֶׁל טַמְאָה שְׁפָחָה. אָמַר לוֹ, וְהָרִי חָלוּ שֶׁל שַׁבָּת מָה זֶה? אָמַר לוֹ, זֶה אָמָה, שֶׁהִיא גּוֹף שֶׁל בֵּת יְחִידָה, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר אִם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ.

בא וּרְאֵה, נִשְׁמָה יֵשׁ שֶׁנִּקְרָאת אָמָה, וְיֵשׁ (נִשְׁמָה) שְׂכִינָה שֶׁנִּקְרָאת שְׁפָחָה, (וְנִשְׁמָה) וְשְׂכִינָה יֵשׁ שֶׁנִּקְרָאת בֵּת הַמֶּלֶךְ. כָּאֵן יֵשׁ אִישׁ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שְׁמוֹת טו) ה' אִישׁ מְלַחֲמָה. וְיֵשׁ אִישׁ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דְּנִיאל ט) וְהָאִישׁ גִּבְרִיָּאל.

וְלִבְנֵי נִשְׁמָה שֶׁמְחִיבֵת בְּגִלְגּוּל, אִם הִיא בֵּתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם תֹּאמַר שֶׁתִּמְכַּר לְגוֹף נִכְרִי שְׁשָׁם שֶׁלְטוֹן יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא מַצֵּד סָמָא"ל – חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שֶׁהָרִי כְּתוּב (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע. וְאַזְתֹּר הַגּוֹף שְׁשָׁם שׁוֹרָה בֵּת הַמֶּלֶךְ, אִם תֹּאמַר שֶׁנִּמְכָּר בְּכִתְרִים תַּחְתּוֹנִים שֶׁנִּטְמָאוּ – חֲלִילָה וְחֶסֶד. עָלָיו נֶאֱמַר (ויקרא כה) וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַּר לְצִמְתָּת כִּי לִי הָאָרֶץ. מִי גּוֹף שֶׁל בֵּת הַמֶּלֶךְ? זֶה מַטְטְרוּן, וְגוֹף זֶה הוּא אָמָה שֶׁל הַשְׂכִּינָה, אָף עַל גִּבּ שֶׁהִיא נִשְׁמָה שֶׁהִיא בֵּת הַמֶּלֶךְ, שְׁבוּיָה שָׁם,

בגלגול באה, שבאים גלגולים משום שבאה שם.
מה כתוב בה? וכי ימכר איש את בתו לאמה לא
תצא כצאת העבדים.

ועוד, וכי ימכר איש – זה הקדוש ברוך הוא.
את בתו – אלו ישראל, שהם מצד של
בת יחידה נקראו בתו. ואם תאמר שיצאו, כמו
שאלה מצד של העבד שהוא מטטרו"ן, שיצאו
במנוסה ממצרים, לא תצא כצאת העבדים. זהו
שכתוב (ישעיה נב) כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה
לא תלכו.

בא וראה, כשנולד איש, נותנים לו נפש מצד
הבהמה מצד של טהר, מצד אלה שנקראים
אופני הקדש. זכה יותר – נותנים לו רוח מצד של
חיות הקדש. זכה יותר – נותנים לו נשמה מצד
של הפסא. ושלשת אלו הם אמה, עבד ושפחה
של בת המלך.

אם זכה יותר – נותנים לו נפש בדרך אצילות,
מצד של בת יחידה, ונקראת בת מלך. זכה
יותר – נותנים לו רוח של אצילות מצד העמוד
האמצעי, ונקרא בין לקדוש ברוך הוא. זהו
שכתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. זכה

יותר – נותנים לו נשמה מצד של אבא ואמא. זהו שכתוב (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים. איזה חיים? אלא אותם י"ה שעליהם נאמר (תהלים קנ) כָּל הַנִּשְׁמָה תְהִלָּל יְיָ, וְנִשְׁלָמָה בָּהּ יְהו"ה.

זכה יותר – נותנים לו יהו"ה בשלמות האותיות – יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא אדם, בארץ אצילות למעלה. ונקרא בדמות רבונו. ועליו נאמר (בראשית א) וַיְרֹדוּ בְּדִגַּת הַיָּם וּגְוִי. וזהו שלטונו בכל הרקיעים ובכל האופנים והשרפים והחיות ובכל החילות והכחות שלמעלה ולמטה. ולכן, כשבן אדם זוכה בנפש מצד של בת יחידה, נאמר בו לא תצא כצאת העבדים.

רבי חייא ורבי יוסי נפגשו לילה אחד במגדל צור. התארחו שם ושמחו זה בזה. אמר רבי יוסי, כמה שמחתי שראיתי פני השכינה, שעכשו בכל הדרך הזאת הצטערתי בזקן אחד סוחר שהיה שואל אותי כל הדרך:

מי הוא נחש הפורח באויר והולך בפרוד, ובין כך ובין כך יש מנוחה לנמלה אחת ששוכבת בין שניו, התחיל בחבור וסים בפרוד? ומה הוא נשר שמקנן באילן שלא היה? בניו

שנגזלו, ולא מהבריות? שנבראו במקום שלא
נבראו? כשעולים יורדים, כשיורדים עולים?
שנים שהם אחד, ואחד שהם שלש? מה זה
עלמה יפה ואין לה עינים, והגוף נסתר
ומתגלה? היא יוצאת בבקר ונתכפית ביום,
ומתקשטת בקשׁוטים שלא היו?

כֵּן זֶה שָׁאֵל בְּדֶרֶךְ, וְהִצְטַעַרְתִּי. וְעַכְשָׁו יֵשׁ לִי
מְנוּחָה. שָׁאֵלוּ הָיִינוּ כְּאַחַד, הִתְעַסְקֵנוּ
בְּדִבְרֵי תוֹרָה מֵה שֶׁהָיִינוּ בְּדִבְרִים אֲחֵרִים שֶׁל
תַּהוֹ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְאוֹתוֹ זֶקֶן סוֹחֵר יִדְעַת בּוֹ
מִשֶּׁהוּ? אָמַר לוֹ, יִדְעַתִּי שְׂאִין מִמֶּשׁ בְּדִבְרָיו,
שָׁאֵלוּ הִיָּה יוֹדֵעַ, יִפְתַּח בְּתוֹרָה, וְלֹא הִיָּתָה הַדֶּרֶךְ
בְּרִיקָנוֹת. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְאוֹתוֹ הַסּוֹחֵר יֵשְׁנוּ
כָּאֵן, שֶׁהָרִי לִפְעָמִים בְּאוֹתָם הָרִיקָנִים יִמָּצֵא אִישׁ
פְּעָמוֹנֵי זָהָב. אָמַר לוֹ, הָרִי הוּא כָּאֵן, וְהִתְקִין
חֲמוּרוֹ לְמֵאֶכֶל.

קָרְאוּ לוֹ וּבֹא לִפְנֵיהֶם. אָמַר לָהֶם, כָּעֵת שְׁנַיִם הֵם
שְׁלֹשָׁה, וּשְׁלֹשָׁה הֵם כְּאַחַד. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, וְלֹא אָמַרְתִּי לָךְ שֶׁכֹּל דִּבְרָיו רִיקָנִים וְהֵם
בְּרִיקָנוֹת?! יֵשֵׁב לִפְנֵיהֶם.

אָמַר לָהֶם, רַבּוֹתֵינוּ, אֲנִי נַעֲשִׂיתִי סוֹחֵר, וְרַק
מִלִּפְנֵי מַעַט יָמִים, שֶׁהָרִי בִּהְתַּחֲלָה לֹא

הייתי סוחר, אבל בן אחד קטן יש לי, ונתתי אותו לבית הספר, ואני רוצה שיעסק בתורה, וכשאני מוצא אחד מהרבנים שהולך בדרך, אני טוען אחריו, והיום הזה חשבתי שאשמע דברים חדשים בתורה, ולא שמעתי דבר.

אמר רבי יוסי, בכל הדברים ששמעתי שאמרת לא תמהתי, אלא רק מאחד – או שאתה אמרת בשטות, או שהם דברים ריקים. אמר אותו זקן, ומה היא? אמר, נערה יפה וכו'.

פתח אותו זקן ואמר, (תהלים קיח) ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם. ה' לי בעזרי וגו'. טוב לחסות בה' וגו'. כמה טובים ונעימים ונכבדים ועליונים דברי התורה, ואני איך אמר לפני רבותינו, שלא שמעתי מפיהם עד עכשו אפלו דבר אחד?! אבל יש לי לומר, שאין בושה כלל לומר דברי תורה לפני הכל.

התעטף אותו הזקן, פתח ואמר, (ויקרא כב) ובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל. פסוק זה סמוך על פסוק אחר – (שם) ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם

אָבִיָּה תֹאכַל וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ. פְּסוּקִים הִלְלוּ
כַּמְשָׁמָעַם, אֲבָל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הֵם דְּבָרִים סְתוּמִּים.

וְכַמָּה הֵם דְּבָרֵי חֲכָמָה שְׁסִתוּמִּים בְּכָל דָּבָר וְדָבָר
שֶׁבַּתּוֹרָה, וְנוֹדְעִים לְאוֹתָם הַחֲכָמִים
שִׁיּוּדְעִים דְּרָכֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה אֵינָם דְּבָרֵי
חֵלּוּם הֵם, שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִי שֶׁפּוֹתֵר אוֹתָם וְנִמְשָׁכִים
אַחֵר הִפָּה, וְעַם כָּל זֶה צָרִיךְ לִפְתּוֹר אוֹתָם לְפִי
דְּרָכָם. וְמָה אִם דְּבָרֵי חֵלּוּם צָרִיךְ לִפְתּוֹר אוֹתָם
לְפִי דְרָכָם – דְּבָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם שֶׁעָשׂוּעֵי הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיכִים לְלַכֵּת
בְּדֶרֶךְ אֱמֶת בָּהֶם, שֶׁכָּתוּב (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי
ה' וְגו'.

עֲבָשׁוּ יֵשׁ לֹמֵר, וּבֵת כֶּהֱן – זֶה הַנִּשְׁמָה הָעֲלִיּוֹנָה,
בֵּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ רֹאשׁוֹן לְגֵרִים,
וְהוּא מוֹשֵׁךְ אֶת אוֹתָהּ נִשְׁמָה מִמָּקוֹם עֲלִיּוֹן. מָה
בֵּין פֶּסוּק שֶׁאָמַר וּבֵת אִישׁ כֶּהֱן, וּבֵין פֶּסוּק שֶׁאָמַר
וּבֵת כֶּהֱן, וְלֹא כָתוּב אִישׁ? אֵלֹא יֵשׁ כֶּהֱן שֶׁנִּקְרָא
אִישׁ כֶּהֱן, וְלֹא כֶהֱן מִמֶּשׁ. וְעַל הַדֶּרֶךְ הַזֶּה הִיָּה
(אִישׁ) כֶּהֱן, וְהִיָּה סֶגֶן, וְהִיָּה כֶהֱן גָּדוֹל, וְהִיָּה כֶהֱן
שֶׁאֵינוֹ גָּדוֹל. כֶּהֱן סֵתָם גָּדוֹל וְעֲלִיּוֹן מֵאִישׁ כֶּהֱן.
וְעַל זֶה יֵשׁ נִשְׁמָה, וְיֵשׁ רוּחַ, וְיֵשׁ נֶפֶשׁ.

ובת כהן כי תהיה לאיש זר – זו הנשמה הקדושה שנמשכה ממקום עליון ונכנסה לתוך סתר עץ החיים, וכשרוח הכהן העליון נושבת ונותנת נשמות באילן הזה, פורחות משם אותם נשמות ונכנסות באוצר אחד.

אוי לעולם, שלא יודעים בני אדם להשמר, שמושכים משיכה עם יצר הרע, שהוא איש זר, ובת הכהן הזאת פורחת למטה ומוצאת בנין באיש זר. ומשום שהוא רצון של אדונה, נכנסת לשם ונכפית, ולא יכולה לשלט, ולא השתלמה בעולם הזה. וכשיוצאת ממנו, היא בתרומת הקדשים לא תאכל, כשאר כל הנשמות שהשתלמו בעולם הזה.

עוד יש בפסוק הזה, ובת כהן כי תהיה לאיש זר. עלובה היא הנשמה הקדושה כי תהיה לאיש זר, שנמשכה על הגר שהתגר, ופרחה אליו מגן עדן בדרך נסתר על בנין שנבנה מערלה טמאה, זו היתה לאיש זר.

וזהו סוד עליון יותר מהכל. בעמוד שעומד למאזנים בתוך אויר שנושב, יש משקל אחד בצד זה, ויש משקל אחר בצד זה. בצד זה

מֵאֲזֵנֵי צֶדֶק, וּבְצַד זֶה מֵאֲזֵנֵי מֶרְמָה. וְהַמִּשְׁקָל הַזֶּה
 לֹא שׁוֹכֵךְ לְעוֹלָמִים, וְנִשְׁמוֹת עוֹלוֹת וְיורדות,
 נִכְנָסוֹת וְיוֹצְאוֹת, וַיֵּשׁ נִשְׁמוֹת עֲשׂוּקוֹת, כְּשִׁשׁוּלֵט
 אָדָם בְּאָדָם, שְׂכָתוֹב (קהלת ח) עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
 בְּאָדָם לָרַע לוֹ. לָרַע לוֹ וְדָאֵי.

אב"ל נִשְׁמָה זוֹ שֶׁהִיְתָה לְצַד הָאֲחֵר, אִישׁ זָר,
 וְנִעְשָׂקָה מִמֶּנּוּ, זוֹהִי לָרַע לוֹ. לוֹ –
 לְאוֹתוֹ אִישׁ זָר, וְהִיא בְּתֵרוּמַת הַקִּדְּשִׁים לֹא
 תֹאכֵל, עַד שֶׁעוֹשָׂה בָּהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מָה
 שֶׁעוֹשָׂה. בָּא הַפְּסוּק וְאָמַר, וּבֵת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה
 לְאִישׁ זָר, כֹּף זֶה.

כ"א יֵשׁ סוּד אֵיךְ נִעְשָׂקוֹת הַנִּשְׁמוֹת. אָלָא
 הָעוֹלָם הַזֶּה מִתְנַהֵג הַכֹּל בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב
 וְרָע. וּכְשֶׁמִּתְנַהֲגִים בְּנֵי הָעוֹלָם בְּצַד הַטוֹב,
 הַמִּשְׁקָלָת עוֹמֶדֶת וּמִכְרִיעָה לְצַד הַטוֹב,
 וּכְשֶׁמִּתְנַהֲגִים בְּצַד הָרָע – מִכְרִיעָה לְאוֹתוֹ הַצַּד.
 וְכָל הַנִּשְׁמוֹת שֶׁהָיוּ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה בַּמִּשְׁקָלָת, הִיָּה
 עוֹשֵׂק אוֹתָן וְלוֹקַח אוֹתָן.

אב"ל לָרַע לוֹ, שְׁאוֹתָן נִשְׁמוֹת מְכַנִּיעוֹת (מְכַסּוֹת) אֵת
 כָּל מָה שֶׁמוֹצְאוֹת מִצַּד הָרָע וּמִשְׁמִידוֹת
 אוֹתוֹ, וְסִימָן לָזֶה – אֲרוֹן הַקִּדָּשׁ שֶׁנִּעְשָׂק לְתוֹךְ

פְּלִשְׁתִּים וְשָׁלְטוּ לְהָרַע לָהֶם. אַף כָּאן, אֱלֹ
הַנְּשָׁמוֹת נַעֲשָׂקוֹת מֵהָצַד הָאֲחֵר לְהָרַע לָהֶן.

מַה נַעֲשֶׂה מֵאוֹתָן נְשָׁמוֹת? רָאִינוּ בְּסִפְרֵי
הַקְּדָמוֹנִים, שֶׁמֶהֱם הָיוּ אוֹתָם חֲסִידֵי אֲמוֹת
הָעוֹלָם. וְאוֹתָם הַמַּמְזִירִים שֶׁהֵם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
שְׁקוּדָמִים לְכַהֵן גָּדוֹל עִם הָאָרֶץ וְחָשׁוּב בָּעוֹלָם,
אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא נִכְנָס לִפְנֵי וּלְפָנִים. בְּכֹה הִזְקֵן
הָזֶה רָגַע אַחֲד. תָּמָהּוּ הַחֲבָרִים וְלֹא אָמְרוּ דָּבָר.

פָּתַח אוֹתוֹ זָקֵן וְאָמַר, אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ
אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה וְהִפְדָּה לְעַם נִכְרִי וְגו'.

פָּרָשָׁה זוֹ נֶאֱמָרָה עַל הַסּוּד הַזֶּה, וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ
אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים אִם וְגו'.

רְבוּן הָעוֹלָם, מִי לֹא יִפְחַד מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה שׁוֹלֵט עַל
כָּל מַלְכֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּה י') מִי לֹא יִרְאֶף
מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לֹךְ יֵאָתֶה וְגו'.

כְּמָה הֵם בְּנֵי הָאָדָם בָּעוֹלָם שֶׁמִּשְׁתַּבְּשִׁים בַּפְּסוּק
הַזֶּה, וְכָלֶם אוֹמְרִים, אֲבָל הַפְּסוּק הַזֶּה לֹא
מְתִישֵׁר בְּפִיָּהֶם. וְכִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ
הַגּוֹיִם?! וְהֵלֵא הוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְכֵךְ נִקְרָא!
שְׁהֲרִי כָּתוּב (דְּבָרִים ל"ב) בְּהִנָּחֵל עָלֵינוּ גּוֹיִם וְגו',
וְכָתוּב (ש"ס) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ. וְעַל זֶה הוּא נִקְרָא

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוּא נִקְרָא מֶלֶךְ הַגּוֹיִם,
הָרִי שְׂבַח שְׁלָהֶם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ
עֲלֵיהֶם, וְלֹא כִּמוֹ שְׂאוּמְרִים שֶׁהֵם נִמְסְרוּ
לְשֹׂמְשִׁים וְלַמְּמֻנִים שָׁלוּ.

וְעוֹד סוּף הַפְּסוּק, שִׁכְתוּב (ירמיה י') כִּי בְּכָל חֻכְמֵי
הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךְ. כָּל זֶה
הוּא שְׂבַח לְשֹׂאֵר הָעַמִּים. וְתִמְיָהּ הִיא אֵיךְ לֹא
מִתְעַלִּים בַּפְּסוּק הַזֶּה לָרוֹם הֶרְקִיעַ? אֲלֹא
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִמָּא אֶת עֵינֵיהֶם וְלֹא יוֹדְעִים
בּוֹ כָּלֵל, שֶׁהָרִי מֵה שְׁאָנוּ אוּמְרִים שֶׁכָּלֵם אֵין
וְאֶפֶס וְתִהְיוּ, שִׁכְתוּב (ישעיה מ') כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוֹ
מֵאֶפֶס וְתִהְיוּ נִחְשָׁבוּ לוֹ, הָרִי הֶעָקַר הָעֲלִיוֹן הַגָּדוֹל
וְהַנִּכְבָּד שֵׁם אוֹתָם הַכְּתוּב הַזֶּה.

אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזִיָּא, וְהָרִי כְּתוּב מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל
גּוֹיִם וְגוֹ'. אָמַר לוֹ, אֲנִי רָאִיתִי שְׂאֲחָר
הַכֶּתֶל שְׁלָהֶם הָיִיתָ, וַיִּצְאָתָּ בַּפְּסוּק הַזֶּה לַעֲזֹר
לָהֶם. הָיָה לִי לְהַשִּׁיב בְּתַחֲלָה עַל מֵה שְׁאָמַרְתִּי.
אֲבָל כִּיּוֹן שִׁמְצָאֲתִי אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ, אֶעֱבִיר אוֹתָךְ
מִשָּׁם, וּמִשָּׁם אֵלַי לְהַעֲבִיר אֶת הַכָּל.

בֵּא וְרָאָה, כָּל הַשְּׁמוֹת וְכָל כְּנוּיֵי הַשְּׁמוֹת שִׁישׁ
לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּלֵם מִתְּפַשְׁטִים

לְדַרְכֵיהֶם, וְכָל־מִתְלַבְּשִׁים אֵלֶּה בָּאֵלֶּה, וְכָל־נַחֲלָקִים לְדַרְכִּים וּשְׂבִילִים יְדוּעִים, פָּרֹט לְשֵׁם הַיְחִידִי, הַנִּבְחָר שֶׁל כָּל שְׁאָר הַשְּׁמוֹת, שֶׁהוֹרִישׁ לָעַם הַיְחִיד הַנִּבְחָר מִכָּל הָעַמִּים, וְהוּא – יו"ד ה"א וָא"ו ה"א, שְׁכָתוּב (דברים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ. וְכָתוּב (שם) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה', בְּשֵׁם זֶה מִמֶּשׁ יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר הַשְּׁמוֹת.

וְשֵׁם אֶחָד מִכָּל שְׁאָר שְׁמוֹתָיו, אוֹתוֹ שֶׁהִתְפַּשֵּׁט וְנִחְלַק לְכַמָּה דְרָכִים וּשְׂבִילִים וְנִקְרָא אֱלֹהִים. וְהוֹרִישׁ אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה, וְנִחְלַק לְתַחְתּוֹנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִחְלַק הַשֵּׁם הַזֶּה לְשִׁמְשִׁים וְלִמְמָנִים שֶׁמְנַהֲיָגִים אֶת שְׁאָר הָעַמִּים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כב) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעַם לִילָה. (בראשית כ) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבִּימֶלֶךְ בְּחִלּוֹם הַלֵּילָה. וְכֵן כָּל מְמָנָה וּמְמָנָה שֶׁהוֹרִישׁ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתָם לְשְׁאָר הָעַמִּים נְכֻלָּלִים בְּשֵׁם הַזֶּה, וְאֶפְלוּ עֲבוּדָה זָרָה נִקְרָאת בְּשֵׁם הַזֶּה. וְשֵׁם זֶה מְלַךְ עַל גּוֹיִם, וְלֹא אוֹתוֹ הַשֵּׁם, שֶׁהוּא מְלַךְ עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא יְחִידִי לָעַם הַיְחִידִי, לָעַם יִשְׂרָאֵל, הָעַם הַקְדוֹשׁ.

וְאֵם תֹּאמַר, עַל דֶּרֶךְ זוֹ נִבְאָר אֶת הַפְּסוּק, שְׁכָתוּב (ירמיה י') מִי לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם, שֶׁהָרִי הוּא

שם שְׁמוּלָךְ עַל גּוֹיִם – אֱלֹהִים, שְׁהָרִי הִירָאָה
שְׁרוּיָה בּוֹ וְהָדִין שְׁרוּי בּוֹ – לֹא כֶּךָ, וְלֹא עַל זֶה
נֶאֱמַר. שְׂאֵם כֶּךָ, אִפְלוּ עֲבוּדָה זָרָה בְּכָלֵל זֶה הִיא.

אב"ל כִּיּוֹן שֶׁהַכֹּתֵל שֶׁהֵייתָ סָמוּךְ אַחֲרָיו נֶעֱקַר,
הַפְּסוּק עוֹמֵד עַל קִיּוּמוֹ בְּהִסְתַּכְּלוֹת קִטְנָה.
מִי לֹא יֵרָאֶךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם. וְאִם תֹּאמַר שֶׁמֶלֶךְ
הַגּוֹיִם נֶאֱמַר עַל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – לֹא כֶּךָ. אֲלֹא
מִי הוּא מֶלֶךְ הַגּוֹיִם שֶׁלֹּא יֵרָאֶךְ, שֶׁלֹּא פוֹחַד מִמֶּךָ
וְלֹא יִזְדַּעֵזַע מִמֶּךָ, מִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם שֶׁלֹּא יֵרָאֶךְ?
כִּמוֹ זֶה, (תהלים קיג) הִלְלוּיָהּ הִלְלוּ עַבְדֵי ה' הִלְלוּ אֶת
שֵׁם ה'. מִי שֶׁשָּׁמַע אוֹתוֹ, לֹא יוֹדַע מָה אָמַר. כִּיּוֹן
שֶׁאֲמַר הִלְלוּיָהּ, אֵף כֶּךָ הִלְלוּ עַבְדֵי ה'! שֶׁהִיָּה לוֹ
לְכַתֵּב, עַבְדֵי ה' הִלְלוּ אֶת שֵׁם ה'. אֵף כָּאֵן הִיָּה לוֹ
לְכַתֵּב, מִי מִמֶּלֶךְ הַגּוֹיִם שֶׁלֹּא יֵרָאֶךְ, אֲלֹא הִכַּל עַל
תְּקוּנוֹ נִתְבָּאֵר.

כ"י בְּכָל חֻכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךָ.
מָה הַדָּבָר שֶׁהִתְפַּשֵּׁט בִּינֵיהֶם בְּחֻכְמָה שְׁלֵמָה?
מֵאִין כְּמוֹךָ, וְכֹלָם מוֹדִים עַל זֶה. כְּשֶׁרוֹאִים
בְּחֻכְמָתָם מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ, הִתְפַּשֵּׁט דָּבָר זֶה
בִּינֵיהֶם, וְאוֹמְרִים מֵאִין כְּמוֹךָ בְּכָל חֻכְמֵי הַגּוֹיִם
וּבְכָל מַלְכוּתָם. מֵאִין כְּמוֹךָ אוֹמְרִים, וְהִתְפַּשֵּׁט

בִּינֵיהֶם. שְׁמָחוּ הַחֲבֵרִים, וּבָכוּ וְלֹא אָמְרוּ דָּבָר.
אֵף כֵּן הוּא בָּכָה כְּמִקְדָּם.

פֶּתַח וְאָמַר, (בראשית כא) וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרָשׁ
הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ וְגו'. הַחֲבֵרִים
הִתְעוֹרְרוּ, שָׂרְצָתָה שָׂרָה לְפָנוֹת מִבֵּיתָה עֲבוּדָה
זָרָה, וְעַל זֶה כָּתוּב כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה
שָׁמַע בְּקֹלָהּ. כָּאֵן כָּתוּב וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ אֶת בְּתוּ –
זוֹ הַנִּשְׁמָה בְּגִלְגּוּלִים עַל מַעֲשִׂים רָעִים שְׁבַע עוֹלָם.
לְאִמָּה – לְאוֹתוֹ הֵצֵד הָאֲחֵר בְּגִלְגּוּל רַע שֶׁל
הַמִּשְׁקָל שְׁחוּזָר, וְהָרִי נַעֲשָׂקָה לְהוֹצִיא אוֹתָהּ
מִשָּׁם. וְדָאִי לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, כֹּל אוֹתָן
נִשְׁמוֹת שְׁנַעֲשֻׁקוֹת.

מִי הֵן כָּאֵן? הוּא סוּד אֵלֶּה אוֹתָן נִשְׁמוֹת
הַתִּינּוּקוֹת הַקִּטְנִים, כְּשֵׁהֶם יוֹנָקִים מִתּוֹךְ
תִּקְוָה שֶׁל אִמָּם, וְהַקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה שָׁאֵם
יִתְקַיְּמוּ בְּעוֹלָם, יִבְאֹשׁ רִיחָם וְיִחְמִיצוּ כְּמוֹ הַחֲמִץ
הַזֶּה. לּוֹקַח אוֹתָם קִטְנִים, בְּעוֹדָם נוֹתְנִים רִיחַ.
מִזֶּה עוֹשָׂה? מִשְׁאִיר אוֹתָם לְהַעֲשֶׂק בְּיַד אוֹתָהּ
הָאִמָּה, וְזוֹהִי לִילִי"ת. שְׁכִיּוֹן שְׁנִתְּנוּ
בְּרִשּׁוֹתָהּ, שְׁמִחָהּ (אוֹחֲזוֹת) בְּאוֹתוֹ תִּינּוֹק וְעוֹשֶׁקָתָהּ
אוֹתוֹ, וּמוֹצִיָּאָה אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם כְּשֶׁהוּא יוֹנֵק
מִכַּח אִמּוֹ.

וְאִם תֹּאמַר שְׁאוּתָן נִשְׁמוֹת יַעֲשׂוּ טוֹב לְעוֹלָם –
 לֹא כֵן, שְׁכָתוֹב אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ,
 שִׁיחֲמִיץ אוֹתוֹ הָאִישׁ בָּהּ לְאַחַר יָמִים, אִם יִתְקַיֵּם
 בָּהּ. זֶה נֶעֱשֶׂה, וְאַחֲרָת לֹא נֶעֱשֶׂה, וְעַל אֵלֶּה
 כָּתוּב, (קהלת ד') וְאַרְאֶה אֶת כָּל הָעֲשׂוּקִים וְגו', וְהִינוּ
 אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ.

אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה. לֹא – כָּתוּב בְּאֵל"ף. אִם
 תֹּאמַר שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ הֵצִד הָאֲחֵר הַזְּמַן
 לֵה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיּוֹם שֶׁהִיָּתָה – לֹא!
 וְעַכְשָׁיו בְּגִלְגּוּלֵי הַמַּאֲזָנִים – לוֹ יַעֲדָה, בּוֹא"ו,
 מֶה שֶׁלֹּא הָיָה מִקֵּדָם לָכֵן.

וְהַפְּדָה, מֶה זֶה וְהַפְּדָה? גָּאֵל אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עַכְשָׁיו, שֶׁמַּעֲלָה רִיחַ, טָרֶם
 שֶׁתִּחַמֵּץ, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְרוּמֵי מְרוֹמִים
 בִּישִׁיבָה שְׁלוֹ. וְאִם תֹּאמַר, כִּיּוֹן שֶׁנֶּעֱשֶׂה
 מֵאוֹתוֹ הֵצִד הָרָע, נוֹתֵן אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 לְחִסְדֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם וּלְאוֹתָם מִמִּזְרִים תִּלְמִידֵי
 חֲכָמִים – בָּא הַכָּתוּב וּמוֹכִיחַ, לְעַם נִכְרִי לֹא
 יִמְשַׁל לְמַכָּרָה, וְדַאי, בְּבִגְדוֹ בָּהּ, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ
 בַּעֲשָׂק שֶׁל גִּלְגּוּל הַמַּאֲזָנִים, אֲלֵא לְיִשְׂרָאֵל
 וְדַאי, וְלֹא לְאַחֵר. וְכִשְׁיוּצֵאת מִן הַמַּאֲזָנִים, לֹא

תיקון הכללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירֹת וּתְשַׁבְּחוֹת שְׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׁאֶקְרָא בָּאֵלּוּ אֲמָרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעַצְמוֹ, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, וְיַעֲמִד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּלֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקֻדּוֹתֵיהֶם
וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְׁמֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מֵרָאשֵׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוּחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִּים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשָּׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻזָּה וְרַעוּת וּמִשָּׁם יִמָּשֶׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהֲרָנוּ מֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסִּלַּחְתָּ לְדָוִד שְׁאָמַר מִזְמוּרִים אֵלּוּ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי הָעֶבֶר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קֶדֶם זְמַנּוֹ עַד
מְלֹאֶת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאֶפֶן שְׁנוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יָגֵן עָלֵינוּ וּבְעֲדָנוּ
שְׁתַּאֲרִיךְ אַפָּךְ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתַּנֶּת חֲנָם חֲנָנוּ כְּדִכְתִּיב וְחֲנוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֲחֹן
וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֶׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
שִׁירָה בְּעוֹלָם הִזָּה כִּךְ נִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהֹדוּנֵהּ
אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׂבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת
תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשְּׁרוֹן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
בְּגִילַת וְרֵגֶן כְּבוֹד הַלְבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סָלָה:

תְּרִינִי מִזְמָן אֶת פִּי לַהֲדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
לֵשֶׁם יְחֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינָתָה בְּדַחִילוֹ
וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

תְּרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלַי
לְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּם שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וּלְכָל
הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּם שׁוֹכְנֵי עֶפְרָה קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּה, וּבִפְרֹט לְרֵבֵנוּ הַקְדוֹשׁ צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם נָחַל נֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה רֵבֵנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא שְׁגָלָה תִּקּוֹן זֶה זְכוּתָם
יִגֵּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוֹ בְּרִנָּה לִיהוָה יֵאֱהֹדוּנֵהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
גָּדוֹל יְהוָה יֵאֱהֹדוּנֵהּ וּמִלְךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזֹּ « מִכְתָּם לְדוֹד, שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אָמְרַת
לִיהוָה יֵאֱהֹדוּנֵהּ, אֲדַנִּי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל־עֲלִיד:

ג לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי, כל-חפציהם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מדם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יהוה יאהדונהי
 מנת-חלקי וכוסי, אתה תומיד גורלי: ו חבלים נפלו-לי
 בנעמים, אף-נחלת שפרה עלי: ז אברך את-יהוה
 יאהדונהי אשר יעצני, אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי
 יהוה יאהדונהי לנגדי תמיד, כי מימיני בל-אמוט: ט לכן
 שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישכן לבטח: י כי
 לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך חסידך כ' לראות
 שחת: יא תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את-פניך,
 נעמות בימיך נצח:

לב א לדוד משכיל, אשרי נשוי-פשע, כסוי חטאה:
 ב אשרי-אדם לא יחשב יהוה יאהדונהי לו עון,
 ואין ברוחו רמיה: ג כי-החרשתי בלו עצמי, בשאגתי
 כל-היום: ד כי יומם ולילה תכבד עלי ידה, נהפך
 לשדי, בחרבני קיץ סלה: ה חטאתי אודיעך, ועוני
 לא-כסיתי, אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה יאהדונהי,
 ואתה נשאת עון חטאתי סלה: ו על-זאת יתפלל
 כל-חסיד אליך לעת מצא, רק לשטף מים רבים אליו
 לא יגיעו: ז אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט
 תסובבני סלה: ח אשכילה, ואורך בדרך-זו תלה,

אִיעָצָה עָלַיךְ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין,
בְּמַתַּג־וֹרְסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלַיךְ: י רַבִּים
מִכְּאוּבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֶסֶד
יְסוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי, וְגִילוּ צַדִּיקִים,
וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא » לְמַנְצָח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל,
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי: ג יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאָשֶׁר כ' בְּאַרְצֵךְ, וְאֶל־
תַּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אִיבִיו: ד יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי יִסְעֲדֶנּוּ עַל־עֵרֶשׁ
דָּוִי, כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפֶּכֶת בַּחֲלִיו: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ
רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת, שָׂוֹא
יְדָבָר, לָבוֹ יִקְבֹּץ־אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יְדָבָר: ח יַחַד עָלִי
יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי, עָלִי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר־כְּלִיעַל
יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי
אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְדִּיל עָלִי עֶקֶב:
יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חַפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא־יִרְעֶה אוֹיְבִי עָלַי:
יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לִפְנֵיךְ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
אָמֵן וְאָמֵן:

מב » לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קֶרֶחַ: ב פֶּאִיל תַּעֲרַג
עַל-אַפְיקֵי-מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תַעֲרַג אֱלֹהִים:
ג צִמְאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לֹאֵל חוּ, מְתִי אָבּוֹא וְאַרְאָה
פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וּלְיָלָה,
בְּאֹמַר אֵלִי כָל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֲזַכָּרָה
וְאִשְׁפָּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעֱכַר בֶּסֶף, אֲדֹדִם עַד-בֵּית
אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגֵג: ו מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי
נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ
יִשְׁוּעוֹת פְּנִיּוֹ: ז אֱלֹהִי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחָח, עַל-בֵּן
אֲזַכָּרָךְ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעַר: ח תַּהוֹם-
אֶל-תַּהוֹם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
עֲבְרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאֱהַדּוּנְהִי חֶסֶדּוֹ, וּבִלְיָלָה
שִׁירָה עָמִי, תִּפְלָה לֹאֵל חַיִּי: י אֲמַרְהָ לֹאֵל סִלְעִי,
לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אֹיִב: יא בְּרִצַּח
בְּעִצְמוֹתִי, חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרִי, בְּאֹמַרְם אֵלִי כָל-הַיּוֹם אֵיזָה
אֱלֹהֶיךָ: יב מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי, וּמֵה-תַהֲמִי עָלַי,
הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ יִשְׁוּעַת, פְּנֵי וְאֱלֹהִי:

נבז » לְמִנְצַח אֶל-תִּשְׁחַת, לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ג הִצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
מִמִּתְקוֹמְמִי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הִצִּילֵנִי מִפְּעָלִי אָוֶן, וּמֵאֲנָשִׁי
דְּמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא-פִשְׁעִי וְלֹא-חַטָּאתִי יְהוָה יֵאָהֳדוּנִה: ה בְּלִי-עוֹן
 יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאָתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֳדוּנִה-אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל-הַגּוֹיִם, אֶל-תַּחֲזֹן כָּל-בְּגָדֵי אֹן סֵלָה: ז יֵשׁוּבוּ לְעֶרְב,
 יִהְיוּ בְּכָלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעִיו בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֳדוּנִה
 תִּשְׁחַק-לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁמְרָה,
 כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי חֲסֵדוֹ כ', יִקְדָּמֵנִי,
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֶל-תַּהֲרִגֶם פֶּן-יִשְׁכְּחוּ עָמִי,
 הִנֵּיעֵמוּ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּנְנוֹ אֲדָנִי: יג חַטָּאת-פִּימוֹ,
 דַּבֵּר-שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וַיִּמְאֲלָה וַיִּמְכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַּחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בִּיעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיֵּשְׁבוּ לְעֶרְב יִהְיוּ בְּכָלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנִּיעוֹן יִנְעוֹן כ' לָאֵכֵל, אִם-לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלִּינוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבָקֶר חֲסִדָּךְ,
 כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנָּב לִי וּמְנוֹם, בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזוּ אֱלֹהֶיךָ
 אֲזִמְרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמַנְצָח עַל-יְדוּתוֹן יִדִּיתוֹן כ' לְאַסָּף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי:
 ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדָנִי דִרְשֵׁתִי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תַפּוּג,
 מֵאֲנָה הַנָּחַם נִפְשִׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַתְּעַטְּפֵהוּ רוּחִי סֵלָה: ^ה אֶחָזֶתָּ שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
אֲדַבֵּר: ^ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ^ז אֶזְכְּרָה
נִגְיַנְתִּי בַלִּילָהּ, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָהּ, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי:
^ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: ^ט הָאִפֶּס
לְנִצָּחַ חֲסִדּוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדֹר וָדֹר: ^י הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל,
אִם-קָפִץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: ^{יא} וְאֲמַר חֲלוֹתִי הִיא, שָׁנוֹת
יָמַי עָלְיוֹן: ^{יב} אֶזְכּוֹר אֲזִכִּיר ^כ מַעֲלֵלֵי-יָהּ, כִּי-אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם
פִּלְאָהּ: ^{יג} וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָהּ:
^{יד} אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָּהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: ^{טו} אַתָּה
הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בַעֲמִים עֲזָךְ: ^{טז} גָּאֻלְתָּ בְּזוֹרַע
עֲמָהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: ^{יז} רָאוּךְ מֵיִם אֱלֹהִים, רָאוּךְ
מֵיִם יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: ^{יח} זָרְמוּ מֵיִם עֲבוֹת, קוֹל
נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: ^{יט} קוֹל רַעֲמָךְ בַּגִּלְגָּל,
הֵאִירוּ בְּרָקִים תִּבְל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: ^כ בָּיִם דִּרְכָּהּ,
וַשְׁבִּילָהּ וּשְׁבִילֶיהָ ^{כא} בְּמִים רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְּעוּ:
^{כב} נָחִיתָ כִּצְאוֹן עֲמָהּ, בִּיד-מִשָּׁה וְאַהֲרֹן:

צ ^א תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מַעֲזֵן אַתָּה
הֵייתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ^ב בְּמִרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתְּחַלֵּל
אָרֶץ וַתִּבֵּל, וַיִּמְעוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ^ג תֵּשֵׁב אֲנוֹשׁ
עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי-אָדָם: ^ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוֹרָה בַּלִּילָהּ:

ה זרמתם שנה יהיו, בפקר כחציר יחלף: ו בפקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כיכלינו באפך, ובחמתך
 נבהלנו: ח שפה שת כ' עונתינו לנגדך, עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל־ימינו פנו בעברתך, כלינו שנינו כמו־
 הקה: י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורת
 שמונים שנה, ורהבם עמל ואון, בִּיגו חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו
 בן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה־יאהדונחי
 עד־מתי, והנחם על־עבדיך: יד שבענו בפקר חסדך,
 ונרגנה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמוחנו פימות עניתנו,
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל־עבדיך פעלך, והדרך
 על־בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה
 ידינו בוננה עלינו, ומעשה ידינו בוננהו:

קה א הודו ליהוה־יאהדונחי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שירו־לו זמרו־לו, שיחו
 בכל־נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב
 מבקשי יהוה־יאהדונחי: ד דרשו יהוה־יאהדונחי ועזו,
 בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר־עשה, מפתיו
 ומשפטי־פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:
 ז הוא יהוה־יאהדונחי אלהינו, בכל־הארץ משפטיו:
 ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר ברת

אֶת־אֲבֹרָהֶם, וְשִׁבּוּעֵתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן,
 חֲבֹל נַחֲלָתְכֶם: יב בְּהֵיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר, כְּמַעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתֶּהֱלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אֲחֵר:
 יד לֹא־הָנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל־תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי, וּלְנִבְיָאֵי אֶל־תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל־הָאָרֶץ, כָּל־מִטְהַלֵּחַ לֶחֶם שָׁבַר: יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לַעֲבֹד גִּמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַּכָּבֵל רִגְלוֹ רִגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד־עַתָּה בֹּא־דְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה יאהודונהי
 צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִשֵּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהּ:
 כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשֵּׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו
 בַּנֶּפֶשׁ, וּזְקִנָיו יַחֲבִם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוֹ מָאֵד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשָׂנֵא עַמּוֹ, לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו: כו שָׁלַח
 מִטְּשֵׁה עֲבָדוֹ, אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוֹ־בָם דְּבָרֵי
 אֱתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח חֲשֹׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ,
 וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת־מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת־דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרֹדְעִים, בְּחֻדְרֵי
 מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עֶרֶב, בָּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גְּשֵׁמֵיהֶם בָּרֶד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיָּה, גִּפְגָּפָם
 וַתֵּאֱנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיֵּלֶק, וַאֲזַן מִסָּפֶר: ^ל וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ, וַיֹּאכַל
פְּרֵי אֲדָמָתָם: ^{לו} וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ, רֵאשִׁית לְכָל-
אוֹנָם: ^{לז} וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאֲזַן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
^{לח} שָׁמַח מִצָּרִים בְּצִאתָם, כִּי-נָפַל פֶּחָדָם עֲלֵיהֶם:
^{לט} פָּרַשׁ עֵנָן לְמַסָּךְ, וְאֵשׁ, לְהָאִיר לַיְלָה: ^מ שָׁאֵל וַיָּבֵא
עֲלָיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: ^{מא} פָּתַח צוּר, וַיּוֹצִי
מִים, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: ^{מב} כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קָדְשׁוֹ,
אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: ^{מג} וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרָנָה
אֶת-בְּחִירָיו: ^{מד} וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצּוֹת גּוֹזִים, וַעֲמַל לְאֻמִּים
יִירָשׁוּ: ^{מה} בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּהָ:

קלז א על נְהִירוֹת בָּבֶל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ
אֶת-צִיּוֹן: ^ב עַל-עֲרֻכִּים בְּתוֹכָהּ, תָּלִינוּ בְּנֻרוֹתֵינוּ:
^ג כִּי שָׁם נִשְׁאַלּוּנוּ שׁוֹבֵינֵנוּ דְּבַר-יְשׁוּעָה, וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמֻחָה,
נִשְׁרִי לָנוּ מִנְּשִׁיר צִיּוֹן: ^ד אִיךָ נִשְׁרִי אֶת-שִׁיר-יְהוָה:
יֵאֱהֻדוּנָהּ, עַל אֲדָמַת גִּבֹּר: ^ה אִם-אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַם,
תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ^ו תִּדְבֹּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֶזְכְּרֶכִּי,
אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: ^ז זָכַר
יְהוָה יֵאֱהֻדוּנָהּ לִבִּנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֻמִּים
עָרוּ עָרוּ עַד הַיָּסוֹד בָּהּ: ^ח בַּת-בָּבֶל הִשְׁדּוּדָהּ, אֲשֶׁרִי
שִׁישָׁלַם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָתָ לָנוּ: ^ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחִז
וְנִפֹּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

קנ א הללויה הללו-אל בקדשו, הללוהו ברכיע עזו:
 ב הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו: ג הללוהו
 בתקע שופר, הללוהו בגבל וכנור: ד הללוהו בתוף
 ומחול, הללוהו במנים ועגב: ה הללוהו בצלצלי-שמע,
 הללוהו בצלצלי תרועה: ו כל הנשמה תהלל יי, ה
 הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה יאהרונהי
 שבות עמו. יגל יעקב ישמח ישראל: ותשועת
 צדיקים מיהוה יאהרונהי מעוזם בעת צרה: ויעזרם
 יהוה יאהרונהי ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם פי
 חסו בו:

רבנו של עולם, עלת העלות וסבת כל הסבות, אנת
 לעלא, לעלא מן כלא, ולית לעלא מנה, דלית
 מחשבה תפיסא כך כלל, ולך דומיה תהלה, ומרמם
 על כל ברכה ותהלה. אותך אדרש, אותך אבקש
 שתחתך חתירה דרך כבושה מאתך, דרך כל
 העולמות, עד ההשתלשלות שלי במקום שאני עומד,
 כפי אשר נגלה לך, יודע תעלומות, ובדרך ונתיב הזה
 תאיר עלי אורך, להחזירני בתשובה שלמה לפניך
 באמת, כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר הפרואים,
 לבלי לחשב במחשבותי שום מחשבת חוץ ושום

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדבק במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. וממצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחזות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלו אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 רמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושנים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
יאמר וְתַחַזִּירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
בְּדֶרֶךְ, וְתַשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתֵּנּוּ לַחַן וּלְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
יֵאָהֲדוּנָהי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

ויש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵם:

ג' פעמים

וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חֶמֶת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קוִיֹּתִי
יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי:

ג' פעמים

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי
פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יֵשָׂא יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי פָּנָיו
אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

ג' פעמים

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מַלְאָךְ לִפְנֶיךָ לְשֹׁמְרֶךָ בְּדֶרֶךְ וְלִהְבִּיאָךְ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכֵּנִתִּי:

ג' פעמים

חַמְלָאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתֵי, אֲבָרָהָם

וַיַּצְחֶק, וַיִּדְגּוּ לָרוֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

ג' פעמים

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לכל הישועות.
כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׁאֲנִי עוֹמֵד/ת כֹּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לָךְ.
וְכָל מִה שְׁאֲנִי אוֹמֵר יְהִי כֹאֵן וּכְאֶפֶס לַעֲמֹת כְּמִה שְׁאֲנִי
בְּאֻמָּת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.
כִּי הַכֹּל מִמֶּךָ, הַכֹּל נָתַתָּ לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי, תְּמוּכָתָּ בִּי,
הוֹשַׁעְתָּ אוֹתִי הַצַּלְתָּ אוֹתִי, שְׁמַחְתָּ אוֹתִי רִיפֵאתָ אוֹתִי,
שְׂמַרְתָּ עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֵתָה אֶתִּי תָמִיד.

תּוֹדָה שְׂאֵתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֹחַ לְהִתְפַּלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לָךְ
תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכָל רָגַע וְרָגַע.
תּוֹדָה עַל כָּל גְּשִׁימָה וְגְשִׁימָה שְׁאֲנִי נוֹשֵׁם/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודע/ת שכל מה
שמוציא ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיוחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדקדקת ומשלמות, כמו
שרך מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודע/ת להעריך
את הטוב,

כי רק כשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכתי את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוואה ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומרה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

חֲרִינִי מִקְשֵׁר עֲצָמִי בְּלִימוֹד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוֹשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּנּוּ. וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְקַיֵּים תְּפִילַת דָּוִד הַמְּלֶכֶךְ
עָלָיו הַשָּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' ה') כִּי הָיִיתָ מַחֲסֶה לִּי מִגְדֹּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגִידָה בְּאַהֲלָךְ עוֹלָמִים אֲחֶסֶה בְּסֶתֶר
בְּנִפְיָךְ סֶלָה. וְאַזְכֶּה שְׁבִלִימוֹדִינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֵינוּ
דּוֹכְבוֹת בְּקֶבֶר, לְמַעַן שָׁמּוּ בְּאַהֲבָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבַהֲדִין סִפְרָא סִפְרָא
הַזוּהַר, יִפְקֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל
עַבְדֶּיךָ פֶּעֶלְךָ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה, וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה

מהאד"י זלה"ה

רבוּן העוֹלָמִים וְאֲדֹנֵי הָאָדוֹנִים. אָב הַרְחָמִים
וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה
יֵאֱהֹדְנֵהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִידָה וּבְהַשְׁתַּחֲוָיָה,
שֶׁקִּבְּרָתָנוּ לְתוֹרָתְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְנָתַתָּ לָנוּ
חֵלֶק בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כָּזֶה. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים
תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ שֶׁתִּמְחַל וְתִסְלַח לְכָל חַטֹּאתֵינוּ
וְעֲוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יְהִי עֲזוּתֵינוּ מִבְּדִילִים בֵּינֵינוּ לְבֵינֶךָ.
וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַוֵּן אֶת לִבֵּנוּ לְיִרְאָתְךָ וְאֶהְבְּתָךְ,
וְתִקְשִׁיב אָזְנְךָ לְדִבְרֵינוּ אֱלֹהִי, וְתִפְתָּח לִבֵּנוּ הָעֵרֶל
בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ. וְיִהְיֶה לְמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֶי כִּסֵּא
כְּבוֹדְךָ כְּרִיחַ נִיחּוֹת. וְתֵאָצִּיל עָלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמָתָנוּ
בְּכָל בְּחִינוֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים
אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִיתָ דְּבָרֶיךָ אֱלֹהִי בְּעוֹלָם. וּזְכוֹתָם וּזְכוֹת
אֲבוֹתָם וּזְכוֹת תּוֹרָתָם וְתַמִּימוֹתָם וְקִדְשָׁתָם יַעֲמִד לָנוּ
לְבַל גִּפְשָׁל בְּדִבְרִים אֵלֹהִי. וּבְזְכוֹתָם תִּתֵּן עֵינֵינוּ בְּמָה
שָׂאֵנוּ לִזְמָדִים. כִּמְאֹמֶר נָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, גֹּל עֵינֵי
וְאִבִּטָּה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה יֵאֱהֹדְנֵהוּ צוּרֵי וְגֵאֲלֵי. כִּי יְהוָה

יֵאֱהֹדְנֵהוּ יִתֵּן חֲכָמָה, מִפִּי דַעַת וְתִבְנוּנָה:

רבוֹן עֲלֵמִין, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֵא מִן קַדְמָךְ לְאַסְפְּרֵא
מַלִּין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנֵא מְקָרָא שְׁכָתוּב, וְאַנְכִי
אַהֲיָה עִם פִּיד וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
בְּכִסּוּפָא קַדְמָךְ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלֵאִין דְּאוּרִיתָא
מְפּוּמָא דְּרִישָׁא דְּמַתִּיבְתָּא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
אֲמֵן, סְלָה:

וְנִתְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
לְאַרְבַּעַה רָאשִׁים: וְהַמִּשְׁבָּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
הַרְקִיעַ, וּמִצְדֵּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
וְאַבְיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הֲרִינִי מְקַבֵּל עָלִי מַצּוֹת עֲשֵׂה שָׁל וְאַהֲבָת לְרַעְךָ
כְּמוֹךְ, וְהֲרִינִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּנַפְשֵׁי וּמַאֲדֵי, וְהֲרִינִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֹּהַר
הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פ"ב (וְכֹאן יִפְרֹט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
[יְשׁוּעָת ...] [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחֲזִקְהוּ
[וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנֶּפֶשׁ וּרַפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
וְשֵׁם"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שָׁאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאֲרִיךְ יָמָיו
וְשָׁנוּתָיו בְּנְעִימִים] [וְיִוְשִׁיעָהוּ בְּדִבְרֵי יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים ...] אֲמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתֵי
שְׂמִינְתֵּינִים בְּנוֹ עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְגִמְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ",
לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַקֵּן הַרִיסוֹת וְחֲרָבוֹת הַשְׂכִּינָה
הַקְדוּשָׁה לְקִשּׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנוֹ
יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקַיִם בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא
שְׁפָתוֹב "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָּנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה
יְהִיָּה שְׁבַע־עֶשְׂרִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עֶשְׂרֵת הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב־י
הַקְדוּשׁ וּבְנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בֶּן עֲזִיחָה, יַעֲמֹד לָנוּ
לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנִבְרָא עַד סוּפּוֹ כְּרָצוֹנוֹ וּכְרָצוֹן
יִרְאָיו. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתָנוּ עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יָדָהּ
תִּתְקַרֵּב הַגָּאוּלָּה, וְיִשְׁוּעָתָהּ מְהֵרָה תִּצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
שְׂכִינָת עֲוֹנוֹ בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב
"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אֹרֶךְ יְהוָה
יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחֲרָ וּשְׁמוֹ
אַחֲרָ, אֲמֵן נִצַּח סֶלָה וְעַד. (נִסְחַת הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵי שְׂמִינְתֵּינִי לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁ
הַזֶּה וְיִהְיֶה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלִמְדָנוּ
תּוֹרָתָם יַעֲמֹד לָנוּ וּלְזִרְעָנוּ וְנִזְכֶּה לְהַבְטָחַת הַנְּבִיא

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הפנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נִהַר יַחֲרֵב וַיִּבֶשׁ,
(שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶּשׁ וְהִיא
יִבֶּשֶׁה, צוּחוֹתִים הַפְּנִים לְמִטָּה בְּיַחְדּוֹ וְאוֹמְרִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וְאֵין קוֹל וְאֵין עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (משלי א כח) אֵין
יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלמוד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נברא כלל בעולם

וְכִךְ מִי שֶׁגִּזְרֵם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבָלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שֶׁבַּעַל
פֶּה וּמִתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, וְגִזְרֵם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בָהֶן,
וְאוֹמְרִים שְׂאִין אֵלָּא פִּשְׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוֹד, בּוֹדֵאי
בְּכָלוֹ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲנֵן מֵאוֹתוֹ נִהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
שֶׁבִּכְתָּב וְתּוֹרָה שֶׁבַּעַל פֶּה, שֶׁנֶּחֱשֵׁב לוֹ כְּכָלוֹ הַחֲזִיר
הַעוֹלָם לְתוֹהוֹ וְכוּהוֹ, וְגִזְרֵם עֲנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום זוה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם תִּדְרָשׁא הָאֶרֶץ דְּרָשׁא וְכוּ' (בראשית א יא),
אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר: אָבָא, וְהִירִי קָרָא לוֹ יִבֶּשֶׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה
לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה
המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ,
ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים,
זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לַיַבֶּשֶׁה אֶרֶץ וּלַמִּקְנָה
הַמַּיִם קָרָא יָמִים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב
בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים
ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו
הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו
ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד
הוציא למינהו את כל אחד כראוי. עץ פרי - זה
תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד כראוי
(כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה
צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה,
שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה
ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו
בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו
החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל
אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את
המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תֵּר"י, שֵׁם שֶׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּר"א שֶׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שִׁבְתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר (שמות לא): "וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמַר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר כָּאן שַׁבָּת, כְּגַד
 הַשְׁכִּינָה הָעֲלִינָה וְהַתְּחַתּוֹנָה. "לְדִרְתָּם", מֵהוּ
 לְדִרְתָּם? אֵלָּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְתֵי הַלֵּב, וּמִתְפַּנֶּה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׂשׂוּרִים שְׁנִיָּהִם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אוֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְּמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּגַד שְׁתֵּי כָלִיּוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹד, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סָבָא - עֲמוּד הָאֱמָצְעִי - תְּפֹאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב.י). וְנִהַר, יֵשׁ נִהַר וַיֵּשׁ נִהַר, יֵשׁ נִהַר הַנִּקְרָא נִהַר פְּלָגִיו,
 וַיֵּשׁ נִהַר הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמַר
 (ישעיה סד) "עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלָתְךָ", זֶה הַנִּהַר
 הוּא אוֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אוֹת א', וְעוֹבֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאֱמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה, וּמִגִּיעַ עַד צְדִיק - יְסוֹד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגָגָה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְכֵּן
הוּא מִי שֶׁשׁוּמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שֶׁלֹא יִתְקַרֵּב
שָׁם עֵצֶב הַמַּחּוּל וְכַעַם הַמָּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגִּיהֶנֶם,
שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (שְׁמוֹת לז): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדָאִי, שֶׁכָּל מִי
שֶׁכּוֹעֵם בְּאֵלּוֹ מְדַלֵּק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
מְלָאכוֹת חֹסֵר אַחַת, הֵן בְּנֵגֵד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר
אַחַת בְּשַׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָה,
וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבִגְלָל זֶה אָמְרוּ בְּעָלֵי
הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, שֶׁאֵלּוֹ הַמְּלָאכוֹת הֵן נִחְשָׁבוֹת
לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵגֵד מְלָקִיּוֹת. יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים, הֵם
עֲקִירָה וְהִנָּחָה, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבֵת אַחַת, מִי שֶׁעוֹקֵר
חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמַנִּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמַרְשׁוֹתוֹ,
בְּאֵלּוֹ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכָרִיָּה. מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעֻקּוֹר
נִשְׁמָתוֹ מִרְשׁוֹת שְׁלָה וּמַנִּיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
מָרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וְגָלוּ לְאֶרֶץ נְכָרִיָּה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הָרָבִים, וְכֵן הוּא מִי
שֶׁמּוֹעֵל בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שֶׁלּוֹ וּמַעְבִּיר כַּח לְרִשׁוֹת
נְכָרִיָּה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחּוּל, חֶמ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמָרָה,
שַׁבְּתָא"י עָלָיו נֶאֱמַר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
בּוֹ אֲבָל נִחְשִׁים וְעֻקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנֵי בָּבֶל, וְהִרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְּבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֵאֲשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מָקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבִרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּיִךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ", נֵעַל מִטְנֶפֶךָ שֶׁל טָפָה סְרוּחָה, כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמֶרֶת הַשְּׂכִינָה: "פְּשִׁמְתִּי אֶת בִּתְנִיתִי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רִגְלֵי אֵיכָכָה אֲטַנְּפִים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּגָד וּבִמְאָכָלִים, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת, וְכָל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (ותיקון"י תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדור רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישין, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמֵר. רַבּוֹן הָעוֹלָמִים שְׂאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחִשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, נֶעְלָם מֵעַל כָּל נַעֲלָמִים. וְאֵין מַחְשָׁבָה אוֹ תַּפְסִיסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אֵתָה הוּא שֶׁהוֹצֵאת וְגַלִּיתָ עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׂאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מִתְּכַסֶּה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שֶׁקוֹשֵׁר אוֹתָם וּמַיַּחֵד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׂאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שֶׁמִּבְדִּיל וּמִפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלּוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נִחָשֵׁב לוֹ כְּאֵלּוּ הוּא מִפְרִיד בְּךָ. וְאֵלּוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסִדְרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קָצֵר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שֶׁמְנַהֵג לָהֶם. וְאֵין מִי שֶׁמְנַהֵג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צֶדֶד שֶׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶתָ לָהֶם, שִׁמְהֵם פּוֹרְחִים נִשְׁמוֹת לְבַנֵּי אָדָם, וְכַמָּה גּוֹפִים תִּקְנֶתָ לָהֶם, שֶׁנִּקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִּי הַלְבוּשִׁים שֶׁמְכַסִּים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתִקּוֹן הַזֶּה. הַחֹסֵד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׂמָאל. תַּפְאֶרֶת כְּנֶגֶד הַגּוֹף. נִצָּח וְהוּד כְּנֶגֶד שְׁנֵי רִגְלָיו. יְסוֹד – שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מַלְכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שֶׁבַעֲלָ פֶה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻקָּה הִיא הַמַּחֲ, הִיא הַמַּחְשָׁבָה שֶׁבְּפָנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבָהּ הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלּוּ שְׁנֵיהֶם [הַחֻקָּה וְהַבִּינָה] נֹאמֵר, הַנִּסְתָּרוֹת לֵה' אֱלֹהֵינוּ. כְּתֹר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתֹר מַלְכוּת, וְעֲלִיו נֹאמֵר מַגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובך אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנקראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף בדרך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקפף וחזקף לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

אִיךָ מִתְנַהֵג הָעוֹלָם אָבֵל לֹא שָׁיֵשׁ לְךָ צָדֵק הַיְדוּעַ שֶׁהוּא דִין
וְלֹא מִשְׁפָּט הַיְדוּעַ שֶׁהוּא רַחֲמִים, וְלֹא מִכָּל אֱלוֹ הַמַּדּוֹת כָּלֵל.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְּשׁוּ סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים עַל יְדֶךָ שֶׁהָרִי
רְשׁוֹת נִתְּנָה לְךָ לְגִלּוֹת רָזִים נִסְתָּרִים עַל יְדֶךָ, מִה שֶׁלֹּא
נָתַן רְשׁוֹת לְגִלּוֹת לְשׁוֹם בֶּן אָדָם עַד עֵתָה. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח
וְאָמַר: לְךָ ה' הַנְּהַגוֹת הַגְּדוֹלָה, חֶסֶד וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
וְהַנְּצִיחַ, וְהַהוּד. כִּי כָל – יְסוֹד, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ ה' הַמַּמְלָכָה
– מַלְכוּת. וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ. עֲלִיּוֹנִים שְׁמַעוּ, אֱלוֹ יִשְׁנֵי
חֲבֵרוֹן, וְהַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, הַתְּעוֹרְרוּ מִשְׁנַתְּכֶם. "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ
שׁוֹכְנֵי עֵפְרָיִם", הֵם אֱלוֹ אוֹתָם הַצַּדִּיקִים, שֶׁהֵם מַחֲלֵק הַשְּׂכִינָה
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ, "אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֹר", וְאִינִם קְרוּיִים מֵתִים אֲלֵא
יִשְׁנִים, וּבִשְׁבִיל זֶה נֶאֱמַר בָּהֶם, "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ" וְגו', מִשֶּׁהָ
הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, אֵתָהּ וְהָאֲבוֹת. הַתְּעוֹרְרוּ לְשִׁמְחָה וּלְעוֹרֵר אֶת
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא יִשְׁנָה בְּגִלּוֹת, שְׁעַד עֵתָה, הַצַּדִּיקִים כָּלֵם
רְדוּמִים, וְשִׁינָה בְּעֵינֵיהֶם. מִיד נִתְּנָה הַשְּׂכִינָה שְׁלֹשׁ קוֹלוֹת,
לְנֶגֶד הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, וְאוֹמֶרֶת לוֹ: קוּם הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן. שֶׁהָרִי
עָלֶיךָ נֶאֱמַר "קוֹל דּוֹדֵי דּוּפֵק", אֲצִלִּי בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹ,
וַיֹּאמֶר בָּהֶם בְּכַחֲסָם, פִּתְחֵי לִי אֲחוֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמְתִּי".
שֶׁהָרִי כְּתוּב: "תָּם עֲוֹנְךָ בֵּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֶךָ" שֶׁהָרִי
רֹאשִׁי מִלֵּא טַל וּמִדְּעוּעַ מִלֵּא טַל? אֲלֵא אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
אֵת הַשְּׂכִינָה חֲשֵׁבֶתָ, שְׁמִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁעָלִיתִי
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, וְעָלִיתִי לִישׁוּבִי – יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל
מַעְלָה? אֵין זֶה כֶּף, שֶׁבְּאַמֶּת לֹא עָלִיתִי לְבֵיתִי כָּל זְמַן שֶׁאֵת
בְּגָלוֹת! הָרִי לְךָ סִימָן, "שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל" וְהֵא הִיא הַשְּׂכִינָה
בְּגָלוֹת, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלֵה וְהַחַיִּים שְׁלֵה הוּא בְּסוּד טַל, וְזֶה הוּא
סוּד אוֹת יו"ד אוֹת ה"א אוֹת נא"ו אוֹת ה"א הִיא הַשְּׂכִינָה
שֶׁאִינָה בְּחֲשָׁבוֹן ט"ל, אֲלֵא אוֹת יוֹד אוֹת הָא אוֹת נא"ו עָלִים
הָאוֹתִיּוֹת לְחֲשָׁבוֹן ט"ל, שֶׁהֵשֵׁם הַזֶּה מְמַלֵּא אֶת הַשְּׂכִינָה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חז, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הפה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הפה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הכה פעם ב' בהארת המסך העומד ועל ידי זה האירו כולם כאחד ונעשו ונתקנו תשעה היכלות ואלו ההיכלות אינם אורות ואינם בבחינת רוח ואינם בבחינת נשמות ולא יש מי שעומד בהם בבחינת חיה. הרצון של כל תשע האורות, שעומדים כלם בכח המחשבה שהוא אחד מהם בחשבונם כולם רוצים לדרך אחריהם בזמן שעומדים במחשבה ואינם משיגים אותו ולא נודע להם כלל ואלו לא קימים לא ברצון ולא במחשבה העליונה תופסים בה מעט הארה ולא תופסים. באלו נמצאים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה, משם ולמטה כולם נקראים בערכם אין סוף. עד כאן מגיעים האורות בדקות ולא מגיעים, ולא נודעים מהותם, אין כאן השגה של רצון ולא השגה של מחשבה כאשר מאירה המחשבה ולא נודע לו מי מאיר אז מתלבש ונעלם בתוך בינה ומאירים למי שראוי להאיר ומתחבר זה עם זה עד שנכללים ונחשבים כולם לאחד ובסוד הקרבן כאשר עולה עשן הקטרת, כולם נקשרים זה בזה ומאירים זה בזה, אז עומדים כולם בסוד עליה והמחשבה עולה ומתעטרת באין סוף. זה האור שמאירה ממנו מחשבה עליונה (שלא נודע בה כלל) נקרא אין סוף וממנו נמצא ונאצל ומקיים ומאיר למי שמאיר ועל סוד זה הכל עומד, אשרי וזך חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

